

ก.๖๕๓

บรรณาคติ แพนดพงสาวดาร

มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ก. ๖๕๓

ฟอลคอน
หรือ
เรื่องผเซินภยแห่งเจ้าพระยาวิชเยนทร

การม พ. ศ. ๒๔๖๑

กรุงเทพฯ ๑
โรงพิมพ์ไท ถนนรองเมือง

พิมพ์ฉบับเมือ สมฤทธิศก พ. ศ. ๒๔๖๑

สารบาวิ

บทสืบเอต—	หน้า
ทำดีรับผลดี - - - - -	๓๗๙
ไปหาผู้มีบัณฑิต - - - - -	๓๘๒
การขอคุณของพระนายไวย - - - - -	๓๘๔
จับรบ - - - - -	๓๘๖
บอกบัลลามากจริง - - - - -	๓๘๘
ให้เข้ารับราชการ - - - - -	๓๘๒
ฟอลคอน ยอมรับทำราชการ - - - - -	๓๘๗
บทสืบสอง—	หน้า
ฟอลคอน รับตำแหน่ง - - - - -	๓๙๙
สมเด็จพระนารายณ์มหาราช - - - - -	๔๐๒
พวกแขก - - - - -	๔๐๘
พระเจ้าแผ่นดินกับท่านพระคลัง - - - - -	๔๑๒
ฟอลคอน ทราบข้อความบางอย่าง - - - - -	๔๑๖
หาอุบายลอบเข้าไปในพระราชวัง - - - - -	๔๑๘

บทสืบสาม—

นำ

วันพระราชพิธีแรกนา	- - - -	๔๒๒
ท้าวแก้ว	- - - -	๔๒๖
ความบังอาจของ ฟอลคอน	- - - -	๔๒๗
รื่นเริงกันต่าง ๆ	- - - -	๔๓๓
เจ้าโศขาทอน	- - - -	๔๓๕
ความพิโรธของเจ้าโศขาทอน	- - - -	๔๔๓
นักโทษอีกคน	- - - -	๔๔๖
เจ้าโศขาทอนแพ้	- - - -	๔๕๐
ฟอลคอน กับท่านพระคลัง	- - - -	๔๕๓
ภาระของ ฟอลคอน	- - - -	๔๕๖

บทสืบสี่—

นำ

ฟอลคอน ชนะพวกแขก มัวร์	- - - -	๔๕๘
ฟอลคอน เข้าเฝ้า	- - - -	๔๖๘
ทศพิธราชธรรม	- - - -	๔๖๘
ฟอลคอน ได้รับยศบันดาศักดิ์	- - - -	๔๗๐
คำเตือนสติของท่านพระคลัง	- - - -	๔๗๒

บทสืบห้า—

นำ

พิธีไถ่น้ำ	- - - -	๔๗๓
------------	---------	-----

บทสืบท้า (ต่อ) —

หน้า

ฟอลคอน ตามเสด็จพระราชดำเนิน	- -	๔๗๖
บาทหลวงกับ ฟอลคอน	- - - -	๔๗๘
ข่าวดี	- - - - -	๔๘๑
ความทุกข์ของคุณหญิง มอนิกะ	- - -	๔๘๔

บทสืบทัก —

หน้า

เบ็ดตกกลับมาเตะไปจากประเทศสยาม	๔๘๗
ท่านเจ้าคุณวิษเณทร์	- - - - - ๔๘๘
จดหมายมาจากประเทศ อังกฤษ	- - - - ๕๐๓
เบ็ดตก ไปประเทศ อังกฤษ	- - - - ๕๐๕
ฟอลคอน ปฏิญาณตนในศาสนาเดิมของตน	- ๕๑๓
ฟอลคอน สมนึก	- - - - - ๕๑๘

บทสืบทัด —

หน้า

ฝรั่งเค็ด มาเจริญทางพระราชไมตรี	- ๕๒๐
ตั้งหน้าคอยด้วยดีใจ	- - - - - ๕๒๑
การรับรองเอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส	- - ๕๒๖
ฟอลคอน กับ เศรษฐีมอง	- - - - ๕๒๘
ฟอลคอน กับพระเจ้าแผ่นดิน	- - - - ๕๓๓
หนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี	- - - ๕๕๔

บทสิบแปด—

หน้า

ปองร้าย - - - - -	๕๕๕
อุบายของชาว วิไลندا - - - - -	๕๖๐
ฟอลคอน กับบุตร - - - - -	๕๖๖
บาศหลวง เขชอิต - - - - -	๕๗๑
เดือนสติเรื่องผู้ถือร้าย - - - - -	๕๗๕
จดหมายลับ - - - - -	๕๘๐

บทสิบเก้า—

หน้า

คิถุบายขบถ - - - - -	๕๘๓
พวกขบถ - - - - -	๕๘๖
คนทรขบถ - - - - -	๕๘๘
ให้สัญญาเรื่องรางวัล - - - - -	๕๙๕

บทยี่สิบ—

หน้า

ช้อนกด - - - - -	๕๙๗
ดาถิลา นายทหาร โปรตุเกส - - - - -	๕๙๙
เบ็ดกบข้าง - - - - -	๖๐๕
นายกสงฆ์ - - - - -	๖๐๘

บทยี่สิบเอ็ด—

หน้า

จนแต่มั - - - - -	๖๑๒
จ้าวไสยาทอนเสี่ยกล - - - - -	๖๑๖

บทยี่สิบเอ็ด (ต่อ) —	หน้า
----------------------	------

การแก้แค้นของ ฟอลคอน - - - - -	๖๑๕
--------------------------------	-----

เพิ่มความนิยม - - - - -	๖๒๖
-------------------------	-----

พระเพทราชาหน้บวช - - - - -	๖๒๘
----------------------------	-----

บทยี่สิบสอง —	หน้า
---------------	------

วางร้าย - - - - -	๖๓๐
-------------------	-----

ข่าวร้าย - - - - -	๖๓๓
--------------------	-----

เครื่องล่อน้ำใจ - - - - -	๖๓๗
---------------------------	-----

เคฟอระเขอะ แม่ทัพ - - - - -	๖๔๑
-----------------------------	-----

ฟอลคอน กราบทูล - - - - -	๖๔๖
--------------------------	-----

บทยี่สิบสาม —	หน้า
---------------	------

ฆาตาร้าย - - - - -	๖๕๐
--------------------	-----

กิดการหักหาญ - - - - -	๖๕๓
------------------------	-----

ฟอลคอน กับฝูงชน - - - - -	๖๕๗
---------------------------	-----

ฟอลคอน ถูกจับ - - - - -	๖๖๐
-------------------------	-----

บทยี่สิบสี่ —	หน้า
---------------	------

มอณิกะ ตามหา ฟอลคอง - - - - -	๖๖๒
-------------------------------	-----

ความทุกข์ของ มอณิกะ - - - - -	๖๖๓
-------------------------------	-----

บาทหลวงมาหา - - - - -	๖๖๗
-----------------------	-----

บทยี่สิบสี่ (ต่อ) —

หน้า

มอณิกะ พบกับ เตเฟอร์เขอะ - - - -	๖๗๓
เตเฟอร์เขอะ กับพระเพทราชา - - - -	๖๗๔
ในความควบคุมของ คากิลลา - - - -	๖๗๕

บทยี่สิบห้า —

หน้า

หนี - - - - -	๖๗๓
ที่ซึ่ง ฟอลคอน - - - - -	๖๗๓
คากิลลา กับ ฟอลคอน - - - - -	๖๗๕
หนี - - - - -	๖๗๓
ถูกจับอีก - - - - -	๖๗๗

บทยี่สิบหก —

หน้า

ความวิโยคของ มอณิกะ - - - - -	๗๐๓
จ้าวไสยาทอนมาเยี่ยม - - - - -	๗๐๕
อุบายต่าง ๆ ของจ้าวไสยาทอน - - - - -	๗๐๗
มอณิกะ กับตุลาการ - - - - -	๗๑๒
ทรมาน - - - - -	๗๑๔

บทยี่สิบเจ็ด —

หน้า

เบ็ดก กัดับมากรุงสยาม - - - - -	๗๑๖
ขู่อย่างร้ายกาจ - - - - -	๗๑๗
ถูกหลอก - - - - -	๗๒๒

บทยี่สิบเจ็ด (ต่อ) —

หน้า

เบ็ลก ได้ยินข่าวร้าย	- - - - -	๗๒๖
----------------------	-----------	-----

เหตุที่ เบ็ลก กลับมา	- - - - -	๗๓๐
----------------------	-----------	-----

บทยี่สิบแปด —

หน้า

มอณิกะ หัน	- - - - -	๗๓๒
------------	-----------	-----

เบ็ลก กับ มอณิกะ	- - - - -	๗๓๓
------------------	-----------	-----

ราชบุรุษของพระเพทราชา	- - - - -	๗๓๘
-----------------------	-----------	-----

ความเหินห่างเกรงใจ	- - - - -	๗๔๓
--------------------	-----------	-----

คำแนะนำของ เบ็ลก	- - - - -	๗๔๖
------------------	-----------	-----

บทยี่สิบเก้า —

หน้า

รอด	- - - - -	๗๕๓
-----	-----------	-----

เจ้าอับดุล	- - - - -	๗๕๔
------------	-----------	-----

ฟอลคอน ได้ข่าว มอณิกะ	- - - - -	๗๖๐
-----------------------	-----------	-----

บทสามสิบ —

หน้า

ออกจากควันออก	- - - - -	๗๖๓
---------------	-----------	-----

บรรพบุรุษของ เบ็ลก	- - - - -	๗๖๔
--------------------	-----------	-----

เรื่องของบาทหลวง เชซูอิต	- - - - -	๗๖๕
--------------------------	-----------	-----

ให้ช่างใจนักเลง ไม่ยอมรับ และ

จบบริบูรณ์

แก้คำผิด

หน้า	บันทึก	คำผิด	คำถูก
๓๘๐	๒	ภรรยา	ภริยา
”	๖	”	”
”	๑๕	”	”
๔๔๗	๑๐	แต่ง	แต่ง
๕๗๓	๒	จนกว่า	จนกว่า
๕๘๓	๓	บาง	(เอาออก)
๕๘๖	๑๓	ข้างซ้าย	ข้างซ้าย
๖๓๓	๓	ต้องดิฉัน	ต้องบอกดิฉัน
๖๓๘	๗	เมือง	เมื่อ
๗๐๕	๓	อิง	เอง
๗๕๒	๔	เยอะเย้ย	เยาะเย้ย

บทสิบเอ็ด
ทำดีรับผลดี

‘ให้เจ้ากดับไปณะที่ซึ่งเจ้ามา ตุกเฮ้ย! หย่า
วีรธให้ชาแม่ตักคร เพราะในประเทศสยามนั้น
แหตะ เจ้าจะมีวาดนามีความเจริญไปภายหน้า’

ฟอดคอน ประคิบทตามคำตั้งนี้ ซึ่งเข้าไปฝัง
หยุในใจหย่างตักซัง จึงได้กดับมาหยุที่ทางอังกฤษ
ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาอีก ความเข้าใจของ ฟอด-
คอน ในเรื่องหมายผลในวันข้างหน้า ว่าจะได้ โดย
ประการไรนั้น ออกจะวาง ๆ เหนไม่ได้แน่หนัก
จริงหยุ พวกฝรั่งในกรุงสยามมีความสงัดาน
ฟอดคอน ในเรื่องที่ถูกข่อยยับไป ได้แต่ดงการ
ค้อนรับ ฟอดคอน เปนหย่างดี และเรียรายเงินใน
รวางพวกกันให้ ฟอดคอน เปนการอุดหนุน แต่
ชายชาติ กรีก ถ้อทิกฐูไม่ยอมรับหย่างสุภาพ ได้

บอกกับ เบ็ดก ว่าต้องการได้คัมภีร์พยัคฆ์ด้วยตาแข็ง
 ของตนเอง ไม่หยากให้เป่บบุญคุณคิดหยักกับใคร
 วันหนึ่ง ได้พบกับธำมรงค์ว่า “ทั้งเนื้อทองตัวก็
 มีเรือใบดำเตกนั้นแหละ แต่ว่าชายหย่างไม่ได้โดย
 ก็ ๑,๐๐๐ เกราน์”

เบ็ดก—“ก็ขาดทุนไปครึ่งตัวนะซี ไม่ได้เรื่อง
 หย่างนี้ไม่ได้ เด็กถือทฎฐิมาณะและทำงารตาม
 ตำพงเดี่ยวที่เถิด มาเข้าหูนกน แกเป่นคนออกเรือ
 ก็นจะเป็นคนหาดีนค่า บันทุกเรือตองเขาไปชาย
 ตามท่าเมองชนวิถันตา แถวทเสชวา ว่าหย่างไร?”

ฟอลคอน—“กั้นขอชดชองเรือพ่องประการ
 เบ็ดก ประการหนึ่ง จะทำให้แกกดับไปเมื่อง
 อังกฤษ ช้าเวตาไป อีกประการหนึ่ง กั้นเชื่อว่า
 วาถันนาของกั้นหยู่ในเมื่องไท จะไปยึดเรือทเถดอีก
 ก็เป่นบ้า”

เบ็ดก—“ฮือ! เด็กถือตางทำนายทายทักชอง
 อิศา เยนคิดแมน ซึ่งมาเข้าผนขวางทางชองแกไว้

เสียเกิด ส่วนประการที่หนึ่ง มันเกี่ยวแก่ตัวกัน
ฝ่ายเดียว” เมื่อได้เกิดยกด้อมกันหย่อนาน ฟอล-
คอนจึงยอมรับเลี้ยงโชคในเวตาปัจจุบัน เด็กคิด
การในอนาคตทอดธุระสุดแต่จะเปนไป

ครั้นตกตงใจกันตั้งนั้นแล้ว สองง่าหยากก็ตงหน้า
ทำงานกันจริง ๆ ในสองง่ามวันเรือน้อยด้านนั้นก็
เปนอันตบแต่งเสร็จเกือบออกทะเลได้อีก เวตาเยน
ในวันก่อนหน้าจะออกเรือวันหนึ่ง ก่าตงคนทั้งตง
ย่นหยวมฝั่งแม่น้ำมองคเขาชนต้นคามัดที่ตงตงบัน
ทุกเรือ มีทนายคนหนึ่งทำทางจะเปนบ่าวขุนนาง
เพราะกริยาของอาจและแต่งตัวดี เขามาหา ฟอล-
คอน นั่งตงยกมือไหว้ บอกว่า “เกตุกรรม
เปนทนายคุณพระนายไวย คุณพระนายคิดถึงคุณ
ท่านฝรั่งที่ได้ช่วยชีวิตไว้ ตั้งให้เกตุกรรมมาเชิญ
ท่านฝรั่งไปหาที่บ้านฝรั่งนี้ ถ้าท่านฝรั่งจะไป คุณ
พระนายจะเอาเรือหลวงมารับ”

เบ็ดก รัวคานใจด้วยจะศตาดเวตาทำหนดออก
เรือเดี่ยว จึงพูดว่า “ก็เราเตรียมจะออกเรือไปใน
วันพรุ่งนี้ ชักขำมีกเดี่ยวการ”

ฟอลคอน—“บางที่ชักกดับต์บายได้ตลก ถ้า
เราบอกบัตไม้ไป ทำไม้เหมาะ จะเดี่ยวกรियाไป”

เบ็ดก—“ตามใจ ตามใจแก เพื่อนเฮ้ย แก
ออกจะคว่ำไม่ว่าอะไร เจริญให้ ไปเที่ยวบ้านเท่านั้น
ก็คว่ำ แค้นแหละ” (ถึงตรงนั้น เบ็ดก ทำขำมๆ)
“ใครจะรู้ได้ว่าบางที่จะเป็นอัคคีภัยของแกที่มา
เข้าฝันเป็นต้นเหตุทำให้ชักกระมิง?”

ฟอลคอน—“ก็ใครจะรู้ได้หย่างนั้นจริง ๆ
ด้วย?” แล้วหันไปพูดกับบ่าวคนนั้นเดี่ยยัดยาว
เป็นคั่งเป็นแคว ในสัดคท้ายก็คือรับเจริญนั่นเอง
รุ่งขึ้นมีเรือหวดวงผีพายยัดกับคนมารับส่งอันตราย
ไปบ้านพระนายไวย ซึ่งเป็นบ้านขนาดใหญ่งดงาม
ห้วยริมฝั่งแม่น้ำห่างจากห่างฝั่งไปราว ๓๐๐ กว่า
เดิ่น

เมื่อมณณาเข้าไปในหอกตางกว้างส่ง ต้อง
 ดัหายเห่นพระนายไวยนงขดตมาชเเคเตหียบนเคียง
 ไม่มพวกชนนางทมบันดาคักคิตากว่าหมอบประ-
 ธานม้อทำระหุ่ยหตายคน ครนเดร์จระมผู้เขา
 ไปเรียนว่าต้องดัหายมาเดว พระนายไวยดีใจผตุน
 ผตุนตงจากเคียงทันทมโตถอยศถือหย่าง ตรง
 ออกมาคือนรบกระตกมอแซททงต้องหย่าง มรร-
 ยาทแกว เดวพาเขาไปในห้องอิกห้องหนึ่ง พนป
 พรขนาดเตก ๆ หตายผ่น พระนายไวยเชญให้
 ต้องดัหายนงตงบนพรม เพื่อดั่งคความนบถือให้
 ชนยค์เด่มอกกับคน มิใช่แต่เท่านั้น ยังเชญให้ ฟอด-
 คอนนงข้างขวา เปนเครื่องหมายว่าให้เกยรค
 หย่างส่งด้วย

ครนทงด้ามคนนงตงเรียบรอยเดว ท่านเจ้า
 ของบ้านบอถ์ญญาแกบ่าว อิกถ์ครุกมีมพวกยก
 ของว่างคตานเข้มาวางไว้บนพนเรียงรายหตาย
 หย่าง พระนายไวยเชอเชญให้ส่งทงต้องรับประ-

ทานอาหารอย่างไท ๆ เป็นที่อิมหน้าสำรานแล้ว
พวกบ่าวก็คิดานมายกเอาออกไป และเอาน้ำชา
ยาสูบเข้ามาให้ บัดนี้ถึงเวลาท่านขุนนางไทจะแสดง
คำพูดขอขอบคุณคนทั้งต้อง จึงได้กล่าววาจาแสดง
โหวทเลี้ยยกใหญ่ ลงท้ายว่า “ถ้าข้าพเจ้าไม่รู้
ดีก็คิดถึงคุณท่านก็ไม่ใช่มนุษย์ เป็นสัตว์ที่เดว
ทรมานทีเดียว ผู้ซึ่งท่านช่วยให้รอดชีวิตกลับ
มาฉลองบาทยศของพระเจ้าหยุหัว และเป็นที่
ยินดีปรีดาของบุตรภริยาคนาญาติ บัดนี้ได้จัด
หาตั้งของไว้มากุณท่าน ซึ่งเป็นของมีค่ายิ่งนัก
อันจะทำให้ท่านมีความสุขสำรานสืบไป”

เมื่อพระนายไวยพุดจบลง ฟอลคอน และ เบ็ดก
ไต่ยืนเลี้ยงกระซิบกระซาบกันหยุทริมห้องข้างหนึ่ง
กระทำให้คนทั้งต้องเห็ดยวไปคทางนั้น ได้สังเกตเห็น
เห็นว่าตรงปลายห้องซึ่งเข้าใจว่าเป็นฝาถนน คือ
เป็นตับแดงประจันห้องสลักโปร่งมีม่านคาดข้างใน

พระนายไวยเห็นคนทั้งสองเหี้ยมดุ จึงพูดว่า
 “ขอรอยท่านฝรั่งจะมีความรำคาญด้วยเห็นหญิงใน
 บ้านข้าพเจ้าแอบมองดู ข้าพเจ้าต้องขอโทษแทน
 หญิงเหล่านั้น เพราะเป็นบุตรีภรรยาแต่บ่าวไพร่
 ของข้าพเจ้าทั้งสิ้น ไม่รู้จักผิดถูกอย่างไร ได้ยิน
 ว่าท่านเป็นผู้ช่วยชีวิตนายของคุณไว้ก็หายากจะคิดให้
 รู้จักไว้เท่านั้น”

เบตง นึก “เดี๋ยวจริง ๆ ถูกพวกผู้หญิง
 รุมกันแอบดู รวากับเป็นสัตว์เบตงปลาตอไร
 ต้องตัว”

ฟอลคอน พูดว่า “ข้าพเจ้าทั้งสองคงเป็น
 มนุษย์มีใจค้ำมาก ถ้าไม่รู้จักเป็นเกียรติยศในสัตว์
 รูปงามของคุณพระนาย ซึ่งได้แสดงความพอใจ
 ดุข้าพเจ้า”

พระนายไวย—“ความงามความสามารถของ
 หญิงเหล่านั้นจะดีทรามประการไร ขอให้ท่านตัดสิน

เอาเองดีกว่า ” แล้วให้สัญญากับบ่าวซึ่งหมอบ
 หูข้างประตูในทันใด

เบ็ดก ทำหน้าตื่น ร้องปนภาษา อังกฤษ ว่า
 “ คายจริง นี่ป่ต๋อยพวกคัวเมียมาเด่งนารเราละซี? ”

ฟอลคอน หัวเราะ— “ ช่งเกิดเพื่อน กต๋อวไร
 กับผู้หญิง แชงอกแซงใจทนเอาตักหน้อยหนึ่งเกิด
 ไม่ซ้าคอก คิวซี ” ในขณะที่ฟอลคอนพูด ตรง
 กตางดับแดไปรังซ่งกนเปนประจันห้อง ดังได้
 กต๋อวมาซ่างตักเดื่อออก มองเห็นหญิงดาว
 ดาวด้วยรูปแบบบางหมอบหูในนเป็นหมี่ ๆ

พอพระนายโวยให้สัญญา หญิงเหต่านกค้อย
 เมยอตัวถูกซนทุก ๆ คน มีกริยาอ่อนช้อยคัจนาง
 อิป่ตรแหวกวิศครกรัตกรายออกมา เรียงเตรียมรำ
 เตียงแคนตนตรดาวกซนक्रमฟังเพราะหู นางทง
 หตายมีนมต่างามเตียบประดับด้วยดอกไม้ดีขาว
 เพิ่มความสวยสมกับตาตำ ๆ เต็งี่ยมหิม ในเวตา

รำผ้าห่มและเสื้อแพรปักทองก็แต่ระยับ ทวีความ
 ด้วยส้มกับร่างอันกดต่อมเกตา

พอนางเหต่านนหยดพิกรำ เบตก พุดชนว่า
 “น่าเอนดูและเพ็ดน็ดมาก” แล้วพุดเด็ริมว่า “นี่
 เมื่อไรหนอ เรื่องของรางวัลแปดกปตาคที่ว่าจะ
 ให้ เมื่อไรจะเอาออกมาให้ก็ไม่วู้ ก็นชอบบอกว่า
 ใจร่อนหยากรู้จริง ๆ ว่าจะเปนของอะไรแน่”

ฟอดคอน—“เห็นจะในเวตาเด็จรเรื่องระบ้าน
 แน่ แต่ เบตก ดุแกออกจะเปนคนบ้า ไม่รู้อัก
 ความด้วยความงามที่หยู่ตรงหน้าเราบางเดย”

เบตก—“เปนได้ เปนได้ แต่ว่าก้นชอบดู
 เตนรำตามบ้านนอก ในเมือง อังกฤษ บ้านของก้น
 ดึกว่า”

ฟอดคอน ยิ้ม—“จริงซี ผู้หญิงดาวดาว ๆ
 ตาเด็งี่ยมหิงม ๆ คังโหด ที่ไหนจะดีแม่สาวผม
 โป้งดีของตาเขี้ยวของแกคนเดียวได้เด้า?”

เบตง—“เอ๊ะ! ชมกนังหย่างนี้ ผู้หญิงชาติ
ก๊กก็คงไม่รู้จักกันดีมากนักดอก แต่เจ้าเรื่องวาง
วัน เพื่อนเอ๋ย! เตาถูกหรือไม่ว่าจะเป็นอะไรแน่?”

พอลคอน—“อไร! คุใจร้อนราวกับเตา ๆ
ประเดี๋ยวคงรู้ดอกน่า เสร็จเรื่องเคนรำก่อนเถิด”
ขณะนั้นท่านเจ้าของบ้านให้สัญญาอีกครั้งหนึ่ง หญิง
เหต่านนักรักหยูคร่า ครนแถมหญิงสาวรุ่น ๆ ดีคน
หน้าตาสะสวยแต่งตัวด้วยเครื่องมีราคางดงามกว่า
คนอื่น ๆ คุกานเข้ามาหมอบหยูข้างท่านขุนนาง
ตากมหยูกับพน

เบตง พึมพำว่า “นอไรกนออกเต้า ครวางน?”

พระนายไวย—“สัตว์ทรงต้น เป็นแก้วตาที่รัก
ใคร่ของข้าพเจ้าหย่างยิ่ง เจริญท่านฝรั่งเดือกเอา
ไปเป็นภรรยาเถิด ข้าพเจ้าไม่มีสิ่งไรมีค่าหย่างกวางน
ซึ่งสมควรจะสมนาคุณท่านในการช่วยชีวิตข้าพเจ้า
ไว้ได้” ที่พระนายไวยพูดดังนี้เชื่อนแน่ว่าหย่างไรเดี่ย
ฝรั่งทั้งสองคงรับไม่ประติเชษ เพราะฉนั้น ท่าน

ขุนนางจึงมีหน้าตาเหือดด้วยจำเป็นจำใจจะต้องจาก
ธิดาทูรักของท่านทั้งสองไป

กิริยาอาการของ เบ็ดก ที่ตกตดิ่งและปลาดใจ
ในเมื่อได้ทราบความดังข้างคณัน คุหนาทงคณและ
ศต้ายถกอไรเจบปวต ต้มตาชาวโพตงหย่างตกใจ
เท่ เบ็ดก ก็ทราบหยัด ๆ ว่า ที่ท่านขุนนางยกบุตร
ให้ นี้ เบนเพราะมีความเข้าใจว่าได้ให้เกียรติยศ
หย่างใหญ่ และทงให้ของคอบแทนหย่างมีค้ายิ่ง
ยวดแก่คณและ ฟอลคคณ ส่วนหญิงสาว เจ้าจะ
นึกโกรธเคืองเป็นประการไรบ้าง ถ้าคณทงต้อง
ประคิเชชไม่รับ จะมิดู้กว่าคณทงต้องดบประมาท
เอาหรือ? เมื่อ เบ็ดก ค่อยคุมตดิ่งบคณคณได้บาง
เดกน้อย ก็อ้อมแอ้มคอบชอบคณว่าได้รับเกียรติ
ยศและอไรค้ออไรหย่างนน กับทงทคณไม่ตำมารถ
จะรับตั้งอนหมค่านไวได้ควย

ส่วน ฟอลคคณ ก็มี ความปลาดใจเท่า ๆ กับ
เบ็ดก แต่ไม่ถึงกับตกตดิ่งจนไม่เป็นด้าเหมือนเบ็ดก

มีศักดิ์เขาช่วยเพื่อนพดแก้วว่า เบตง ไต่หมนกับหญิง
คนหนึ่งไว้แล้ว และในคำสั่งห้ามไม่ให้มีภรรยา
มากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป

เมื่อ ฟอลคอน พดอธิบายดังนี้ หญิงเหล่านั้น
ฟังแทบไม่เชื่อ และดูเหมือนกำลังจะนึกว่า “นำ
ส่งด้านหญิงซึ่งด่ามีภรรยาแค่คนเดียว จะมีเหงาน
เผ่าหยู่กับบ้านไม่มีใครพดใครคยด้วยดอกหรือ?”
แล้วเธอก็ถามฟอลคอนว่าจะพดประการไร
บ้าง แต่ ฟอลคอนตอบบายเบียงว่า แมคนรตัก
ปลื้มใจในเกียรติยศอันนี้ และถ้าจะประติเศษเดี่ยว
ก็เท่ากับเฉือนเนื้อเจ็บตักซึ่งเขาไปถึงดวงใจ แต่
ต้องจำเป็นจำใจทิ้ง ฮาดยทงเดี่ยวตายของตัวไว้ก่อน
ด้วยรตักเป็นตางหฺยเต็มอว่า ถ้าอายยังไม่ถึงกำ
หนดเท่านั้นและวธายังไม่ถึงเท่านั้น มีเรือนแล้ว
จะเกิดความหายนะขึ้นแก่ตัวตลอดถึงภรรยาด้วย

“ท่านขุนนางนี่ฮาดยเต็มอว่า แล้วตอบว่า
ท่านฝรั่ง ถ้อยคำซึ่งท่านกล่าววนซ้ำพเจียมความ

ตามที่ ฟอลคอน คาดไว้นักถูก ด้วยรังخنแต่เช้า
 ท่านขุนนางได้นำแพระแตะเครื่องประดับมีราคามา
 ให้คนทั้งสอง แแต่ส่วน ฟอลคอน พระนายไวยได้นำ
 จดหมายของท่านพระคตัง อัครมหาเสนาบดีมาให้
 ด้วยท่านอัครมหาเสนาบดีได้ทราบมาจากพระนาย
 ไวยว่า ฟอลคอน ทำคุณไว้กับพระนายไวยเป็นอัน
 มาก ต้องการหยากพบตัว เพื่อกอบแทนการที่ได้
 เกอหนูกับผู้เป็น อัครราชทูต ของพระเจ้าแผ่นดิน
 จะรางวัลให้เงินทอง หรือจะด่มัศรทำการ

ฟอลคอน จับมือพระนายไวยด้วยความยินดี พูด
 ว่า “ บิดนข้าพเจ้าเห็นใจท่านแต่จะความปราถนา
 ด่ คอข้าพเจ้า มิได้ตมค่าซึ่งได้พดกนไว้แต่ก่อน ”

“ ท่านได้เคยพดว่า ‘ ท่านเสี้ยทรพยัยย่อยยับใน
 ทางทะเลถึงด้ามครัง เพราะฉนน ต้องการจะหา
 ช่องแแต่ดวงดาภบนบก ’ ”

“ ข้าพเจ้าพดดิ่งนั้น ดิ่งนั้นจริง ๆ ท่านยังทรง
 จำไว้ได้แม่นเหลือเกิน ” แแต่หนักถึงคำว่า ‘ หยา

รือให้ข้าแม่สักครู่ เพราะในประเทศสยามนั้น
 แหะ เจ้าจะมีวาทนามความเจริญไปภายหน้า เข้า
 ไปแวง ๆ หยุในไครต ฟอดคอน จึงพูดเพิ่มเติม
 ด้วยความร้อนรนใจว่า “ถ้าคุณพระนายเคมใจ
 สดวกแก่เวตาแล้ว ไปหาเจ้าคุณพระคตังได้ใน
 เดียวนยงดี”

“ที่ทานหยากจะรีบไปแต่คงความเคารพต่อ
 เจ้าคุณอัครมหาเดนาบดีก็เปนการควร แต่จะต้อง
 รอหยถึงวันชนคำ ถัดจากวันนไปห้าวัน ด้วย
 วันนเป็นวันเริ่มทำขวัญคตังบุตร คนใหญ่ของเจ้า
 คุณ”

เบตก แซกชนว่า “ไม่ไหว ฟอดคอน รอ
 ออกเรือดำไปอีกห้าวันไม่ได้ จะไม่ถูกคราวดม
 จะเข้าหาเขาเผื่อไรคราวน กนยอมเห็นด้วยว่าควร
 แต่จะต้องเดือนเวตาไปเมื่อเรากลับมาเถิด”

ฟอดคอนตอบย่น “เพื่อนเฮย หย่างนตะ
 ที่เขาว่า ‘ข้าพาให้เสียการย’ เสียทั้งต้องฝ่าย

เสียทีแกจะออกเรือเข้าไป และเสียทีกันจะไม่ได้พบกับพระคลัง เพราะฉนั้น เพื่อนออกเรือไปคนเดียวก่อนเถิด ส่วนกันถ้าจะไปด้วยก็เท่ากับหนีวาดนาไปทีเดียว” เบตก เห็นว่าจะพูดอย่างไร ฟอลคอนคงไม่ยอมเป็นแน่ จึงผ่อนตามใจ ฟอลคอน

เวตาเยนเมื่อพระอาทิตย์ดับแสงได้สักหน่อย ในวันขึ้นหนึ่งค่ำ พระนายไวยพา ฟอลคอน เข้าไปในจวนของท่านพระคลัง ซึ่งเป็นตึกเคยๆ แคกว้างขวางใหญ่โต ถึงกระนั้นดูเหมือนยังไม่พอกับบริวาร ซึ่งขนนางขนส่งมีเป็นจำนวนมากหย้ เมื่อพระนายไวยไปถึง ทนายเป็นผู้นำผ่านห้องซึ่งมีชาทาดหมอบหย้เรียงราย จนถึงห้องรับแขก เป็นห้องขนาดดีเลิศมใหญ่ ประดับหย่างแบบจีนมีฉากจีนขนาดยาวๆ ในนั้นเขียนภาพค่างๆ ไว้ ในห้องจุดโคมทำเป็นรูปสัตว์หลายหย่างต่างชนิด

ท่านพระคลัง มีรูปร่างอ้วนอวยช่ายมาก ซึ่งขนนางโดยมากออกจะตงพุงเช่นฉนั้น หรือหย่างที่จีน

พูดว่า 'เป็นคนมีน้ำหนักเต็มชั่ง' ท่านพระคัง
 ดูเหมือนกำลังพักผ่อนกายสบายใจ เมื่อเสด็จระ
 ราชการบ้านเมืองมาแล้ว เพราะกำลังนอนฟังเอ็ด
 หย่างสบายหยู่บนเตียง หตั้งหนุนหมอนกำมหยี
 ด้บบุหรี มีพวกบ่าวหกเจดคนคอยระวังรับใช้ประติ-
 บัติหาหมากพุดจุกบุหรีให้

เมื่อพระนายไวยผ่านห้องต่าง ๆ เข้ามานั้นเค็
 ด้วตรงอกฉายให้ด้มิ่ง พวกบ่าวก็หมอบราบด้วย
 กตัญญูวธาสนา แต่พอเข้ามาถึงห้องวิบแซกก็
 คองตงคตานความเคยมเขาไปหมอบนึ่งหยู่ จน
 ท่านพระคังร้องเชอเชิญให้เขามาไถด้ พระนาย
 ไวย และ ฟอลคอน จึงคตานเขาไปนึ่ง หยู่บนพรม
 ชิงได้เตรียมหาไว้ ให้นึ่งด้องฉิน

ท่านอัครมหาเสนาบดีทำท่าประคองยคไม่พด
 จาว่าอโรหยู่ด้กครุใหญ่ ๆ ในรวางนั้นด้บบุหรีพัน
 ควหนักด้มประหนิงจะบังไม่ให้ฟอลคอนเห็นว่าท่าน
 กำลังเหต็อบจองคหฺยู่เท่า กับจะพิจารณา ด้กษณะ

มาที่เขาเอามาขาย แล้วท่านอักษรหาเสนาบดีหยิบ
ยาขันทดหฐวา เริ่มทักทายไต่ถามแซกที่มาหาถึง
ประวศอชาย ได้เคยไปเมืองไหนมาแต่วกเมือง
เมืองเหต่านนเขาปกครองกันหย่างไร เกิดตั้ง
สงครามหรือตั้งบเรี่ยบรอยดีเป่นประการไรบ้าง

เมื่อ ฟอตคอน ได้ตอบคำถามเหต่านเป่นที่พอใจ
ของท่านผมบดินคักคิดเป่นคนคนแฉว ท่านก็ตอง
การทราบว่ ฟอตคอน มีความร้ทางบายูชบ้างหรือ
ไม่ ถ่ามีความร้สมัครจะเขาทางารหยในท่านหรือ
ไม่ ฟอตคอนรับว่เคมใจ ท่านอักษรหาเสนาบดี
ก็มีความยินดี เชิญให้พระนายไวยแฉะ ฟอตคอน
รับประทานขนมของว่างแฉะหมากพุดบหรี อื่นว่
ใคร ๆ เมื่อได้เส้พอาหารเป่นที่ อิมดำร่านแฉะก็มัก
จะใจดี เพราะณน เมื่อเส้รจการรับประทาน
ท่านเจ้าคุณพระคดังก็ไม่ได้หยกหย่างอไรอีก ได้
บอก ฟอตคอนตามตรงว่ พระนายไวยได้มาชม
เชยว่มีศีคิปัญญาเฉตยฉดาด ท่านจึงหยากรุจก

ตัวฉันทนได้ด้วย บัดนี้ก็ได้พบปะพูดจาฉันแล้ว มีความพอใจจริงๆ หยากจะได้ไว้เป็นหมายส่วน ตัว จัดห้องให้หยาได้ยืมที่บานหน้าต่างเดี่ยวจะได้เป็นการสะดวกด้วยกันทั้งสองฝ่าย ฟอลคอนตั้งใจยอมทันที ทั้งสัญญาว่าจะมารับการในวันพรุ่งนี้ทีเดียว ท่านอธิกรมหาเสนาบดีก็พอใจด้วยเป็นอันมาก แต่แสดงกริยาอย่างสุภาพให้พระนายไวและ ฟอลคอน ตกตะลึงไปได้

คืนนั้น ฟอลคอน กัดบับไปนอนหย่างสบายอกสบายใจฉันเห็นท่านผู้เฒ่ารูปร่างสง่าผ่าเผยอีก ซึ่ง ฟอลคอนเชื่อแต่ก่อนว่าเป็นเทวดาอนุเคราะห์หรือไรอย่างหนึ่งของคนเป็นเหตุทำให้ฉันมีโชคความดี หมายความว่าความตามที่คุณเชลลือ คือได้รับหน้าที่ทำการคราวนี้เอง หย่างไรก็ดี บาศ์หลวง เคอร์ตอง ได้กล่าวไว้ หย่างมีเหตุผลควรฟังได้ว่า ฟอลคอน ได้ประสพโชคก็เพราะมีใจกว้างขวางหย่างนักเตง แม้กำลังได้ทุกข์ลำบาก ยังเต็มใจช่วยเหลือท่านอธิกรราชทูต

เรือแตกจริง ๆ บาค์หลวงรปหนักต่างว่า “เพราะ
 คนไทย (พระนายไว) คิดถึงคุณ เมื่อขแจเงอองที่
 ได้คกตงกับชาว อิหร่าน แก่ท่านพระคตังเด็จรแฉ้ว
 ก็เด้าเรอองที่ ฟอตคอน ช่วยเหลือให้พงหย่าง ตอเย็ด
 ชมเชย ฟอตคอน มากมาย จนเจ้าคุณเด้นาบดี ซึ่ง
 ท่านเองเป็นผู้มปัญญาและชอบคนที่ดี จึงคองการ
 ทยากรจึก ฟอตคอน ครนมาพบประต้นทนากัน
 ท่านพระคตังพอใจในดีคปัญญา และกริยามรรยาท
 ของชายหนุ่มชาติ กรีก จึงคกตงเอาตัวไว้ทำางร
 ณะทนนและเวตานนทเดียว ”

บทสิบสอง

ฟอตคอน รับตำแหน่ง

ท่านเจ้าคุณเสนาบดีก๊กท่านหนึ่ง ซึ่งเป็
 เหมือนมหาเสนาบดีทงปวง อารมณ์มัวกังวลวณหุ
 ด้วยสรรพราชกิจการแผ่นดินหาเวตาว่างมิได้ ตะ
 เตยไม่นำพาการไ้บ้านจนยุ่งเหยิงเสียหายอย่างน่า
 กตว พุดถึงเงินทางใต้ของท่านก็ไม่น้อย พอเดียง
 ตหมับบริวารพวกเกยจครานของท่านได้เหต้อแห่
 ภารจกจับจ่ายใช้สอยไม่มีการทูลจจริตสรวุสรวาย
 แต่สจริตธรรมเปรียบเหมือนแก้วอันประเดิด ยาก
 จะพบหรือหวังว่า จะมีในหมู่บ่าวไพร่ชาว อาเซีย
 ทางแถบประเทศศวันออก จะหัดกเดียงความทูล-
 จจริตสรวุสรวายอันไร้ประโยชน์ไม่ใ้พบปะนั้นได้น้อย
 นึก ดึงเหน็ดควหย่างในหมู่บริษัทของเจ้าคุณผู้อุป-
 ภาระ ฟอตคอน นานมาแต่จันับเป้นปี ๆ ซึ่ง ฟอต-

คอนได้พบเห็นหย่อนระดับนี้ หย่างไรก็ดี เจ้าคุณ
พึ่งจะมาทราบโรครายนชนเมื่อมณุษให้เหิน เพราะ
ฉนั้น ท่านจึงมอบฉันทให้ ฟอลคอนจัดการปราบ
ทันที และให้เป็ดียนรูปใหม่มีฐานมั่นคงฉนั้น

การนเปนภาระหนักห่วย ถ้าสามารถจัดการ
หย่างแตกหักตงไปได้ ที่จะไม่ทำให้เกิดศัตรผู้ปอง
ร้ายฉนั้นเปนไม่ม้เคย แต่กระนั้น ฟอลคอนมิได้
ศทกต์ท่าน คงหน้าทำตงไปจริง ๆ ในเวตาไม่
ฉานกก็จัดการตงไปได้ มิใช่จะทำโทษและขับ
ไล่พวกทูกจริตเท่านั้น ยังสามารถจัดทำให้เปนที่
พอใจในความปราถนาหย่างใหญ่ของท่านชนนาง
กต่างคือตถาภยศโดยเพิ่มฐานะและเกียรติยศฉนั้นให้
เกือบสองเท่าเต็มได้ด้วย

ส่วนการค้ำขาย ท่านเจ้าคุณเสนาบดีก็เปน
พ่อค้าใหญ่หย่างเดียวกับพระเจ้าแผ่นดิน ฟอลคอน
ไรศคิบัญญัติความฉำนาญซึ่งเคยรู้เคยทำมาแต่ก่อน
จัดการให้มีความเจริญเหินทันที ในเวตาไม่ผู้ฉำนัก

จนเจ้าคุณมองเห็นทางเป็นมหาเศรษฐีเกินความ
คาดหมาย พุดโดยย่อ การค้าขายได้ดำเนินตั้งขึ้น
เป็นลำดับ ทั้งเดชาอนุการคนใหม่ของท่านคือ ฟอล-
คอน ก็มีควมสามารถชำนาญจัดการจริงๆ เมื่อ
กระนั้นเจ้าคุณจะไม่เข้าใจ ฟอลคอน ใ้บ้างหรือ ท่าน
แต่คงคนเป็นสหายให้อภัย ฟอลคอน ไม่ถ้อยค
หย่างบนบงตลกคนซึ่งมีชนบนตาคัดกัดตากว่า แม
แต่เพียงชนเดียว

บุคคลซึ่งลำบากเหมาะที่สุด ไม่ว่าจะประ-
กอบการเลี้ยงชีพด้วยวิชาใด ๆ ก็ตาม มักพบหุ
บ้อย ๆ ว่า เคยตมตลกคุกคตงานเฉพาะในการเลี้ยง
ชีพนั้น โดยมีได้รับความฝึกฝนร่ำเรียนมาแต่ก่อน
ชอบเห็นเหตุผลได้แจ้ง คือบุคคลจำพวกนี้ไม่มี
เครื่องบังคับให้เตรียมในสิ่งอื่น อุปมาเหมือนม้า
มีเครื่องบังตาบังคับให้เดินไปตามทางที่กำหนดไว้
ถ้าออกนอกทางก็มักจะคว้างไปไม่ได้ แต่บุคคล
จำพวกข้างต้นหากเตรียมเปิดทาง ก็อาศัยวิชา

ปัญญาความคิดใช้เป็นเครื่องถ่วงพวงตัวเอง กัดถึง
 เกตือกเดื่อกذنไปจนได้ เพราะฉนั้น ฟอลคอน
 ที่แรกเข้าทำการเปนแค่เพียงคนใช้ แต่ในไม่ช้าได้
 แล่คงความดำมารถจนเจ้าคุณพระคตังทั้งไปไม่ได้
 นับถือ ฟอลคอน เสมออดหายคนหนึ่ง ด้วยเห็นเปน
 คนซื่อสัตย์จริงมีวุฒิสมกับตำแหน่งจริง ๆ บางคราว
 มีขอราชการแผ่นดิน เจ้าคุณยังต้องฟังขอความ
 เห็นความแนะนำของ ฟอลคอน เพื่อให้เข้าใจ
 ความแจ่มแจ้ง ว่าเหตุไรขุนนางคนใหญ่คนโตจึง
 ต้องหาหรือขอความแนะนำจากเตชานุการคนเล็ก
 น้อยของท่าน ควรจะแล่คงความเป็นไปในราชการ
 ศึกษามครังกระโน้นแต่ย่อ ๆ

สมเด็จพระนารายณ์พระเจ้าแผ่นดินในครังกระ
 โน้น แล่ตั้งขึ้นทรงราชย์ด้วยกัจฉาพระเจ้าแผ่นดิน
 องค์ก่อนเดี่ย^(๑) พวกเขาศ้หวดวง เยชอุติได้กถ่าว

(๑) พระศรีสุธรรมราชา.

ว่า “ถึงกระนั้น บัณฑิตนักเที่ยวทางแถบ อินดีส์ ทุก
 คนยอมรับรองว่าพระองค์ (สมเด็จพระนารายณ์)
 เป็นเจ้าอยู่ในบรพทิศ ซึ่งมีพระปรีชาญาณทันเทียม
 สมัยที่สุด มีพระราชวิจารณ์สั่งชุมหยั่งเห็นลักษณะ
 ของบุทศได้เร็ว และโปรดปรานผู้มีสติปัญญา
 ขอบเขมือได้ ๆ ด้วยมีพยานปรากฏในที่ทรงเลือก
 ไซ้คนมีความสามารถ ตั้งแต่งขึ้นเป็นเสนาบดี
 มนตรี मुख ทนบำรุงการค้าขายให้เจริญวัฒนา ไน้ม
 พระราชหฤทัยใคร่ทำทางพระราชไมตรีกับนานา
 ประเทศในยุโรป ส่วนทางค้าส่งนั้นก็ประทาน
 พระราโชกาสให้บัณฑิต ค้าส่งนิคมทุกจำพวกได้ถือ
 ค้าส่งตามใจสมัครไม่ฝืนศรัทธา พระองค์ทรง
 พระปรีชาสามารถ ดังจะเห็นเมื่อครั้งเกิดการรบค
 ษิณในพระราชอาณาจักรทั่วไปทุกแห่งในคัณรัชกาล
 พระองค์ก็ปราบปรามได้ โดยเร็ว และโดยพระเมต
 ตาการุณยธรรม มิได้ ไซ้พระราชอาชญารุนแรงเลย

การที่พระองค์พระราชทานเสรีภาพแก่ค่างนิกร
 ชนิดที่ค่างตามใจสมัครนี้ ไม่เป็นที่พอใจในฝ่าย
 คณะสงฆ์ คบคิดกันจะทำร้ายพระองค์ ในขณะที่
 ที่เสด็จไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ณ พระอาราม
 หาดวงแห่งหนึ่ง (๖) โดยบุญยาภินันท์ให้
 พระองค์เกิดวศกตภัย ทรงตระหนักเหตุร้าย
 เดียวก่อน ก็ตั้งพระราชอาญาประหารชีวิตพวก
 ผิดคิดร้ายเสีย การที่พระองค์ทรงกำจัดพวก
 สงฆ์ซึ่งมีจิตไม่บริสุทธิ์นี้ ไม่เป็นที่พอ
 ใจในราษฎรห่มมาก และกตัญญูให้คณะสงฆ์มี
 นิยมยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้น เพื่อดำเนิรพระบรมราโช
 บายให้เป็นไปในทางสมัครดีมานไมตรี จึงทรง
 พระกรุณาตั้งแต่งนายกสงฆ์ ซึ่งมีอำนาจเหมือน
 ไปป กรุงโรมให้มียศถาบันดาศักดิ์สูงขึ้น แต่นายก

(๖) ในพระราชพงศาวดารกล่าวว่าพระไตรภูวนาภิตยวงศ์ราช
 อนุชาคิดร้ายพระนารายณ์ในเมื่อเสด็จไปยังเทวสถานคราวพิธี
 ตรีัมพวาย.

ดั่งซ้เป็นผ้หึงของหอง เข้าใจว่าพระเจ้าแผ่นดิน
 ทรงร้พระตำหนักในบาปกรรมของพระองค์ ก็มีใจ
 กำเรียบเคิบใหญ่ จนพระเจ้าหุ้หัวทรงเห็นว่าขึ้น
 ปรต้อยปดะตะเตยค่อไปมิได้ ควรตงอาชญาหรือ
 หย่างน้อยให้ร้ตำหนักตนเดี้ยบ้าง แต่จะต้องให้
 เปนไปในทางซึ่งจะไม่ทำให้หม้ภคหิตต์ราชฐรรตตุง
 ร้าวรานได้อีก เพราะณน หุ้มาวันหนึ่ง เมื่อนายก
 ดั่งซ้เข้าเฝ้า พระเจ้าแผ่นดินแต่ตง กริยามิได้ย้าแยง
 เกรงพระเดชานุภาพยิ่งกว่าแต่ก่อน ต้มเดจพระ
 นารายณักไม้ตรัดเปนประการไร ทรงแต่ตงพระ
 อิริยาบถโดยคุษณภาพ ครันนายกดั่งซ้ถวายพระ
 พรดาไปแล้ว มีรับตั่งให้ราชบุรุษนำฉนวนทโมน
 คิวหนึ่งซึ่งชุกชนเปนหย่างเอก ไปพระราชทานแก่
 นายกดั่งซ้ รับผิดชอบให้เดยงคูดฉนวนทโมนจึงดี ปรต้อย
 ให้ทำอไรได้ตามใจมัน นายกดั่งซ้แม้เปนผ้ถ้อค้ว
 หย่างใหญ่ก็ไม่กต้าชัตพระราชโองการ จึงรับฉนวน
 นั้นไว้ใน กุฎิปต้อยให้บ้ายเป้นกระโดดโตตเค้นตาม

อำเภอใจมัน ไม่ช้าเพียงสองสามวันเท่านั้น นายก
 ส่งสมัครเดือดร้อนด้วยเรื่องถึง ยิ่งกว่าพระเจ้า
 แผ่นดินทรงรำคาญพระหฤทัยด้วยเรื่อง นายกส่งสมัคร
 เพราะวานรตัวนั้นทำตายเข้าของ มีราคาในวัดเสีย
 แทบทุกหย่าง ถึงที่สุดนายกส่งสมัครทนความชน
 ของถึงไม่ไหว ค่องแข็งใจเข้าไปเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน
 ดิน กราบทูลเตียงกระเด้าอ่อนวอนขอให้มีพระ
 ราชโองการ ถอนวานรจากความคุดแตะของคนเดีย
 ด้วยเดือดร้อนเหลือทนทานได้

พระเจ้าแผ่นดินทรงแต่ดงพระกริยาเป็นที่ปลาด
 พระหฤทัย ตรัสว่า “อไรพระคุณ? โยมแปดกใจ
 จริง ๆ พระคุณเป็นส่งสมัครขู่ในชั้นคิธรรม ยัง
 อดทนความชนของวานรตัวเดก ๆ สองสามวันไม่
 ได้ ส่วนโยมค่องทนความประพฤติชั่วหยาบคาย
 ของพวกไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินนับจำนวนเปนพัน ๆ ขู่
 ชั่วนาตาบี่ทุก ๆ วันจะมีขึงไปกว่าพระคุณหรือ?”

พระราชทานหนึ่งมิได้พูดถึงคำ ในเมื่อครั้น
เปรียบเทียบกัน คงเด่นนักมีจุดติดคิดอาฆาต นับว่า
เพิ่มจำนวนเปนคราศ์ครุฑบ้าง ขึ้นอีกคนหนึ่ง

ในสมัยของสมเด็จพระนารายณ์ ทางราชการ
แตกเป็นสองคณะ ครึ่งกระโหนัดเหมือนพวกฝรั่ง
ให้ชื่อว่า คณะสยามเก่าและคณะสยามใหม่ คณะ
แรกมีนายกลองฆี่ และพระเพทราชาเชื้อพระญาติ
วงศ์เป็นหัวหน้า ต้องการรักษาประเทศสยามไว้เป็น
ของชาวสยาม หรือพูดอย่างง่าย ๆ ไม่ให้ใคร ๆ
ถือค้ำคานาอื่นนอกจากพุทธทั่วไปในพระราชอาณา
จักร และไม่ยอมทำทางพระราชไมตรีกับต่าง
ประเทศ อีกฝ่ายหนึ่ง คือ คณะสยามใหม่ ปราถนา
ให้ประชาชนชาวสยามเบ็ดหูเบ็ดตา มีความรักกว้าง
ขวางออกไป ทนบำรุงแผ่นดินให้สมบูรณ์พูนสวัสดิ์
เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น ให้คนทุก ๆ คนเป็นโสดแก่ตน
ในเรื่องนับถือค้ำคานา และให้ประเทศสยามทำทาง
พระราชไมตรี มีการค้าขายติดต่อกับรัฐบาดต่าง ๆ

ในประเทศยุโรป พวกหงนมซอผู้ซึ่งเป็นหัวหน้า
 คือท่านพระคตัง แต่พวก โน้นตั้งคัยว่าพระเจ้า
 แผ่นดินเอง เป็นนายกหรือหัวหน้าแท้ของฝ่ายคณะ
 สยามใหม่ เพราะแม้ว่าพระเจ้าหย้หัวจะได้เสด็จ
 ในารพระราชพิธีทางฝ่ายพุทธศาสนา โดยเคร่งครัด
 ทุกอย่างก็ดี พระองค์ยังทรงพระกรุณาให้พวก
 เยชู้คิด บางพวกสร้าง โบสถ์ขึ้นในพระนครหลวงได้
 และไม่ทรงห้ามปรามใครจะไปเข้าถือศาสนาคริสต์-
 คิง ข้างฝ่ายศาสนาหมัด พระองค์ก็ทรงพระ
 กรุณาหย่างเดียวกับฝ่ายศาสนา คริสต์คิง และมีใช้
 แต่ท่านน ^๒ ยังทรงตั้งแต่งพวก มัวร์ คือพวกถือ
 ศาสนาหมัดในตำแหน่งนำที่ราชการหลายคน ถึง
 กับได้รับราชการในกรมดำคัญที่สุด คือกรมท่ามี
 นำที่จัดการในเรื่องทูตานุทูตซึ่งจะไปเจริญทางพระ
 ราชไมตรียังนานาประเทศ และรับรองแขกเมือง
 ซึ่งเข้ามาในประเทศสยาม แท้จริงที่พระเจ้าแผ่นดิน
 ทรงไว้ว่างพระราชหฤทัยแก่พวก มัวร์ คิงนี้ ย่อม

กระทำให้พวกขุนนางสยามมีความวิตกเกรงว่าชน
ต่างชาติคำสั่งนาจะแย่งเอาน้ำที่ราชการไปหมดใน
วันหน้า ส่วนคณะสงฆ์ก็คิดว่าพวก มัวร์ จะชัก
ชวนให้พระเจ้าแผ่นดินทรง นับถือ คัมภีร์ โกหว่าน
และทรงตั้งคำสั่งนามหมัดเป็นคำสั่งนาของบ้านเมือง
ต่อไป

ข้าง ฝ่าย พวก มัวร์ เห็นพระเจ้าแผ่นดินโปรด
ปราณพวก เยซูอิต ฝรั่ง เค็ดมากไป ดังเห็นทรงพระ
กรุณาพวก เยซูอิต ให้เข้าเฝ้าใกล้ชิดคนเพราะพระ
องค์หยิ่งน้อย ๆ ก็มี ความฤษยา กัดขยี้กว่าคณะ
สงฆ์ทวดทกกว่าประเทศ สยามจะไปนับถือ คัมภีร์ โก-
หว่าน ว่าในที่สุดพระเจ้าหยิ่งหิวจะทรงเดื่อมใส่ใน
คัมภีร์ไบเบิ้ล และคนไทยจะไปเข้ารีต คริสต์ตั้ง หมด
เพราะฉนั้น พวก มัวร์ สงบเรื่องจะให้ชาวสยามมา
ถือคำสั่งนามหมัดไว้ชั่วคราว เติโรบายฝากกอง
เป็นที่ว่าคนก็นับถือพุทธคำสั่งนา และเกิดยดขัง
คำสั่งนา คริสต์ตั้ง ที่สุด จนได้เข้าพวกกับคณะสยาม

เก่าเพื่อช่วยกันป้องกันศัตรูของคนทั้งคู่ คือพวก
เยซูอิต

อย่างไรก็ตาม ถึงกระดึยามแก่กับพวก มั้วร์
จะได้เป็นสั้มพันธมิตรกัน เรื่องวิวาทบาดหมาง
ในว้างส่องก็กนยงคงมีหยุเต็มอ คอ้งรอนถึงท่าน
ซงเปณผู้ตงหยุในสัจจิตธรรมมีหยุใน สยามส่องคน
เทานน คือพระเจ้าแผ่นดินแะท่านพระคตัง คอย
รจมีให้เปณเหตุตงตามกตายเป็นการเดี่ยหายแก่
แผ่นดินชนได้ เพราะณน ท่านพระคตังเมอกตบ
จากเฬามาบานมกจะมต้งหน้าบงตงหยุเต็มอ

คราวหนงเพราะเรื่องชนคน ท่านพระคตังเรียก
เตชานุกการให้เข้ามามาหา เตชานุกการเหนเจ้าคุณมี
กริยาไม่ปรกฤติเตริต่ายไปมาหยุในห้อย จึงพูดว่า
“เหนจะมีเรื่องร่ายอไรเกิดชนกระมัง ไตเทา
กรุณาเจ้าจึงไม่สตั้บายใจ?”

“โอ้พวก มั้วร์ โอ้พวกหนุสตั้วชัว กัดังกต
แะรากทอ้งพระโรงให้พัง”

“ร้ายที่สุด พระเจ้าหยู่หัวควรถอดถอนมันเสีย โดยเร็ว ตะเตยไว้ม่าไม่ได้จะเป็นอันตราย แต่ได้เท่ากรุณาเจ้าจะมีโทษะหยู่หย่างนี้ ที่ไหนจะฆ่าไอ้พวกหนูหรือไอ้พวก มัวร์ ได้เล่า?” ฟอลคอน ถัดพูดออกความเหน้อย่างนี้ เพราะเคยใช้พูดออกไปตรง ๆ มาครั้งหนึ่งหรือสองครั้ง เจ้าคุณเต๋นabcd ท่านก็ชอบด้วย

ท่านพระคตัง — “เจ้าตักเตือนก็จริงของเจ้า ไม่สมควรแก่เราabcd เป็นเต๋นabcd จะต้องร้องให้ คต้ายเด็ก ๆ เพียงถูกไอ้ตัวแม่ตงต้อยเขาเท่านั้น”

ฟอลคอน — “กระผมเห็นจะทราบด้วยได้บ้าง กระมัง ว่าไอ้สุนัขได้กระทำความผิดอะไรต่อได้เท่ากรุณาเจ้าบ้าง”

ท่านพระคตัง “นี่แน่ ฟอลคอน ถ้าแกแนะนำหรือช่วยเหตุทำให้พระเจ้าหยู่หัวทรงเห็นเหตุการณ์ได้แจ้ง และคต้ายพิโรธกับโปรดปรานในเราได้อีกแล้ว เราจะให้แกมีตาถูกรุมรอยทีเดียว”

พลอดคอน — “พระเจ้าหยู่หัวทรงพระพิโรธได้
เท่ากรณามากถึงกระนั้นทเดียว?”

ท่านพระคตัง — “ก็เช่นนั้นซิ เพราะไอ้พวก
หนูเหล่านี้เองเป็นต้นเหตุ พระเจ้าหยู่หัวมีพระราช
ประสงค์จะ แต่งทูตไปเจริญทางพระราชไมตรียัง
ประเทศศวันตกประเทศหนึ่ง มีพระบรมราชโอง
การให้ ไอ้พวก มั้วร์ จัดเตรียมเครื่องบรรณาการให้
บริบูรณ์ส่งกับพระเกียรติยศ ไอ้พวก มั้วร์ มันไม่
หยากจะให้มีราชทูตไป ทำเชื่อน ๆ แะ ๆ แล้ว
รายงานกราบบังคมทูลว่า ไม่สามารถจะจัด
การให้ใหญ่โตได้ เพราะพระราชทรัพย์ในท้องพระ
คตังไม่พอ ซ้ำพระเจ้าหยู่หัวยังกดขี่เป็นหนักหนัก
ถึงหกหมื่น

“เมื่อพระเจ้าหยู่หัวทรงทราบความตามราย
งารดังนั้นก็ทรงพระหฤทัย รับสั่งให้หาเราเข้าไปเฝ้า
พระพักตร์มันตั้งผิดธรรมดา ตั้งพระศูร์เสี้ยมตั้งรับ
สั่งว่า ‘เฮ้ย ไอ้หมาพระคตัง เงินในคตังไม่มีพอจะ

จัดเครื่องบรรณาการแต่งตั้งไปให้สัมแก่เกียรติยศ
 หย่างไร? เครื่องเพชรเม็ดจินตตาม้าอ่อนท่อนแพร
 ด้วยสินค้าอากาศรอกอกเป็นถ่ายเป็นกอง ซาดคกบก
 พร้องไปหย่างไรกัน? ใจเหื่อเชื่อใจเป็นหนักหนา
 ทำไมจะเปิดปากบอกให้รู้สักคำก็ไม่มี เรื่องราว
 เป็นหย่างไรกัน?’

“ที่จริงเรา” (ท่านพระคตังเต้าค่อไป)

“ตั้งคัยเรื่องเงินในท้องพระคตังว่าไม่มีมานานแล้ว
 ไรเต็มใจว่าไอ้พวก มั้วรี คิดทรยศน้อยโกง แต่เรา
 ไม่กล้าจะฟ้องร้องมันชนด้วยจับหัดก็ไม่ถนัด เมื่อ
 มีรับตั้งได้ โอกาสเราจึงกราบทูลว่า :—

“ขอเดชะฝ่าดองขลุ่พระบาทปกเกล้า ๆ พระ
 ราชอาณาไม่พินเกล้า ๆ พระราชทรัพย์ในท้องพระ
 คตัง เมื่อพวก มั้วรี ยังไม่เข้ามารับราชการนตอง
 พระเดชพระคุณเป็นผู้จัดการเรื่องราชทูต ก็คงเต็ม
 หยุ่บริบูรณ์ไม่บกพร้อง คงแต่พวก มั้วรี ได้ว่าท
 กรมท่า พระราชทรัพย์ในท้อง พระคตัง ตกน้อยยง

ข้าพระพุทธเจ้าเห็นด้วยเกล้า ๆ ว่าเงินในท้องพระ
คลังยังมีพอในเรื่องซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ
ให้แต่งราชทูตานุทูตไปคราวนี้

“พระเจ้าหยี่หัวครีตรัสว่า ‘หา! พูดว่าอะไรกัน?
บุคคลที่พระเจ้าแผ่นดินไว้นั้นเชื่อใจจะ กัดรับรอง
ได้หรือว่าเงินในท้องพระคลังมีพอ อธิปไตยชาติ มัวร์
ได้บอกเรา ย่างกตัญญูเป็นหนี้เขาหยี่ยอกคงหกหมื่น
เงินในท้องพระคลังเรามีไม่พอ ครึ่งเดียวก็ไม
ถึง จะจัดเข้าซองไปเจริญทางพระราชไมตรีได้
อย่างไร?’

“เรากราบทูลว่า ‘ขอเดชะพระราชอาชญาไม่
พินเกล้า ๆ ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายชีวิต ถ้าพระ
ราชทรัพย์ในท้องพระคลังไม่พอ ขอใ้ผ้าดอองชุด
พระบาทมีพระบรมราชโองการ ให้อธิบดี มัวร์ นำ
บาญชีและสำเนาหนังสือหลักฐานอันเกี่ยวข้องด้วยการ
ใช้จ่ายเรื่องราชทูตานุทูตที่แต่งมาตามคราว ให้ผู้

ข้าพเจ้าในฐานะเป็นผู้ตรวจ ก็คงจะตรวจเห็นว่าพระราชทรัพย์ยังคงมีพอพระบรมราชประสงค์

“แต่พระเจ้าหยี่หัว แม้พระองค์ทรงพระปรีชาสามารถในราชการณกิจทั้งปวงก็จริง แต่เรื่องแต่งราชทูตไปต่างประเทศแล้ว โปรดปรานให้เป็นการใหญ่โตหย่างมีสง่าผ่าเผยที่สุด เพราะฉนั้นก็ทรงพระพิโรธเรา ครั้นว่า ‘ออกไป ใ้พระคตังนี้จะทำให้ข้าส่งราชทูตไปหย่างเดวทราวมให้ฮับอายขายหน้าแก่นานาประเทศหรือ? เท่ากับเองถอดชาติตดงเล่มอกับเจ้าประเทศราชที่เดียว’ เมื่อพระเจ้าหยี่หัว มีสง่ามา กำบังพระเนตรมิให้ทรงเห็นการทุจริตของใ้พวก มัวร์ ดงนี้ เราก็หมดปัญญาต้องถวายบังคมตามา”

ฟอลคอน — “รับประทานโทษ ใต้เท้ากรุณาเจ้ามีหลักฐานประการไรบ้าง ให้รู้ว่าพวก มัวร์เป็นคนทุจริต?”

ท่านพระคตัง—“ก็ในมหาสมุทรนั้นบ้างหรือ
 ไม่?” (พดางส่งกระดาดห่อหนึ่งให้แก่ ฟอลคอน)
 “ดู นี่คือนิยายที่ร้ายดั่งของซึ่งจะจัดหาไป
 ในการทศ กับจำนวนเงินที่ไ้พวก มัวร์ ต้องการ
 เบิกเอาไปจัดซื้อ เขาเข้าไปตรวจดูในห้องที่ว่า
 ราคาจะแพงเกินสมควรหรือไม่”

“ขอรับด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม” แล้ว ฟอลคอน
 กลับมาในห้องของคนทันที

ฟอลคอน ตรวจดูบัญชีคิดตัวเลขหยุ่ตตอดค้น
 ซ้ำแถมเวตาเซารุงขนอีกฉ้วนหนึ่ง ตกเขนจึงนำไป
 ให้เจ้าคุณดู

ท่านพระคตัง—“เป็นอย่างไร ได้ตัวใหม่
 ไ้พวกนี้ทุกจริต?”

ฟอลคอน—“ประทาน เป็นผู้ร้ายทีเดียว”

ท่านพระคตัง—“เดชะบุญคุณพระ!”

ฟอลคอน—“พวก มัวร์ คิดเอาเงินค่าตั้งของ
 เกินราคาไปตั้งครึ่งจำนวน”

เสนาบดีหรือบางทีพระเจ้าแผ่นดินด้วย แต่เรื่องนี้เราจะทำอย่างไรกัน? จะโยกย้ายตำแหน่งให้พวกมัวร์ มาให้แก้ทำโดยไม่ได้รับพระบรมราชานุญาตไม่ได้ ทั้งในเวทาบดินพระองค์ก็ยังทรงไว้พระหฤทัยว่ามั่นคงจริงทีเดียว”

ฟอลคอน—“ซอหนักจริงของไตเทากรรณาเจ้ามีเรื่องลำบากยากขวางทางตลอดไป ถ้าบัดเบ้าชุดซึ่งปิดบังพระเนตรหยาในเวทานออกได้ก็อาจสำเร็จ”

ท่านพระคตัง—“ก็ใครเล่าจะมีอำนาจพอประกอบพระโอรสรักษาพระเนตรให้เห็นได้?” แล้วท่านพระคตังจะนึกอธิบายอะไรได้ขึ้น จึงพูดต่อโดยเร็วว่า “ได้ ไม่เป็นไร แต่สหายจะต้องเลี้ยงชีวิตเข้าไปแลก”

ฟอลคอน—“ขอให้ไตเทากรรณาเจ้าพูดออกมาตรง ๆ เถิด ถ้าได้กรรมจะเอาตัวเอง”

ท่านพระคตัง—“นี่แน่ ฟอลคอน แก่เป็นผู้
 มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดคึกคักจึงจอก มีความ
 องอาจกล้าหาญเต็มอเต็ม แต่การที่จะอาสาไป
 ครองน แม่แต่แก่เองฉันก็เห็นว่าพ้นวิสัยจะทำได้
 แต่คอยฟัง—

“มีคน ๆ หนึ่ง ซึ่งพระเจ้าหย้หิวโปรดปราน
 มาก เพศหญิงใดเป็นหญิงนั้น อาจจะมีคน
 ให้ ไอ้พวก มัวร์ หุดจากหน้าตได้ ผู้นั้นคือทุดกระ
 หม่อมพระราชบิดาพระองค์เดียวของพระเจ้าหย้หิว
 (๑) ทุดกระหม่อมทรงเกลียดชังไอ้พวก มัวร์ เพราะ
 ไอ้พวก มัวร์ ไปตั้งนิตินิเชื่อเป็นพวกเดียวกับพระ
 เพทราชา ซึ่งพยายามจะหาทางกราบบังคมทูล
 ขอทุดกระหม่อมให้แก่บตรชายคนที่สอง ถ้าเรา
 นำเอาหลักฐานเหล่านี้เข้าไปถวายให้ทรงเห็นความ
 ทุจจริตของไอ้พวก มัวร์ ได้แล้ว พระเจ้าหย้หิวก็จะ

(๑) เจ้าฟ้าสุดาวดีกรมหลวงโยธาเทพ?

ทรงถอดถอนไอพวดกนออก ความปราถนาที่เรา
ต้องการก็เป็นอันสำเร็จเท่านั้น”

ฟอลคอน ตอบหย่างมีหางเสียง แต่คงไม่ตั้งใจ
สบายใจนัก ว่า “ทำจะไม่สำเร็จ เพราะถ้าจับได้
ว่าเข้าไปในพระราชวังชั้นใน ก็ต้องถูกประหาร
ชีวิตทันที”

ท่านพระคตงโคตพงตงน ก็อาอ้ง ตรัสรองหุ่ย
ตักคร้แล้วตอบว่า :—

“ที่พูดก็จริง แต่ถ้าให้ตหายท่นบถอของทูต
กระหม่อมเขาเข้าไปถวายเองคงได้ ตหายของทูต
กระหม่อมคนนเป่น ครัดคัง ได้รับพระบรมร่าชา-
นุญาตให้บาศ์หตวงเขาไปแก้บَابนางในค้ำหนักได้
ณเอินเหมาะด้วย เวต่านบาศ์หตวงรูปน้กัไม่หุ่ย
ในกรุง เพราะณน ถ้าแกกต่าปดอมคัวเป่น
บาศ์หตวงก็คงเข้าไปถึงในทหุ่ยของ หึงคนนได้
แต่น่ากต้วมาก คิดคู้ให้ค้วจะรับชุระได้หรือไม่”

ฟอตคอน—“ ธรรมดาต้องรับผิดชอบคุณวินัย
 คำ เพราะที่ไหนได้เท่ากรุณาเจ้าจะไว้ใจคนอื่น ”
 ท่านพระคตัง—“ ดีแล้ว เขาเป็นตลกตง พรุ่งนี้
 จะได้ออกเข้าไปในพระราชวังชั้นในดู วันพรุ่งนี้
 เหมาะมาก ด้วยเป็นวันแรกนา ประชาชนกำลัง
 สนุกสนานกัน คงไม่หวังไว้อาใจได้กับแก่นัก
 รวางฉันจะจัดเขียนหนังสือไปถึงท้าวแก้ว และ
 สอดคิ้วเดซที่เกคิดไว้ ไปถวายทูตกระหม่อมทอด
 พระเนตรด้วย คงเป็นหลักฐานพิสูจน์ให้เห็นจริง
 ว่าไอ้พวก มัวร์ ทุจริตได้พบ และสมควรให้แก
 ้ได้รับตำแหน่งแทน ” พูดแล้วเจ้าคุณเด่นาบดี
 ก็โบกมือเป็นเครื่องหมายว่าหมดธุระ ฟอตคอน
 จึงออกไป และคงจะได้นึกถึงการยักจะกระทำ
 หย่างกตัญญูในวันพรุ่งนี้ บางทีจะเดยนึกถึง
 เรื่องพระราชพิธีแรกนาเลยทีเดียว

บทสิบสาม

วันพระราชพิธีแรกนา

รุ่งขึ้นเวตถาจนเณรท่านพระคตังนำเอาเครื่อง
แต่งตัวมาหัดวางเข้า ไปให้ พอตคอน ถึงในห้อง
พอตคอนรับมาตรวจดู เห็นเสื้อสีดำคลุมศีรษะ
ด้วย จึงถาม:—

“ของอะไรน้อขอรับ? ไต่เทากฤษณาเจ้าถูกหุดอก
เสียแล้ว พวกสำนักศิษย์ของพระเยซูไม่ใช่ผ้าคลุม
ศีรษะ ไซ้แต่หมวกแค่นี้”

ท่านพระคตัง—“เช่นนั้นพ่อ อังตวนเนอ คงมีเจต-
นาส่วนตัวสักอย่าง จึงแต่งตัวให้ผิดแปลกไปกว่า
พวกเดียวกัน ไม่ใช่ฉันจะเห็นแก่ใช้ผ้าคลุมเท่านั้น
เสื้อดำอันนี้อาจฉลาดของฉันไปหุดอกยิ้มเอามา
จากบ้านหุดวงพ่อเอง”

ฟอลคอน ได้ฟังดังนั้น ก็มิได้เอาเป็นธุระในเรื่องพ่อบาค่หวดวงศ์แค้นใจไป กตัญญูด้วยปลอดอมตัวได้นิโทษเพราะมีผ้าคลุมศีรษะ จึงจัดแจงแค้นใจตรงเรือตรงไปยังพระราชวัง ครั้นไปถึงก็ล้มตึงที่เจ้าคุณเสนาบดีได้คาดดวงนำไว้ ด้วยประชาชนพดเมืองกำลังมีการเดินส่นุกสนานกัน มิได้มีใครเอาใจใส่ตรวจตรา จนฟอลคอนผ่านเลยเข้าไปได้ถึงกำแพงพระราชวัง

พระราชวัง กรุงศรีอยุธยา ว่าตามขนาดก็เท่ากับเมือง ๆ หนึ่งนั่นเอง มีกำแพงสามชั้น รวางกำแพงมีฐานใหญ่ ๆ ส่วนที่หุ้มพระذنมกรมในหุ้มในกำแพงชนที่สาม

ฟอลคอน ปลอดอมตัวฉันทันม เตียนกริยาทำทวงเปนบาค่หวดวงศ์แค้นใจ ๆ เปนที่คริครองได้หย่างน่าชม ผ่านพระทวารชนหนึ่งชนต้องเข้าไปได้ จะหาใครส่งคัยฉันทันมก็ไม่มี เข้าใจว่าเปนบาค่หวดวงศ์แค้นใจถึงพระทวารชนสามซึ่งเปนประตู

ใต้ถ้ามก็เท่ากับเบียดเสียดตนเองให้จับได้ เพราะ
 บาค์หดวง อังตัวเนอ เคยมาเสมอไม่จำเป็นค้องไต่
 ถ้ามหย่างนี้

ฟอลคอน กำตั้งวุ่นใจไม่ทราบว่าจะทำประการ
 ไร ก็พอดมีผู้มาช่วย คือมีหญิงในนคนหนึ่ง
 เห็นบาค์หดวงกึ่งตงยกมือไหว้ แต่ดงกริยาเป็น
 ที่ปตาดใจพูดขึ้นว่า “อ้อ! หดวงพ่อฝรั่งมา คุณ
 หญิงนายดีฉันคงดีใจมากที่หดวงพ่อฝรั่งมาหา ด้วย
 เข้าใจว่าไม่หยุ่นในกรง” หญิงคนนั้นพูดแต่ดงกวง
 เหยาะ ๆ เข้าไปในคักหลังหนึ่ง

ฟอลคอน นึก “คงเป็นคักหลังเอง เคราะห์
 ดีจริง” คราวนยงไม่ต้นชอวคัก ด้วยจะตามผู้
 หญิงคนนั้นเข้าไปดีหรือว่าคอยหยุ่นข้างนอกกว่าจะ
 มีผู้เข้าไปบอกว่ามีมาดี ก็ไม่ทราบว่ามีบาค์หดวง อัง-
 ตัวเนอ ประพฤตกริยาเป็นหย่างไรมาแต่ก่อน รวน
 เหวใจหยุ่นสักครู่เตยคกตงเดิริ่สายกตาง ทำเดิริ่ซ้ำ ๆ
 เป็นที่คิริครองตรงไปทางคักนั้น ฟอลคอนเดิริ่

อธิบายอย่างนั้นว่าฉลาด เพราะกว่าจะไปถึงหญิง
คนนั้นหวังกลับมา บอกว่า คุณหญิงให้มานิมนต์เขา
ไปในดึกทีเดียว

ฟอลคอน ย่างเข้าไปในดึกได้เห็นสัตว์ครึ่งหนึ่ง
กำลังนั่งดหนังสือหยา่พิณ เขาใจว่าเป็นหนังสือ
คำสอน ฟอลคอน คิดเห็นว่าผู้คงเป็นคุณหญิงซึ่ง
เขาเรียกกันว่า ท้าวแก้ว ครั้นเคียวเข้าไปถึง
นางเอานิ้วมือคนหนังสือไว้ คิดเหมือนต้องการจะ
ถามข้อสงสัยอะไรในหนังสือบ้าง พุดชนว่า
“หวดงพ้อมาเยี่ยมเวदानตมาก ไม่คาดเดาว่าจะ
มาหาดิฉัน” แต่พอนางเคียวเข้ามาใกล้ บาค์หวดง
ปดอมเผดอตัวตกใจตั้งเหียง ร้องชนว่า “หือ!
มอหนักะ คุณหญิง มอหนักะ”

ฝ่ายนางก็ตกคิดงเหมือนกัน ถึงกับหนังสือ
หลุดจากมือ เหย็ดยวไปดทางประตู กัดว่าใคร
จะได้ยิน แด้วแต่ดงความยินดี พุดว่า “ท่าน
กับดิฉัน ฟอลคอน ดอกหรือ? ผู้มีคุณแก่ฉันทีเดียว”

ฟอลคอน ตีใจตอบว่า “คิดๆ ก็แปลก ไม่นึกไม่ฝันก็ถนัดมาพบกันอีก ตั้งแต่คราวนั้นมา ข้าพเจ้ามีจดตรรกถึงหยู่เสมอ”

คุณหญิง มอนิกะ กระซิบ “ท่านอย่าพูดให้ดัง เข้ามาในนี้มันอันตรายมาก” นางเรียกสาวใช้ให้เข้ามาหา สั่งว่าอย่าให้ใครเข้ามาในนี้ แล้วหันไปพูดกับ ฟอลคอน มีทางเตียงโกธว่า “เหตุไฉนท่าน ก็ปัดัน ฝรั่งเศส กต่า หาญเข้ามาถึงในพระราชวังชั้นใน เจตนาอะไรจึงปดอมเปนพ่อ อังตัวเนอ? ทำเช่นนั้นไม่บังควร คนที่ปดอมตัวเข้ามา คงคิดการทุจริตอะไรสักอย่าง มีนนั้น คงไม่กล้าประพฤตการดังนี้”

ฟอลคอน — “ข้าพเจ้าต้องขอโทษที่ต้วงเกินเข้ามาถึงนี้ แต่มีราชการสำคัญ ท่านพระคตังใช้ให้มาหา ‘ท้าวแก้ว’ ไม่ทราบเตยว่า ‘ท้าวแก้ว’ คือคุณหญิงนี่เอง”

คุณหญิง มอนิกะ — “ ท่านว่าท่านพระคตังใช้ให้มา? เช่นนั้นท่านคงเป็นเตชานุการฝรั่งที่เจ้าคุณเสนาบดีเคยพุดชมเชยมาก ”

ฟอลคอน — “ ถ้าเจ้าคุณผู้ใหญ่ได้สรรเสริญความดีของข้าพเจ้าแก่คุณหญิง มอนิกะ แล้ว ข้าพเจ้าก็รู้สึกเป็นเกียรติยศพอ ”

คุณหญิง มอนิกะ — “ เหตุไรท่านจึงปดอมตัวเข้ามา? ท่านพระคตังใช้ท่านมาหาด้วยอะไร? ”

ฟอลคอน — “ คุณหญิง มอนิกะ ยังคงคิดจะให้คำสอนซึ่งบรรพบุรุษของคุณหญิงเคยนับถือ เคยต่อสู้บองกันไว้ ให้เจริญขึ้นในประเทศนี้หยาหรือไม่ว่า ข้าพเจ้ายิ่งหาทราบไม่ ”

คุณหญิง มอนิกะ — “ ฉันคิดเรื่องนั้นด้วยความเต็มใจหยาเต็มมือ จะเสียชีวิตก็ไม่ว่า แต่คิดไปก็เท่านั้นเห็นว่าไม่ดำเรจ เพราะพระเจ้าหยาหัวแม่จะทรงฟังคำสั่งสอนของหดวงพ้อ อังคัวเนอ ยังทรงนับถือพุทธศาสนา โปรดให้พวกพระสงฆ์หยาทาง

เบบองพระหัตถ์ชวา และพวก มัวร์ หยทางเบอง
 พระหัตถ์ชวาย ในเวदानพวก มัวร์ ถึงกับดัดอ้อน
 วอนขอให้พระเจ้าหุยหัวกดับพระฤทธานับถ้อคำ
 ตั้งถอนของคัมภีร์โกหร่าน อนิจจา ! จะมีหวังหุย
 ก็ตรงที่จะตั้งราชทูตไปเจริญทางพระราชไมตรียัง
 ประเทศฝรั่งเศส แต่ก็เปนน้องเด็กไม่ได้ไป
 เพราะพวก มัวร์ กราบทถว่าเงินในท้องพระคลังไม่
 มีพอ ฉนั้นตั้งคัยว่าพวก มัวร์ มีเจตนาอะไรหย่างหนึ่ง
 เปนแน่ ”

ฟอลคอน ตั้งหื้อจดหมายของท่านพระคลัง
 พดางพดว่า “ ความปราถนาที่ข้าพเจ้ามาหานั้น ก็
 ด้วยเรื่องจะกำจัดอำนาจพวก มัวร์ ไม่ให้มายังชนไป
 ในเวदानพวก มัวร์ กำตั้งจะชดาดกหุยแदैว อาจ
 จะถอนให้ตั้งอำนาจได้ง่ายดาย ถ้าได้คุณหญิง
 มอนิกะ ช่วยเหตื้อ ประคิมัทตามข้อความในจด
 หมายน ”

คุณหญิง มอนิกะ รับหนังสือของท่านพระคลัง มาอ่าน พิจารณาความที่ส่งต่อมามีด้วยโดยตอแยียด แล้วเอาเก็บไว้ในข้อมือเสื้อ พลังพูดว่า “ท่าน ฝรั่ง ขอให้เรียนเจ้าคุณเด่นาบดีทราบด้วยว่าฉัน จะทำตามที่เขาบอกมา หนังสือที่ท่านฉันจะ เป็นผู้นำถวายทูลกระหม่อมจะได้ทรงนำขึ้นทูล เสด็จฯ ถวายพระเจ้าหยหัวทอดพระเนตรเอง ให้ ได้ยกตำแหน่งนำที่ซึ่งพวกมัวร์เป็นใหญ่หยู่ในเวตา นมาให้ท่านเป็นผู้จัดการ ซึ่งฉันเชื่อว่าการทูล ถ้าได้ท่านเป็นผู้จัดการสำเร็จ พระคำฉันท์เพียง แท้จะได้รุ่งเรืองดังของทูลของพระราชอาณาจักร ท่าน ฟอตคอน ประโยชน์อันเป็นบุญยราศรีในพระ คำฉันท์ ขอให้ท่านคงใจหมายกุศลหย่าเหินแก่ เหินตเห็น้อยเดย จะได้รางวัล—”

ฟอตคอน—“การยั้งใดซึ่งข้าพเจ้าอาจทำได้ ก็จะทำตามทำการยั้งให้สำเร็จจงได้ จะขอแต่ ความสุขสำราญที่ได้รับใช้ในคุณหญิงเป็นรางวัล

ตอบแทนเท่านั้น ราววันซึ่งข้าพเจ้าไม่ฝันนึกเป็นแต่
 ความฝันเหตอ บุญยวาสนา ของข้าพเจ้าที่จะเอื่อม
 ขอดวงดาวซึ่งหยิ่งสูงสุดในสรวงสวรรค์ได้” ฟอล-
 คอน พุดพถางชายคาคนาง ซึ่งทรงโฉมลักษณะ
 งดงามมีเสียงอ่อนหวานปานทิพยธำเนียง มีดวง
 ตาแวดระยับดังดวงดารานำพิงชม กระทำให้ฟอล-
 คอน นึกไปว่านางเป็นดังเทพธิดาจุติลงมาประกาศ
 ศาสตร์นาครีตดัง ในมนุษย์โลก

คุณหญิง มอนิกะ ได้ฟัง ฟอลคอน พุดจาซำใจ
 ค่อนางดังนั้ ดวงหน้าแแต่ะมือนางก็มีโศกหัดแแต่่นชน
 แแดง คอบว่า “มอนิกะ จะตัมบุญคุณของท่าน
 ฟอลคอน ผู้กต้ำหาญซึ่งได้ช่วยให้พ้นจากมหาภัยมี
 ได้เคย แต่ในเวदानยังหากวรคิตตั้งตั้งส่วนตัวไม่ จน
 กว่ากรารกรุศัดจะได้ดำเรจ จะเริ่มตั้งแแต่่นเมื่อ
 ทรงพระกรุณาไปรดเกด้า ๆ ให้ท่านได้เข้ารับราช
 การแทนพวก มัวร์”

ตามที่คุณหญิง มอนิกะ กล่าวถึงความหลังและ
กาดข้างน้ำเพนหยี่ๆ กอปทั้งมีตำเนียงหวานเพราะ
จับใจดังนี้ ย่อมเป็นปัจจัยบันดาลให้นายโรงเอก
ของเราดีมีตัว ถึงกับฉวยมือนาง เกือบจะยกขึ้น
จูบ แต่คราวนั้นนางมีความโกรธในกริยาอันชด่า
ตามของ ฟอตคอน จริง หดมือมาเสียโดยเร็ว
พลงพุดในขณะเดี๋ยวนั้นออกไปว่า “หย่า
เพิกแต่คงความพอใจเถย จนกว่าการย่นหนจะ
สำเร็จ” ส่วน ฟอตคอน นักการเมืองซึ่งแสวงหา
ทางแทบว่าจะล้มชนบชกรรมนิยม ประเพณีอันเป็น
หลักของประเทศคือค่านาของอาณาจักร ขณะ
เดี๋ยวนั้นออกมาจากพระราชวัง เกือบจะไม่รู้จัก
ตนว่าเขาเท่าหรือศิระเดี๋ย จนต้องวิ่งหนีจากตึกที่
หยี่ของนางมา ก็มิได้สังเกตเห็นทาสรับจ้างเด็ก
คนหนึ่ง วิ่งปราดออกมาจากข้างเสาคู่ ตามมา
ตั้งแต่พระราชวังจนถึงท่าน้ำ

ฟอตคอน มาถึงฝั่งจนกระทั่งลงเรือแถวจึงตน
จากภวังค์ได้สติเป็นปรกติ เวदानันท์ในท้องนำ
หนาแน่นไปด้วยฝูงชนมีการเดินรันทงกัน จำเป็นที่
ฟอตคอน ต้องหดเตงออกไปให้ห่างที่สุด เพราะ
พวกสุนัขมักตอเถียนไม่ไว้หน้าว่าใคร ชนเจ้านาท
เองยังไม่กล้าห้ามปรามต้องเบือนหน้า

ฟอตคอน รีบพายเรือฝ่าฝูงชนซึ่งกำลังสำรวจเต
เฮ่ากัน มาจนใกล้จวนท่านพระคตังราว ๔๐ เต็น
ทันใดนั้นรู้สึกว่พาเรือเข้าไปหยู่ในรวงเรือเตก ๆ
ต้องดำ ซึ่งคนในเรือเป็นพวกที่สุนัขจัดเฮคโรมาก
กว่าเพื่อน ฟอตคอน ก็เบนหัวเรือรีบหนีจะให้พ้น
แต่เรือดำหนึ่งหันหัวเรือพุ่งปราด โคนกตางดำเรือ
ฟอตคอน โดยแรงด่มคว่ำตงทันที ฟอตคอน ก็
ตกตงไปหยู่ในน้ำ และพยายามจะว่ายน้ำขึ้นฝั่ง แต่
เห็นความด่มของพวกเหต่านันท์ไปไม่พ้น พอเรือ
ด่ม ทาตู่ปร่างเตกซึ่งคึดตาม ฟอตคอน มาตงแต่
ในพระราชวัง บัดนั้นหยู่ในเรือพวกนั้นดำหนึ่ง

ร้องเอคโรซันว่า 'จ๊ับ จ๊ับ' กว๋าบาค่หุดวงปดอม
จะว้ายหนซนฝั่งไปไต่ไม้กว๋ากว๋าก็ถูกพวกเหต๋านน
จ๊ับไต่ตากตวซนมาไต่บนเรือ

ฟอตคอน โกรธมากต๋วยเหนคนเหต๋านนต๋อคน
เด่นเกินต๋นูกไป ซู่ว่าจะพ้องร้อง แต่คนเหต๋านน
กต๋ับเขาเชือกมัตแซน ฟอตคอนไว้ และเขาผ่าออก
ปากบิตตาเตี้ยต๋วย ฟอตคอนเข้าใจว่าพวกนต๋อ
เด่น ครนต๋วงมาประมาณครึ่งชั่วโมงเจ้าพวกทำ
ทัญทกรรมทรมาณ ฟอตคอนซนบก พา ฟอตคอน
เคิรไปตามทางพื้นเตียน ๆ ซู่ ฟอตคอนเคว่า
คงเปเนบริเวณในพระราชวังตอนหนึ่ง คราวนเกิด
ตังคัยว่าถูกจ๊ับมาจะไม่ไต่ต๋อเด่นเตี้ยเตี้ย ซอท
ตังคัยก็เปเนอันจริง เพราะเมื่อพวกเหต๋านนปดต
ผ่าซิ่งออกปากบั้งตาและแกเชือกมัตแซนออก ฟอต
คอนเหนคนตคกมาหุ่ยในห่องขนาดดีเตี้ยมเตก ๆ
แห่งหนึ่ง มีโคมจุกไว้แต่ตวงเตี้ยว

ฟอลคอน ร้องถามว่า “ท่านทั้งหลาย ใคร
ใช้พวกท่าน? และเพื่อประโยชน์อะไรจึงได้พาตัว
ข้าพเจ้ามาที่นี่?” พวกเขาดำเนินไม่ตอบ เป็นแต่
แสดงความเคารพด้วยเข้าใจว่าเป็นบาทหลวง แล้ว
ออกจากห้องไป ปล่อยให้ ฟอลคอน นึกหาเหตุผล
เอาเอง

ฟอลคอน ราพึงหยั่งว่าคนได้ทำผิดพ้องหมองใจ
กับใครบ้างก็ไม่ทราบ เบตาเตย หากว่ามีจริงท่าน
พระคตังผู้อุปการะตนคงไม่ปล่อยให้ใครรังแกเด่น
ได้ง่าย ๆ นอกจากคนใส่ทุกข์จิตของเจ้าคุณเสนา
บดีซึ่งเจ้าคุณจับได้ไปเสีย เพราะ ฟอลคอน จับได้
ว่าเป็นคนโกงแล้ว ก็นึกไม่ออกว่ามีศัตรูอยู่ใน
สยามที่ไหนอีก ปรีศนาซ้อนเป็นอันทราบได้ใน
ไม่ช้า เพราะในขณะที่กำลังนั่งคิดด้วยเลื่อผ้า
เบียดนั้น ได้เห็นจ้าวโศยาทอนเสด็จเข้ามาใน
ห้องซึ่ง

ฟอลคอน ปลาดใจด้วยไม่ทราบว่ามันได้ ถูกเรียกกลับมาจากเมืองญวน จึงพูดขึ้นด้วยเสียงดังว่า “เจ้าของคนดอกหรือ เป็นผู้ทำร้ายตักพาเอาตัวเรามาขังไว้ที่นี่ ดั่งประพฤตการเกเรจริง ๆ” ครั้นเห็นหน้าเจ้าวโด้ยาทอนแต่คงว่าตกตั่ง ด้วยไตฟงถ้อยคำของพวกเยซุอิด ซึ่งชนช่อว่าเป็นคนพูดจาไพเราะอ่อนหวาน แต่คงว่าจามิตคาด ฟอลคอน ก็รู้สึกตัวว่าตนเป็นแต่บ่าค้หดวงปลดอม จึงพูดเพิ่มเติมตดเตียงให้คำตงทนทว่า “ข้าพเจ้าเป็นแต่เพียงพระเตกน่อย คงไม่ได้ทำอะไรให้ท่านกรวข้าพเจ้า”

เจ้าวโด้ยาทอนตอบว่า “ถ้าหดวงพ่อถูกเชิญตัวมาหย่างรุนแรง ก็เป็นเพราะข้าพเจ้าไม่ทราบ ข้าพเจ้าไม่ถ้อยค้ว่าเป็นเจ้าวโด้ยาทอนคิงค้โกตชิตพระองค์ ค้องการหยากรัจกเป็นค้หายกับหดวงพ่อชงมค้ค้” นาดเตียงทตอบนแต่คงให้เห็นได้วปากกับใจไม่ตรงกัน

ฟอลคอน พยายามไปตีข้อมือซึ่งถูกเชือกรัดจน
 เปนรอยแดงแฉะที่เดือยอกหน้าเขี่ยก พูดว่า “ถ้า
 จ้าวโศงยาทอนผูกสัมพันธ์ด้วยประพฤตการถึง
 หย่างนี้ ถ้าศัตรูเห็นจะประพฤตการร้ายแรงยิ่งกว่า
 มาก”

จ้าวโศงยาทอน—“มนุษย์เราท่านยอมว่า หนี
 บุญกรรมไปไม่พ้น ปรากฏาหย่างใดไม่ค้อยดม
 ประสงค์ เหตุนี้ ข้าพเจ้าปรากฏาจะผูกไมตรีได้
 หดวงพ่อมาเปนสหาย เพื่อช่วยเหลือเรื่องสำคัญ
 ของข้าพเจ้า ไม่ทราบจะทำหย่างไรจึงจะได้ตัว
 หดวงพ่อมาในวัง จึงจำเป็นต้องทำอุบายหย่างนี้”

ฟอลคอน—“บุคคลขอตั้งจิตหาพูดจาเป
 นปริศนาไม่ เปนไฉนท่านก็เปนจ้าวนายเชื่อพระญาติ
 วงศ์จึงต้องการมาเปนสหายกับนักบวชอนาถา? จะ
 ใ้รับประโยชน์ช่วยเหลือจากคนต่ำ ๆ หย่างข้าพ
 เจ้าได้หย่างไร?”

จ้าวโศงยาทอน — “ หดวงพ่อเป็นพระที่นั่งถือน้
ของ มอนิกะ ซึ่งเรียกกันว่า ‘ท้าวแก้ว’ ในพระ
ราชวัง ”

ฟอลคอน มควมวดเขามือจับชายเสื้อ ถ้า
เป็นเสื้อหย่างอื่นไม่ใช่เสื้อบาศ์หวดง ตรงนั้นก็คอ
เป็นที่เห็นบกระบี่

ตอบว่า “ ก็หย่างนั้น ท่านประสงค์คือไรกับ
‘ท้าวแก้ว’ ? ”

จ้าวโศงยาทอน — “ ‘ท้าวแก้ว’ คือเป็นดวง
แก้วอันประเดิดหายาก ควรค่าแต่ประดับมุกฏ ”

ฟอลคอน — “ นนก็จริง แต่ยงกว่านั้น นาง
เป็นราชธิดาบุญธรรมของพระเจ้าหู่หู่ เป็นถึง
พระธิดาหรือกนิษฐภคินีของทุนกระหม่อม มีบง
ควรท่านจะไผ่ให้ตั้งเกินไป ”

จ้าวโศงยาทอน — “ ด้วยเหตุนี้ แตะเหตุอันนิก
หลายประการ ข้าพเจ้าจะยกนางให้เป็นภริยาใหญ่
ของข้าพเจ้าผู้เป็นพระญาติวงศ์ของพระเจ้าหู่หู่ ”

ฟอลคอน ค้อนขวับเกือบจะเผตอว่าคนปดอม
มา เบด่งวาจาว่า “ท่านหรือ? แต่ท่านเห็นจะ
ไม่แจ้งว่านางเป็น คริสต์คัง จะแต่งงารกันไม่ได้”

จ้าวไต้ยาทอน — “ตรงนเองซึ่งข้าพเจ้าเคียด
ร้อนที่สุด มีฉนั้นบ้านนางเต็มใจเป็นภริยาเดี่ยวนาน
แล้ว”

วาจาเท็จยักถ้าวอกมาหย่างไม่มีความกระ
ดาก ใจของ ฟอลคอน จะรู้สึกเป็นหย่างไรบ้างก็
พอจะคาดเดาได้ โดหิตชนหน้ากำมือคว้าหากกระบี่
ปากก็อ้าคางจะกัดถ้าวประจวบ แต่ได้สติอดเอาไว้
ได้ไม่ทันหลุดออกมากจากปาก ตอบไปว่า :—

“ท่านโก—กถ้าววาจาเท็จ เรื่องใด ๆ ใน
ส่วนพระราชวงศ์แม้จะ บิดบัง หย่าง กวดขันไม่ให้รู้
มาถึงหูพดเมือง แต่มีผู้เขากระซิบบอกวาท่าน
ถูกเนรเทศไปหู่เมืองญวน สักครยบุนไต่มีบุญ
คุณหยุกกับท่านมาก”

จ้าวໄດຍາທອນ—“ເອ້! ໄອ໊ຊາກນໄໂພເອາ
ເຣັ່ງພຣະຣາດິວັດ໊ໄປປາກບອນ໊ຊນ? ນີ່ຫວງພໍ່
ທຣາບມາໄດ້ຢ່າງໃດ?”

ຟອດຕອນ—“ຜູ້ນາທແກບາປ ຍ່ອມຣູເຣອຽ
ຕ່າງ ຯ ຊຶ່ງບັດບັງໄມ່ໃຫ້ຜູ້ອນຣູ”

ຈົວໄດຍາທອນ—“ເຊັ່ນນັ້ນໄດ້ເຜຍຄວາມຕັບ
ແກ່ຫວງພໍ່ມີໃຜແຕ່ເຣັ່ງຄຳຕໍ່ນາຍ່າງເດີຍວ ກິດ
ເມັ່ນກັນ ເພຣະຫວງພໍ່ຈະໄດ້ຊ່ວຍ໊ຊຳເຈົ້າດັດວກ
ຍິ່ງ໊ຊນ”

ຟອດຕອນ—“໊ຊຳເຈົ້າຊອດາມດັກໄນ່ຍວ່າ ໊ຳ-
ພເຈົ້າມີອຳນາຈຢ່າງໃດຈິ່ງຈະຊ່ວຍທ່ານໄດ້”

ຈົວໄດຍາທອນ—“ຫວງພໍ່ທັບຄື ຫວງພໍ່
ເປນຫຼາຂອງນາງ ຫມເຊຍ໊ຊຳເຈົ້າໃຫ້ນາງຟັງວ່າ ຈົວ
ໄດຍາທອນມີຄວາມຣັກນາງໃຈຈະຫາດ ຕມໃຈຍອມ
ເດັກທັງໄມ່ອມຫ້າມອື່ນ ຯ ແຕະຍກນາງເປນຫາຍາ
ຄຣອບຄຣອນບ້ານຊ່ອງໃຫ້ຍູໃນອຳນາຈດິທຣ໊ຫາດ ຫມດ
ແຕະຕໍ່ໄປບາງທີ່ຈະໄດ້ເປນມເທັດ້ຣ່ວມຣາຊອາດັດ້ຣ່ວຍ

เปนพ่อสื่อพุดตงนทเกิดหวดงพ่อ ถ้าดำเรจจะดม
 นาคอนหย่างที่หวดงพ่อคองการที่สุด คือคำดนา
 คริสต์คัง เพราะบิดาข้าพเจ้าซึ่งเปนพระราชวงค์
 ไก่ชิตถัดจากพระเจ้าหย่หัว ตัวข้าพเจ้าและ
 บันดาข้าราชการขุนนาง ซึ่งบันดเปนพวกชิตขวาง
 พวก คริสต์คัง หย่างเอก จะเปนมเชิดชูคำดนาของ
 หวดงพ่อเอง ”

ฟอลคอน—“ ท่านได้ยาทอน ตามที่ร้องขอ
 ให้ช่วยเห่นพันวิชัย นางเปน คริสต์คัง ท่านดีเปนม
 ถือมี่ต่างของไม่จริง ข้อที่สัญญาจะให้รางวัลคัง
 ที่กต่างก็ไม่จำเป็นออไร เมื่อมีพระเจ้าวอนเทียงแท้
 แต่พระองค์เดียว พระองค์จะทรงบำรุงการงาร
 ดีมีกุดชของพระองค์เองในเวตาอันควร ”

เจ้าวได้ยาทอนออกจะกรวดคอบว่า “ บาค์หวดง
 เห่นจะไม่รู้ว่าถ้าประติเชชจะไดรับมดหย่างไร” แต่
 จะนีกออไรได้ ชน พุดตดเดียงตงว่า “ เดียวก่อน
 ท่าน บอกกับนางหย่างนีกได้ ว่าถ้าจะแต่งงาร

กันไม่ได้ จ้าวโศยาทอนจะผ่อนตามใจนาง ยอม
ทิ้งคำสั่งนาย้าตายายมาเข้ารัตนบัลลังก์ของ
พระเจ้าของ
พวก ครีดีคัง ”

ฟอลคอน — “ เรื่อง มาถือคำสั่งนามั้ความ
เต็มใจจริง ๆ ไม่จำเป็นให้ข้าพเจ้าช่วยก็ได้ เพราะ
เมื่อได้เข้ามาอยู่ในพระตำหนักอันเที่ยงแท้แล้ว ไม่
ลำบากยากเข็นอะไรอีก ตรงไปเผ้ากราบบังคมทูล
ขอนางที่เคียดก็ได้ ”

จ้าวโศยาทอนกุมโทษะไว้ไม่หยู่ ตอบว่า
“ เฮ! โอ้พระมหาคณ หุดอกกันเด่งก็ได้ ฐ
หยุด ๆ ว่าพระเจ้าหยุดหัวไม่โปรดปรานเรา ถ้า
ไม่ได้นางด้วยอบาย หย่างไรเล็กก็ไม่ดำเรจ ท่าน
ต้องช่วย มิฉนั้นจะฉีกเสื้อจับเอาตัวจริงเดียง ”

ฟอลคอน นึกหยู่ว่า “ เราจะขยเจ้าได้เดอนคณ
เดียงเมื่อไรก็ได้ ” แต่กรุดักหยุด ๆ ว่าถ้าจ้าวโศยา-
ทอนทำการรุนแรงกับตนแม่แต่่นอย ตนก็จะถึง
ความเดือดร้อนทันที จึงแข็งใจทำปากกตาคอบ

ออกไปว่า “สุดแล้วแต่ท่านจะตั้มยาเอาเถิด เดี่ยว
ชีวิตยงดีกว่าเสียความไว้ใจ ถ้าข้าพเจ้าตายตัว
ท่านก็คงตายตามมาไม่ช้า เพราะเมื่อพระเจ้าหยู
หัวหรือท่านพระคตังเห็นพระฝรั่งหายไปคงจะสืบหา
และให้สืบตตามหาพบตัว หย่างไรท่านก็
หนีพระราชอาชญาไม่พ้น”

เจ้าวโด้ยาทอนโกรธมาก เขตขึ้นว่า “เอ! ใ้
หมาฝรั่ง กต่าขให้กูกตัวหรือ? ดูตามใหญ่ คอย
ดูให้เห็นฤทธิ์ดกที่ ยอมให้ตรวดรอกคนนคนหนึ่ง
ถ้าพรงนเข้าตรวยงชนคอดองถอทฏฐูหุยก จะเอา
ตัวเขยนเดี่ยวให้ตาย ได้กระดอบโยนคัพทังแม่
เดี่ยวที่เดี่ยว”

ฟอลคอน—“เชิญ เราหาเกรงกตัวไม่” เมื่อ
เจ้าวโด้ยาทอนออกจากห้องไปเหตือแต่ ฟอลคอน
คนเดียว ฟอลคอนให้นึกเสียใจว่าไม่บังควรเดิ
วิธคอบออกไปหย่างนั้น ด้วยเชื่อว่าเจ้าวโด้ยาทอน
ตงได้พุดแล้วไม่คั้นคำ ทำจะต้องตาย ที่ไหนใคร

จะเอาใจใส่เป็นธุระช่วยแก้แค้นให้ เหมือนหย่าง
 ที่คนแข็งใจปากกড়াไปเมื่อกัน เพราะ ฟอลคอน
 เป็นคนพดัดบ้านเมืองมาหุ่ยนในสยาม ถึงท่านพระ
 คตังเองก็คงดัดคนไต่งาย แม้จะหายไปไม่พบปะ
 ก็เหมือนกับโยนกอันหินดงไปในน้ำ จะดิงโครม
 นากระเพื่อมกในคอนแรกเท่านั้น แดวก็เงียบฉ
 จะดิงเดี่ยชวดไปในเวดาม้ออายุในเยาว์ววย กัดัง
 จะย่างก้าวชนไปสู่นันใดคนแรก ดิงนเป็นทหน้า
 อนาคตนำเดี่ยตายมาก แดวยังร้ายไปกวาน มอนิกะ
 ก็จจะตกหุ่ยนในเงอมม้ออนทจจริตชองจ้าวไต่ยาทอน
 ถาคณยงมชวดหุ่ยนกหุ่ยนงเชื่อว่าจจะบองกันไว้ได้
 ฟอลคอน ราฟงดิงทวหุ่ยนหุ่ยน ถึงที่ต็ดคกตงใจ
 ว่าจจะตองผจจนจ้าวไต่ยาทอนดด้วยอาวชชองตนเอง
 คือดวยเตหือบาย จจะเด็วอบายชนดนตองแกตงทำ
 เป็นยอมม่อนตามคองการชองจ้าวไต่ยาทอน
 ก่อน ภายหตั้งจิงค้อยตรองหาทางแก้ไซ คิตคก

ตงใจดิ่งแล้ว ก็ล้มควนนอนเหยียดหุบบนพื้นห้อง
หัดบไปจนรุ่งเช้า

ครั้นคืนนั้นความคิดในคอนแรกคือครองหาคำ
พูดสำหรับโตคอบให้จ้าวโด้ยาทอนเชือดนิทว่าเคม
ใจจะช่วยเห็ดอ ก่าตั้งครองหยักพอดแหว่เดี่ยว
ใครเดิรมาตามรเบียงตรงมายังห้องซึ่งคนกุกขังหุ่ย

ฟอลคอน พึมพำว่า “ เหนจะเป็น โด้ยาทอน
จ้าวเกเรมา เอ๊ะ! ฟังเดี่ยวไม่ใช่ หรือไปจับใคร
เอามาขังไว้ อีก ” แต่ในทันใดนั้นเห็นประตูเปิดบัง
มีพวกบ่าวต้องคนกับคู่มือกักหลายคนพาเอาชาย
คนหนึ่ง แต่งตัวเป็นบาศ์หวดวงเหมือนกับตนเข้า
มาในห้อง

ฟอลคอน ตกคตังเปตัง อุทานออกมาทันทีว่า
“ หวดวงพ่อ ทอมัด ”

บาศ์หวดวงรูปนั้นก็ตกคตังไม่หยุดเหมือนกัน ร้อง
ว่า “ ฟอลคอน แต่งตัวเป็นบาศ์หวดวงด้วย ”

ในเวลาที่เขาพบว่าเข้ามาในห้องไม้แต่เห็น
 ฟอลคอน เพราะนอนหยูข้างมุมห้องซมุกซมัว ค่ำ
 เมื่อฟอลคอน ตุกขึ้นมาจับมือคานบาศ์หวดง พวก
 นนจงแต่เห็น ทำตาตุงโพดงไม่มอดันอาปากร้อง
 เกือบจะเปนเสียงตุงกรัด ด้วยตุงใจ ถอยร่นไป
 ทางประตู แต่คนหนึ่งตุงใจน้อยกว่าคนอื่น ยังมี
 สติร้องบอกว่

“ผีว้ย! พวกหมอดผี ดุหุ่ยทุกหนทุกแห่ง
 หุ่ยข้างนอกข้างในได้ ในเวลาเดียวกัน”

ฟอลคอน—“นโใจพวกโง่เหต่านพดว่อาไรกัน?”

บาศ์หวดง ทอมัด “ครวณรเรื่องตะ เจ้าพวก
 เหต่านเขาโใจว่ตัวพ่อและเจ้าเปนคนเดียวกันเปน
 บิศาจ เปนหมอดผีมีอำนาจอาจแปดงตัวเปนตอง
 คนก่ได้ ในเวลาเดียวกัน เมื่อพ่อเดิรผ่านมาทางน
 หมายจะไปเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน เห็นเจ้าพวกเหต่าน
 คนหนึ่ง หยุตงกัจจิงงัดพ่อ แต่จะนิกหย่างไร
 ออกได้ วิงพรอดพรวดเข้าไปในบ้านพาเอา พวกมัน

ออกมาด้วยหลายคน มันบอกว่าพ่อเป็นนักโทษ
ของนายมัน และคงหนีออกมาจากที่คุมขัง ใน
เวदानันคนไข้ของพ่อตกใจกลัวหือหนีไปหมด พ่อ
ไม่รู้จะทำประการไรต้องยอมให้มันคุมตัวมา เข้า
ใจว่าเจ้าพวกเหต่านคงเปนบ้า บิดนพอร์เรื่องคดีคดี
แต่่มันเข้าใจผิดว่าเป็นตัวเจ้า มันก็น่าจะเข้าใจผิด
จริง ๆ” พูดแล้วพ่อ ทอมมัส มองดูเครื่องแต่งตัว
ของ ฟอตคอน ด้วยความปลาดใจ

ฟอตคอน — “ หดวงพ่อคงปลาดใจที่เห็นกระ
ผมแดงตัวหย่างนี้ กระผมจะอธิบายให้ฟัง ” ขณะ
นั้นจ้าวได้ยาทอนก็ไต่เข้ามา เดียงร้องเอตว่า
“ ไต่ไต่ไต่ไหนอีกตัวมาทำอุบายเอาพระฝรั่งของกูไป ”
ครั้นเข้ามาในห้องเห็นบาค์หวดวงมีหุ่ดองรูปเหมือน
หย่างที่เจ้าพวกบ่าวบอก ก็ถามเดียงเขี้ยวว่า “ คน
ไหน ไต่คนไหนเปนพระฝรั่งซ้อ อังคัวเนอ ”

บาค์หวดวง ทอมมัส “ พ่อเองที่เรียกกันว่าพ่อ
อังคัวเนอ ”

ฟอลคอน ได้ ยืนดงหนีให้ปตาใจใหญ่ พูดว่า
 “ หดวงพ่อหรือเปนพ่อ อังค้วเนอ เหนจะไม่ใช่แน่ ”

บาท้หวดวง ทอมัด ยิ้ม— “ ใส้แน่ที่เดียว ตกเดี่ยว!
 เมอครังพ่อฟังบวชได้ ใหม่ ๆ มีช้อว่า ทอมัด ครัน
 ออกมาเปน มีดฆนารี พ่อเคิมช้อ อังค้วเนอ เข้าอิก
 ค้วหนึ่ง เพื่อให้แปดกกับพวกพ่อช้งหยในดยาม
 อิกอิกหนึ่ง เรอช้อ ทอมัด เหมือนกัน ”

จ้าวได้ยาทอน — “ ท่านหรือคือพ่อ อังค้วเนอ
 อาจารย์ชอง มอนิกะ ก็ไอคนนเป็นไอ ชซาทไหน
 ปลตอมค้วมาเดา แดะรเรอเรื่องควมดับชองเราดวย ”
 แดะวกรากเขามบคอ ฟอลคอน ไร่ดวยโทษะ

ฟอลคอน ได้คอบค้ำถามัน แต่คอบบออกจะ
 รุนแรงเกินควรหยังด้กหน้อย เพราะทนเจ็บให้จ้าว
 ได้ยาทอนบับคอเด่นไม้ได้ กถ้าวคือคอบเส็ดจในวัง
 ดงไปกตั้ง แดะปลตค้วช้งคตมหน้าออก พูดว่า—

“ กคือ กปตัน ฝรัง ช้งเปนมุชวดยคุณหญิง
 มอนิกะ ครังหยักรุงเว้ ! ”

ฝ่ายพวกบ่าวไพร่เห็น ฟอลคอน ประพฤติการ
รุนแรงเป็นที่หมิ่นประมาทเจ้าวนายคนก็ตั้งเตี้ยงขึ้น
ในทันทีก็มีคนพากันเข้ามาจนแน่นห้อง และคงจะ
เกิดเป็นเหตุร้ายขึ้นแก่ ฟอลคอน และบาศ์หวดง
ทอมัส แต่บาศ์หวดง ทอมัส ยังมีสติดี ตรงเข้าคบ
แขนเจ้าวโด้ยาทอนหย่างฉุนคั้นเคยกั้น พูดว่า—

“ท่านโด้ยาทอน ควรรู้ด้านกรวงตัวไว้บ้าง
มิฉะนั้นจะถูกทอนไม้จันทน์และถุง เวลานพระเจ้า
หยู่หิวก็ทรงพระพิโรธคาดโทษท่านไว้แล้ว ข้า
ฝ่าฝืนพระเดชานุภาพกักตัวเราไว้ทำร้าย เพราะนี้
มีพระราชโองการให้เราไปเฝ้า ถ้าเราไม่รีบไปคน
ใช้ของเราซึ่งมาด้วยกัน แต่ใจขาดหนีเราไปใน
เวลาที่พวกของท่านจับตัวเรามา นี้ คงเอาข่าวไป
ฟ้องร้องทราบถึงพระเนตรพระกรรณชั้น ”

เจ้าวโด้ยาทอนได้ฟังก็ตกใจ ตดเตี้ยงอ่อนดง
ว่า “หวดงพ่อจะกลับไปก็ได้ข้าพเจ้าไม่ห้ามปราม
แต่ไ้ให้มาคั้นนี้ พูดตามพระราชกำหนดกฎมน-

เที่ยวบาดต้องมีโทษออกกฤษฎีกาถึงตาย ด้วยบังอาจ
 ดาบเข้าไปถึงในพระราชวังชั้นใน จะต้อง—”

บาทหลวง ทอมัส พูดต่อ “จะต้องตามข้าพ-
 เจ้าไป เพราะเป็นเดชานุการของท่านพระคตัง
 ต้องอนุญาตให้เขาไปได้ทันที ข้าพเจ้าสัญญาว่า
 จะไม่กราบทูลเรื่องของท่านให้ทราบฝ่าตองขุด
 พระบาท ถ้าชนูกคองคองคุณแม่แต่ปตายนวมมอ
 ก็เป็นอันท่านประหารตัวท่านเอง ”

ตามที่บาทหลวงพูดมีผลจริงดีในทันที เพราะ
 จ้าวโศยาทอนถูกพระเจ้าแผ่นดินทรงพระกรุณา
 พากย์ทัณฑ์ไว้แล้ว มีหน้าชาทานอกรรมหาเด้นาบดี
 มีอำนาจอิทธิพลทางแผ่นดินก็เกิดยดหยัดด้วย จ้าว
 โศยาทอนทราบหยัด ๆ ว่าถ้าทำผิดชนออกครึ่งหนึ่ง
 ยิ่งจะพาดพิงไปสู่มฤตยภัยโดยเร็ว หากจะเป็น
 เชื้อพระราชวงศ์ก็หาช่วยตนเองได้ไม่ เพราะทาง
 ประเทศควนออกยิ่งหยกโถ้ชิตพระที่นั่งเท่าใดก็ยิ่ง
 โท้ดความตายเท่านั้น เมื่อจ้าวโศยาทอนถูกรุกคาค

เขาจึงหันมาตั้งหน้าตั้งตากับ ฟอลคอน ก็ไม่มีหนทางอื่นนอกจากต้อง
กลับไปทักขณบาล ไปคุมแก่นศักดิ์ทรหุ้มแต่ผู้เดียว

เวตยามาศหุดวงกับ ฟอลคอน ออกมาจากห้อง
ที่คุมขัง ฟอลคอนได้พูดว่า “เจ้าของคณคลังโดน
ตัดศีรษะ ถ้ากระผมมีอำนาจเรียนท่านพระคลังให้
ทราบได้”

บาศ์หุดวง ทอมัส ตอบโดยเร็วว่า “หย่าเพิก
ก่อน เป็นการไม่รอบคอบ เพราะถ้าความผิดของ
ฉันทรงทราบจนแล้ว ก็คงไม่พ้นโทษต้องประหาร
ชีวิต แต่จะไม่ตายคนเดียว ตัวเจ้าจะต้องตายด้วย
เพราะกระทำความผิดเข้าไปในพระราชวังภายใน
มีโทษเป็นอุกฤษฏ์”

ฟอลคอน—“หุดวงพ่อพูดถูก ต้องรอไปก่อน
กว่าจะมีช่อง”

บาศ์หุดวง ทอมัส — “คิดได้หย่างนั้นก็นับว่ามี
ปัญญา แต่เห็นจะไม่เหมาะกระมัง จะช้าร้ายมาก
จน เท่ากับนำตัวเองไปหาอันตราย และจะทำให้

คุณหญิงมอญกะเดี่ยชื่อเตี้ยบางที่ถึงกับชวุดด้วย ”

ฟอลคอน—“ หตวงพ่อชอรับ หตวงพ่อก็ได้
ทำคุณไว้แก่กระผมหย่างใหญ่ แต่กระนั้นหตวงพ่อ
คงนึกว่ากระผมไม่คิดถึงคุณ จำเป็นหยู่ที่จะต้อง
นั่งเจียบเรื่องนเดี่ยกระผมพดไม่ได้ ขึ้นพุดออกเท่า
กับเบ็ดเผยความตบซึ่งไม่ใช่เป็นเรื่อของ กระผม
ชน ” ครั้นเดีรมาถึงจวนท่านพระคตัง ฟอลคอน
ก็พุด “ กระผมเห็นจะต้องกราบตาทน ชอหตวง
พ่อหย่าหนักโกรธเคืองกระผมเดย กว่าจะได้พบกััน
ใหม่ ”

บาศ์หตวงหนักณพุดว่า “ พอท พ่อคุณ ” แตะ
พุดแถมเมื่อเวตา ฟอลคอน จะต่าไปว่า “ นเ้าตก
ชอพดด้วยอิกตักคำ ควรรักวเดี่ยก่อนคมีฉนจะ
ไปเขารายมากชน หย่าไปนั๊กไปผ่นเออมตังถึงคุณ
หญิง มอญกะ เดย เพราะนางจะร่วมไมตรีกับคน
จรหมอนหมั้นไม่ได้ หต่อนไม่กต่าผูกความรักกับ
คนที่เปน เหริตัก ”

บาท้หวง ทอมต์ พุดแต่วกั้เดีรค่อไปคนเค็ยว
 ฝ้าย ฟอตคอน กั้เข้าบ้าน ปากกั้พึมพำว่า “อ้อตา
 พระนยงมาก ฮะ! คนจรหมอนหมิ่น ใครบ้าง
 ในโดกนั้ไม่ไ้เป็นคนจรตักเอาเผากิน? แต่ตรงที่
 หต่อนไม่กั้ตำแต่งงารกั้กับคนเหริคิก ตรงนั้เป็น
 ความจริงหยังบ้าง หต่อนคงไม่ยอมเป็นแน่” ฟอต-
 คอน กั้ตังคิด้หย่างนพอดั้เดีรเข้าไปในห้องของท่าน
 พระคตัง ท่านเห็นเตชานุกการกั้ดบั้มาคั้ใจ ร้อง
 ทัก “เออ! เตชะบนยคุณพระช่วย! ยังม่เื่อม
 คั้วหยังดอกหรือ? วิคกนั้กั้ว่าเป็นอันตรายตายไป
 เต็ยแล้ว”

ฟอตคอน—“ซอรับกระผม คั้คือ ฟอตคอน
 บ่าวไ้เทากั้รณาเจ้า” เต็ยเด้าเรองคามาที่เปนมมา
 แต่หตังให้เจ้าคุณฟัง

ท่านพระคตังนังฟังจนจบเต็ยพุด “ทำการไ้
 คั้เรียบร้อยมาก ถ้วนจ้าวไ้ยาทอนตั้นคานพาด
 คั้ต้องโทษเนรเทศ เหตุไ้ไรจึงทรงพระกรุณาโปรด

เกตุฯ ๑ เรียกตัวกลับมาหนอ? ตามที่พระฝรั่งคัก
เคื่อนัดแล้ว ต้องส่งบทความแก่แก่นไว้ให้เจียบกริบ
หรือหย่างน้อยรอนจนกว่าจะถึงเวลาดัมควร เพราะ
ถ้าจ้าวโศยาทอนเบียดเผยเรื่องทีตอบเข้าไปในพระ
ราชวังชั้นใน ตัวแกและฉันซึ่งเปนผู้ใช้ให้ไปคง
ต้องพากันไปหยู่เปนเพื่อนผู้โดยเรวทีเดียว ตั้งแต่
นี้ต่อไปจงระวังตัวไว้ให้ดี เพราะจ้าวโศยาทอนไม่
ใช้คนธรรมดา ถ้าตงได้ใครชเคื่องใครเปนผูก
พยาบาทหยู่เต็มอ คงหาทางทำตายแก่ให้ได้ไม่
มีเวลาดังบ”

ฟอลคอน — “กระผมไม่วิตกกถึงทีจะมีความ
อาฆาตกระผมนัก แต่กระผมวิตกทีจะเกิดริความ
ตบชองไต่เท่ากรุณาเจ้าเรื่อง กำจัดพวก มัวร์ ชน
เพราะหย่างไรเสียจ้าวโศยาทอนคงใช้ให้ใคร คอย
เฝ้าตอดแนมดูกระผมทีจะตอบเข้าไปในพระราช
วังอีกหรือไม่”

ท่านพระคตัง—“ ขอนนไม่ต้องวิตก ไม่จำเป็นปตอมควเข้าไปในพระราชวังอีกแล้ว ”

ฟอลคอน—“ แต่ใต้เท้าภรรณาเจ้าก็ยังไม่ทราบว่าจะต้องเข้าไปในวันไหนหรือไม่ เพื่อไปรับเอาหนังสือสำคัญกลับมา ”

ท่านพระคตัง—“ ไม่ต้อง วันไหนเป็นวันดี ด้วยหนังสือเหล่านั้นหยันแล้ว ” ท่านเปิดตมหยิบเอาหนังสือซึ่งหยในนั้นออกมา และพูดต่อไป “ คุณหญิง มอนิกะ คงถวายหนังสือเหล่านั้นต่อทณกระหม่อมให้ทอดพระเนตรเรื่องไฉ่มัวร์ ได้หย่างเร็วพอพระฤทัย และทณกระหม่อมคงนำความชันกราบบังคมทูลในเวลาไม่ช้า เพราะรุ่งชนวนนแต่เช้าพระเจ้าหยห้อมรับสั่งให้ฉนเข้าไปเฝ้า มีพระราชประสงค์จะทรงทราบว่ใครคนไหนที่มความชำนาญเฉติยฉลาด กต่าแต่งตั้งให้เห่นว่เจ้าพวก มัวร์ ทจจวิต และอาจจะจัดการเรื่องพระราชทรัพย์ให้ฉนได้ ”

“เมื่อนักกราบทูลว่าผู้หนักคือเดชาบุตรของฉันท
 และได้กราบทูลการงานต่างๆ ซึ่งแก่ได้แต่คงความ
 ดำรงมาแต่ ก็มิรับสั่งว่า เจ้าคุณเดชาบุตรนั้น
 ออกจะเชื่อว่าเดชาบุตรของเจ้าคุณคนนั้นสามารถ
 จัดการตามที่แสดงไว้ได้ จึงเอาหนังสือและบายศรี
 เหล่านี้ซึ่งพวก มัวร์ ทำมาให้ฉัน ไปตรวจดู แล้ว
 ทำบายศรีใหม่ให้เห็นข้อเท็จจริงว่าบายศรี ของพวก
 มัวร์ เป็นบายศรีเท็จจริง เสร็จแล้วเจ้าคุณนำเอา
 ไปให้กรมบายศรีตรวจดู ถ้ากรมบายศรีตรวจดูเห็น
 ว่าเดชาบุตรของเจ้าคุณไม่ใช่คนอวดเหตวโหด
 หรือเป็นคนกล่าวความเท็จ แต่เป็นคนซื่อสัตย์
 สุจริตแล้ว ฉันจะไม่เพิกเฉยคุณความดีของผู้หนัก
 เหล่านี้” (ท่านพระคตังพูดต่อไป) “หนังสือเหล่านี้
 จึงตกมาอยู่กับฉัน ขอให้เอาไปรักษาไว้ด้วย จะ
 ได้ตรวจดูและทำรายการให้ชัดเจน ช้ให้เห็นว่าไอ้
 พวก มัวร์ ทุกจริตคิดอุบายระชาทัพพี้ กับทำ
 บายศรีขึ้นใหม่แต่คงจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตัวจริงที่จะ

แต่งราชทูตไปคราวนี้ ซึ่งพระเจ้าหยี่หวิ่มพระราช
 ประสงค์จริงๆ ถ้าทำได้เสร็จนำชนเด่นอกกรม
 บัญชีได้ก่อนวันขึ้นค่ำแปด ด้วยวันขึ้นสามค่ำ
 เจ้าหัวหน้าไฮ่พวกมัวร์ ขอพระบรมราชานุญาตเข้า
 เฝ้าเพื่อกกราบบังคมทูลด้วยเรื่องนั้”

ฟอลคอน — “ตามทศไศโศกฤๅณาเจ้ากะเวตา
 ว่าคงจะดำเรจ เกิดการระดมเชื่อว่าการคงตั้งดวงส้ม
 ดิ่งหวังเหมือนดังใดคงตนมีความดำเรจมาแฉวง”
 ฟอลคอน รับข้อหนังสือมาจากเจ้าคุณเด่นาบดี ตา
 กตัมมาห้องตงมอทาการทนต์

บทสิบสี่

ฟอตคอน ชนะพวกแขก มัวร์

ในประเทศซึ่งพระเจ้าแผ่นดินทรงพระราชอำนาจ
 ดิถีที่ชาติ ผู้ใดได้ของเพียงเล็กน้อย ถ้าฉวย
 เอาไว้ได้เร็ว แตะรู้จักใช้ ให้มีประโยชน์แก่คนได้
 ดุเดือดแล้ว มักจะเป็นปัจจัยพอก่อร่างสร้างคนได้
 ดุ ๆ ถ้าหากว่าอย่างชนบิโคนแรกได้แตะรู้จักบิ
 ก้ออาจก้าวชนไปถึงคนสูงสุดได้เหมือนกัน ฟอตคอน
 รแรงในเรื่องนี้ ๆ จึงมานะตั้งความเพียรไม่เหน
 แก่เหน็ดเหนื่อย ตรวจบาปชของพวก มัวร์ ซึ่ง
 เจตนาทำให้ยุ่งเหยิง ถึงวันที่กำหนดไว้ ฟอตคอน
 ก็ตรวจเสร็จตรงตามเวตา นำรายงานการตรวจ
 ชนเด่นขอเจ้าคุณผู้อุปการะตน มีรายการแจ่ม
 แจงตเอียดดอขอ แม้พวกแขกมหมัดจะคิดดิ้นบด
 หย่างไร กรรมกรตรวจบาปชคงจำเปนยอมรับ

รองว่าพวกมัวร์ทำการทูลจกริตจริงไม่มีหนทางบาย
เบี่ยงได้ แต่คำตัดสินเด็ดขาดของกรรมการตรวจ
บาปซึ่งจะต้องตัดสินเฉพาะหน้าที่นี้ พอลคอนต้อง
มีใจวิบๆ หวามๆ หยุไม่น้อย รอกว่าจะถึงกำหนด
เวตาเข้าเฝ้า

ครั้นถึงวันตามกำหนด ท่านพระคตังปราธนา
จะให้เสนาทหารได้เกียรติยศสูง เชิญให้พอลคอน
นั่งร่วมเรือดำเดี่ยวกัน พรั่งพร้อมด้วยบริวารและ
เรือตามเปนลำดับชั้นออกเรือตรงไปพระราชวัง ชน
บกผ่านหมู่ข้าราชการฝ่ายทหารพลเรือนทุกชั้นบน-
ตาคึกคัก จนถึงเขตยงห้องที่พักในท้องพระโรง
ท่านพระคตังให้พอลคอนพักหย่อนะห้องนีก่อนกว่า
จะเรียกหา ส่วนท่านตรงเข้าไปนั่งยังที่ซึ่งกำหนด
ไว้สำหรับประมุขยเด้นาบดี

พอลคอน คอยหยู่ตามดำฟัง มีเวตาพิจารณา
ตุตถถานที่ซึ่งพงเคยเห็น มีตบเตจันเขียนตายเปน
บ้านเมืองหย่างไม่มีส่วนดี กระจกเงาหลายบาน

กับฉากเงินเขียนอักษรเงินเป็นสัญลักษณ์ของขงจื๊อ ก็น
 เป็นทางเข้าไปในท้องพระโรง ทางดับแดแหวก
 เป็นช่องพอให้มองแต่เห็นข้างในได้สะดวก

ท้องพระโรงมีขนาดกว้างยาวและสูงมาก เสา
 มีต้นฐานกลมทาสีเขียวแดง เพดานเขียนตายเป็น
 พวงดอกไม้งดงาม ผนังประดับต่าง ๆ สุกท้อง
 พระโรงมีพระวิสูตรทองแทรมบ บึงพระที่นั่งมีคชด
 กวางท้องพระโรงเป็นที่เฝ้าหนาแน่นไปด้วยข้าราชการ
 ใหญ่่น้อยทุกบันดาศักดิ์ ตั้งแต่พระบรมวงศา
 นวงศ์คตอดถึงขุนนางเบดเคตต์ ด้วยนั่งตามลำดับ
 ยศหยู่เคียงลาด

เสียงในท้องพระโรงตั้งชู้ซ่าไม้ได้ศัพทดำเนิน
 หยู่สักครู่

พระ ทวาร ดาด ดัน กระทั่ง แตร
 ประ โคม แซ่ ช้อง กดอง บี โฉน
 กดอง แหก บี ซวา จำแจ้ว ไป
 ขุนนาง ตกใจ คึกคัก กัน

เจ้าพระยา แด่ พระยา ตาม ตำแหน่ง
 ผู้น้อย นิ่ง แอบ แฝง ตับแด่ กัน
 ให้ ส่งบ ตง ดี จิจุ กัน
 บ้าง ตัว สั้น ก้ม หน้า ภาวนา ไป (°)

พอสดเสี้ยงประ โคมก็มีเสี้ยงดั่งกราก พระ
 วิสูตรคอยเดอนออกจากกัน แดเห็นพระราช
 บัตตังก็ ตั่งพนพนชนมาราว ๑๒ พิศ ตงห้วยตรงพระ
 สัหบัญชร มีพระเศวตฉัตรห้อย ภายในพระวิสูตร
 ถัดพระราชบัตตังก็ มีจ้าวไถยาทอนพระเพทราชา
 แตะพระบรมวงศานวงศ์เฝ้าห้อย โกดกับพระวิสูตร
 พวกล่เนาบตขาราชการผู้ใหญ่ ช่างหน้ามพาน
 ทองหีบหมากเครื่องยศตงไวเปนเกียรติยศทุกคน

พระเจ้าห้วยหัวมีพระรูปโฉมงาม พระชนม
 พรรษาประมาณ ๕๐ ทรงเครื่องเปนดั่งอำมาตย์
 มีพระมุกฏประดับพราวไปด้วยเพชร พระศอช้อ

(°) เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ฉบับหอพระสมุดวชิรญาณ
 พ.ศ. ๒๔๖๐ เล่มสอง หน้า ๒๓๗

พระกรและพระองค์ดีถ้วนแล้วไปด้วยเครื่องทรงเพชร อัครราชทูตฝรั่งเศสซึ่งเข้ามาเจริญทางพระราชไมตรี กล่าวว่—

“พระเจ้าแผ่นดินมีพระราชจรรยาวัตรดมเป็นกษัตริย์ พระหฤทัยกตัญญู เป็นมหาบรมนักรการเมือง ทรงปกครองพระราชอาณาจักด้วยพระองค์เอง มีพระเดชาภาพ พระราชหฤทัยกว้างขวาง โปรดปรานคืตปวิทยา พุดโดยย่อ พระองค์เป็นกษัตริย์ซึ่งอัครย์พระปรีชาดำมารถ พระองค์ทรงเด็กทั้งชนบธรรมเนียม โบราณหลายหย่าง ซึ่งเห็นว่าไร้ประโยชน์เกินสมควร และทรงนำชนบธรรมเนียมของประเทศต่าง ๆ โดยมากประเทศในยุโรป ซึ่งตระหนักในพระราชหฤทัยว่าดีควรที่สุด มาใช้เพื่อพูนเฉลิมพระบรมเดชาภาพและเป็นหิตานุหิตประโยชน์แก่ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน”

ครั้นสิ้นเสียงเจ้ยม พระเจ้าหุ้หวัก็ม่พระบรมราชโองการให้จาวแซกหรือหัวหน้าพวก มัวร์ กราบ

มังคมทุดพระกรุณาด้วยเรื่องที่ได้ทูลเกล้าฯ ๑ ถวาย
ฎีกาขอพระราชวโรกาสเข้าเฝ้าเป็นพิเศษ

พอลคอนนึกหย่ว่า “อ้อ! ไฉนเองที่ทำการ
ทุกจริตซึ่งเราจับได้” แคพอเจ้าหัวหน้า มัวร์ เผย
ศีรษะขึ้น พอลคอน มองเห็นหน้าได้ถนัดก็ตั้งความ
ศด้ายถกอดรพิชชบ ที่จริงก็ควรตกใจ เพราะเจ้า
มัวร์ คนนคอ อับคุด แชกมตาย หรือนัยหนึ่งเรียก
ว่า อับคุดตา เจ้าแห่ง แมกาตาร์ (*)

ขณะนั้นเจ้าแชก มัวร์ กราบมังคมทุดว่า “สรวม
ช้พชาพระพุทเจ้า พระราชอาชญาไม่พ้นเกล้าฯ ๑
ด้วยข้าพระพุทธเจ้าได้จัดทำรายงารบาญชี ค่าใช้
จ่ายในราชการ ซึ่งข้าพระพุทธเจ้าได้จ่ายทศรองไป
ก่อนเป็นจำนวนเงินห้าหมื่น เกินกว่าที่มีสำรองไว้
ในท้องพระคลังขึ้นทูลเกล้าฯ ๑ ถวายตวงมาในบัดนี้
ได้สามเดือนแล้ว ข้าพระพุทธเจ้ายังหาได้รับพระ

(*) จะเป็นคนเดียวกับที่ปรากฏไว้ในหนังสือคำให้การ ขุน
หลวงหาวัด ว่า พระยาเสียนขัน ฮูเซนข่าน กระจมิง.

ราชทานเงินรายนไม่ ข้าพระพุทธเจ้าหวังด้วยพระ
มหากษัตริย์คุณโปรดเกล้า ฯ ในเรื่องนด้วย ”

พระเจ้าหยู่หัวมีพระราชดำรัสตั้งว่า “ เราจำ
ได้ว่าท่านได้ตั้งรายงานมาให้จริง พร้อมทั้งเรื่องซึ่ง
คดีท่านแต่ละพวก ของ ท่านเป็นผู้แตกการ คดีบอ
ว่าเงินไม่พอจ่ายเรื่องทั้งคดีทุกไปเมืองฝรั่ง แต่
ท่านร้องขอความยกติชกรรม เราก็จะให้ความ
ยกติชกรรมแก่ท่าน ” (ถึงตรงนั้นพระพักตร์บัง)
“ ให้ประธานมนตรีเดิมาบัดนี้ตั้งฝ่ายการบาญช้เดิขอ
รายงานในเรื่องดำคณินขึ้นมา ”

ท่านขุนนางผู้เฒ่ากราบทูลว่า “ ขอเดชะพระ
ราชอาชญาไม่พินเกล้า ฯ ข้าพระพุทธเจ้าพร้อม
ด้วย กรรม การ ทั้งหลายได้ตรวจพิจารณา คาร้อง
ของพวก มัวร์ หย่างพิศพิเคราะห์ถี่ถ้วน และยังได้
ผู้ชำนาญคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยตรวจซ้ำ ในเรื่องนด้วย ”

พระเจ้าหยู่หัว — “ ได้ความเป็นประการไร
บ้าง ? ”

ท่านขุนนางผู้เฒ่า—“ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้าได้ตรวจดูแล้ว เห็นว่าพวก มัวร์ มิได้ตั้งหยาในความกตัญญูภักตเวทิตถกถง พระเดชพระคุณ ททรวงพระมหากษัตริย์ชบเดียง ได้บังอาจทำร้ายารเทจเจตนาอ้อโกงพระราชทรัพย์มานานแล้ว ว่าพระคตังยังเป็นหนคตนหยาถึงห้าหม่น โดยอบายทจจวิคตนิทต่นม คณะกรรมการตรวจบาญชชคตนทกเชอว่าถูกคอง ขอหนคตนะกรรมการกมคตความผิด พระราชอาชญาไม่พ้นเกต่า จนทราบคตความบางหย่างชนจงดำมารถพตจจนได้ว่า ทพวก มัวร์ อางว่าพระคตังยังเป็นหนคตนหนน พระคตังยังกตบเป็นเจ้าหนพวก มัวร์ หยาถึงหกหม่น”

พระเจ้าหยาหัวมพระราชดำริตเป็นเชิงปตาดพระหฤทัยว่า “การเป็นคตงนจจริงหรือ? ตูกระไรหยา ใครจะบังอาจอ้อคตวเราคอหน้าโดยไม่เกรงอาชญา?” ทว่าพระราชดำริตเป็นเชิงปตาดพระหฤทัย ก็เพราะพระองคพร้อมด้วยคณะเตนาคตไตทรวงตรวจบาญช

ทราบพระราชหฤทัยหย่างแจ่มแจ้งเสียก่อนแล้ว แต่
ทรงรอเตรียมไว้เพื่อที่ประชุมเท่านั้น

ท่านขุนนางผู้เฒ่า — “ข้าพระพุทธเจ้าขอทูล
ถวายชีวิต ถ้าความไม่จริงดังได้กราบบังคมทูล
พระมหากษัตริย์”

เจ้าวแซก มีวีร์ แด่ดงกษิยาเฉย กราบทูลว่า
“ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้าได้รับราชการสนองพระ
เดชพระคุณมาด้วยความดีด้วยสุจริตจนเป็นที่ไว้วาง
พระราชหฤทัย ทรงพระมหากษัตริย์แต่งตั้งข้าพระ
พุทธเจ้าจนมเกียรตยศสั่ง ข้าพระพุทธเจ้าเห็นด้วย
เกล้า ๆ ว่าท่านผู้เฒ่าคนนี้ได้กราบทูลเป็นปรบักษ
ต่อข้าพระพุทธเจ้า เพราะด้วยไปต้มคบร้เห่นกับ
พวกคัศร”

พระเจ้าหยี่หว — “เอาบายข้ที่เดชานการฝรัง
ทำไว้ให้หวหน้าโกงตุ และให้ฝรังคนนพิตุจันให้
เห่นความทุจจริตด้วย”

เมื่อฟังพระบรมราชโองการดังนี้ จ้าวแมกกา-
 ดาร์ตกตึงมาก ด้วยไม่นึกว่าบาปชั้ที่ตนทำจะ
 ต้องไปตกหย้ในมือคนอื่นนอกจากเจ้านาท ครน
 เหนบาปชั้ซึ่ง พอดคอน เป็นผู้ทำหย้ตรงหน้า ชควิ
 พิรุชในความทุจจริตให้เห่นหย่างแจ่มแจ้ง ทง
 คราวที่ตงมาแต่ัว และคราวที่จะแต่งราชทูตไป
 คราวนี้ จ้าวแมกกาตาร์ก็ตกใจตงสันเห่นช่านชิกๆ
 กราบทุดก่าตงม้ความโกรธเค่นมากกว่าความกต้ว
 ว่า “ทำตงไปจับได้ ผู้แพ้กต้องรับโทษ ตุดแต่ัว
 แต่จะตงพระราชาชญา ”

พวงทหารประจำการหย้ในท้องพระโรง ก็ช่า
 เตื่องตาไปทางที่พระเจ้าหย้หิวเด็ดจประทับ รช
 หย้ทุกขณะจิตตว่าจะมีพระบรมราชโองการ ให้
 คุมต้วจ้าวแมกกาตาร์ไปประหารชั้ชีวิต แต่พระเจ้า
 หย้หิวตริต้วว่า “จ้าวแมกกาตาร์ เดิมเจ้าเป็นคน
 ชนาถาพตติบ้านเมืองมา เราม้ความกรรณาให้พัก
 ชาติรัย กระทงได้รับน้าที่ราชการเปนใหญ่เปนโต

มิ่งมี กตัญญูคิดทรมานเรา เจ้าขอความยกติชกรรม
 เจ้าก็จะได้รับเดี๋ยวนี้ ถ้าเจ้าแต่ตั้งสมัครพรรคพวก
 ไม่นำเงินมาใช้แต่เป็นจำนวนหกหมื่นเท่านั้น ยังอีก
 ตามเท่าจำนวนนั้นมาใช้ให้พระคตังเราภายในหนึ่ง
 เดือน นับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปไซ้ เจ้าจะมีโทษ
 ถึงชีวิต โยนศพให้หมากินเสีย” แล้วหันไปครว้
 กับท่านพระคตังว่า “เจ้าคุณเสนาบดี ท่านเป็นผู้
 พบความทุกข์จิตหย่างสำคัญด้วยเอาใจสอดส่อง
 เราจะได้ความยกติชกรรมแก่ผู้ทศวรรบชักรายหนึ่ง
 ท่านจงนำฝรั่งคนชั้จรรยเดชานุกรของ ท่านเข้า
 มาดูตัวสักหน่อย ได้ยินแต่ชื่อแต่เพียงยังไม่รู้จักตัว
 เตย”

ท่านพระคตังรับพระบรมราชโองการคตาดานออก
 จากเฝ้าไปตามตัว ฟอลคอน เข้ามา ฟอลคอน
 คตาดานไม่เป็น ตะกุกตะกักหตั้ง โกงเข้าไปนำพระ
 คตัง ทำให้คนในนั้นจ้องมองดูเป็นตาเดียว เว้น
 แต่ผู้หนึ่ง คือ จาวแมกาดาร์ พอเห็นอับเหนกั้จาชาย

ซึ่งเมื่อครั้งเป็นเด็กเคยต่างอุบายของคนใดครั้งหนึ่ง
แต่คงดีหน้า โกรธแก่น้ำกตวิ แต่เกรงพระบรม
เดชานุภาพไม่กล้าแต่งกริยา อาฆาตหย่างอื่นนอก
จากทำหน้ายักษ์

เมื่อ ฟอลคอน เข้าไปคุกเข้าหู่ตรงหน้าพระที่นั่ง
พระเจ้าหู่หัวครัสว่า “คุณรชาต่างประเทศ เรา
ได้ยืมข่าวเล่าคือความดีและความดีคิปัญญาของ
เจ้ามากก็มาก ข้าเจ้ายังได้แต่งความดีความดีจิด
การในคดีเรื่องนตุตวงไปได้”

ฟอลคอน — “ข้าพระพุทธเจ้าได้กระทำการ
นตอง พระเดชพระคุณไปนี้ด้วยน้ำใจซื่อสัตย์สุจริต
ซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าพระพุทธเจ้า แต่รู้ดีกปตาม
ปดิมในพระมหากษัตริย์คุณเป็นต้นพัน”

พระเจ้าหู่หัว — “เราเป็นมหากษัตริย์ทรงไว้
ซึ่งความยุติธรรม ผู้ใดมีความชอบก็ให้รางวัล
ดีกับคุณานรูป ผู้ใดทำความผิดก็ตั้งรับโทษา
นุโทษ บัดนี้เจ้าได้ทำความชอบในเรา จะให้เจ้า

ปราดเข้ามาติดกันหย่างเดิมบังพระองค์ไว้ เปนอัน
 เด็ดจัน พวกขุนนางซึ่งหมอบหยู่ ต่างก็แผยอศวี
 ขันนึ่งตรง บ้างคุกกัน บ้างสับบุหรืหรือกดับไป แท้
 จริงเวदानนเดียงเอิกเกริกยินตักันฟังจนไม่ได้คัพท
 คต้ายกับพวกนักเรียนถกปล่อยออกมาจากห้อง
 เรียนมาเด่นหวัดกันหยู่ในสนาม ส่วน ฟอลคอนเมื่อ
 ตกขันจะตามเจ้าคุณผู้ปลการะไป บันดาขุนนาง
 ต่างพากันกดมรมเข้ามาแต่ดงความยินดี ไม่ใช่
 ยินดีด้วยเรื่องที ฟอลคอน ได้มียศบันดาคักกขหนัก
 มากน้อย ยินดีด้วยเหว่า ฟอลคอน ฮาจมีหนทาง
 เปนใหญ่เปนโตได้ บางคนถึงกับถ่อมตัวประจบ
 ประแจ้ง คนซึ่งพระเจ้าหยู่หัวโปรดปราณ

ยังมีคนหยู่ดองคนซึ่งมีความฤชยา คคือจ้าว
 ได้ยาทอนแตะจ้าวแมกาดาร์ มองด ฟอลคอน
 ด้วยความมาตร้าย ซึ่งถ้าเป็นคนอื่นไม่กล้าหาญ
 เหมือน ฟอลคอน พอ คงไม่สบายใจรู้ดีกว่าคำ-
 แหนงทีไทรบนเปนเหมือนนึ่งหยู่บนหนาม

เมื่อท่านพระคดงกับ ฟอตคอน กดบมาถึงบ้าน
ท่านได้พุดซันว่า “เมื่อเวตาเราออกจากเผ่า ดั่งเกด
เหนตาจ้าวแมกาจารย์หรือไม่ แด่ดงความอาฆาต
มาดร้ายเตมที่”

ฟอตคอน คอบหย่างวางกริยาเฉยว่า “ดั่งเกด
เหนซอรับ ความมั่งร้ายของมั้นคงทำมั้นถึงแก่
ความวินาศเองดักวันหนึ่ง”

ท่านพระคดง—“หย่างไรก็ดี กอรรวังตัวไว้
เปนต์ ในคามันบอกรหุซัด ๆ ว่าไม่มั้นก็แกคงหุ
ในแผ่นดินเดียดด้วยกันไม่ได้นาน”

เมื่อเหน ฟอตคอน ไม่ตั้งจะรูตักเอาใจได้ในคำ
ตักเตือนดวยความวิตกนหนัก ท่านพระคดงจึง
เปดียนเรื่องพุด แด่ดงความยินดีที่ ฟอตคอน มีตาท
ยค์ซัน แดะขอให้อัครยบ้านหตงใหญ่ของท่าน
หตงหนึ่งหุ จนกว่าผู้มัยคเปนหตวงแดะมีตำแหน่ง
เปนพระคดงจะหาเคหะสถานได้เหมาะดมกับเกียรติ
ยศของตนเอง

บทสืบท้า
พิธีไถ่หน้า

‘วาทนาของมนุษย์เปรียบเหมือนน้ำมีเวตาขึ้น
ตง ประสงค์พรากวาทนาขึ้นก็พาดนไปตั้งดาภยค์’ เวตา
นาขึ้นของ ฟอตคอน คือ ความมั่งชี้ยแก่พวก มัวร์
เพราะ ฟอตคอน ได้ประพฤตคนเป็นที่นิยมของมหา
ชนพตเมืองที่สุด เรื่องราชทศจะไปเจริญทางพระ
ราชไมตรีณะประเทศฝรั่งเคตซึ่ง โฉษกันมากมาค่อ
มาก ฟอตคอน เอาใจได้จัดเตรียมสิ่งของต่าง ๆ
อันจำเป็นได้เร็วและเรียบร้อยทันประสงค์ ภายใน
หกเดือนนั้นเอง ฟอตคอน ถึงซึ่งความมั่งชี้ยกตายเป็น
เป็น ‘ผู้ดีชื่อโนแผ่นดิน’ มียศบันดาศักดิ์สูง
ขึ้นโดยเร็ว ไม่ใช่อาศรัยความสามารถจัดการ
เรื่องทูตเป็นที่พอพระราชหฤทัยเท่านั้น ยังกราบ
ทูตแนะนำในสรรพราชกิจการแผ่นดินอันเป็นคุณ

ประโยชน์ เช่นการป้องกันพระนครไว้ต่อสู้พม่า
ฆ่าตีศัตรูเก่า คัดถนนหนทางและขุดคลองเพื่อ
สะดวกแก่การสัญจรของมหาชน ทนบำรุงดินค้า
พาณิชย์การ และความทุกข์ช้ำของราษฎรใหม่
ความล้มบรรณพูนเพิ่มยิ่งขึ้น ขอแนะนำเกล้าพระ
เจ้าหยู่หัวมพระญาณอันตรุม ทรงเหน็ดคิปัญญา
ของ ฟอลคอน ก็ทรงพระกรุณาพระราชทาน
เกียรติยศชบเตยงนาใจชนเป็นลำดับ

ใคร ๆ คงคิดว่า ฟอลคอน เป็นคนมีความ
ปราถนาใหญ่ เมื่อได้คิดตั้งนึกไม่ปราถนาอะไร
อีก ด้วยบริบูรณ์ด้วยตาภยศความดีทุกอย่างแล้ว
การหาเป็นดังที่คิดไม่ แม้ ฟอลคอน มียศบันดา
ศักดิ์และตำแหน่งสูง เปรียบเหมือนอย่างเต้าตงบน
วิถันจะพาไปสู่ความมียศยิ่งขึ้นหย่างมั่นคง และ
'ผู้ซึ่งพระเจ้าหยู่หัวโปรดปราณ' (คือ ฟอลคอน)
ก็มีคนประจบสอพลอคอยเคียดหยู่รอบข้าง ต่าง
สรรเสริญเยินยอหย่างชนดามัญเรียกกันว่าหัวบันได

ไม่แห้ง แต่กระนั้นในใจของ ฟอลคอน ยังว่าแห้ว
 อ่างว่างหยุ่อย่างหนึ่ง จับเต็มได้พบปะสนทนากับ
 คุณหญิง มอนิกะ มาแต่วันนั้น ฟอลคอน มิได้พบ
 หรือได้ยินข่าวคราวถึงนางอีก จะออกชื่อใดถาม
 ใครก็ไม่กล้า ยิ่งฉุนเฉียวเป็นหญิงผู้มึนตาคักกตัง
 และเกี่ยวข้องหยุ่ในพระราชวังด้วย ยิ่งจะทำให้ชน
 ดยามลงเอาว่าประพฤตผิดเจตจรยามติ เมื่อดัง
 นั้นทางจะสืบได้ก็ทางเดียว คือทางบาทหลวงซึ่ง
 เป็นอาจารย์สอนข้อคำสั่งและแก้บาปให้นาง แต่
 บาทหลวงซึ่งเป็นอาจารย์เก่าของคน ดิเหิมอนจะ
 หดกไม่หยากมาเหยียบบ้านผู้มึนตาคักกต
 หนักตัวจะโกรธเพราะ ฟอลคอน นำความไม่อธิบาย
 เรื่องปดอมตัวเข้าไปในพระราชวังให้ทราบ ความ
 จริงก็เป็นดังนี้ บาทหลวงได้ยอมรับรองโดยดีว่า
 มีความโกรธจริง เมื่อ ฟอลคอน บิดบังความประ-
 ดังค์ในเรื่องนั้น ก็ยอมจะเข้าใจถือว่าเป็นเรื่องรัก

พยายาม จะตอบตกลงเอา และคิดว่าที่สุดคือศิษย์ของ
บาทหลวงไปเสียจากฝูงซึ่งตาแก่เป็นผู้รักษา

ในเวลาทำการงาน ฟอลคอนเคยนึกหุ่ยเส่มอ
ดั่งหลายชั่วโมง ถึงเรื่องพ่อบาทหลวงหายหน้าไป
ไม่มาเยี่ยมเยียน บางทีจะนึกต้องการให้ผู้ซึ่งตน
เคยคุ้นมานานหลายปี มาชมเชยแต่ถึงความยินดี
ตน มากกว่าจะพอใจฟังคำเยินยอยกย่องของคน
อื่นกระมัง ฟอลคอน ว่าฟังดังนั้นหุ่ยมาเย็นวัน
หนึ่ง ได้รับจดหมายมาจากบาทหลวง เยซุอิต
ต้องการหยากพบปะตัวที่บ้านโกต โบสถ์ คริสต์ตั้ง ใน
เวตาเซารังชน ฟอลคอน รู้สึกทงคิดใจและกตุมใจ
ดีใจด้วยจะได้กตุมกับกับบาทหลวงผู้เฒ่า และ
บางทีจะได้ทราบข่าวคราวของ คุณหญิง มอนิกะ
ด้วย กตุมใจเพราะจะไปตามนัดไม่ได้จนกว่าจะ
ถึงเวตาเยน ด้วยในวันรุ่งขึ้นเป็นวันพระราชพิธีได้
นำประจำปีในแม่น้ำเจ้าพระยา จะต้องไปตามเสด็จ

ขอพูดเรื่องพิธีไถ่บาปเสียเดกัน้อยก่อน ยุคนี้
เรื่อง ฟอลคอน ไว้พิตาง

ประเทศสยามมีภูมิสถานเหมือนดุ่มแม่น้ำไนต์
ในประเทศ ไชยบุรี อาศรัยน้ำในแม่น้ำใหญ่ของ
ประเทศทำนาทำสวนทุกปีไป ในเดือนมิถุนายน
(เดือนเจด) น้ำขึ้นสูง ถึงเดือนพฤศจิกายน (เดือน
สิบสอง) บางทีขึ้นสูงพันรดับตามธรรมชาติตาม
ศอกเศษ ไหลนองตบแผ่นดินทั่วไป ทำให้เมล็ด
ข้าวในรวงแก่ห่นรวงตงเสียหาย ดิอิโก เดอคูคิ
นักเที่ยวผู้หนึ่งกล่าวว่า “ในวันแรกนาตด พระ
เจ้าแผ่นดินเสด็จ ออกจากพระนครมหาราชการ ทง
หมดตามเสด็จ ดงเรือปิดทองทบเต็มไปด้วยเครื่อง
ประดับเปนกระบวน มีการแห่แห่นหย่างใหญ่ของอ้อ
ด้วยค้ำพดน้ำเนียงคนตรี เขาบอกว่าพระเจ้าแผ่นดิน
กำลังจะรับตั้งให้หน้าไหลตดไป และด้วยดงนัจ
เปนวันนักษัตริฤกษ์หย่างใหญ่ที่สุด ซึ่งมีประจำปี
บักเสด็จตงกตางนำประดับด้วยธงทิวแพร ห้อยเปน

รางวันไว้สำหรับคนที่พายเรือดีที่สุด บันดาเรือจะ
 เข้าแข่งขันเรียงดำให้เรียบร้อย พอให้สัญญา
 ออกเรือ เสียงร้องเสียงโห่กันอึ้งอ้อราวโลกจะ
 ทำตาย เรือถึงก่อนเป็นได้รางวันไป แต่ในเวลา
 กำลังแข่งกัน ดุซังยังดับต้นนี้กระไร เรือเด่นโดน
 กันล้มบ้าง พายได้บ้าง ไม่ได้บ้าง ชุตมุนกัน
 ไม่เป็นผู้นำค้ำให้เหินทั่ว เพราะฉนั้น พดเมืองก็
 ไม่ใช่เป็นคนป่าเถื่อนนัก เป็นแต่เดียนแบบหย่าง
 ชาวโคเรียน ครังโบราณ (หย่างเดียวกับที่ เอนิอัส
 เมื่อไปถึงเกาะ ลีคีดี ได้มีการดมโภชของเรือ ให้
 รางวันมีค่าแก่ดำที่เร็วไวที่สุด) เมื่อพวกชาวสยาม
 เหล่านี้ชนะได้รางวัน ขากลับไปในเมืองให้ร้อง
 เอดตะโรกันด้วยความดีใจ และเสียงดนตรีอึกทัก
 กึกก้อง ดังจนกระเทือนน้ำและแผ่นดิน ครั้นเมื่อ
 พระเจ้าแผ่นดินเสด็จกลับพระนครแล้ว พวกราช-
 ฏรบอกพระเจ้าแผ่นดินได้ทรงขับไล่ให้กลับไป
 เพราะพวกถือผีต่างเหล่านี้ ถือว่าพระเจ้าแผ่นดิน

ทุก ๆ พระองค์ของคนเป็นพระเจ้าว และเชื่อว่าพระเจ้าแผ่นดินเห็นแก่หน้าผม อภิเษกหาคักกตัตถ์คนบนดินให้เกิดความดีทั้งปวงได้”

พิธีดังกล่าวนี้ซึ่ง ฟอลคอน จำเป็นต้องตามเสด็จจนเย็น ครั้นเสร็จจากตามเสด็จ ฟอลคอนลงเรื่องามไปตามนัดไว้ทันที โบสถ์ คริสต์คิง อยู่ห่างจากฝั่งแม่น้ำราวสิบเส้น ติดกับโบสถ์มีกุฏิหย่างน้อย ๆ ของบาทหลวง ฟอลคอน ตรงไปยังกุฏิแต่ตำพัง ไม่ให้พวกผีพายเข้ามาสืบคนที่มาด้วยตามไป เมื่อบาทหลวงออกมาถึงธรณีประตูบ้าน และพาเข้าไปข้างในแล้ว บาทหลวงได้พูดขึ้นก่อนว่า “มีความยินดีที่มาหา ด้วยมีเรื่องหนักอกหยากจะปรึกษาหารือด้วย”

ฟอลคอน — “แต่หลวงพ่อกับต้องบอกกระผมก่อน หลวงพ่อโกรธเคืองด้วยเรื่องอะไร จึงหนักห่างจากบ้านลูกศิษย์เก่าแก่ของหลวงพ่อ?”

บาศ์หวง ทอมัส — “จนเมื่อวานนี้เอง พ่อ
ยังเชื่อว่าเจ้าปดอมตัวเข้าไปในพระราชวังต้องการ
จะไปตักความรักมาจากดาวยี่ปุ่น ไปชักชวนให้
ใจนางเชื่อมศรัทธาในคำสอนหน้มาทางโตกกี๋ พุด
กันง่าย ๆ ต้องการจะไปตักแกะตัวดำคัญจากฝูง
ของพ่อไป”

ฟอลคอน — “ถ้าตั้งใจอย่างนั้นเด้า หดวงพ่อ?”

บาศ์หวง — “แต่เดิมกันกเช่นนนั้น ก็จะต้อง
กราบทูลพระเจ้าแผ่นดินให้ทรงทราบทีเดียว”

ฟอลคอน — “กระผมไม่เชื่อ ไม่เชื่อเดยว่า
หวดวงพ่อจะทำอย่างนั้น”

บาศ์หวง — “ซึ่งเถอะ ไม่ดำคัญอะไร ควร
รู้แต่ว่าในบั้นพ่อรู้เรื่องใหม่เด้า กตัมจะเป็นประ-
โยชน์ดำหรับคำสอน ถ้าตัวเจ้าเดะ มอนิกะ จะ
ได้หุ่ยเป็นคู่ครองกัน”

ฟอลคอน — “พุดถึงเช่นนี้ทีเดียวหรือหวดวง
พ่อ? เรื่องราวเป็นอย่างไรกัน? กระผมได้ทำคุณ

ทำประโยชน์อะไรไว้กับหลวงพ่อดี?”

บาทหลวง—“ ดูก้อย! พ่อจะพูดตรงไปตรง
มากับเจ้า เพราะเห็นว่าเจ้าจะต้องได้เป็นคนมี
อำนาจในแผ่นดิน จะกตัญญูไม่ถือผิดในข้อคำสั่งนา
เหมือนเดิมนั้น และช่วยพ่อในการรณรงค์มุกุศ
ซึ่งพ่อไม่ฝันหยู่ทุกวันนี้ ถ้าเจ้ายังเป็นคนอนาถา
หรือหากจะเป็นคนเคียดแค้นร้ายขุ่น เจ้าจะไม่มี
โอกาสได้พูดเรื่องรักกับสาว มอนิกะ หยิงยี่นุเป็น
เด็ดขาด ”

ฟอลคอน—“ ถ้าพูดขยั้นจริง หลวงพ่อ ”
ฟอลคอน ตอบดังนี้ เพราะมีความทงทิวว่าเป็น
คนกตัญญูดีและมีรูปร่างดีด้วย เชื่อว่าถ้าฟังคนอาจ
คงเคืองแม่เหล็กชนิดหนึ่ง ดึงหน่วงเอาดวงใจผู้
หญิงที่คองการมาสู่ดวงใจคนได้

บาทหลวง—“ ถ้าพูดจริง ๆ ซิ หยิงยี่นุซึ่งเป็น
เทือกเถาเหล่ากอดีบมาจากผู้เป็น มาเตอร์ คงไม่
ยอมเป็นภริยาคน เหวีคิก ”

ฟอลคอน—“แต่ต่างว่าความลำบากข้อนี้เป็น
อันไม่มีเด้า?”

บาศ์หวง — “เช่นนั้นพ่อก็จะช่วยให้นางพ้น
จากที่จะต้องตกไปเป็นสมบัติของคนจรหมอนหมิ่น
ซึ่งไม่มีอำนาจจะช่วยเรงของเรา (คือคำต๋นา) ได้
เพราะนางเปรียบเหมือนเป็นอิษฏ์ซึ่งเกี่ยวพันไค้กุ-
หาไว้ สำหรับให้พระคำต๋นาเคิรมาข้างบนต๋ถึงแดน
ประเทศันไค้ แต่จะกล่าวไปไย เรื่องคิดซัดมันก็
ไม่มีเด้า พ่อจึงไปเรียกควเจามาพูดด้วยเรื่อง
ปัจจุบันัน”

ฟอลคอนวางท่าผึ่ง — “เรียกกระผมมา?”

บาศ์หวง—“ขอโทษเถิด ดูกชาย ถ้าพ่อ
ได้พูดหมิ่นประมาทท่านเด้าบด แต่ทพูดน พ่อพูด
กับ ฟอลคอน ซึ่งเป็นผู้รตักถึงรางวัลหย่างเด็ด
จะช่วยเหลือพ่อ หย่าวิาทกันด้วยเรื่องคำพูดเดย”

ฟอลคอน—“พูดตามน้ำได้ใจจริง กระผม
ขอแแต่ดงว่า จะได้รับรางวัลหย่างไรหรือ จึงจะได้

มอริกะ มาครอบครอง ถ้าการที่จะต้องช่วยເຫຼືອ
 เป็นการฝืนความรู้สึกผิดชอบแล้ว กระผมจะไม่
 ต้องเลยเป็นอันขาด”

บาทหลวง—“เรื่องที่พ่อหยากให้เจ้าช่วยເຫຼືອ
 จะให้เหมาะกับความรู้สึกของเจ้าไม่ฝืนหัวใจอย่าง
 ไร ที่จริงจะพูดก็เป็นส่วนได้ดั่งมีวานาของเจ้า
 ด้วย คอยฟัง”

ฟอลคอน—“แต่จะไปเกิด หดวงพ่อ”

บาทหลวง—“ควรจะรู้อะไร บัดนี้ถึงเวตาซึ่ง
 จะ ประดิษฐานศาสนา ของพระ คริสต์โต ลงในแผ่นดิน
 ดินหนไตถาวร จึงหยาได้มีผู้พยายามมาหลายคราว
 แต่เดือกกาดเดือกดัมยไม่เหมาะ จึงต้องล้มตาย
 ไม่ดำเรจทุกราย เมื่อท่านนักบุญ แพรนคิสต์ กษา-
 เวียร์ ได้เห็นว่าพืชพระศาสนาในเมือง มดกา ซึ่ง
 ครึงกระหนยังเปนมืองออกแก่ดยาม ก็ได้เป็น
 ผดงออกงามขึ้นบ้าง ในปี ๑๖๑๖ พระเจ้าแผ่นดิน
 ดยามในครั้งนั้นได้ส่งทูตไปเมือง โค ขอให้ผู้ว่า

พระราชธิดาซึ่งพระเจ้าหยู่หัวทรงดีเนหาที่สุด คุณหญิง มอนิกะ ก็เป็นผู้แนะนำสั่งสอนหยู่แล้ว”

ฟอลคอน—“หุดวงพ่อเอ๋ย กระผมเกรงว่าพระเจ้าหยู่หัวไม่ทรงกระตือรือร้นในเรื่องนรก”

บาท้หุดวง—“ไม่เช่นนั้น เพราะเมื่อวานเองได้รับสั่งกับพ่อว่าจับเซตยสังครามได้สามพัน และตรัสต่อไปว่า ‘ท่านผู้มีศรัทธา จะเอาพวกมันไปเซาริดก็ได้ ต้องไปสั่งสอนด ถ้าดำรงค์ให้ข้าพเจ้าทราบด้วย จะได้อภัยโทษให้มันนายกองควบคุมชน’”

ฟอลคอน—“ขออนุญาตจริงของหุดวงพ่อ พระเจ้าหยู่หัวมีพระราชหฤทัยกว้างขวาง ทรงเห็นการไถดะ มีพระราชประสงค์จะให้อาณาประชาราษฎร์เดือดร้อนคำนาคตามใจสมัคร แต่ด้วยพระองค์เองเห็นจะไม่ยอมพระหฤทัยมาเป็นคริสต์ตั้ง เพราะเมื่อสั่งตามวันนี่เอง ได้รับสั่งกับกระผมว่า—

“ฟอลคอน ประเทศต่าง ๆ มีผลไม้และดอกไม้ไม่เหมือนกันชนิดใด คำนาคที่นับถือก็ยอม

จะแปรตกกันฉันนั้น คำสั่งนาของเจ้าดำหรือเจ้าก็ว่า
ของเจ้าเถิด ฝ่ายของเรา ๆ ก็ว่าของเราเอก แม้
อนุญาตให้ราษฎรเดือกถือคำสั่งนาตามใจที่คิดเห็น
ว่าถูกกันบ้างก็ดี แต่จะให้ในหลวงไปตระทั้งคำสั่งนา
ของโบราณเป็นตัวอย่างชั้นไม่ได้ พดเมืองจะดู
หมิ่นตอก ”

บาศ์หลวง— “ ก็จริง จะเห็นวังคนซึ่งเป็น
ศัตรูเข้ามาในพระคำสั่งนา ดูเหมือนมีความลำบาก
น้อยกว่าจะหว่านพืชลงในใจของผู้ซึ่งไม่รู้จักในพระ
คำสั่งนาเลย แต่ซึ่งเกิด พ่อยังไม่หมดหวังว่าพระ
เจ้าแผ่นดินจะไม่ กัดบ พระฤทัย มาถือพระคำสั่งนา
บิดนกัดังจะตั้งราชทูตไปยังพระเจ้า หตุย กรุงฝรั่ง
เค็ด เพื่อทำทางพระราชไมตรีทำการค้าขายติดต่อกัน
กัน และยังทรงขอให้ส่งพวกพ่อบาศ์หลวงคณะ
เยชือต ซึ่งมีความรู้ชำนาญวิชาคำนวณมาด้วย
ดิงทพอดต้องการหยากให้มากที่สุด ”

ฟอลคอน — “แล้วหลวงพ่อก็ต้องการอะไร
กับกระผมอีก?”

บาค์หลวง ทอมัส กระจิบกตวัคนอื่นจะแอบได้
ยินว่า “ต้องการหยากให้พระเจ้าแผ่นดินทรงขอ
ทหารฝรั่งเค็ดจากพระเจ้า หตุย มหาราชมาประจำ
หฺยู่ในเมืองไท่ตักกงหนึ่ง”

ฟอลคอน สดุ้งเท่ากับกอดรพิชชบ — “หลวง
พ่อดีตอบไร? ต้องการให้ฝรั่งเค็ดคุมแวง
ประเทศนี้ หย่างพวก สเปญ ทำแก่ประเทศ แมก-
ซิโก แดประเทศ ฝรั่งอีกครึ่งหนึ่งหรือ? แตะออก
ความเห็นให้กระผมเป็นคัวการคิดทรยศต่อพระเจ้า
หฺยู่หิว ซึ่งทรงพระคุณธรรมอันประเสริด เปน
เหมือนสหายที่นับถือหย่างเดิด อี้! ไม่ได้ เมิน
เสียดิด ไม่ได้ที่เดียด”

บาค์หลวง — “หย่าเพิกฉวน ฉวนให้เร็วไปนัก
ตุกเฮ้ย! เจ้าเข้าใจความประสงค์ของพ่อผิด มี
ทหารยุโรปมาหฺยู่ด้วยเปนประโยชน์ต่อใคร ๆ ด้วย

กันทั้งหมด เป็นประโยชน์แก่พระเจ้าแผ่นดิน พด
เมือง ตัวเจ้าและทางศาสนา คริสต์ตั้ง ด้วย หย่างไร
เจ้าก็จะได้เป็นใหญ่เป็นโตในประเทศนี้ยิ่งขึ้นไป คิด
ดูให้ดี จะมีอำนาจมั่นคงหยู่ในหมู่ศัตรูเช่นเจ้า
ไฉ่ยาทอน พวกแขก พวกพระสงฆ์และขุนนาง
แวดล้อมห้อมรอบข้างใดหรือ? ถึงในบัดนี้ยังคิด
คิดหาใจเป็นใจเดียวกัน บางทีจะคอยคิดร้ายกิด
ขวางไม่ให้เจ้าได้ตั้งยิ่งขึ้นไปแล้วกระมัง ขอถาม
อีกว่าผู้คิดร้ายห้อมรอบข้าง จะหวังให้พ้นภัยโดย
ไม่มีทหาร ยุโรป ช่วยด้วยจะได้หรือ?”

ฟอลคอน—“ หตวงพ่อ คิดการร้ายอย่างนั้นเป็น
กตอุบายดีมีเดชะนัย คุณอนันต โทษมหันต์ ดี
เพราะทหาร ยุโรป ถึงจะมีน้อยตัวก็อาจเป็นเหตุให้
พระเจ้าห้วยหัวม้ กองทหารทัพเล็กหัดแค่นี้จะต้องไว้
รักษาพระองค์ ดีอีกเพราะจะเป็นเครื่องบ่อนกัน
พวกประทุษร้ายให้เกรงขาม แต่ชั่ว ถ้าทหาร
เหล่านี้กลายเป็น กองทัพหน้าสำหรับ กองทัพใหญ่

ซึ่งจะยกมาค้ำปัดนเอาบ้านเมืองตอนหลัง เพราะ
 หย่างไรพระเจ้า หตุย ซึ่งทยานแสดวง หาเคชานภาพ
 คงต้องซอร้องเอาค่าบ่วยการ ที่ไตซอข้อมตั้งมี
 ราคามากมา”

บาศ์หวง — “อันพระมหากษัตริย์ผ่านพิภพ
 บัษุพี มีพืงปราถนารางวันหย่างใหญ่ตั้งไร นอก
 จากปราถนาให้มนุษย์นิกรนับจำนวนตั้งถ่าน แซ่
 ซร้องธำรุกรในพระองค์ เมื่อไตทราบว่ำพระองค์
 ไต้ประทานประโยชน์ เปนการุณยธรรมการกุศต
 พระเจ้า หตุย มีพืงปราถนาอไรให้ใหญ่ไปกว่ำจะ
 เปนสัมพันธมิตร สนิทสนม กันในรวาง ผรังเคศกับ
 สยาม ทำทางพระราชไมตรีมีการค้าขายติดค่อ
 กัน แตะประกาศพระคำัดนาอันคักดีดีทธีของเรา
 ให้แพร่หลายท้วไปเท่านั้น แต่ควรจะเอาไปครอง
 คิดเดี่ยให้ดี เมื่อแนแก่ใจเห็นชอบด้วย ก็ไปเฝ้า
 พระเจ้าหยู่หวู่กราบทุดถึง ประโยชน์ที่มี กองทหาร
 ยุโรป ซึ่งฝึกหัดชำนาญไว้ จะได้เป็นทีเกรงขาม

แก้พม่าราชศัตรูซึ่งเป็นเวรดั้งเดิมมาแต่โบราณ เมื่อ
ตั้งพระองค์ก็จะทรงโปรดปรานเจ้ามากที่สุด”

ฟอลคอน— “กระผมจะขอเอาไปตักตอง
ดูก่อน”

บาทหลวง— “ควรหย่าขัง เพราะเป็นเรื่อง
ซึ่งคนที่เจ้ารักไฝ่ฝันหยา่มาก และนางอาจจะ—”

ฟอลคอน— “พ่อที่ หลวงพ่อ หย่าผัวอีกเคย
หย่า น้อยในเวदानิกรรม ก็เป็นแค่มนุษย์ บุก
ถ้าจะไปคิดถึงเรื่องส่วนตัวนั้น อาจจะทำให้กระผม
มองไม่เห็นผิดถูกว่าจะให้ผิดดีหรือร้ายแก่ประเทศ
ชาติและพระมหากษัตริย์ ซึ่งกระผมได้ฟังเป็นมา-
ตุ้กเหมือนชาติอนันตเกิดเกิด แต่เห็นหลวงพ่อได้พบ
ปะกับคุณหญิง มอนิเระ ในเร็ว ๆ นี้บ้างหรือเปล่า?”

บาทหลวง— “พบเมื่อวานเองตักตอง พบที่
ในวัง ในเวदानิกรรมได้ว่าก่อนเจ้าจะตากดับไป
เจ้าคงจะได้เห็นหรือบางที่จะได้พูดจากันด้วย”

ฟอลคอน หัวตั้งใจตึก ๆ ด้วยยินดี—“หย่างไร
ขอรับ? หดวงพ่อ”

บาค่หวดวง—“นางกำลังจะตอบมารับคึดตั้น
แต่ทงกระหม่อมจะเด็ดจมาด้วย เรื่องนี้ไม่มีใคร
รับนอกจากคนตั้งนี้ท่หัวใจ พ่อถำตั้งคอยรับหยัง
เดียววัน” บาค่หวดวง ทอมัด ขำเดื่องคหน้า ฟอลคอน
บางทจะนึกหมายควมว่า “จะได้รับรางวัลดวง
หน้าคิง เราคงได้เจามาตมเจตนาเรา”

ฟอลคอน—“จริงหรือท่หวดวงพ่อพูด? บำนน
จะมีมาถึงแล้วหรือ?” ฟอลคอน ขงโงกมของไป
ทางหน้าค่าง เห็นเรือขนาดยาวหัวเป็นพญานาคเข้า
มาจอดเทียบกับฝั่งน้ำ

บาค่หวดวง—“ก็จริงคิงนพ ลูก”

ฟอลคอน ใจวับ ๆ วาบ ๆ มองคุดคู้ทงต้องซัน
จากเรือมาซันแควหรือวอ ซึ่งคอยหยังบนบกมคคน
ห้ามตั้งคิน พอลคนห้ามออกเคิตรตรงไปทางโบสถ์
ฝรั่งไม้ทั้นไร ก็มีเรือใหญ่อีกดำหนึ่งตรงเข้ามา

จอต คนในเรือมีอาวุธประมาณยี่สิบคนกระโดดเข้ามาด้อมวอ

บาค์หวง ทอมัด พอแต่เห็นก็ตกใจ ร้องเสียงหลงว่า “คุณพระเจ้า ถูกไอพวกพาดทำร้ายแล้ว”

ฟอลคอน— “ไม่ใช่ เจ้าโศยาทอนคนร้าย ไม่ใช่อื่น” ว่าแต่ขี้บั้งกระโดดลงไปในกลางหมื่นคนซึ่งด้อมวออยู่ เอากระบี่ฟันเจ้าโศยาทอนเข้าเต็มแรงลงไปตมกตั้ง แต่ ฟอลคอนได้รับผลร้ายค่าที่หาญเกินไป ถูกเจ้าแมกาดาร์ เอามัดแทงตมกตั้งตงทันใด และถูกศัตรุเหี้ยยบนำออกไว้พูดซ้ำว่า “มึง ไอหมากรึก กูได้ตมมึงตะคราวนบอกมึงแล้วว่า กูจะเป็นพระกาตมตัญมึง” แล้วเงอมัดฆนจะแทง ฟอลคอน ซึ่งนอนกตงหุยกักทีหนึ่ง หากคุณหญิง มอนิกะ เห็น ฟอลคอน ตกหุยกักในทีซบซนอันตราย ก็รีบตงจากวอกรากไปจับมือซึ่งเงอจะประหารไว้ทัน และร้องว่า “เจ้า

แมกกาจารย์ไม่รักชีวิตหรือ จึงจะทำร้ายราชธิดา
ของพระเจ้าหยู่หัว ฉเพาะพระพักตร์ของทูนกระ
หม่อมฟ้า?”

วาจานคักคัสทชททท มอของคนร้ายกยกคาง
คัวสันเทา พุดว่า—

“ทูนกระหม่อมฟ้า พระราชธิดาเสด็จ”

ขณะนั้นมเด็จพระพุทธเจ้าออกมากวออีกหลังหนึ่ง
หย่างไฟเราะชัดเจนว่า “เราหย่น” แต่พอรด
พระวิศุครออก ก็แต่เห็นนารอินทวงโฉมวิไลเลิศ
ประทับหยู่ในนั้น แดะครัดค่อไปว่า “เหม่! จ้าว
แมกกาจารย์ บังอาจมากัดขวางเราซึ่งเป้นพระราช
ธิดาของพระเจ้าหยู่หัว”

จ้าวแมกกาจารย์คัวสันหมอบราบ กราบทุดว่า
“ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานโทษ เพราะไม่
ทราบเกล้า ๆ ว่าได้มีาพระบาทเสด็จมา” จ้าว
แมกกาจารย์รู้ว่าคณยังมีหัดกคิงทุดค่อไปว่า “ข้า
พระพุทธเจ้าไม่ได้เป้นโทรทราบการด่วงนำ มิฉนั้น

ก็คงทราบเถิดว่า ไปได้ฝ่าพระบาทจะตอบแต่จด
มาหาพระฝรั่งโดยลับๆ โดยพระเจ้าหุ้ยหัวไม่
ทรงทราบ ”

พระราชธิดา—“ เหม่ ! ไชยชาติข้าแถม มัวร์ เจ้า
รหุยดีๆ ว่าชีวิตเจ้าและเพื่อนของเจ้าจะทรงหยูได้ก็
ฮาศ์รียเราจะกราบบังคมทูลหรือไม่เท่านั้น แต่
เราเห็นว่า จะเป็นทรบถนให้ รำคานพระราชหฤทัย
จึงไม่หยากจะกราบบังคมทูลฟ้องร้องจน ถ้าหาก
ท่านฝรั่งคนของตายตงด้วยบาดแผล เจ้าจะไม่
พันพระราชอาญาไปได้ ”

ขณะนั้นคนหญิง มอนิกะ กำลังเอาแพรคาด
คัตเดือดให้ ฟอลคอน กราบทูลขึ้นว่า “ ทนกระ
หม่อมฟ้า ใต้ฝ่าพระบาทควรมีรับตั้งให้จับคน
ร้ายไว้ เพราะท่าน ฟอลคอน ถูกทำร้ายน่ากลัว
ถึงชีวิต ”

บาศ์หวง ทอมัด ซึ่งฟังตะเกียกตะกายมาเข้า
พวกใต้ทนนอีกคนหนึ่ง ร้องค้านว่า “ ข้ากอน หย่า

หย่า ควรปล่อยให้ไปดีกว่า” ครั้นเห็นหน้าคุณหญิง มอนิกะ เดียวใจจึงพูดว่า “ท่าน ฟอลคอน ไม่เป็นไร เป็นแต่โตหืดออกมากตั้งสติไปเท่านั้น คงไม่ถึงแก่ชีวิต เตะพระมหากษัตริย์ของพระเจ้าวรวงจะหายเจ็บป่วยได้โดยเร็ว”

คุณหญิง มอนิกะ—“ขอบใจ หลวงพ่อ ดิฉันเบาอกไปมาก”

ฟอลคอน พินดีใจแฉะเลี้ยงหวานจับใจ พึมพำออกมาว่า “มอนิกะ ยอดรัก”

คุณหญิง มอนิกะ เห็น ฟอลคอน พินดีใจ ตั้งให้คนใช้ของนางช่วยกันพยุง ฟอลคอน เข้าไปพักในกุฏิของบาค์หลวง ทอมัส บาค์หลวง ทอมัส รับรองว่าจะคอยดูแลพยาบาล จนกว่าจะค่อยยังชั่วพาไปส่งบ้านได้

ฝ่ายพระราชธิดา พร้อมด้วยคุณหญิง มอนิกะ และบริวารก็เสด็จกลับตงเรือที่หนึ่ง ส่วนเจ้าผู้ร้ายถึงจะไม่ตระหนกตกใจก็มากน้อย ที่ประพฤตการ

ดวงเกินไปถึงดี ยังหย่อนพดตงทันที จัดการ
 ช่วยกันพยุ่งจ้าวได้ยาทอนซึ่งถูกอาวูรขนาดเจ็บ รับประทาน
 คัดคัดตาม ดงเรือไปโดยเร็ว

บทสิบหก

เบ็ดก กัดบับมาและไปจากสยาม

ต่่วงมา ประมาณสามเดือนตั้งแต่ได้เกิดเรื่อง
 ดังเล่าไว้ในตอนปลายบทก่อน เบ็ดก กัดบับมาถึง
 กรุงศรีอยุธยา ก็มีความปลาตใจให้ตั่งด้วยได้
 ทราบจากพวกพ่อค้าฝรั่งว่า สหายคนใดตั้งมีศรั
 มวยชนโดยเร็ว ยังได้ทราบต่อไปว่าชาวชนสยาม
 เวตาเดยวกันนั้น ต่างมีความยินดีและทงเสร์วเสี่ย
 ใจด้วยเกิดเหตุชนในเร็ว ๆ นี้สองเรื่อง ยินดีเพราะ
 ฝรั่งตัวโปรดและเปันทนยมนับถือฟงรือจากไซพ
 ภัยแห่งมฤตยู บางคนกล่าวว่แพทย์หัดวงได้บอก
 ว่าพันภัยไม่เป็นไรแล้ว ส่วนที่เสร์วเสี่ยใจ เพราะ
 ท่านพระคตัง อัครมหาเสนาบดีผู้มคนรักใคร่ได้ถึง
 อดัญญกรรมไป เวदानน เบ็ดก ไม่ทราบเรื่อง
 อไรในส่วนเสนาบดีที่ต่่วงตบไป จึงไม่พดอยมี

ความเสียใจไรด้วย แต่ส่วนเรื่องพดเมืองดีใจ
 นน เบดก ก็พดอยดีใจด้วย รีบไปหาเพื่อนทันทีไม่
 รอให้ซาหยุ ครั้นมาถึงบ้านซึ่งมีผมบอกว่าเป้นบ้าน
 ของด้หาย ดีหน้า เบดก เป็ดยนเป้นยนต์เดยงก
 เป็ดยนเป้นเดรั้า ฟอลคอน มีเคหัดถานบ้านช่อง
 ราวกับวัง และไดยินพดเมืองเรียกว้าเจ้าคุณ
 ฟอลคอนเป้นคนเควระหิร้ายหยุเด่มอแต่ไม่ละววิยะ
 ความเพียร ครงหนงเคยเป้นเด็กกถาดี และไมไดย
 ชำนาญเป้นคนจร เหมือนหมื่นมแต่คว บิดนกตาย
 เป้นคนไปรดปราณของพระเจ้าแผ่นดิน เป้นเดนา-
 บดมีคณนยมนบถอ เป้นเจ้าของคฤหาถ์น้อนโอพาร
 แถ่นนเหตตะ เรองนมคตเรองถางอไรทมชายรูป
 ว่างามมาเข้าฝันและทำนายทายทักไว้ ออกจะมี
 อไร ๆ หยุบาง เบดก คิดคิงนจิงแถ่คิงด้หนายม
 ยนต์ แต่กัด้หายคนบั้นขึ้นไปด้งนักจนเวียนคัระชะ
 ถ้าพดคิงมากก็เจ็บหนัก ใไร ๆ ซึ่งตองนักพงค่าง-
 คาร เรอง ประวัคไปรดปราณ ของ พระเจ้า แผ่นดิน

หรือเสนาบดีที่มคณนิยมหยุดักครู่ ก็จะต้องชี้ว่า
 ท่านเหล่านั้นจะพลัดตก หกคเมน ลงมาบ้างหรือไม่
 คิดถึงนัยหน้า ของ เบดก ทียมแย้ม กตบิ แต่ดง เปน
 เสวรา หย่างไรก็ดี พอมาถึงบ้านเพื่อน เบดก จึงรู
 ด้กรฐานะและความเป็นไปของเพื่อน เมื่อเข้าไป
 ถานบ้านชนแรก เห็นพวกทหารบ้างไพร่และผู้คน
 ออกเืองแน่น ก้างตงหมอบกนเป็นทิว ดูเหมือน
 รับคนใหญ่คนโต ซึ่งจะออกมาจากบ้านในเวดานั้น
 ต่อเมื่อเห็นช้างเชือกหนึ่งยืนเทียบทหยตรงประตู มี
 เครื่องประดับงดงาม บนหลังมีกบหย่างวจิตรพิศ
 พราวมีตราแผ่นดิน เบดก จึงทราบบว่าคนใหญ่คน
 โตที่จะออกมาคงเป็นพระเจ้าแผ่นดินเอง ยิ่งทำให้
 เบดก รัด้กพิศวง มากขึ้นในเรื่องซึ่งเสด็จพระราช
 ดำเนรมาเยี่ยมเสนาบดีถึงบ้าน ดูไม่ค่อยน่าจะเชื่อ
 เตย หย่างไรก็ดี เรื่องก็เป้นเช่นนั้น อีกครู่เดียว
 พระเจ้าแผ่นดิน ก็เสด็จออกมาชนทรงช้าง พระทง
 เสด็จกตบิคนรั้พระราชฐาน

เบตก นึกหยู่ว่า “ คราวนี้ ถึงเจ้าคุณสมเด็จ
 เสด็จ ” พดางเตีรกรัดกรายเข้าไปทางประตูใหญ่
 ซึ่งเต็ดจออกมาเมื่อกัน แต่พวกบ่าวไพร่ในบ้าน
 กางตั้งหัวฟองด้วยพระเจ้าแผ่นดินเต็ดจมาเยี่ยมนาย
 ของคน ก็ไม่คหน้าว่าใครจะเข้ามา ผดักได้ให้
 เบตก กตบไปหย่างไม่มีอาณา บอกรว่าพระเจ้า
 หยุหัวได้เต็ดจมาทางประตูนี้ ห้ามไม่ให้ใครเตีร
 ต่อไป ยังมีหน้าข้าแต่ตงกรียาหยาบคายหัวเราะ
 ร้องถามว่า—

“ นไ้คนเต็ดเพดมาจากไหน จึงบั้งอาจเข้ามา
 หาท่านเจ้าคุณไม่บอกกต่าวใคร ? ”

เบตก ราฟงว่า “ ไ้บ่าวเปนหย่างนี้ นายมัน
 จะเหมือนกันหรือไม่หนอ ? ” เตระขอให้เจ้าพวกนั้น
 คนหนึ่งเข้าไปบอก ฟอตคอง ด้วยว่า เบตกตานค่อน
 เพื่อนมาหา ร้องขอตงนยงทำให้พวกบ่าวของ
 เจ้าคุณสมเด็จอกเหตหัวเราะมากจน เพราะคนซึ่ง
 มัยศต่ากว่าจ้าวนายหรือจะดเื้ออะเข้ามาอ้างว่าเป็น

เพื่อนกับเจ้าคุณ จนเกิดเป็นปัญหาขึ้นว่า เบ็ดก จะ
 ส่งข่าวไปให้ ฟอลคอน ทราบได้หรือไม่? หากพระ
 นายไวยไปหา ฟอลคอน เวลาราคดับผ่านตามบ้าน
 มา เห็นเบ็ดก ก็จำได้ ตรงเข้าไปกระตุกมือค้ำบับ
 หย่างธรรมเนียมฝรั่ง เพราะเคยเรียนธรรมเนียม
 มาจากต้องดีหาย ครึ่งได้มาเรือดักยกันคราวโน้น
 แล้วหันไปตเจ้าพวกบ่าวว่า—

“เฮ้ย! ไช้ไพร่ หดัก หดัก ไม่รู้จักหรือท่าน
 ผู้นเป็นพ้องกับเจ้าคุณ?” พวกเหต่านนฟูบตัว
 หมอบราบตงทันที พระนายไวยพาเบ็ดก เข้าไป
 ในห้องเจ้าคุณจนถึงประตูห้องแล้วจึงกลับออกมา

ในห้องตบแต่งหย่างสง่าเป็นแบบครึ่งชาวควัน
 ออกครึ่งชาวควันตก ฟอลคอน ก้ำตงนั่งเอกเซนก
 สบายใจหยับนเบาะกำมหยี่ แต่พอเห็นเพื่อนเข้า
 มาหากักตุงขึ้น ตรงเข้าไปกอดด้วยความยินดี ปาก
 พูดว่า—

“ ยินดี ยินดีที่สุด เกตอแก้ว คิดถึงมานาน
นานแล้ว ”

กิริยาที่ ฟอลคอน ทำอย่างได้ช้า ๆ ไม่แข็งแรง
รูปร่างหน้าตาซบเซา และเสียงเบากระทำให้เบ็ดก
อกร้องทักขุ่นไม่ได้ ว่า—

“ คุณพระเจ้า เพื่อนเฮ้ย! ถึงหย่างนทเดียว
ไข่มุนเด่นเดี่ยวอมม่นจริง ”

ฟอลคอน ตอบเมื่อเวตานั้นดังพร้อมกันแล้ว
“ เกือบแน่ แค่เป็นไข่มุกมิดของไอ้ อับคุด คนร้าย
มิดของม่นอาบยาพิษด้วย ” และเล่าเรื่องตามทไป
หาบาศ์หดวง ทอมมิด และถูกเจ้าแมกาดาร์ทำร้าย
กับพูดต่อไปว่า ต้อง การไม่ให้ความทรงทราบถึง
พระเจ้าหยู่หิว ว่าพระราชธิดาได้ตอบเด็ดจไปเยี่ยม
วัด คริสต์ตั้ง จึงต้องบอกว่าเป็นไข

เบ็ดก— “ ถูกมิด ถูกค้ หรือเป็นไขอะไรก็ตาม
ก็นับว่าหมดภัยอันตรายแล้ว ”

ฟอดคอน — “เหลือรูปร่างร่องแรงหยู่หย่างน
 แหะ พดเรื่องนพอกันท์ ไม่หยากจะเอาใจไปนีก
 เรื่องซังกันไม่อาจบองกันหรือแกแค้นได้อิก เออ!
 เบตก ไปมาค้าขายตงแต่จากกันวันนบนพหย่าง
 ไรบ้าง?”

เบตก — “กิด พดใช่ได้ คือไม่ได้ไม่เดี่ย
 แต่ซงคคือได้รบข่าวมาจากบ้าน หรือหย่างน้อย
 ก็บ้านซงกันในเมือง อังกฤษ”

ฟอดคอน — “จากท่าน กัปตัน ซิดดา ขอให้
 ทงตองเจริญยั้ง ๆ ซนไปเถิด มีมาว่ากระไรบ้าง?”

เบตก — “มีมาว่าดบายค้ทุกคน เว้นแต่กัปตัน
 เป็นโรคตมขัดตามซ้อทซา แตะ ซิดดา แก่ไปมาก
 นพุดตามทท่านผู้เฒ่าบอกมาหย่างนบ ก็บบอกมา
 ว่าถ้าไม่คิดขัดเรื่องเท่าเดิรไม่ได้ จะตงเรือมาตาม
 คัวเรากดับไป อังกฤษ”

ฟอดคอน — “กันนิกหยู่เด่มอว่าจะได้กดับไป
 บ้านเมืองนบอิดก้ครงหรือไม่ก็ยั้งไม่ทราบ”

เบตก—“กตบชิวเพื่อนเอ๋ย! เมื่อคตูกคตคโมง
หยุกกับพวกขุนนางไทเบอแต้ว และกันนุกหยากให้
อิตาแต้วเพื่อนเก่าของแกมาเข้าฝนบอกรให้รู้ได้อีก
ตะเปนดี!”

ฟอลคอน—“ซอทีเกิต เพื่อน หย่ารือเอา
เรื่องนพมาพคอีกเตย ท่าน กปคิน มีมาว่าอไรใน
ล่วนคัวกันบ้าง?”

เบตก—“กิดเอาซ นแน” เบตก ส่งจดหมายให้
ฟอลคอน รับมาอ่านค หน้าตาไหตพราก ๆ
เมืออ่านพบเรื่องซังทำไหรตถถึงความเก่าแก่ไหตาย
ประการ และในเรือกท กปคิน เวดค บอกรว่าถ้าไป
ค้ำขายไม้ซัน ยินค้จะไห้กตบไปหยบ้านท ซว้ออต
อีก ฟอลคอนอ่านเดรจส่งจดหมายกตบให้ เบตก
แต้วพคว่า—

“ซอพระจ้าวได้อวยพรให้ท่านเจริณยั้ง ๆ ซัน
ไปเกิต”

เบตก — “แต่ก็นยังมีจดหมายอีกฉบับหนึ่ง เขียนที่หลังฉบับนั้นสักเดือนหนึ่ง แต่ได้รับพร้อมกัน ในจดหมายนั้นก็บันทึกข่าวดีมาให้ บอกว่า ได้พบร่องรอยเรื่องสกุลของกัน ขอให้รีบกลับไปเมือง อังกฤษ โดยเร็ว ไปช่วยแก้สับสน”

ฟอลคอน — “เออ! ข่าวดีจริงๆ ขอแสดงความยินดีที่น่าพอใจจริงๆ แต่กันจะต้องเหงาหย่อนคนเดียว นึกใจจะไปเมื่อไร?”

เบตก — “จะไปเร็วถ้าแรกทักกลับไปเมือง อังกฤษ คณเฒ่าเห็นจะในราวอีกสี่ปีตาหะหนึ่ง ยุक्ति เรื่องของกันไว้ที คราวนเรื่องของแกบ้าง ไปปะเหมาะอย่างไรขึ้นจึงได้คิดมัยค์คักคักใหญ่โต ถึงกับพระเจ้าแผ่นดินเสด็จมาเยี่ยมถึงบ้าน?”

เบตก นิ่งนั่งตงใจฟังเรื่องซึ่ง ฟอลคอน เต่าจับ ตั้งแต่จากกันไป จนถึงที่สุดคือในวณนเอง ฟอลคอน ได้กราบทูลพระเจ้าแผ่นดินให้ทรงขอทหาร พระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส มาไว้ในเมืองไท่สกัดสองกอง

ถึงตรงน เบตก เขามือคบให้ต์ ฟอลคอน พูดว่า—

“ฟอลคอน นี่แกเจตนาสู่จริตต่อพระเจ้าแผ่นดินและชาวชนด่ยามหรือ? จะเป็นความคิดใฝ่ใหญ่ของแกกรรมัง? บางที่จะถึงกับฉวยอำนาจใหญ่ที่สุดในแผ่นดินไว้ในกำมือ ชักนำพวกบาคหดวงและทหาร ฝรั่งเศส ให้เอาแอกเข้าเทียมกายใจของคนไทย่างนั้นหรือ? ความคิดหย่างกล้าหาญดิ่งนมผดองดแต่ัว และเคยเป็นผดดำเรจในประเทศดว้นออกก่อนหน้ากัม (°)”

ฟอลคอน — “ขอด้าบานด้ว่าไม่ได้คิดเช่นนเดย เรื่องพรรณนเราทงดองดงบเดยที่ไมคควรจะพูด”

เบตก— “ชากอน เพื่อน ไหน ๆ คราวนบางที่จะเป็นครงที่ด้สุดจะด้มีโอกาด์พูดถึงเรื่องน จะ

(°) Kempfer = แคมป์เฟอร์ ยืนยันว่าความประสงค์ของฟอลคอน ในเรื่องชักนำทหาร ฝรั่งเศส เข้ามาในประเทศไทยชยามก็เพื่อจะแบ่งชิงเอาอำนาจอันสูงสุดไว้ในกำมือ.

ขอเดือนไว้สักหน่อย ถ้าแกยิงปืนดังขึ้นไป ก็ยิง
 จะเป่าเข้าให้ศัตรูยิงตัวแกมากขึ้น หย่าตีมคาคี
 เขาว่าชาวอาเซียไว้ใจยาก แล้วหย่าตีมจ้าวโศยา-
 ทอน และบิดาของจ้าวโศยาทอนว่าเป็นผู้หยกโหด
 ซิดพระที่นั่ง และเป็นหัวหน้าคณะที่มอำนาจมาก
 ดวย”

ฟอลคอน—“เพราะดวยประการเหล่านี้ จึง
 ต้องการให้มกองทหารยุโรปเป็นบ่อมคูดอมรอบ
 พระเจ้าแผ่นดิน ยังจะตั้งคัยในความต้องการพอ
 คีพอควรของกันหยกอีกหรือไม่? ควรไว้ เพื่อน
 เขาฉนเองพระเจ้าหยกหัวทรงพระกรุณาจะตั้งแต่ง
 ใ้กนรบนาทพระคตงซึ่งว่างหยกในเรว ๆ นี้ เพราะ
 นายเก่าผู้อุปการะของกันถึงแก่กรรมไป (๖) เพื่อ

(๖) บาสหลวง เดอลองส์ กล่าวว่ “ฟอลคอน มีความคิด
 ไม่รับตำแหน่งพระคลัง เพราะเกรงว่กำลังเริ่มมีความวิฉนจะ
 เป็นเหตุให้พวกชนนางมีความอิดฉน แต่ ฟอลคอน แม้จะไม่
 รับนำที่ฉน ก็ได้รับนำที่ราชการซึ่งเกี่ยวข้องกับตำแหน่งพระคลัง

แต่คงความพอพระราชหฤทัยในความชอบที่กันได้
 อดองพระเดชพระคุณมาแต่ในคอนหัดังๆ กัน
 เกรงว่าจะก่อเหตุให้เกิดความโทรมนั้ดัยน้อยใจใน
 หมู่พวกขุนนางไท่ กันจึงขอถวายคืนไม่รับ”

เบ็ดก—“นับว่าคิดการรอบคอบ แต่แแต่ไม่
 ยอมรับคืนนี้ รับตั้งเป็นประการไรบ้าง?”

ฟอลคอน—“ชนคนกริ้วไม่พอพระราชหฤทัย
 ครั้นต่อมาทรงเห็นเหตุผิดของกัน กราบทูลสัมจริง
 ก็ทรงพระกรุณาให้กันกราบทูลขอตั้งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่ง
 กันเห็นว่าถ้าทรงพระกรุณาพระราชทานแล้ว กัน
 จะรู้สึกยินดีว่าเท่ากับที่จะทรงพระกรุณาโปรดให้
 ตำแหน่งซึ่งกันถวายคืนน”

เบ็ดกหัวเราะพดาง ถามพดาง “แต่ทำไม
 ไม่กราบทูลขอพระราชธิดาเล่า?”

เกือบทุกหย่าง เพราะราชการที่สำคัญทุกประการพระเจ้าแผ่นดิน
 ทรงหารหรือด้วยเสมอ และทรงไว้ว่างพระราชหฤทัยตั้งนั้น
 ฟอลคอน จึงเป็นเหมือนช่องให้ชาวชนพลเมืองร้องฎีกา หรือ
 กราบบังคมทูลขอพระมหากรุณาธิคุณทุกหย่าง.”

ฟอลคอน—“ไม่ใช่เช่นนั้น ได้กราบทูลขอตั้งซึ่ง
พระองค์อาจพระราชทานให้ได้ ในเวลายันควร แต่
จะเป็นสิ่งอะไร ยังให้ใครรู้ไม่ได้จนกว่าการยืนยันจะ
สำเร็จ เออ! ก็นหายากจะขอไรสักหน่อย เบ็ดก
ช่วยคุณเรือซึ่งจะนำราชทูตไทไปกรุง ฝรั่งเศสได้
หรือไม่? ถ้ารับ นับว่าได้ช่วยเหลือกันและทางจะได้
คำบ่วยการพอโดยสารไปเมือง อังกฤษได้หย่างดีกัน
ไม่ร้องขอให้เกิดองค์คุณเรือราชทูตกลับมา เพราะ
ไม่จำเป็น พวกฝรั่งเศส จะจัดการคุณมาเอง”

เบ็ดก ตัดใจด้วยจะได้ไปยุโรป เรวชน ตอบว่า
“ถ้าเหมือนหย่างพูด ก็นยินด้วย”

ตลอดวันนั้นต้องค้นหาต้นตอด้วยเรื่อง
ความเก่าและเรื่องข้างน่าค่อไป ตั้งซึ่ง ฟอลคอน
ต้องการจะกราบทูลขอพระมหากรุณา แต่ไม่กล้า
บอกกับเบ็ดก คือเรื่องขอคุณหญิง มอนิกะ ถ้า
ฟอลคอนไม่นึกเกรงใจเบ็ดกแล้ว คงไม่เปิดเผย
เรื่องนี้ให้รู้เลยสักนิด เพราะเป็นความลับเกี่ยวข้อง

ผู้นั้นด้วย ไม่ต้องการให้เบ็ดตก หรือบางทีกระทั่ง
กับตัน เวสต์ และนางสาว ซิดดา เกิดความเสียใจ
มาก กต่างคือในรวงเจอบ้วย ฟอดคอน ได้กตบ
ใจมาถือคำสอนนิกายโรมันคัทอลิก ซึ่งเคยถือเคย
อบรมมาตั้งแต่เด็ก

เรื่องแปลกอย่างไร ฟอดคอน จึงกตบใจ บาศ
หวง เคอตาฮิงส์ กต่างดงนี้—

“ฟอดคอน เกิดในตักบิตามารดาถือคำสอน
คริสต์ตัง นิกายโรมันคัทอลิก แต่ได้ร่ำเรียนตมาคม
หยุในหมู่คน อังกฤษ ได้เอียงไปนับถือคำสอนนิกาย
แองกติกแกน^(๖) ในรวงเวตาตบมาจนบัดนี้ กับตัน
ที่หัง อังกฤษ เหน ฟอดคอน ก่าตังจะเอียง กตบไป
นับถือคำสอนของบรรพบุรุษคนหยุ่งเดิมอีก ได้
พยายามเหนยวรงไว้ต่าง ๆ เพื่อให้ ฟอดคอน คง
ถือคำสอนผิดหยุ่งเล่มอ เควระหัด ฟอดคอน ได้เคย

(๖) Anglican. ศาสนาของ อังกฤษ และอาณาจักร อังกฤษ
เป็นนิกายโปรเตสตันต์.

สนทนากับพ่อ อังคิวนอ ทอมัส หาดยคราว ซึ่งมักจะหันไปคุยโต้เถียงกันด้วยข้อคำสนา ฟอลคอนพอใจคุยด้วย ขอให้พ่อบาศ์หาดวงมาหาบ่อยๆ จะได้สนทนาเรื่องนั้นด้วยกันต่อไป การสนทนาในตอนต้นๆ พูดถึงเรื่องพระเยซู จะมาถึงถึงลึกลับใน 'คัมภีร์มหาสนิท' (ได้อธิบายไว้ที่ หน้า ๒๗๑ แล้ว) จริงหรือไม่ โต้เถียงกันด้วยเรื่องนั้นของสามคราว ก็ทำให้ผู้ซึ่งพยายามแสวงหาความจริงเห็นด้วยหย่างง่าย

“ถึง ฟอลคอน จะมีราชการมาก ยังหาเวลาดมาสนทนากับพ่อบาศ์หาดวงด้วยเรื่องข้อคำสนา ได้พูดถึงเรื่องไปป์ เรื่องนายกแห่งนิกาย แองกติกแทนต้นเหตุซึ่งนิกายหลังนมอานาจนหย่างไร บาศ์หาดวงได้แสดงการ ถือผิด ตมิดต่อพระคำสนา ของนิกายนี้หย่างจะแจ้ง ในไม่ช้า ฟอลคอน ก็ออกจะเห็นจริง

“ถึงค่อนหน้ ฟอลคอน ต้มเจบตง แต่ละคงจะวิรอไม่กดับใจหยูกนาน หาก ฟอลคอน วิคก

ว่าตนจะตายไปโดยหุ่ยนอกพระค้ำสนา ถึงที่สุดได้
ตกตงใจหยากให้พ่อบาศ์หุดวงมาหาในเวตา กตาง
คั้น แด้วแต่ค่าความเป็นจริงในใจซึ่งเห็นห่างค่อพระ
ค้ำสนาแตะไต่มาวู้ตักชนเดยวัน

“โดยเหตุที่ไม่ดีจะเป็นการค้องเร่งรัดอไรนัก
แม้ความเจ็บป่วยดูเหมือนว่าจะน่ากลัวอันตรายกิด
ในวันนั้นจึงไม่ได้จดทำอไรให้เสร็จกันไป ค่อรุ่ง
ชนอาการป่วยค่อยกระเดื่องชนมาก ฟอลคอน
จึงบอกแก่พ่อบาศ์หุดวงว่าหยากจะกดับมาหุ่ยใน
พระค้ำสนาอีก อ่อนวอนขอให้พ่อบาศ์หุดวงเป็น
มรรคนายกในเรื่องดำคณินด้วย รับรองว่าจะประ-
คิบัทตามที่ตั้งค่อน โดยคี่ทุกหย่าง

“เมื่ออาการเจ็บป่วยของ ฟอลคอน ค่อยตด
น้อยตงไปมาก พ่อบาศ์หุดวงก็หาได้เร่งรัดค่อน
เรื่องเหนมิตในพระค้ำสนาไม่ เป็นแต่ค่อยรวังพด
จากันบ่อย ๆ ในรวางที่ยังเจ็บ ปดุกน้ำใจในความ

เจตนาอันดี และรอคอยจนกว่าหายโรคร้ายแล้วจึงจะทำกิจตามที่ต้องการให้

“พ่อบาศ์หวดง ทอมัส มีเจตนาจะตำเนิรการในเรื่องสำคัญมากนั้หยังรอบคอบให้มันคงไม่กดับกตาย จึงชักชวนให้ฟอดคอง ไปพั้กว้างกายในทิวเวก อ่านและพิจารณาคำแนะนำของนักบุญซิกเนริอัส ตามดบบาย กับด่อนให้ ฟอดคองในรวางนั้นรับ ‘คึดแกบับ’ หยังใหญ่ และให้บัญญัติตนว่าถ้าในใจหมคมตทินเมื่อไรแล้ว ให้มีภริยาเป็นคักติกด้วย เพราะพ่อบาศ์หวดง ทอมัส เห็นว่าเป็นหตุกยดให้มีความเชอกดับใจได้มันคง ด้วยคนทึ่หยังในทึ่หยัง ๆ ยิง ๆ ก่าตั้งมีอายุเท่าหมกรวงเรใจได้ง่าย

“กิจต่าง ๆ ได้คกตงกันหยังเรียบร้อยตามันแล้ว ฟอดคอง ก็ได้เข้าพิธีกรรมชำระมตทินในโบสถ์ของพ่อบาศ์หวดง เยซุอิต โปรตุเกด ฟอดคอง กต่าวว่ารูตึ่กโถงออกโถงใจพุดไม่ถูกในรวาง

ท้าพริ นักรู้ว่าบดินได้กตบเข้ามาหุ้ในพระ
 คำสั่งนาหย่างเดิม ซึ่งแต่ก่อน ๆ ใจคนได้ตะเตย
 เตี้ยนาน พลตคอนรู้สึกคิดถึงคุณด้วยเรื่องได้กตบ
 มาถือพระคำสั่งนาหย่างคนเคนตใจ จนถึงกับได้
 บอกแก่ผู้ซึ่งมาช่วยจัดการในวันเข้าพริว่า ที่ได้
 กตบใจเข้ามาถือพระคำสั่งนา ก็โดยพระมหา
 กรุณาของพระเจ้าวมาเข้าตใจ แท้จริงคนหาดม
 ควรจะได้รับความชอบถึงปานนี้ เพราะฉนั้น
 ดึงแต่ไป จะพยายามด้นองคุณช่วยเกอหนน
 พระคำสั่งนาในประเทศสยาม จะชักชวนให้ผอน
 มารับความดีเหมือนดั่งได้รับหุ้ในเวตาบดินด้วย
 เมื่อ พลตคอน ได้รับ 'คัตมหาสันิต' มาแต่วดอง
 สยามวัน ความศรัทธายังกล้าแขงหุ้ จึงได้พูดกับ
 พ่อบาศ์หุดวงว่าดั่งนี้ :—

“ข้าพเจ้าขอปฏิญญา ณ พะพักตร์พระ เยช
 คริสต์โต ซึ่งข้าพเจ้าได้แต่ดงความเต็มใจนับถือ
 แล้ว ว่าบดินเป็นค่นไปข้าพเจ้าขอมอบกายใจใช้

ความพยายามในการกุศตทดแทนบาปมตทิน ซึ่ง
ข้าพเจ้าได้ประพฤตผิดมาแต่ก่อน และแม่พระ
คำสอน คัถติก ข้าพเจ้าขออ้อนวอนนมัสการ
พระองค์ ได้ทรงโปรดคนนั้นदानให้ใจข้าพเจ้าซึ่ง
ปรากฏว่าบัดนี้ผลสำเร็จประโยชน์ เทอญ'

“ต่อมาสองสามวัน ฟอลคอน ได้เกิดสมรสน์
กับหญิงสาววัยป็นคนหนึ่งหยู่ในตักกุดดี ไซ้จะเป็น
หญิงมีบัณฑิตกัถิกเท่านั้นไม่ ยังมีโตหิตสืบเชื้อสาย
มาจากผู้ซึ่งเป็น มาเคอร์ และนางก็ได้ประพฤตแต่
การบุญกุศลตามเทือกเถามาด้วย ฟอลคอน ได้
หยูกกับภริยาคนนั้นเป็นคู่ชด้ามักดี อาจเป็นตัวอย่าง
อันดีแก่บัณฑิตท่านทั้งหลายซึ่งได้รับ ‘คัถิกถาวแด่ง
งาร’ พระเจ้าแผ่นดินพร้อมด้วยขุนนางทั้งปวงทรง
แต่ดงความยินดี และพระราชทานของทำขวัญ
หย่างดี ๆ เป็นอันมาก และบัณฑิตพวก คัถิก ก็
แต่ดงความพอใจยินดีในโอกาสอันนี้”

เมื่อ ฟอลคอน ได้แต่งารแล้วไม่ช้า ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประศาสน์ราชการตำแหน่ง
พระคลังหรือตมุหนายก เพราะฉนั้น นอกจาก
พระเจ้าแผ่นดินแล้ว ฟอลคอน ก็เป็นคนมีอำนาจ
สิทธิ์ขาดในแผ่นดิน ทั้งได้เป็นสามีของหญิงซึ่งคน
รักคนหวัง มั่งคั่งด้วยทรัพย์ศฤงคารเคหสถานอัน
โอฬารเนื่องนองด้วยบ่าวไพร่บริวาร ดั่งนั้นก็คงจะ
คิดกันว่านายโรงเอกของเราชั้นถึงสุดยอดแล้ว คง
พอใจยุคนี้เพียงเท่านั้น แต่ที่ไหนได้ ฟอลคอน รุนสย
ของชาว อาเซีย ซึ่งมักคิดร้าย และผู้ซึ่งเป้นตัว
โปรดของ พระราชาในเบืองบูรพทิศย่อมไม่ยั้ง
คงทนവാသာได้นาน เพราะฉนั้น รูดักตนเท่ากับ
สร้างคอกหุบบนพื้นชาย ทั้งคนก็มีศัตรูรอบข้าง อัน
มีคณะซึ่งพระเพทราชาเป็นนายก และพวกหมมดัด
ซึ่งคุมแค้น ว่าตนเป็นคนทำให้พวกหมมดัดถึงแก่
ความวินาศตกอับ เมื่อถึงจะรูดักสบายใจได้
อย่างไร จนกว่าจะได้ยึดมณฑลทหารพระเจ้ากรุง

ฝรั่งเศสมาได้ ในสยามได้ อีกประการหนึ่ง การ
ที่สยามได้ทำไมตรีเป็นสัมพันธไมตรีกับ ฝรั่งเศส จะ
กระทำให้คนสามารถสำเร็จประโยชน์ ซึ่งบัดนี้
คนเจตนาอยู่ทุกวันนี้ ความจริงก็ดังแต่ได้กตัญ
ใจไปถือศาสนาภิกษุศฤทธิงายได้แต่งงารนั่นเอง
ซึ่งในใจของคนอื่นว่าหากให้สัมผัความต้องการ
ถ้าจะเปรียบกับความอื่นใจอย่างอื่น ๆ ทั้งหมด ก็
เท่ากับเย็นเป็นน้ำแข็งไม่ร้อนเท่ากับของ ฟอลคอน
ความอื่นใจของ ฟอลคอน อันนี้ คือ จะให้ประ-
เทศสยามเป็นประเทศตั้งศาสนา คริสต์ตั้ง เพราะ
นั้น เมื่อเวลาดังมาได้ตั้งมี ฟอลคอน จะปัดมี
ใจอะไรไม่เท่ากับเรื่องราชทูต ได้กตัญมาจาก ฝรั่งเศส
แล้วนำเอาข่าวดีมาว่า พระเจ้า หลุยส์ มหาราชใช้
จะทรงยินยอมตามที่ราชทูตร้องขอไปทุกอย่างเท่า
นั้นไม่ ยังรับรองว่าภายในสองปีจะแต่งให้ราชทูต
ฝรั่งเศส เข้ามาประเทศสยาม เพื่อจัดการตกลง
ข้อสัญญาทางพระราชไมตรี และจะส่งทหารมา

กับอัครราชทูตของหนึ่งหรือสองกองทัพ ในเวลาดัง
นั้น ฟอลคอน ได้ทราบเรื่องตลอด ก็มีความวิตก
ว่า ถ้ามีกองทัพต่างประเทศมาจะเป็นที่ตระหนก
ตกใจของราษฎรคิดหนีไปโดยประการต่างๆ จึง
พยายามทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อขจัดให้ชาวชนพดเมือง
เข้าใจว่าพวกทหารและบาศ์หลวงของพระเจ้าแผ่นดิน
ใหญ่ในภาคตะวันตกจะเข้ามาคราวนี้ เพื่อประ-
โยชน์ดีแก่พดเมืองเป็นพิเศษ ฟอลคอน ปรารถนา
ทางราบเรียบดวงนำใจดังนี้แล้ว ก็เตรียมการตั้ง
หน้าคอยรับราชสัมพันธ์มิตร คอยหยั่งว่าจะมาถึง
ในใจให้วิตกบ้าง หวั่นบ้าง หยุ่มไชน้อย

ในรวางนี้ ฟอลคอน ไม่ละเลยโอกาสเพื่อเพิ่ม
ความนิยมของพดเมือง และความโปรดปราน
ของพระเจ้าแผ่นดินในตน ได้ใช้ความพยายามทั้ง
กายและใจ อุตสาหะจัดการในตำแหน่งหน้าที่อันสูง
ของตน และได้มีชัยชนะอย่างสำคัญ คือในช่วงเวลา
ไม่ถึงสามปีนับตั้งแต่ได้แต่งงารแล้ว พระเจ้าแผ่นดิน

ดินสยามก็ได้เป็นพระมหากษัตริย์มีมโหฬารด้วย
ด้วยยอดเทวธิดาพระองค์หนึ่ง ในทวีปเอเชีย บ้าน
เมืองกรุงเรืองประเทืองเกียรติยศมาตั้งสมัย
นัก พดเมืองคนใดมีกำลังจะประกอบกิจการอย่างไร
ไรได้ ก็มีกรทำได้รับค่าสินจ้างทุกคน บ่ห่อนจะ
ได้มีได้ย่นเช่นนี้ในประเทศสยามมาแต่กาลก่อน ผู้
ใดเจ็บป่วยทรพตภาพไม่สามารรถจะทำการงานได้
น้อยคนนักที่จะไม่ได้รับความเชื่อเพื่อเกื้อกูลจาก
ฟอลคอน ที่รับเตียงดูไว้ในบริเวณบ้านของตนเอง
ก็ได้ตรอยคน เรื่องซึ่งสัญญาไว้กับบาศ์หวดงแตะ
ได้ปฏิญาณตนณะโบสถ์โปรตุเกสนั้น ฟอลคอน
ก็มีได้เต็ม เพราะได้สร้างโบสถ์แตะตั้งทุกไปยัง
เมืองชนต่าง ๆ ของชาวยุโรปในทางคว้นออก ขอ
ให้ส่งพวก มีตชนาร์เข้ามายังกรุงสยามด้วย

บทสิบเจด

ฝรั่งเศษ มาเจริญทางพระราชไมตรี

เวदानันท์พวกแขกมหมัดและบันดาขุนนางไทซึ่ง
 เข้าร่วมด้วย ได้คิดแต่ให้เพทุบายขัดขวางต่าง ๆ
 นานาเพื่อไม่ให้แต่งตั้งไปกรุงฝรั่งเศษ ดังได้มีแจ้ง
 ไว่ข้างต้นแล้ว ครั้นพ่ายแพ้ในอุบายไม่สัมความ
 มุ่งหมาย ก็หาทางใหม่จะให้กตบดบหรือชิงขึ้น
 หน้าที่อเหตุการณซึ่งจะมีมา โดยชวนชวายให้กรุง
 อีหร่าน ตั้งราชทูตเข้ามากกรุงสยาม ความประสงค์
 ดำคณคือให้ทูต อีหร่าน เกดยกต่อมพระเจ้าแผ่นดิน
 ให้ทรงรับนับถ้อยคัมภีร์ โทหร่าน แต่คราวนั้นพวก มัวร์
 ก็แพ้ในความคิดอีก แม้อัครราชทูต อีหร่านได้เข้า
 มาถึง กรุงสยาม ก่อนหน้าเอกอัครทูต ฝรั่งเศษ ประ-
 มาณหกเดือนก็ดี ฟอตคอนหาเหตุ โดดเดหย่างนบบาง
 หย่างโน้นบ้าง เกียดกันมิให้เขาเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน

ได้ แล้วต่อมา ฟอลคอน เพศทตติคกนกกย๋อง
 เตี่ยตอยเถิดว่า ถ้าได้เป็นมิตรไมตรีกับ ฝรั่งเศส จะ
 ได้รับประโยชน์ดีอย่างยิ่ง และพวกคนสนิทของ
 ฟอลคอน ก็ได้เตรียมบายหย่างเดียวกันแก่พตเมือง
 เพราะฉนั้น วันเมื่อเอกษัตริราชทูต ฝรั่งเศส มาถึง
 ปากน้ำเจ้าพระยา จึงเป็นวันซึ่งถือกันว่ามงคล
 วารวันเริงของประเทศ

ในวันที่ ๓๐ กันยายน ค.ศ. ๑๖๘๕ (๑) ขณะ
 ฟอลคอน กับคุณหญิง มอนิกะ กำลังจะเริ่มหมัดการ
 พระเจ้าวรวงศ์มนตรีเวตาเข้า บาค์หุดวง อังคิวนอ
 ทอมต์ วังกระหัดกระหอมดีเหนือดีใจเข้ามาบอกว่า
 เชอวาติเอ เดอ ชัวมอง เอกษัตริราชทูต ฝรั่งเศส
 พร้อมด้วยบริวาร มาเรือกำปั่นดองดำผ่านต้นดอน
 ปากน้ำเข้ามาแล้ว

ฟอลคอนถาม “จริงดังนั้นหรือหุดวงพ่อ? เช่น

(๑) พ.ศ. ๒๒๒๕.

“นงกระผมขอขอบคุณพระเจ้าว เป็นเวตาใต้ฤกษ์
มงคลจริง ๆ”

คุณหญิง มอนิกะ — “ดิฉันขอบคุณพระเจ้าว
ด้วย” แต่ไม่ได้พูดจาอะไรกันอีก จนล่วงดึก
พระเจ้าวเสร็จ ฟอลคอนจึงพูดขึ้นว่า—

“บัดนี้ให้พวก อีหรั่ง เข้าเฝ้าได้”

บาทหลวง ทอมัส คอยรับรับรอง แต่เกรงว่าผู้
อื่นจะได้ยินคำพูด ของ คณ นอกจาก ฟอลคอน กับ
ภริยา จึงพูดแต่เบา ๆ ว่า “การก่อกวนของเราจะ
ถ้าเรจโกตเข้ามาแล้ว คราวนั้นพระเจ้าแผ่นดินจะ
มาทรงนับถือพระคำสอนแน่นอน”

ฟอลคอน—“หลวงพ่อยังไม่ควรกระตือรือร้น
ตรงขอมากนัก เพราะกระผมเกรงว่า พระเจ้า
หยุหัวพระราชทานเสรีภาพแก่ทุกคนในเรื่องนับถือ
คำสอน กระทั่งทรงพระกรุณาโปรดช่วยเหลือใน
เรื่องพลเมือง จะดัมครึมานับถือพระคริสต์คำสอน

แต่กระนั้นส่วนพระองค์เอง เหนจะยัง หยุไ้ก่ดจาก
ภุม์ค้ำัดนาแห่งพระเจ้าว ”

บาศ์หตวง ทอมัด พดหย่างค้ใจ “ตูกเข้ย !
ณเพาะชอนเทบชอเดยวแทนน ซึ่งพระเจ้า หตยุ
กรุงฝรังเศ้ด จะทรงยินยอมให้ยมกองทหารมา เปน
ควมประดงค้ชอใหญ่ซึ่งท่าน เซอวติเอ เดอ ชัว-
มอง มาคราวน ”

คุณหญิง มอนิกะ ตกใจ— “เปนเซ่นนจริงหรือ
เจ้าคุณ? เรืองชอยมทหารฝรังเศ้ดมานะพระเจ้า
หยุหัวจะตองทรงเขาด้อพระค้ำัดนา คริดตั้ง หย่าง
เบ็ดเผย เจ้าคุณจ้ค้แรงเองโดยไม่ได้กราบบังคม
ทูลให้ทรงทราบดอกหรือ?”

บาศ์หตวง ทอมัด— “เรืองนค้คนอื่นไม่ได้ นอก
จากพ่อคนเดยว ”

คุณหญิง มอนิกะ ตกค้ดตั้ง— “หตวงพ่อหรือที่
ค้ค้การยน?”

บาทหลวง ทอมัส—“ ดั้งนั้น ลูก พ่อได้ตั้ง
 ชาวฝากพวกของพ่อรูปหนึ่ง ซึ่งกลับไปเมือง
 ฝรั่งเศส โดยเรือราชทูตสยาม ให้เสนอข่าวแก่
 เสนาบดีและนาชั้นกราบทูลว่า พระเจ้าแผ่นดิน
 สยามทรงยินดีจะกลับไป พระหฤทัยมาถือพระคำสอน
 แน่แท้ ”

ฟอลคอน — “ แดงก็ไม่บอกให้กระผมทราบ
 ด้วย ”

บาทหลวง ทอมัส—“ ก็จริง เพราะกลัวว่า
 ถ้าเจ้าไม่พูดเรื่อง ความตงพระหฤทัยของ พระเจ้า
 แผ่นดินให้มันตงไป พระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส ก็จะเกิด
 ความตงค้ำขันไม่ตงกองทหารมาให้เรา คิดดูเถิด
 พระเจ้า หตุย มหาราชจะทรงเชื่อถือพระเจ้าแผ่นดิน
 สยามได้ยังไงไร ในที่ที่พระเจ้าแผ่นดินสยามจะ
 ทรงช่วยเหตุให้พดเมืองมาถือพระคำสอน คริสต์ตั้ง
 แขงแรง เมื่อพระเจ้าแผ่นดินเองยังไม่แน่ว่าจะ
 ทรงนับถือด้วยหรือไม่ ”

ฟอลคอน นึกเคือง—“ หดวงพ่อซอรับ หดวง
พ่อฟุ้งภาระหย่างหนักอกมาให้กระผมเป็นคนที่ต้อง
หน้า เท่ากับจุดตัวกระผมไปเข้าที่ดำบากขบขันอาจ
นำความวินาศมาสู่ตัวกระผมและคำสัตนา ครัดตั้ง
ด้วย ” พูดแล้วออกจากบ้านเพื่อไปเฝ้าพระเจ้า
แผ่นดิน

พอพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบว่
เอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส มาถึงปากน้ำเจ้าพระยา ก็
ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ประชุมท้าวเสนา
บดีมนตรีมุขตามคำกราบทูลแนะนำของ ฟอลคอน
และมีพระบรมราชโองการ ให้จัดรับรองเอกอัคร
ราชทูต สัมกับพระเกียรติยศของพระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส
ให้เป็นการรับรองหย่างเอกกว่าแต่ก่อนเก่า
ซึ่งเคยมีในประเทศสยาม

พระราชดำริตั้งนี้โดยมากได้จัดเสร็จหย่างรวดเร็ว มีขุนนางยี่สิบสองคนแทนพระเจ้าอยู่หัว กับ
ทนายแทน ฟอลคอน อีกสองคน พร้อมด้วยบริวาร

ออกไปรับเซอวาติเอ เคอชัวมอง เอกอัครราชทูตที่
ปากน้ำ เมื่อมาถึงให้จัดหาต้มสุกถุกไม้ โค คู้กร
เปด ไก่ และต้เบียงอาหารไปส่งเรือเอกอัครราช
ทูตมิให้ขาดแคลนสักหย่าง

ท่านเซอวาติเอ (°) มีความพอใจในการปฏิ-
ต้นการหย่างดีของขุนนางทั้งต่อง ซึ่งปราได้ว่า
ท่านทั้งต่องไม่ปตาตใจอไร เพราะจำได้ว่าท่าน
เซอวาติเอ เคยรู้จักมักคุ้นกับชาวตยามมานาน
แล้ว รู้จักไตตเพราะเมอต่องด้ามพินบีมาแล้ว
ท่านเซอวาติเอ ได้เคยรับราชการต่าคัญ เป็นอัคร
ราชทูตมากรุงตยาม และบคนักไตกตบชาติเป็น
เอกอัครราชทูตจำทูตราชค้ำตั้นของพระเจ้ากรุง
ฝรังเศส นำมิตรภาพไมตรีมาตมานานในรวางต่อง
กษัตริย์เหมือนเช่นเดิม แต่เคอชัวมอง กตั้นหิวเวาระ

(°) เซอวาติเอ เป็นตำแหน่งขุนนางทหาร ตรงกับ อังกฤษ
ว่า Knight = อัศวสนี่.

ไม่หยุ่ได้แสดงกริยาหย่างสุภาพตอบไปว่า รลึกไม่
 ได้ว่าได้เคยมาหรือไม่เพราะกาดโกตดับดิบนัก แต่
 ก็เชื่อว่าตเหมือนจะเป็นครงนเท่านั้น ที่เคยมากรุง
 สยาม ขุนนางไทบอกว่พระเจ้าแผ่นดินทรงพระ
 ปราโมทย์มากที่สุ่ ด้วยทรงตั้งพระราชหฤทัย
 คอยท่านเอกอัครราชทูตมานานแล้ว ได้ทรงให้ โหร
 ถวายฤกษ์ว่าวันไหนจะเป็นวันมงคลเข้าเฝ้า กับมี
 รัชตั้งให้จัดพระราชวังแห่งหนึ่งในกรุงดำหรับท่าน
 เอกอัครราชทูตหยุ่ และในรวางทางจะขึ้นไปถึง
 กรุงศรีอยุธยา ให้ต้อนรับท่านเอกอัครราชทูตกับ
 บริวารส้มแก่เกียรติยศทุกหย่าง ขุนนางไทพูดรับ
 รองพอควรแล้วก็ตาไป

ระยะทางซึ่งท่าน เซอวาติเอ เดิรกระบวรตั้งแต่
 ปากน้ำค้ายกับเปนระยะทางเด่ดจ สองข้างฝั่งแม่
 น้ำแอ่ดด้วยฝูงชนคอยดูกัน ถึงเมืองไหนก็มีเจ้า
 เมืองและข้าราชการออกมาคอยรับ และยังมีน้สดสุค
 ครนถึงกรุง ท่านสมุหนายก คือ ฟอลคอน ออกมา

คอยรับเอง นำเอกอัครราชทูตไปยังพระราชวังอัน
งามแห่งหนึ่ง ซึ่งเดิมอัครราชทูตอิหร่าน เคยมาพัก
หยุด ถึงตอนนั้นเองซึ่ง ฟอลคอน มีความอดอดัดลำบาก
ใจเป็นข้อใหญ่ พอจัดการเรื่องจะให้เอกอัครราช
ทูตเข้าเฝ้านำถวายพระราชคำสอนของพระเจ้า หตุย
ฝรั่งเค็ด เค็ดจ ท่านเอกอัครราชทูตก็หยากจะทราบ
ว่า จะให้พระเจ้าแผ่นดินสยามทรงเข้าพิธีอภิเษก
คริสต์คัง ในขณะที่เอกอัครราชทูตยังหยุดในกรุงหรือ
หย่างไร

ฟอลคอนตอบว่า “ท่านเอกอัครราชทูต ข้า-
พเจ้าอดปลาดใจในคำถามของท่านไม่ได้ เพราะ
อัครราชทูตไทซึ่งไปกรุง ฝรั่งเค็ด คงไม่สามารถ
กราบทูลรับรองเรื่องทรงเข้ารีต แต่พระเจ้า หตุย
มหाराชได้”

เดอชัวมอง—“ท่านพระคดัง อัครราชทูตไท
หาได้พูดเรื่องนไม่ นอกจากเรื่องหนังสือสัญญา
ทางพระราชไมตรี และทำการค้าขายติดต่อกันใน

รวางสองประเทศเท่านั้น แต่ท่านบาทหลวง อัง-
 คิวเนอ ทอมัส ส่งรายงานลับไปถวายพระเจ้า หตุย
 กราบทูลขอให้ส่งทหาร ฝรั่งเศส มาช่วยท่าน รับ
 สัญญาว่าจะตอบแทนเมื่อราชทูตฝรั่งเศสเข้ามาถึง
 กรุงสยาม ทำพิธีให้พระเจ้ากรุงไทยทรงถือน้ำ
 คริสต์ตั้ง เป็นตัวอย่าง ให้ชาวสยามเด็กทั้งพระเจ้าว
 สนมค้ของเขาเสีย เพราะพระเจ้าแผ่นดินทรงเด็ม
 ไล่เห่นดารธรรมในศาสนา คริสต์ตั้ง ตามที่บาท
 หลวง ทอมัส และท่านได้กราบทูลไว้ก่อนแล้ว ”

ฟอลคอน— “ ท่านเอกอัครราชทูต การซึ่งจะ
 ให้พระเจ้าแผ่นดินสยามทรง หนักถือน้ำ คริสต์ตั้ง
 ๕ เป็นสิ่งซึ่งข้าพเจ้าคงการมาก ทงข้าพเจ้าเชื่อ
 ว่าในที่สุดคงสำเร็จ แต่ท่านพ่อบาทหลวงมีใจร้อน
 ด้วยการกุศตถึงตืดตตามเร็วเกินไป การยิ่งใหญ่โต
 หย่างนี้จะให้รวดเร็วคราวเดียวไม่ได้ ต้องค่อยเป
 ค่อยไป ในเวต่านข้าพเจ้ายังไม่ได้กราบทูลรับไว้
 ในเรื่องหนัก ขอท่านได้ทราบความตามท ข้าพเจ้า

บอกนเกิด เวตาเข้าเฝ้าหย่าไต่กราบทูลด้วยเรื่อง
 นเดย เพราะจับปดาสองมือจะเดยไม่ได้อะไรหมด
 ควรพอใจเพียงแต่ว่า พระเจ้าแผ่นดินได้พระราช
 ทานโอกาสให้สร้างวัดวาอารามได้ทั่วไปใน แผ่น
 ดิน สำหรับพวก มีศขนาร์ คัถลิก จะมาตั้งสอนพระ
 ศาสนาค่อไป เท่านั้นก่อนเกิด”

เดอซัวมอง—“ท่านฟอลคอน ข้าพเจ้าได้
 ทราบกรคิดพิศพิศว่าท่านมีสติปัญญาสามารถ ชื่อน
 คงเป็นความจริง ท่านเริ่มตนตั้งแต่เด็กน้อยจนเป็น
 ใหญ่โตขึ้นด้วยตำพิงคน และสติปัญญาอันนั้นน่าจะ
 สอนให้ท่านทราบหยู่ว่า หากไม่มีทหาร ยุโรป ไว้
 คอยค้ำจุนท่าน ฐานะอำนาจของท่านเป็นไม่คงทน”

ฟอลคอน—“คุณพระเจ้าว! ท่านเอกอัครราช
 ทูตคิดให้ร้ายว่าข้าพเจ้าเจตนาส่วนตัวมากไป วิษัย
 มนุษย์ปกขนยอมรักอำนาจ ข้าพเจ้ากรีกแต่ต้อง
 การรักษาอำนาจซึ่งข้าพเจ้าได้มีหยู่จริง แต่เจตนา
 อันเกิดจากศุจริตน้ำได้ใจจริง ก็คือจะใช้สติกำลัง

ความสามารถทุ่มเทในการทำคุณทำประโยชน์แก่
ชาวชนชาตินี้และพระศาสนา”

เดอชัวมอง — “ข้าพเจ้าต้องขอโทษท่านเสนา
บดี ที่ได้พูดไป ความจริงไม่มีเจตนาจะหมิ่นประ-
มาท นอกจากจะชมเชยดีบัญญัติของท่าน ข้า-
พเจ้ามีความเชื่อตามที่ท่านบอกทุกประการ และ
ทราบกิจการยซึ่งท่านได้ทำมาแต่ตั้งใจจะให้
ชาวสยามได้รับคุณรับประโยชน์ แต่ว่าราชการ
ข้อสำคัญซึ่งข้าพเจ้าเป็นราชทูตมาคราวนี้ และซึ่ง
จำวนายของข้าพเจ้ามีความปรารถนามาก คือให้
พระเจ้ากรุงสยามทรงถือศาสนาคริสต์ตั้ง จะได้เป็น
ประกมมั่นคงขึ้นในเรื่องแผ่นศาสนา เพราะฉนั้น
ข้าพเจ้าต้องได้ทราบเรื่องนั้นจากพระโอรสหรือจาก
ตายตักษณอักษรของพระเจ้ากรุงสยามเอง เพื่อ
นำไปถวายพระเจ้าหยุหัวของเรา หรือท่านจะ
สามารถให้ได้พระราชดำรัสตอบจากพระเจ้ากรุง

ดยามในเรื่องนทเดยว การจะควรประการไรสุด
แล้วแต่ท่าน”

นี่เป็นคำเจรจาอันเด็ดขาด ผู้แทนพระเจ้ากรุง
ฝรั่งเศส และผู้แทนพระเจ้ากรุงสยามต่างตากันไป
รุ่งขึ้น ฟอลคอน ไปหาชาย ฝรั่งเศส อีก และตกลง
กันว่าเดอชัวมอง จะกราบทูลเรื่องถือศาสนา คริสต์คิง
ให้น้อยที่สุด ฟอลคอน ตัญญาว่าภายหลังจะบันทึก
เรื่องนทด้วยตายดกษณอักษร นาชนทจนเกล้า ๆ
ถวายทอดพระเนตรเป็นพิเศษ และกราบทูลเพิ่ม
เติมให้ ได้สุดเต็มความสามารถด้วย

เมื่อเอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส ได้เข้าเฝ้าพระเจ้า
แผ่นดินสยามนาราชค้ำถันและเครื่องมงคตบรรณา-
การของพระเจ้า หตุย ชนทจนเกล้า ๆ ถวายแล้ว
ฟอลคอน จึงประคิบทการยตามตัญญา ข้อความ
ซึ่ง ฟอลคอน ได้กราบทูล ได้คอบกับพระเจ้าแผ่นดิน
สยามหย่างน่าได้ใจจริงเปนประการไร ปรากฏ

ในจดหมายเหตุของบาทหลวง ตาซาร์ด (°) ดังนี้—

“พอลคอน หมอบดงแทบพระบาท มือหนึ่งถือ
 จดหมาย กราบทูลว่า ‘ขอเคชะพระราชอาญาไม่
 พันเกล้า ฯ ด้วยบดินเอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส ได้ทำ
 บันทึกรายการ อันมีข้อความเหินบางหย่างสำหรับ
 นำขึ้นเฝ้าขอพระมหากษัตริย์เจ้านายของตมมาให้
 ข้าพระพุทธเจ้า แต่ก่อนที่เอกอัครราชทูตจะได้นำ
 บันทึกรายการนั้นเกล้า ฯ ถวายในพระมหากฤษฎา ข้า
 พระพุทธเจ้าขอรับพระราชทานพระบรมราชโองการ
 กราบบังคมทูลถึงมุตเหตุ ซึ่งตั้งมเตจพระราชอิราช
 ครีตตั้ง ตั้งเอกอัครราชทูตมาควาน พระเจ้ากรุง
 ฝรั่งเศสผู้ทรงพระปรีชาต์ชมพระบรมราชต์หายของ
 ได้ฝ่าตของชุดพระบาท ย่อมตระหนักเหตุว่า ได้ฝ่า
 ตของชุดพระบาทมีพระราช ฤทัยเปนมหาคัมบุรุษ

(°) Tachard ผู้นี้เป็นบาทหลวงมากับ เดอซัวมอง เอกอัคร
 ราชทูต ฝรั่งเศส เป็นผู้แต่งเรื่อง Voyage des Père Jésuites
 เรื่องตอนนี้มีปรากฏในหนังสือ Bowring's Siam, Vol. II, p.
 94-102.

ตั้งเหมเปนพยานที่ทรงพระมหากรุณาโปรด แต่ง
 อัครราชทูตเชิญเครื่องราชมงคลบรรณาการหย่าง
 วิจิตรไปกรุง ฝรั่งเศส ก็มีได้มีพระราชหฤทัยหมาย
 ประโยชน์หย่างอื่น นอกจากจะทรงเจริญพระราช
 ด้ชยานุด้ชยด้มพันธ์ไมตรี เปนมหามิตรสนิทสนม
 กับพระมหากษัตริย์ซึ่งทรงพระบารมีและกียรติคุณ
 ขจรจบในพิภพธรณั้ดล อีกประการหนึ่ง พระเจ้า
 กรุง ฝรั่งเศส ทรงทราบว่เด้นาบด้ชยามด้ชองท่าน
 ใต้ให้ชุนนาง ด้ชอง นายคุมของชวัญมีค้ำยั้งไปยั้ง
 เด้นาบด้ ฝรั่งเศส เพื่อแสดงความยินดีในมงคล
 วารด้มภพของพระเจ้าว้หदानเชอ ในพระมหา
 กษัตริย์เจ้าวนายตน ซึ่งด้มควรจะมีพระราชโอรส
 ราชันด้ดาด้บพระราชันด้คิงค์ ดำรงเปนทายาท
 แห่งพระคุณธรรมซึ่งด้ชิตในพระบรมราชด้ชกุต เปน
 แบบฉบับสืบไปชวักด้ชปางด้ชาน อำนวยผลความ
 ด้ชแก่ประชานิกรชน พระมหากษัตริย์พระองค์
 ทรงปดาดพระราชหฤทัย ในพระราชจรรยาวั้ดอัน

กว้างขวางของไต้ผ้าตองชุดั้พระบาท ก็ทรงใคร่
 จะตอบแทนพระราชไมตรีนี้ ให้ดั้กับพระองค์เป็น
 พระมหากษัตริย์ แตะคู่ควรกับพระบรมเดชาภาพ
 ของไต้ผ้าตองชุดั้พระบาท แม้จะถวายชนดั้
 ดั้มบคักไม่ดั้ เพราะในพระราชดั้ยามาณาจักร
 อุดมดั้มบูรณ์ด้วยโภคทรัพย์ จนนชนต่างประเทศ
 ต้องพากันมาฟังพระบรมโพิชดั้มภาร แดั้วงหาดั้ถึง
 หยุ่ดั้แล้ว ครนจะถวายกองทัพอโยชาหาญ ก็ยอม
 ประจักษ์แจ้แจ้หยุ่ว่าไต้ผ้าตองชุดั้พระบาททรงพระ
 ราชกฤษณาภาพเอ็กอั้ง เป็นที่เกรงขามแก่่นานา
 ประเทศโกดั้เคียง แม้นประเทศใดมียาเียงพระบณ
 ยาภินหารบังอาจทำดาัยค่านคิภาพซึ่งดำรงหยุ่ด้วย
 เดชพระบารมี ก็อาจทรงปราบปรามประเทศที่
 เป็นดั้ยหนามคั้ตกรักอความร้ายรานนั้นได้งายดาัย
 หากจะแบ่งปันแผ่นดินแตะมณฑลถวายแด่พระองค์
 ฝั้ราชาธิราช ราชาแห่งกษัตริย์ท้าวพระยาดั้มานคั้
 ทงหดาัย ซึ่งทรงปกครองพระราชอาณาจักรอื่น

ไพศาลมีกำหนดเกือบกึ่งหนึ่งของ อาเซย์ทวี่ป ก็
 ดกระโรหัย ทั้งชาวชนซึ่งเป็นข้าขอบขัณฑสีมา
 ก็หาได้ ไปตงภมิตาเนาประกอบพาณิชย์การขึ้นเป็น
 ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่ายในประเทศ ฝรั่งเศสไม่
 อาศรัยเหตุนี้ พระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส จึงทรงพระอนุ-
 สรรเห็นว่า เป็นการควรแท้ที่จะถวายตั้งประเดิดติด
 คุกกฤษฏ์ดำคณียิ่งกว่าตั้งต่าง ๆ ตั้งข้างคันทนใด ซึ่ง
 สัมตมาณกับพระบรมเดชาภาพทั้งสอง พระมหา
 กษัตริย์ ดิง

“ สัมเด็จพระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส มาทรงพระราช
 ประารภถึงเหตุการณ์ซึ่งทำให้พระองค์เองมีบุญยา-
 ภินหาร ปราบปรามได้แดนดินถิ่นมณฑลตามนต
 ราชฎร์ใหญ่ น้อยเป็นอันมากมาหัยในใต้พระเคา
 ษิตมการ มีชัยต่ออริพทรราชศัตรูหม้อบัจจามิตร
 หตายคร้งหตายหน นำมาซึ่งความดำเร้งบำเทิงสุข
 สต์ถาวรแก่นิกรชนประชา กิรติศัพท์บือรบายไปยัง
 คามนิคมบรมธานน้อยใหญ่จนสุดคพิภพ ต่างพากัน

มาเจริญบรมมิตรภาพ ฝ่ายฝ่ายตองซุดพระบาทกัม
 พระราชันท์ผูกสัมพันธ์ไมตรี กับพระ มหา กษัตริย์
 ซึ่งยากที่จะมีศควรกัน จึงทรงแต่งตั้งพระราชทาน
 ทศเป็นการตาเติใหญ่โตยิ่ง พระพุทธเจ้าชาซอรับ
 ข้าพระพุทธเจ้า ขอกราบบังคมทศพระมหากรณา
 เปนครวงทศองว่า เมื่อพระเจ้ากรุงฝรังเศส ซึ่งมี
 พระสขุมปรีชาญาณมาทรงรดถึงเหตุอันเปนมหา
 ศักมกตณโดยถถวณทุกประการแล้ว ทรงเหนวว่า
 พระราชกฤษฎาธิการของพระองค์เจริญรุ่งเรืองขึ้น
 น อัครยพระบรมเทวานุภาพแห่งพระเจ้าวไนสรวง
 สวรรคซึ่งเปนนกพานกของทวยโตกนิกรเปนนตง
 ไปรดประธานทพยาธิคุณเชิดชูพระเกียรติยศ และ
 ด้วยเดชพระกรณา ของ พระแม่เจ้าวอนคักคตติช
 แห่งพระ คริสโต ซึ่งพระองค์ทรงมอบพระกาย
 ถวายพระชนม์ไว้ เมื่อสมเด็จพระเจ้ากรุงฝรังเศส
 ครัตทรงตระหนักแก่พระราชฤทัยดงนี้ มามีความ
 รตถึงไคฝ่ายตองซุดพระบาทราชมหามิตร ทรง

พระราชาธิบายหย่างยิ่งที่จะให้ได้รับปรมาณิศงต้น
 ด้วย จึงปลงพระราชหฤทัยจะถวายเป็นบ่อ
 เกิดแห่งสิริมงคล อำนวยความ ด้ชดด้วงดีมหาอุดม
 ผดณแต่ไต่ฝาดของชุดพระบาท และตั้งนักค้อ
 มามะกะ ประคิบัคิษาพระเจ้าผู้ด้คยาธิเทพ นันเอง
 ดังบรรยายไว้ ในคำด้นา คริต์ดง ซึ่งความจริงมี
 หยุ่นเพาะวิศุทศคำด้นานทางเดยว ด้วยเหตุดงน
 ด่มเดจพระเจ้ากรุงฝรังเศด จึงได้ตั้งเอกอัครราชทูต
 มาด้วยทรงหวังว่าไต่ฝาดของชุดพระบาท พร้อม
 ทงพคกนิกรทวพระราชอาณาจกร จะทรงพระ
 ปราโมทย์รับพระ คำด้นา อันบริศุทศประเสดที่ไต่
 ถวายนาน

“ ประการหนึ่ง ด่มเดจพระเจ้ากรุงฝรังเศด
 พระองคนมณูญมถรรเสริญ หาเพียงด้วยราชฤทช
 มีชยแก่ศัทรหมุร้ายเท้านนไม่ เปนเพราะทรงพระ
 ปรีชาญาณคัมภีรภาพ ซอนไต่ฝาดของชุดพระบาท
 ย่อมทรงทราบในความ กว้างขวางแห่งความเป็น

ราชมิตรหยุดแล้ว ก็ไม่มีอะไรจะควรยิ่งกว่าที่จะ
ทรงอนุวรตตาม ข้อสุนทรบรรหาร ของพระมหา
กษัตริย์ราชกัทยาณะดีหาย ส่วนตัวข้าพระพุทธเจ้า
ก็มีได้ตะเวนแม่แต่ขณะจิตต์ พระเจ้าอดอันวอน
พระเจ้าวขอให้ประทานพระทยาธิคุณนี้ แต่ได้ฝ่า
ดอองรุดพระบาทด้วย แม่ข้าพระพุทธเจ้าจะได้
สูกคิดมบคค่อไปอกตงพันชาติ ก็เต็มใจดีตะเปน
ราชพดี เพื่อได้ทพยานุเคราะห์นมาเจดิมพระบารมี
ขอได้ฝ่าดอองรุดพระบาท ทรงพระราชวิจารณ์ความ
อันก็จะทรงวิมนาการพระเคธาดีดร์ซึ่งรุ่งเรืองหยู
แล้ว ในรัชกาลของได้ฝ่าดอองรุดพระบาทให้ภย-
โยภาพพิบุดชน ปราบฏพระกัรตคคุณอดุดาติเรกชัว
ฟ้าแตะดิน ทั้งจะได้บันดุกังซึ่งพระบรมดุษดีริเป
นัตยกาตในพระมหาวีมานณะดัมปรายภพ

“ข้าพระพุทธเจ้า ขอกราบบังคมทูลพระมหา
กรุณา เพื่อทรงรับอนุครียบรรณาการของดัม-
เคจพระมหากษัตริย์ฝรั่งเค็ด ซึ่งหวังพระราชฤ-

ทัยแต่จะทรงปลุกฝังพระราชสัมพันธ์ไมตรีให้ถาวร
 มวลเดิม ถ้ามีพระบรมราชประสงค์ดังนี้ และ
 ทรงพระศุขมณเฑียรตลอดคตองคตองคด้วยแม่แต่เด็ก
 น้อย ก็ขอได้ทรงพระมหากรุณาโปรดพระราชทาน
 เรืองนแกเอกอัครราชทูต ด้วยไม้มือไรที่จะดั่ง
 กว้านำข้าวนไปกราบทูลแด่พระมหา กษัตริย์
 จ้าวนายตน

“อีกฝ่ายหนึ่ง หากใตฝ่าตของชุดพระบาทจะ
 ไม่ทรงผ่อนผันในเรื่องนี้ หรือยังไม่ทรงพระกรุณา
 พระราชทานตอบให้เป็นทปดิมของเอกอัครราชทูต
 แด่ ข้าพระพุทธเจ้าตองขอพระบารมีเพนท ฟง
 หย่าให้ตนเป็นผู้ตของพระ โยษรูนำกระแด่พระบรม
 ราชโองการไปแจ้งแก่ราชทูต เพราะจะไม่เพนการ
 ตรงต่อ เทวาธิบาย แห่ง พระเจ้า ซึ่ง เพน อัครปษนัย
 วัตถุของข้าพระพุทธเจ้า ตามที่กราบบังคมทูล
 พระมหากรุณาน ขอหย่าได้ทรงเข้าพระราชหฤทัย
 ว่าแปดก เพราะผู้ใดไม่มีความจงรักในพระเจ้า

ผู้บุตรकारวะของคุณ ผู้หนึ่งจะขอว่ามีความภักดี
ในพระมหากษัตริย์เจ้าจนนายคนอย่างไรได้? ถ้าข้า
พระพุทธเจ้า ประพฤติกิจพิบัติไปจากปรกฤติแก่
ใจแล้ว ย่อมมีสัมภพจะได้รับพระมหากุณา-
ธิคุณจากไต่ฝาดตอของชุดพระบาทต่อไปเลย'

“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงฟังโองการ-
ธิบายของ ฟอลคอน จนยกคิ ดเหมือนจะทรง
ประมวณข้อความซึ่งทรงครีตรองแฉวมามพระราษ
ดำรัสว่าดังนี้—

“ท่านไม่ต้องวิตกว่าเราจะผนึกความรู้อุดกิดชว
ของท่าน ด้วยเหตุอย่างไรหนอ พระเจ้ากรุง
ฝรั่งเศส ราชต์หายของเรา จึง คณใจเราว่า จะเป
ดังนี้?’

“ฟอลคอน—‘ขอเดชะ ใคร ๆ คงจะไม่เข้าใจ
เป็นอย่างอื่น เมื่อเห็นไต่ฝาดตอของชุดพระบาททรง
พระเมตตา แก่คณะ มิสชันารีให้ ได้รับความร่วมมือ
ทรง พระ กรุณา บริจาค พระราษ ทวีพิย ด้ร้าง โยด้ถ

และทรงส่มเคราะห์แก่ บาศ์หวอง ด้วยกับบิยบัจจย
 เปนอเนกประการ ความ^{๒๕}ชอบเหต^{๒๖} พระพุทธ
 เจ้า^{๒๗} ซึ่งพระเจ้ากรง ฝรั่งเศ็ด เข้าพระเหตุ^{๒๘}ที่ยว่า
 ทรงเด้อมได้พระ คริ^{๒๙}ต ค่ำ^{๓๐}นา

“พระเจ้าหย่หัว— ‘แต่เมื่อท่านแจ้งความให้
 เอกอัครราชทูต ฝรั่งเศ็ด ถึงเหตุ^{๓๑}ซึ่งเราได้นับถือพระ
 ค่ำ^{๓๒}นาของส่มเศจพระบรมพร^{๓๓}ษ เขาว่าประ
 การไร^{๓๔}บ้าง?’

“ฟอลคอน— ‘เอกอัครราชทูตเห็นว่าความหนัก
 ออกตกหยู่^{๓๕}ในคน โดยเหตุ^{๓๖}ที่พระราชประด^{๓๗}งค์แห่ง
 จ้าวนายคน^{๓๘}นั้นได้หวังประ โยชน^{๓๙}หย่างไรนอกจากจะ
 นำอดิ^{๔๐}คัยมงคต^{๔๑}วิตุ^{๔๒}มาถวายไต้^{๔๓}ฝ่าด^{๔๔}อง^{๔๕}ช^{๔๖}ตุ^{๔๗}พระบาท
 เอกอัครราชทูตเข้าใจว่าเหตุ^{๔๘}ดังข้าง^{๔๙}คน^{๕๐} คงไม่มี
 อุป^{๕๑}สรรค^{๕๒}หย่างใด^{๕๓}หย่างหนึ่ง ในการ^{๕๔}ที่จะ^{๕๕}สน^{๕๖}อง^{๕๗}พระ
 ราช^{๕๘}ประด^{๕๙}งค์^{๖๐}ของพระมหากษ^{๖๑}ศ^{๖๒}ร^{๖๓}ย^{๖๔}จ้าว^{๖๕}นาย^{๖๖}คน เปน
 ต้น^{๖๗}ไต้^{๖๘}ทราบ^{๖๙}ว่า^{๗๐}อ^{๗๑}คร^{๗๒}ราช^{๗๓}ทู^{๗๔}ต^{๗๕}อิ^{๗๖}ห^{๗๗}ร^{๗๘}าน^{๗๙}เข้า^{๘๐}มา^{๘๑}ถึง^{๘๒}ประ^{๘๓}เท^{๘๔}ศ^{๘๕}
 ด^{๘๖}ยาม นำ^{๘๗}ค^{๘๘}ม^{๘๙}ภ^{๙๐}ร^{๙๑}โก^{๙๒}ห^{๙๓}ร^{๙๔}าน^{๙๕} ช^{๙๖}น^{๙๗}ท^{๙๘}น^{๙๙}เก^{๑๐๐}ด^{๑๐๑}า^{๑๐๒} ๑^{๑๐๓}ถ^{๑๐๔}ว^{๑๐๕}ย

เพื่อทรงนับถือ เอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส ฝรั่ง
 เปนหน้า ที่ ต้อง ทูล ถวาย คำ คัด นาม คริสต์ คอง เพื่อ ให้ ทรง
 พระราชศรัทธาบ้าง

“พระเจ้าหย่หัว— ‘จริงหรือ ทว่าอัครราชทูต
 อิหร่าน นำเอาคัมภีร์โกหร่าน มาให้เรา?’

“ฟอลคอน— ‘เขากด่าถ่มถั่งนั้น พระเจ้าข้า’

“พระเจ้าหย่หัว— ‘เราหยากจะให้เอกอัครราช
 ทูต ฝรั่งเศส มาหย่ที่นี้ด้วย จะได้เห็นว่เราปฏิสัน
 ถาวรพวก อิหร่าน หย่างไร ถ้าเราจะเด็อกถ้อคำ
 นาม ก็คงไม่ใช่คำด่านามหมัดแน่’

“แต่ที่จะตอบเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสไป ท่าน
 จงรับรองเขาเถิด ว่เรามีความชอบใจดีมเดจ
 พระเจ้า กรุง ฝรั่งเศส ผู้ คริสต์ คัด นาม ปกัหมาก เปน
 อันมาก ที่ ได้ มี พระราชไมตรี จิตต์ เปน เครื่องหมาย
 แห่งมิตรภาพหวังดีในคัวเรา ตามที่ได้ทรงให้
 เกียรติยศในคัวเรา ก็ปรากฏกำจรไปในประเทศ
 บุรพทิศหยู่แล้ว เราไม่ดำมารถจะแต่ดงความรู้

ตั้งให้ พ่อแก่พระราชอิศยาศรีย อันดี ของ พระองค์
 แต่เรามีความเดียดใจมากที่พระราชสหายผู้ประเล็ด
 ของเรา ทรงแนะนำข้อซึ่งเป็นการยากลำบากแก่
 เรายิ่งนัก เราขอเสนอเรื่องแก่พระปรีชาดำมารถ
 ของพระมหากษัตริย์ คริสต์ตั้ง ทรงวินิจฉัยเรื่อง
 สำคัญยากยิ่งสุดซม ที่จะเปลี่ยนคำสั่งซึ่งได้ประคิ-
 บททวักนทงอาณาจกร หนีอายุของพระคำสั่งนา
 คตอดมาจนบัดนี้ถึง ๒๒๒๘ ปีแล้ว มีความเจริญ
 เรื่อยมามิได้มีอุปสรรคอันใด

“นอกจากนี้ เรามีความดงนใจว่า ทำไม
 พระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส จึงมีพระราชฉันทิศาศรียใน
 เรื่องนี้จริงจัง เพราะการประคิบทคำสั่งนาเหมือน
 จะเป็นภาระของพระเจ้า ผู้ทรงมอบไว้ในความ
 รู้จักผิดชอบของเราทุกคน ว่าควรประพฤติอย่างไร
 ไรถูก ก็พระเจ้าอันแท้จริงมิใช่หรือซึ่งทรงสร้าง
 สรรคฟ้า และดินกับสรรพสัตว์ซึ่งมี หยู่ในสังกตจักร
 วาด เมื่อพระองค์ประทานนามรูปแก่มนุษย์ได้ ก็

หน้าแก่ใจมนุษย์อีกหรือ? หย่างไรขอหนักคงเป้น
 ความจริง แต่เมื่อเราแจ้งหยู่ว่าพระเจ้าวทรงไว้ซึ่ง
 อำนาจเป้นเจ้าของโตกโดยดีทัชชาติ บังคับให้
 เราดำเนิร แต่ในที่ไม่ผิดแผกจากพระเทวประสงค์
 แล้ว ก็เป้นอันชอบอบกายถวายเป็นชีวิตในใต้พระ
 มหากรุณาธิคุณของพระองค์ ไว้แก้ทิพยปัญญา
 ให้ทรงจัดการสุดแต่จะโปรด เราหยากจะให้ท่าน
 ไปอธิบายแก่เออเอัครราชทูต ฝรั่งเศส หย่างชัดเจน
 ว่า เราจะถนอมพระราชไมตรีของพระมหา กษัตริย์
 คริสต์คิง อันน เคมก่าตั้งอำนาจของเราทุกหย่างทุก
 ประการ และเราจะประคิบติดตาม ในชวภาคซึ่ง
 พระเจ้าวทรงพระกรณารักษาชีวิตเราไว้ และตั้ง
 ให้ ตกหลานทั้ง อาณาราษฎร ของเราแต่ดง ความ
 นบถชอบพระคุณพระเจ้าว คริสต์คิง และรัชชทา-
 ยาทของพระองค์คือ ๆ ไปตลอดทุกยุคทุกสมัย

“เมื่อพระเจ้าหยู่หัวคริสต์คิงนแล้วทรงนั่งไว้ดง
 ครัว ทอดพระเนครดูท่วงที่ ฟอลคอน คริสต์คิงไปว่า

‘ความซึ่งเราปรารถนาให้ท่านจดเป็นตาย ตักขณ^๑
อักษรไปแจ้งแก่เอกอัครราชทูต ฝรั่งเศส^๒นี้ ท่านคิด
เห็นว่าเขาจะตอบเป็นประการไร?’

“ฟอลคอน— ‘ข้าพระพุทธเจ้าจะมีได้ละเลย
อัญเชิญพระราชกระแสน^๓ไปแจ้งแก่เอกอัครราชทูต
แต่ข้าพระพุทธเจ้าไม่ทราบเกล้า ๆ ว่าเขาจะตอบ
อย่างไร แต่คิดเห็นด้วยเกล้า ๆ ว่าแรงมาก เชื่อ
ว่าเขาคงไม่เว้นพลาดใจในพระปรีชาญาณอันประ
ณีตมหัศจรรย์^๔ หนังกี้ดี น่าจะมีทางหนงซึ่ง
เอกอัครราชทูตคงจะตอบว่า แม้พระเจ้าทรงสร้าง
สรรพสัตว์และให้บูชาเคารพพระองค์ตามวิสัยของ
คนต่าง ๆ กันก็จริงแต่ แต่มนุษย์และดิริจฉานมี
ลักษณะซึ่งทรงสร้างผิดกันมาก พระองค์สร้าง
ดิริจฉานเพียงประทานรูปสมบัติและความรู้สึกพอ
ให้แจ้งว่าสิ่งใดจะใช้ได้สำหรับคน แต่ดวงหาดังน
โดยไม่ต้องพิเคราะห์หนงไรอีก และพอให้รู้ว่า
สิ่งใดเป็นภัยต่อคน แต่หวัดก็เพียงดังนไม่ต้อง

ไต่สวนเหตุผิดอีก เช่นกวางเห็ดอบเหมเด็ดหัก
 ปรดาตหนีไป ถูกไต่ซึ่งพักออกมาใหม่ๆเหนเหยี้ยว
 ก็ตกใจกลัวหนีเข้าไปซ่อนหยู่ไต่บักแม่ หาไต่มี
 บัณฑิตต้นตำโนเรื่องใหม่ นอกจากพระเจ้าจวงรัง-
 ด้ฤชฎีให้พ้อคุมคน แต่พระองค์รังสรรค์มานุษยชน
 ให้มีญาณทรยศระจุกเหตุผิด จะได้เห็นแจ้งความ
 ดีจากความชั่ว ค่อนนการประพฤตคหรือชั่ว คน
 เองจะต้องรับผิดชอบอีกส่วนหนึ่งต่างหาก และโดย
 พระมหากรรณา พระองค์ทรงประกาศให้เป็นที
 ทราบไว้วาง มนุษย์ผู้ใดมารู้จักดำเนินตามดีจจริต
 ธรรม ละเว้นความทจจริตตามกอันเป็นเหตุได้่อม
 ความจงรักในพระองค์ มนุษย์ผู้นั้นควรได้รับพระ
 กรรณาจากพระองค์เป็นรางวัลหยู่ช้วนิตยกาล ส่วน
 ผู้ใดแต่ อันพระเจ้าจวงประทานสติปัญญาพอแก้วิษัย
 แล้ว หาไช้ปัญญาหนีให้รอบคอบชอบแก้เหตุผิด
 ไม่ มีวหลงดเมิตประพฤตการฝ่าพระประสงค์
 มีเขาใจออกหากไม่สัตวามีภักดีในพระองค์ เป็นต้น

ต่อไปคนจะได้รับผลร้ายอย่างไร จะท้วงติงตำหนิ
พระมหา กรุณาแห่งพระเจ้าว่าบกพร่องหาได้ไม่
เพราะใช้ความรูที่พระองค์ประทานมาเป็นเครื่องมือ
ประพุกนอกคอกเฉไปเอง

“จริงหุ่ย ทางซึ่งเป็นอารยมารคนเพาะมีแค
ในพระคำส่นา คริสต์ตั้ง อันโบราณประมุขหน้าค่อๆ
กันมาตั้งส่นอกแก่ คริสต์ เวไนย ให้รู้จักเคารพบูชา
พระเจ้าตามเทวประด่งคี่ ถ้าแะระวิจารณ์บัญญัติ
ซึ่งพระองค์แซกประทานมาในล่่มองค้วัย พระมหา
กรุณา มิได้ชักนำให้มนุษย์นิยมค้ำเนิรตามทางพน
กต่างคี่อมมนุษย์ โกงเอาบัญญัตินั้นไปใช้ ในวักที่ผิด
จากเทวนิยมแะแล้ว ก็เป็นกรรมค้ำที่เขาจะต้องใช้
อวยวะประกอบความซ้วิ่งกว่าความดี เตยเป็น
อภัพพลัดค้ว วิบัท คดตาด จาก ทาง อัน ล่่ว่าง บริคุทช
คี่กคดลัทธิ ข้าพระพุทธเจ้าขอทูลถววยอุปมาที่
โกดลัทธิ พวกข้่ามูติกากรบวรวิค่นามาคัยราชบริพาร
อันได้ฝัดของขุดพระบาททรง พระมหา กรุณาท้ว

ปาดิกะชาติตอยหฺยเหฺนือกามากรภฺมฺ (°) และ
 บัญญา ของคน ซึ่ง พระเจ้าว ทรง พระกรุณาให้ เหน
 แจ้ง ก็เป้นพดวะบัจจยให้แ่ดวงหาธรรมซึ่งรู้จัก
 พระองค์ เคารพบูชาตามพระหฤทัยมิได้ดับหตุทำ
 นองมรักโซปกิเตส วิธิดำเนิรประติปทาตามอารย
 มารคนทพระเจ้าวทรงผูกพันช้รพทุกขวิมุตให้แก
 มนุษย์ เพราะเหตุน ความตะเตยในการคักษา
 และความประมาทในดัมมาประติบทซึ่งเป้นวิถิบริ
 ศุทธเอกอดมน กระทำให้มนุษย์เป้นผู้ผิดเฉพาะ
 พระพักตรพระเจ้าว ซึ่งพระองค์คอบเป้นความยุกติ
 ธรรมยั้งหฺยแ่ดว”

ฟอลคอน แ่ดงโวหาราธิบายอันยากหย่างยั้ง
 เพื่อดดองพระคุณเจ้าวทงตองฝ่าย เป้นเรื่องเดี่ยว
 แ่ดในเวดาเดี่ยวด้วยกันดงน คัศฺรของ ฟอลคอน
 ดงเขาว่าเป้นข้าตองเจ้าวเหนแก่ประ โยชนดัวนคน
 เขาคัวรอดแท้ ๆ แต่บาคัหดวง เดอตาอั้ง กต้าว

(°) Dominion of Senses ; หมายเอาภพขันธ์มานุษยโลก.

ว่า “อันถ้อยคำซึ่งได้ กราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน
 เปนพยานให้เห็นศรัทธา กตัญญูในศาสนา ของตน
 เพราะพระเจ้าแผ่นดินมีจนาทิฏฐิก็ไม่ได้ ทรงแแต่ดง
 ความคกตงหย่างไรให้ปรากฏเห่นว่ จะทรงโอน
 เข้ามาในศาสนา คริสต์ตั้ง เปนการยากแก่ผู้เป่น
 เฒ่นาบค้ของพระองค้หย่างยังจะไปแแต่ดงความเห่น
 พ้องด้วยพระเจ้าแผ่นดินต่างประเทศเริ่มกราบทูล
 เรืองนชนกอน คำคอบของพระเจ้าแผ่นดินพระ-
 องค้” (บาศ้หตวง เคอดาอ้ง กต้าวค้อไป) “ไม่
 แแต่ดงให้เห็นว่ พระองค้ยอมพระราชหฤทัยใน
 ศาสนา คริสต์ตั้ง เตย แต่ยังไม่หมตหวังในเรื่องจะ
 มาทรงเชาริตท้เตยว เพราะพระองค้แม่มีได้ทรง
 ยอมพระราชหฤทัยในอันนับถึอ คริสต์ ศาสนา แต่
 ก็ทรงแแต่ดง พระราชประสงค์จะประคิตถึถานศาสนา
 คริสต์ตั้งในพระราชอาณาจักรเหมื่อนกัน ด้วยทรง
 เห่นว่อาจจะเป็นประโยชน์แก่พตเมือง ของพระ-
 องค้”

ข้อความซึ่ง ฟอลคอน เห็นขาดได้กราบทูลและ
 ทพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำ-
 รัสตอบทรงต้นนี้ ฟอลคอน ได้ยอรับทันทีถึงเปนตาย
 ตักษณ อักษร มอบให้ แก่ เศรษฐมวง เอกอัครราช
 ทูต ฝรั่งเศส เมื่อเอกอัครราชทูตได้อ่านตลอดแล้ว
 ไม่พอใจเปนอันมาก เกือบจะทำให้ข้อตกลงใน
 สัญญาทางพระราชไมตรีขาดฉันทกตเพียง เท่านั้น
 หย่างไรก็ดี พระราชดำรัสตอบของสมเด็จพระเจ้า
 แผ่นดินไม่สู้รุนแรงเดดขาดลงไป ยังมีผู้นอนหนัก
 ผู้นอนเบา พอมีหวังเปนทางให้พระองค์กับพระ
 ราชทูตยได้ ในที่สุด ประกอบทั้งประโยชน์อันงาม
 ซึ่ง ฟอลคอน อนุญาตให้ฝรั่งเศสหลายหย่าง เปน
 ต้น ฝรั่งเศส ได้เป็นผู้ผูกขาดสินค้าพริกไทยซึ่งเกิดใน
 ประเทศสยามทั้งหมด เปนการคัดรอนผลประ-
 โยชน์แห่งชาวยุโรป ชาติอื่น ๆ โดยมากเช่นชาติ
 วิตันดา เปนข้อที่เอกอัครราชทูตจำเปนนอนความ
 ไม่พอใจผิดคาดหมายไว้ในหน้า ตกกลงยอมทำ

หนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี ข้างฝ่ายพระเจ้า
กรุง ฝรั่งเศส ยอม ส่ง ทหาร กอง หนึ่ง มา ประเทศ
สยาม ไม่ใช่จะมาต้อนกองทัพไทยให้ได้เบียบเรียบ
ร้อยหย่างเดียว พระเจ้ากรุงสยามหรือเสนาบดีของ
พระองค์จะใช้เป็นทหารรักษาพระองค์หรือประจำ
หุ้มตามบ้อมต่างๆ ก็ได้ สุดแต่การยั้งนควร

บทสิบแปด

ปองร้าย

ดังเราได้เห็นมาแล้ว ปัญหาเรื่องจะให้พระเจ้า
 กรุงสยามทรงเข้ารีต คริสต์คิง ก็อบจะเป็นเหตุ
 ให้ความมุ่งหมายหย่างใหญ่ของ ฟอตคอน ถึงแก่
 ความพินาศ เมื่อได้ปลุกคว่หตุคัพันความยากจำ-
 บากมาได้ด้วยสติปัญญาแคะดวคดอง ทำให้ถูกอา-
 รมณั้ตัมกับความ โดภของคณ ฝรั่งเค้ด ให้ยี้ดหวัง
 หยุว่าในที่สุดคองดำเรจผล ความจริงก็โดยความ
 ฉลาดเฉด้ยวนเฮงแแต่ดงให้เหนความดำมารถอย่าง
 เอกในเรื่องที่จะช่วยกษัตริย์ ฝรั่งเค้ด ให้ประเทศ
 สยามมาเข้ารีต คริสต์คิง วาดนาชดาของ ฟอตคอน
 ก็ตถึงชนดงไปอีกโดยเรว จริงหยุ ฟอตคอน มีคัศรุ
 คือ พวก สยามเก้าแตะพวก มั้วร แวดต้อม หยุรอบ
 ข้าง จำเปนค้องบากบั้นค้อดหุ้ย่างตกผู้ชายรมัด

รวังคน ใช้ความชำนาญที่ได้ดั่งเด่พบกับพดเมือง
 และ ความสามารถ ซึ่ง เกิดเป็น บันฑิศจัย หยในคน
 ประคับประคองฐานะให้คงไว้ ในรวาง ดำเนินนับแต่
 ราชทต ฝรั่งเศส ได้กตบไป และกว่าความช่วย
 เหลือซึ่ง เคยช้วมอง ได้ดัญญาไว้ จะมาจาก
 กรุง ฝรั่งเศส ถึงประเทศสยาม หย่างไรก็ดีความ
 มีชัยของ ฟอลคอน นับว่าบริบูรณ์

พระเจ้ากรุง ฝรั่งเศส ทรงถือในดัญญา ได้
 ส่งทหาร ที่ชำนาญเป็นจำนวนห้าร้อยคนมายังกรุง
 สยาม มี เดอฟอร์เยอะ^(๑) เคาน์เตพระแบง^(๒) และ
 นายทหาร อื่น ๆ อีกหลายนายเป็นผู้บังคับบัญชา
 ทหารเหล่านี้ได้จัดตั้งไปประจำเมืองธนบุรีบ้าง

(๑) des Farges, (๒) Count de Poulain, คู่นี้ ดูเหมือน
 มีบันฑาศักดิ์-คนที่หนึ่ง-เป็น ออกพระรามฤทธิ์เดโช แม่
 ทักษุมทหารพิทักษ์ปากอ่าวสยาม, -คนที่สอง-เป็น ออกพระ
 ศักดิ์สงคราม แม่ทัพลุมทหารรักษาพระองค์ กำกับบ้อมค่าย
 กรุงธนบุรี.

เมืองมริทบาง ซึ่งเป็นด่านสำคัญของสยาม ตำ-
หรับบองกันพระราชอาณาเขตต์ แต่จะว่ามีไว้คอย
ต่อสู้กับพม่าก็เพียงพอ ที่จริงมีทหาร ฝรั่งเศส ไว้
สำหรับชู้พวก ขุนนางไทย ซึ่งตั้งซึ่งไม่มีความพอใจ
ในแผ่นดินให้เกรงกลัว และสำหรับฝึกหัดทหารให้
ชำนาญเท่านั้น คกตงทหารกองนักทานองเดียว
กับทหารแขก อินเดี๋ย ที่เรียกว่าทหาร ดิปลอย ซึ่งมี
เอาไว้สำหรับปราบพวกกันเอง

ต่อมาพระเจ้าหตุย ทรงมุ่งพระหฤทัยแต่จะปราบ
ปรามสันดานของคนไทยให้หยาบในอำนาจศาสนา คริสต์
ตั้ง ที่ทรงเพ่งเล็งจริงๆ คือทรงพระเจ้าแผ่นดินและ
ราชสำนัก จึงได้ตั้ง บาทหลวง เยซุอิก ซึ่งมีความ
รู้มาหลายรูป เพื่อแผ่ คริสต์ โศวาท ยังราชสำนักไทย
ทางอ้อม โดยสอนวิชาคำนวณแก่เจ้าขุนไทย ซึ่ง
ยอมทราบกันว่าไปรคปรานในวิชานี้มาก ในอุบาย
เรื่องสอนศาสนาทางอ้อม ต้องการให้ ฟอตคอน
เป็นผู้รับเคราะห์แทน ฟอตคอน ก็ไม่เชื่อจนถึงจะ

งมฉายไม่รู้เท่าเจตนาของพวกเหต่าน แต่กร็หย
 ว่าไม่ได้ความช่วยเหตือจากพวก ฝรั่งเศส คนก็
 ทำการอะไรไม่ได้ด้ตวก จึงทำเปนนอดหนุนความ
 มุ่งหมายของ ฝรั่งเศส แท้จริงกัทาณเพาะเมื่อ
 เหนว่าไม่ เปนการเสียหายแก่เจ้าวนายประเทศชาติ
 ซึ่งถือว่าได้มือปการะแก่ตน

วิธีดำเนินการของ ฟอลคอน จะเป็นหย่างที่
 เรียกว่าคี่ตองหน้าไม่ตรงไปตรงมาเบ็ดทางให้ คัศร
 คอยทำร้าย และให้เพื่อนฝูงคี่เคยน ปราบช่องให้
 ตนเองถึงแก่ความวินาศในที่สุด ซึ่งจะกล่าวค้อไป
 ให้ผู้อ่านทราบในเวตาอันควร แต่ในเวตาที่กล่าวนี้
 ฟอลคอน มีเหตุผลควรพอใจในวิธีที่ดำเนินมาแต่
 เพราะอำนาจของตนดูเหมือนจะตงมันและถึงความ
 ด้ชหย่างเต็มเบี่ยม กล่าวค้อมีทหาร ยุโรป หยัรัก-
 ษาคามบ้อมที่ดำคณู มีกองทหารชาติ โปรตุเกส
 อังกฤษ วิตันตา ซึ่งฝึกหัดหย่างชำนาญไว้เปนนทหาร
 รักษา พระองค์พระเจ้าแผ่นดินและ สำหรับคนค้วย

ทหารกองหลังคนได้เป็นผู้บัญชาการเอง และพอ
ใจฝึกหัดตรวจพลหุ่ยเป็นนิกย กัษมีพวก บาศ-
หดวงเยชอติเข้าโกตชิตพระเจ้าแผ่นดินหยมได้ขาด
ทงยังมีพวก บาศหดวง รูปอื่นๆ เทยวเทศตั้งสอน
พลเมืองเต็มอ ซึ่งเป็นผู้มีความนิยมนับถือคน
เป็นที่สุด วิถีวารามของ คริสต์ตั้ง กัดร้างชนด้วย
พลาภาพของตนเอง และนิกอิมเอิบใจเชื่อแน่ว่า
ไนไม่ข้าค้ำหนา คริสต์ตั้ง คงเป็นหัดก้ำค้ำหนาของบ้าน
เมืองชาวสยาม เมื่อนทางดำเนินของ ฟอตคอน
สดวกตั้งน หยาเพิกเข้าใจว่าจะไม่มีหนามเคียวได้
สบายทีเดียว เพราะไม่ข้าไม่นานก็ได้ทราบว่ามีผู้
คิดร้ายจะทำตายอำนาจคนหุ่ยเต็มอ บางที่ไม่ใช่
พวก มัวร์ ก็เป็นพวกคณะพระสงฆ์ หรือกระทั่งเป็น
พวก วิธินดา ด้วย แต่ศัตรูของ ฟอตคอน คิดการย
ทราม มากไม่ สามารถ บิดบัง ความ ดับไม่ให้แพร่
พรายหรือเป็นหน้าหนึ่งใจเดียวกันได้ พอเริ่มกนชน
ฟอตคอน ก็กำจัดเดี่ยวในคั้นมือ เมื่อดังนี้ ฟอตคอน

จะหาหมอว่างไม่ได้ แม้เป็นผู้สามารถจัดการบ้านเมืองได้หย่างเอกควรชมเชย แต่เหตุไฉนพวกขุนนางคณะด๋ยามเก่าและพวกพระสงฆ์จึงคงมีความเกลียดชัง ฟอลคอน นึก? ขอนไม่ปดาคอไร ด้วยพวกด๋อง คณะนั้นเห็นว่าเสนาบดีชาติกรีก เป็นผู้ชักนำพวกฝรั่งเค้ต ชนต่างดาวเข้ามาหยู่ในกรุงด๋ยาม ยิ่งฉุนฉิ่งแแต่ดิ่งอำนาจศักดิ์คดียิ่งหยามดเหมือนที่ว่าคนไทยเป็นเซตย ทั้งพวกเหต่านเป็นทไววองพระหฤทัยของพระเจ้าหย่หัว มีตำแหน่งนำทราฐการด๋องหยู่บ้าง ย่อมทำให้คนด๋องคณะมีความวิตก ว่าไม่ช้าพวกเหต่านจะกลายเป็นนายบังคับบัญชาประเทศด๋ยามเอง แต่ถึงจะเกลียดชังเกรงความรัในวิชายุทธ์ของพวกเหต่านว่าดีกว่าตน เพราะฉนั้นพวกด๋ยามเก่าไม่มีทางจะทำประการไร ต้องหวัหดรอคอยยกว่าจะดับเวดาเหมาะเมื่อไรฉนั้น

ฝ่ายพวกวิถันคาหาได้กำหนดใจดงมันเหมือนพวกคั้นนั๊กไม่ มีความฤษยาจ้องดูความเจริญของ

ฟอลคอน และพวก ฝรั่งเศส มาตั้งแค้มป์มือ แล้ว
 เรื่อง สัญญาทาง พระราชไมตรีในราวไทกับ ฝรั่งเศส
 เศษ กระทำให้เสียหายแก่ประโยชน์ของพวก วิตัน-
 ตา มาก เพราะฉนั้น ข้าศึก วิตันตา มีเมือง ชนหย
 ไก่กับเขตต์แดนประเทศ ยโฮร์ ซึ่งในเวตา นั้น ชน
 หยู่กับสยาม จึงชักนำ สุตตาน ยโฮร์ ส่งราชทูตมา
 กรุงสยาม ขอให้ขัมไต่พวกฝรั่งเศสไปเสียจาก
 แผ่นดิน และขอส่งทหาร ยโฮร์ มาแทน พวก วิตัน-
 ตา เดิรแผนนี้ เพราะเข้าใจเอาเองว่าพระเจ้าแผ่นดิน
 สยาม คงถูก เต็นาบตี ซึ่ง มีอำนาจราชศักดิ์ใหญ่ ช่ม
 ให้ทรงยอมทำ สัญญาทาง พระราชไมตรี กับ ฝรั่งเศส
 เศษ เพราะฉนั้น ถ้าส่งทหารมาพระเจ้าแผ่นดิน
 สยาม คงดีพระหฤทัยด้วย มีช่อง จะขัมไต่พวกต่าง
 ประเทศเหล่านี้ไปเสียให้เกิดยงแผ่นดิน พวก
 วิตันตา หย่าง น้อย คงจะได้ ช้างเจงเหตุ ผลที่คิดนี้แก่
 สุตตาน ยโฮร์ ฟัง กับแนะนำ สุตตาน ยโฮร์ ควรส่ง
 จ้าวซึ่งเปนเชอวงศ์องค์ หนึ่งเปนทูตจ้าทูลคำสั้นเข้า

เฝ้าพระเจ้าแผ่นดินสยาม จะได้พบกับพระเกียรติยศ
 ของพระเจ้ากรุงสยาม พวก วิธันดา คิดการตั้ง
 มิได้หนักถึงบัญญัติไม่แพ้คนคือ ฟอลคอน เพราะ
 ไฉนไม่ซำก็ไต่ทราบเรื่องว่าทุกเมือง ยโฮร์ ได้เข้าเฝ้า
 พระเจ้าแผ่นดินสยามจริง ค่อพอดถวายคำสนั้นเสร็จ
 พระเจ้าหยัหว ก็ทรงพระพิโรธว่าดหมิ่นชาติฝรั่ง-
 เค็ดซึ่งเปนนราชสหายของพระองค์ มีรับสั่งให้หา
 ฟอลคอน เข้ามาเฝ้า ทรงอธิบายความประสงค์
 ของทุก ยโฮร์ ให้ฟังแล้ว ครั้นว่า—

“ท่านพระคตัง เห็นความประสงค์ของจ้าว
 ยโฮร์หรือไม่ ค่องการจะทำตายตัวท่านเอง นี้เหตุ
 ผดคันปลตายเป็นอย่างไรกัน? จ้าว ยโฮร์ ก็ไม่รู้จัก
 มักรุ่นท่าน ท่านก็ไม่รู้จักอะไรกับจ้าว ยโฮร์ แต่
 ทำไมจึงคิดการเพ่งเตงตรงมาถึงท่าน?”

ฟอลคอน—“ขอเดชะ จ้าว ยโฮร์ ซึ่งเป็นข้า
 รัตนชาติมาจะรู้เห็นในเรื่องนี้หามิได้ เปนแต่ถูกตมุน
 ของพวก วิธันดา ซึ่งมีความฤษยาพวกฝรั่งราช

สุดท้าย และเกิดขึ้นกับข้าพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้ชักนำให้ฝรั่งเสด็จมาทำทางพระราชไมตรี จึงเกิดยกต่อมใช้จ้าว ยโฮร์ มาคราวนี้”

พระเจ้าหยี่หวู่— “หย่างนั้นท่านเห็นจะทราบล่วงหน้าว่าทศคนนี้จะมาก่อนแล้วกระมัง?”

ฟอลคอน— “ข้าพระพุทธเจ้าเป็นเสนาบดีที่ตมุนายก ต้องเอาใจใฝ่ใฝ่ไว้วางให้ทราบเหตุการณ์อันเกี่ยวข้องกับดวยแผ่นดิน เรื่องจ้าว ยโฮร์ จะส่งทูตเข้ามา ข้าพระพุทธเจ้าได้ทราบเกล้า ๆ ล่วงหน้ามาประมาณสักสามเดือน ทงทราบความประสงค์ของทศ ยโฮร์ ด้วย”

พระเจ้าหยี่หวู่— “ทำไมท่านไม่บอกให้เรารู้เสียแต่แรก ไ้คนอปรีย์จะได้ไม่มาเหยียบแผ่นดินให้เบือน”

ฟอลคอน— “ข้าพระพุทธเจ้าคงจะรังไม่ให้เป็นของข้าพระพุทธเจ้า เข้าไปเฝ้าเฉพาะพระพักตร์ กราบบังคมทูลเรียนยกความดีความชอบ

ของข้าพระพุทธเจ้าได้ แต่ถ้าเป็นศัตรูของข้าพระพุทธเจ้า จะเข้ามาเผ่ากราบบังคับมทตให้ร้ายข้าพระพุทธเจ้าอย่างไร ข้าพระพุทธเจ้ามีความยินดีจะเป็นผู้นำให้เข้าเฝ้าเอง”

พระเจ้าหยู่หัว— “ทพตหนักตหยู่ แต่จะค้องแสดงให้เห็นว่า เราได้ใจมั่นในเด่นาบดีของเรา และเมื่อมีผู้มาหมิ่นประมาทชาติ ฝรั่งเศส สหยาเรา ๆ ก็ค้องเจ็บแค้นแทนด้วย จะค้องคัตหัวไ้หมาทตยโฮร์ ท่านจงไปจัดการเถย”

ฟอลคอน— “ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานชีวิตทตจ่าวยโฮร์ไว้ด้กครงหน่ง เพราะเป็นผู้ไม่รุเห็น อิกประการหน่ง ตามประเพณีของประเทศในยุโรป ทุกประเทศถือว่า อัครราชทตเป็นผู้ซึ่งได้ราชอภัยจากพระเจ้าแผ่นดิน เหตุนี้ ข้าพระพุทธเจ้าเห็นควรทรงพระมหากรุณาพระราชทานชีวิตไว้มิถนนหมเป็นข้อให้พระเจ้าแผ่นดิน ฝรั่งเศส คิดเห็นว่าพระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งเป็นราชสหยา ทรงประพฤคการ

อธิบายทำร้ายเราอย่างไม่ใช้ลูกผู้ชายคราวนี้ ถ้ารู้
กันทั่ว — และจะให้รู้กันแน่ทุกหนทุกแห่งไปโดย
รวดเร็ว — เราก็คงจะมีผลหนักอกหนักใจยิ่งกว่าน
หา ! หา ! ” (ถึงตรงนี้ ฟอลคอน พูดออกมาดัง)
“ อำนาจวาสนาซึ่งเราประคับประคอง จะยังมีราก
มั่นแล้ว ”

ฝ่าย มอนิกะ ซึ่งนอนเอนกายหุบบนเบาะ มือ
หนึ่งถือหนังสือกำลังอ่านให้เด็กน้อยตาดำ บุครอายุ
ราวสี่ปี ซึ่งคุกเข่าคอยฟังหยั่งข้างมารดา เห็นกริยา
ฟอลคอน ดำเนินเดิน จึงถามว่า “ เจ้าคุณจับเรื่อง
คนคิดร้ายได้อีกรายกระมัง ? ดิฉันเห็นดีหน้ามี
ความยินดี ”

ฟอลคอน — “ เปด้าดอกหัดนอน เปนแต่ไ้จริง
แดนเท่านั้นไม่มีพิษมีดงอไรนัก ” และเด้าเรื่อง
ซึ่งมีรับสั่งหา แด้วกตัวนางจะซัดค่อไป จึงเอา
มืออุดปากนางเปนเชิงหยอก ชุคตัวตงนั่งข้างๆ
มือโอบอุ้มบุครมานั่งบนตัก พูดว่า —

“หย่างไรเจ้าหนูของพ่อ? เรียนหนังสือเห็น้อย
แล้วหรือ? หยากเด่นอะไรกรรมัง?”

บุตร—“เบ็ดกดีใจบ้างดบัมา เบ็ดกชอบวิ ๆ
กับบ่า”

พลดคอน—“หยากวิ ๆ หรือหน บ่าจะทำให้
ว่าแดงหีบขดัย ผัง ซนเป่า ครนตูกฟังเพลง
หรือตามทเรียกว่าวิ ๆ จนเบือแดง” พลดคอน

พูดว่า—

“มา เจ้าหนู มาเด่นเอาเถิดกัน” พลดคอน
กับบุตรน้อยก็ลงไปคตานและกระโดดโตดเต้นกัน
หุ่ยในห้องหย่างสนุกสนาน ส่วน มอนิกะ ก็มองดู
หิวระแคะด้วยเบิกบานใจ พ่อตูกคงจะกระโดดโตด
เต้นกันหุ่ยต่อไปอีก หากสาวใช้ไม่มารับเอาตัว
หนู เบ็ดก หรือบุตรไปกินอาหารกตางวันเดี่ย

เดก เบ็ดก เมื่อเวตาพเตยงกำลังพาคัวไป หัน
หน้ามาร้องสั่งว่า “บ่าหย่าไปไหนนะ คอยหนู
กตบัมาก่อนเด่นวิ ๆ อีก”

ในเวลาหย่างนี้ ฟอลคอน ดบายอกส์บายใจ
ปลดปล่อยเรื่องราชการไม่ให้มากังวนอยู่ในใจได้
ชั่วคราว เมื่อมีเวตรว่าง ฟอลคอน มักจะเล่าเรื่อง
ตั้งแต่เก่าก่อนครั้งยังเด็ก ๆ เรื่องผจญภัยได้ทุกข
เรื่อง เบตก นางสาวซิดดา เมืองอังกฤษ เกาะ
เคปฟาโตเนีย และเรื่องอะไรต่ออะไรแก่ภริยา มอ
นิกะ ก็ไม่เบื่อพอใจฟังจริงด้วย

นางพูด “เจ้าคุณ แหมคิดนั้นหายากไปเที่ยวเกาะ
เคปฟาโตเนีย ที่พูดชมเชยเดี่ยจริง ๆ ยิ่งเมือง อัง
กฤษ ด้วยคิดนั้นหายากไปหายากไป เพราะที่บ้าน
เกิดเมื่อนนอนของท่าน วัดเดี่ยวมาดัม คุณบุตตินั้น”

ฟอลคอน เขามือโอบเอวภริยา ตอบว่า “แม่
มอนิกะ ยอดรัก ถ้าหัดอนจะต้องถูกตดยศไม่เป็น
ท่านผู้หญิงภริยาสมุหเสนาบดี กตัมเป็นแต่เพียง
ภริยา สามีญ่หยู่ในเกาะ เคปฟาโตเนีย หรือ อังกฤษ
หัดอนจะพอใจด้วยหรือไม่?”

มอนิกะ—“พอใจซิคะ ขอให้การกุศลหย่างใหญ่ของเราตำเรจก่อนเถิด ดิฉันได้ตำมีหย่างเจ้าคุณนี้ ทำไมดิฉันจะไม่อิมใจ? แต่เรื่องที่จะเป็นใหญ่เป็นโตต่อไป ดิฉันเป็นแต่ผู้หญิง ให้นึกเป็นทุกชีวิตกถึงเจ้าคุณหยู่เสมอๆ”

ฟอลคอน—“กต้วหรือห่ด่อน? มอนิกะ เมียของ ฟอลคอน ต้องกต้วเรื่องพรรณนด้วย”

มอนิกะ—“พูดตำหรับตัวดิฉันไม่กต้วอะไร วิตกหยู่ก็แต่เจ้าคุณและเจ้าหนแทนน ดิฉันกต้วว่าถ้าพวกศัครที่มันปองร้ายหยู่เสมอ ได้ช้องมันจะทำร้ายเพียงไหนก็ไม่ทราบ ดิฉันไม่หยากคิด กต้วมันจะทำร้ายตลอดมาถึงครอบครัวด้วย”

ฟอลคอน—“แม่ยอดรัก กต้วอไรก็มีรู้ นี้มิเข้าใจว่าผิวของห่ด่อนเป็นคนโง่ป่ด้อยให้มันทำเด่นได้ง่ายๆหรือ? ไม่มี่เตี้ยตะห่ด่อนเฮ้ย! อีกประการหนึ่ง พระเจ้าหยู่หัวก็ทรงโปรดปราณฉัน

เท่ากับสหาย ทงพระองค์จะทรงพินัยไม่มีอันตราย
ก็คงพงฉน”

มอญกะ—“ถึงกระนั้น อำนาจวาสนาและ
ชีวิตของเจ้าคุณจะไม่เป็นอันตรายก็อาศรัยคน ๆ
เดียว ถ้าพระเจ้าหย้หัวเด็ดจตุรกรคตลงเวลาดิ
พระเพทราชาบิดาเจ้าวโด้ยาทอน ศักดิ์คำคัญของ
เรอก็คงจะได้ราชสมบัติ”

ฟอลคอน—“หัดอนเฮ้ย หัดอนก็เคยหย้ใน
รวในวังมา แทบจะเกิดในนทกัว่าได้ เรื่องดบอไร
หัดอนก็ยอมรู้ เรื่องที่พระเพทราชาจะได้สืบราช
สมบัติคนนไม่แนกคอก เพราะพระราชาบุตรยังหย้
ทงพระองค์ มีพระบิดาคือพระอนุชาตองพระองค์
ของพระเจ้าหย้หัวทรงอดหนุนหย้”

มอญกะ—“ถ้าเจ้าคุณคิดหาหัดกให้มันไปวัน
นำหย่างนี้ ดินนเห็นว่าไม่ถาวรเดย พวกราชธู
และพวกข้าราชการชาวดยามคงไม่ยอมให้หัดก
เป็นพระเจ้าแผ่นดิน ถึงพระเจ้าหย้หัวเอง จะก่าตั้ง

ทรงพระประชวรจนจะเสด็จสวรรคต ก็คงไม่ทรง
มอบราชสมบัติให้แก่พระอนุชาทั้งสอง ด้วยพระ
องค์ทรงเกียดขังมาก แม้นพระองศ์จะเวรราช
สมบัติแก่ทูลกระหม่อม เจ้าคุณก็คงจะ—”

ฟอลคอนพูดต่อ “คงจะรับตำแหน่งหยู่หย่าง
เดิม หัดอนไม่รู้หรือว่าใคร ๆ จะมาเป็นพระเจ้า
แผ่นดินต่อไปในประเทศนี้ จะรักษาราชสมบัติ
ถาวร หยู่ได้ต้องอาศัยชาวยุโรป ซึ่งเป็นสัมพันธ
มิตรช่วยเห็ดอ? แะทหารยุโรป พวกนี้ไม่ได้หยู่
ในบังคับบัญชาของฉนดอกหรือ?”

มอญิกะ— “โอ้! เจ้าคุณ ถ้าพูดหย่างนิตฉน
จะยังเป็นทุกขไปกว่าเก่าอีก เป็นคำพูดซึ่งมักใหญ่
ไม่ตั้งไม่ควรเตย”

ฟอลคอน นึกโกรธ เกือบจะอ้าปากพูดคำดู
ซึ่งไม่เคยมาแต่ไหนแต่ไรต่อ มอญิกะ ผเอินเคราะห์
ดียังไม่ทันพูด บาศ์หุดวง อังค้วเนอ ทอมัด โผัด
เข้ามาในห้อง ร้องทักว่า—

“ขอความดีริมงคลจงมีแก่เจ้าทั้งต้องเกิด”

ฟอลคอน — “กระผมตั้งใจที่หุดวงพ่อมาหา
เคราะห์ดีหุดวงพ่อมาถึงเมืองตวันวันนี้ มีโอกาสได้
พบกับกระผมต้องตามข่าวโงง ด้วยจะเด็ดจกดับ
กรุงศรีอยุธยา กระผมจะต้องตามเด็ดจกด้วย”

บาทหุดวง ทอมัส — “เด็ดจกไปให้ทันพิธีฝัง
เรื่องไถ่หน้าไถ่ท่าดี ตกเขย! เมื่อไรหนอจะถึงวัน
มงคลให้ไต่ตะทองพิธีฝังแห่หน้าเสี้ย? เมื่อไรพระ
เจ้าแผ่นดินจะทรงนับถือพระคำัดหน้าอันเที่ยงแท้ ให้
เป็นตัวอย่างแก่คนไททั้งหมด?”

ฟอลคอน — ฟอลคอนจึงตอบว่า—

“หุดวงพ่อ เหนจะยังไม่เต็มว่าครึ่งหนึ่ง หุดวง
พ่อใจร้อนไม่รอบคอบ เกือบทำให้ความหวังความ
ปราถนาของเราดับครึ่งกันข้ามกับที่ตั้งใจไว้ จะ
พูดเรื่องนชนอกในขณะนั้นเห็นว่าจึงสู้ก่อนห้าม หน
ทางซึ่งทางไว้สำหรับหุดวงพ่อและพวกของ หุดวง

พอกว้างขวางใหญ่โตนัก ต้องมานะทางไปหย่า
ได้หยุด แง่ใจคอยจนว่าพระเจ้าหยู่หัวจะกذب
พระเหตุที่ยมาทรงเข้าวัดพระค้ำค้ำนา”

บาศ์หวดง ทอมัด—“ตูกเฮ้ย! ถึงว่าเรื่องที่
แต้วมาเกือบเป็นผดร้ายเพราะด้วยพ่อคาคการยผิต
แต่พ่อ ก็เป็นผู้ทำประโยชน์บ่คเ้าเรื่องร้ายได้มาก
เหมือนกัน เพราะพ้อมีกาตั้งดบเดี่ยหยักับเคอชัว-
มอง ไม่น้อย ไม่เช่นนเรื่องตัญญาทางพระราช
ไมตรีเป็นอันไม่ดำเรจบริบูรณ์จริง ๆ แต่แน่ ตูก
เรื่องพระราชไมตรีคงจะถาวรหยู่ไม่ได้นาน ถ้าพระ
เจ้าแผ่นดินยังทรง ประคิเชชไม่ยอมเข้าพระค้ำค้ำนา
หยู่ เพราะเมื่อพวกนายทหาร ฝรั่งเศสรู้ว่หตัก
ฐานไม่มั่นก็จะทนหยู่ค่อไปไม่ได้ ถึงในเวदानี้ยัง
ออกจะต้งคัยว่าเจ้าจะตจจริตจริงหรือไม่”

ฟอลคคอน—“ใครคนไหนที่บ้งอาจกถ่าวหา
กระผมได้หย่างนี้?”

บาทหลวงทอมัส—“ใครที่ไหน? ก็ทั้งหมดนะซี และก็ควรจะตั้งค้ำด้วย เพราะเรื่องที่รับรองอิศรราชทูตของเจ้าเมือง อะเจ้ และเจ้าวศตกันดาชาติมหันต์เมื่อสองสามวันก่อนมา กระทำให้พวกฝรั่งเค็ด ไม่พอใจมาก ก็คิดว่าเจ้าพวกเหล่านี้จะมาชักชวนให้พระเจ้าแผ่นดินไปถือศาสนา ฮิสต์ม์”

ฟอลคอน—“ไม่เห็นจะต้องกลัวตัวของพวกตรงไหน ต้นไปเปล่า ๆ ถึงทางราชการจำเป็นต้องรับรองราชทูตแขกเมืองให้สมกับเกียรติยศ และที่พวกเหล่านี้เขามามีเจตนาจะถวายนามภริยาโกหรัวกันจริง แต่พระเจ้าหทัยหวัตรงประคิเชชไม่รับ และกระผมต้องการจะตบทชนหน้าเจ้าพวกสอนศาสนาที่สอนให้คนโตภเกิดคณหันเดี่ย จึงได้รับพระบรมราชานุญาตดำหรับให้พวกหลวงพ่อพิมพ์และแจกหนังสืออธิบายข้อพระศาสนาอันศักดิ์สิทธิ์ของเราได้ท่วไปทั้งพระราชอาณาเขตต์”

บาทค์หวงดดูเหมือนจะปดาดใจและทงคใจทได้
 ทราบเรื่องน คอบว่า “ทำหย่างนช้ ดก เพ้มการ
 กุศ์ดซึ่งเจ้าได้ช่วยเห็ดอมามากแตวชนอก และ
 จะทำให้พวกนายทหาร ผรังเค็ด หายเค็ดอบแคตง
 ได้มากทเดียวในเร่องทว่าเจ้าคคการดองฝากดอง
 ฝ้ายไม้ออตรง”

ฟอลคอน—“ถ้าเชนนน หวดงพ้อเหนแก่คษย์
 เก้าของหวดงพ้อ หรือเหนแก่พระค้ำดนา ก็ขอ
 ให้รบไปแเจงให้พวก ผรังเค็ด รเร่องนดวยททท ว่า
 กระผมได้จัดทำไปแตว และคังใจจะจัดการให้
 ทัดดในภายน่า”

บาทค์หวดง ทอมิต์—“พ้อมมีความยนดทเจ้าให้
 โอกาตแก่พ้อไปบอกพวกนายทหารถึงคความหวงค
 ของเจ้า เพราะพ้อเกรงว่าในไม้อเจ้าจะคองพง
 พวก ผรังเค็ด ทจรงก็จะคองพงหยแตวในเวตาน
 พ้อมมาหาเจ้าถึงทนเพอจะมาบอกให้รควดวยเร่องน

ควรถอนทหารที่ประจำห้วยเมืองชนบุรี และเมือง
มริท มากรุงศรีอยุธยาเสีย”

ฟอลคอน ตกตึ้ง—“เฮ้ ! หดวงพ้อมีเหตุ
ผดอไรในเรื่องนี้?”

บาค์หดวง ทอมัส—“ดูจ๊ะ ! ในสองสามวัน
หมัน ในกรุงมีพวกของ อับดุล และ โสยาทอนมา
ออกันห้วยมาก ดพวก มหิมัต และพวกพุทธักถม
เกลี้ยวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจริงๆ บอกเหตุให้
เห็นว่าคงหมายอะไรที่สำคัญอย่างหนึ่ง ฟอลคอน
เจ้าควรระวังเมื่อยมีเวตาเตรียมตัวทวน ตั้งให้ทหาร
ยุโรปตงไปกรุงกองหนึ่ง เพราะจะเกิดเหตุร้าย
เป็นแน่ ถ้าไม่จริงพ้อมก็ตั้งเกตุหน้าคนไม่เป็น
เท่านั้น”

มอนิกะ—“เจ้าคุณคะ ! หดวงพ้อท่านแนะนำ
ล้มควรแล้ว เรื่องผิดตั้งเกิดตงนี้ คงจะมีอันตราย
แก่พระเจ้าห้วยหัวหรือตัวเจ้าคุณ ควรตั้งทหาร
ฝรั่งเคตไปกรุงทันที”

พลลคอนนั่งครองหยู่ตั้งครู่ แล้วพูดว่า—

“ฮี้! เรื่องพระของกระผมจะต้องให้พระหรือ
ผู้หญิงสอนด้วยหรือ? เรื่องนี้ไม่ต้องดอก หลวง
พ่อ กัดัวไปเบด้าๆ ไม่มีมุต กระผมจะพิศุจน์ให้
เห็นเดี๋ยวนี้”

พลลคอน ตั้งให้บ่าวออกไปตามตัวนายทหาร
ชาติ โปรดุเกด เข้ามาหา

เมื่อนายทหารผู้นั้นเข้ามาในห้อง พลลคอน
ถามว่า “เบโดร ตากิตา ได้พบจ้าวโธ่ยาทอนหรือ
อับคุด จ้าวแมกาดาร์ ครึ่งที่ตุดในกรุงเมื่อไร?”

“ประทาน หกเดือนมาได้แล้ว”

“ในรวางฮาตคยทแดง เข้ามาในกรุงบ้างหรือ
เบด้า?”

“จะมาอย่างไรได้ซอรับ จ้าวโธ่ยาทอนหยู่—”

“พอแล้ว กับบีคิน เท่านั้นพอแล้ว” นาย
ทหารผู้นั้นก้มศีรษะคำนับแล้วออกไป

ฟอลคอน—“ ดากิตา ฟังมาจากกรุงถึงนวนัน
 เอง เป็นนายทหารบังคับบัญชาของอาตาฝรั่งเศสใคร
 เข้าออกนอกในไม่ว่าจะมีบันดาคักคั้นไหน เป็น
 น้าที่ของ ดากิตา ต้องบันทึกมาให้กระผมทราบ
 เสมอ กระผมจะบอกให้ทราบว่าทำไมกระผมจึง
 ไม่สู้วิตกนัก เพราะโดยความแนะนำของกระผม
 พระเจ้าหยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้
 จ้าวไต้ยาทอนไปเป็นผู้รักษาเมืองจันทบุรี และให้
 อับดุล เป็นแม่ทัพไปรบพวกดาว เมื่อคนสองคน
 นี้ไปหยู่เดี่ยดับดับจะทำอันตรายอะไรได้ เหนื่อย
 นึก ส่วนเจ้าพวก มัวร์ ทยิงเห็ดดอกค่างหยู่ตาม
 ถนพ ทหาร ยุโรป ของกระผมกระผมคนเดียวก็พอ ”

บาศ์หวง ทอมัส กำตั้งจะตอบ พอดีในขณะ
 นั้นคนใช้นาเดก เบตง เข้ามาในห้อง ฟอลคอน
 รำคาญใจไม่หยากจะพูดเรื่องนค่อไป จึงหันไปทัก
 ลูกว่า—

“ อ้อ ! เจ้าหนูกลับมาแล้วหรือ ? ”

เด็ก—“บ้ายังไม่ไป บ้าของหนูดี” ในทันใด
นั้น เรื่องตลกของเราที่เปลี่ยนฉากใหม่ คราวนี้
บาศ์หวดงออกจากห้องไป พร้อมกับตุ๊กก็กระโดด
โดดเค้นกันหย่างสนุกสนานดำรานใจ ฝ่ายมอญก็
ก็เกือบจะลืมเรื่องทวดกกกตัวดำมีจะเป็นอันตราย
ฟอลคอน พักผ่อนกายสบายใจได้จริง ๆ ก็เพราะ
เวลาหย่างนั้นเท่านั้น เมื่อเป็นเด็กมีความคิดเป็นผู้
ใหญ่บ้าง ครั้นมาในเวลาเดียวกันรู้สึกเป็นเด็กไป
หมด อันความตลกหย่างแทเช่นนี้ ถ้ามีใครมาทำ
ตายหรือขคิดขวางชนก่น่าเสียใจมาก แต่ก็เป็นเช่น
นั้นด้วย เพราะว่าคนหนึ่งเข้ามาบอกว่าพระนาย
ไวยมาหา หยากพบด้วยพระดำคัม

ฟอลคอน กำตั้งนอนฟังพาบหยับบนพนมมือโอบ
บุตรไว้ เมื่อทราบว่พระนายไวยมาหา ก็นึก
ด้วยมาทำตายความตลกของคน พุดเสียงเขี้ยวตั้ง
บ่าวให้ออกไปบอกว่ยังไม่หยากจะรับแขก แล้ว
ก็กระโดดโดดเค้นหยักกับบุตรต่อไป คราวนี้บ่าว

คนหนักดับเข้ามาอีก มีพระนายไวยตามเข้ามา
ด้วยพร้อมกัน

พระนายไวยเห็นสมุหเสนาบดักตั้งเกดดอกหุ
บบนพื้นกับบุตร ก็ให้ปาดใจนึกว่า ฟอลคอน ด้
ไม้ดีจึงตายเปนเศกไปด้วย ครั้น ฟอลคอน ดุ
ซันแะพระนายไวยหายตกตังแล้ว พระนายไวย
จึงคำนับตั้งหนังสือให้ พดางพูดว่า—

“กระผมต้องขอโทษเจ้าคุณ แต่ชُرระร้อน
ดำคัญที่สุด รอขาดกนิตไม่ได้ จำเเนคองเดี่ย
กริยาเข้ามาหา ถึงเจ้าคุณ โกรธก็ตองยอมทน”

ฟอลคอน—“ไม่เเนะไรมิได้ คุณพระนาย”
มองดูจ่านำในจดหมายแล้วพูดยม ๆ ว่า “นี่ไร
กัน คุณพระนาย? จดหมายฉบับนี้ไม่ได้จ่านำมา
ถึงผม ถึงคุณพระนายต่างหาก”

พระนายไวยปากสั้น—“ได้เท่าเบ็ดอำนาจเกิด
กระผมไม่กล้าดู กตัญจะเปเนเรื่องร้าย”

ฟอลคอนเปิดจดหมายอ่านดูทันที ทำให้นายย
เอามือพาดไหล่พระนายไว้ พูดว่า “คุณพระนาย
ท่านทราบความในจดหมายฉบับนี้บ้างหรือเปล่า?”

พระนายไวย— “กระผมไม่ทราบเลยเป็นความ
สำคัญแท้ๆ ผู้เขียนเป็นน้องชายกระผมเอง แต่
ตามเสียงโธ่บ่าวที่เป็นคนถือหนังสือมาบอก กระ
ผมจึงไม่กล้าเปิดดู ”

ฟอลคอน— “มันพูดว่าอะไรบ้าง?”

พระนายไวยกระซิบบอกที่ ฟอลคอน

ฟอลคอน— “เสียหายทำดีมาก จะช่วยผมได้
หรือไม่ ถ้าจะให้ไปเมืองธนบุรีเดี๋ยวนี้?”

พระนายไวย— “กระผมขออาสาจนถึงที่สุดกำลัง
ขอให้ชีวิตเป็นประกัน ถ้าไม่ซื้อตรง ”

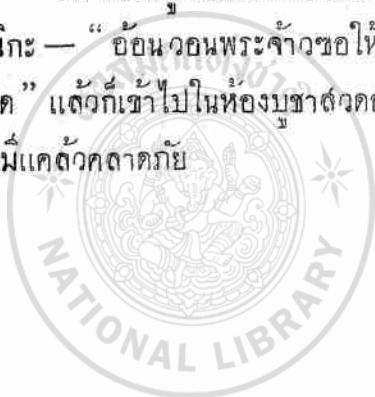
ฟอลคอน— “ถ้าอย่างนั้นคุณพระนายต้องตาม
ผมไปด้วย ”

มอญกะ ตกใจ— “เจ้าคุณควรระวังตัวให้มาก
มีอันตรายมาใกล้ๆ แล้ว ”

ฟอลคอน จูบภริยาและบุตร คอบว่า—“หย่า
วิตกเดย มอนิกะ การยั้งเรียนร้อยไม่ช้า” พุด
แต่่วออกจากห้องไป ปล่อยให้ภริยาวิตกเป็นทุกข์
หยุ่งคนเดียว

บุตร—“บ้ำของหนักดัมมาหา เบ็ดก เรว”

มอนิกะ—“อ้อนวอนพระเจ้าวขอให้ได้กดับ
มาเรวเถิด” แต่่วก็เขาไปในห้องบูชาตั้งวอ้อนวอน
ขอให้สามี่แคตัวคตาดภัย

บทสิบเก้า

คติอุบายชบด

วัดในประเทศสยามบางใหญ่โตแตงดงามหย่าง
 ไร แม้ไม่ก่ตัวผู้ชานักคงวัด แต่ในท่นขอแปดคำ
 ของชาวต่างประเทศ ชมความงามแห่งวัดไทสงไว้
 ด้วย บาค่หลวง ปาดแก้ว คังชราษฏร์ ฝรั่งเศส ก่ตัว
 ว่า “วัดเหล่านี้บางอาวาสซึ่งราคาไม่น้อยกว่า
 ดีถาน แพร่ง ในบริเวณกำแพงเมือง (กรุงเทพฯ ฯ)
 มีห้วยสิบเอ็ดวัด และนอกกำแพงราวยี่สิบเอ็ดวัด ใน
 วิหารวัดเชตุพนมี พระพุทธรูป คัยยาดัน บัดทอง ทง
 องค์ยาว ๑๖๖ ฟิต^(๑) พระพุทธรูปในวัดบวรนิเวศแต่
 ทองคำแปดวัดบัดเท่านั้นมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า ๔๕๐
 ขอนต์ วัด ๆ หนึ่งมีพระตั้งห้อยตงแต่สี่ร้อยถึงห้า

(๑) ที่จริงดูเหมือนยาว ๒๓ วา = ๑๕๓ ฟิตกว่า ๆ ใน ‘พลเมืองดี’
 กล่าวว่ายาว ๑ เส้น ๒ วา ๒ สอก.

รอยรูป มีเด็กสำหรับรับใช้ (ตักศิษย์) ตั้งพื้น โยสถ์
หรือวิหารแท้จริงเป็นสถานที่ใหญ่โตมโหฬาร ถ้วน
แต่ไปด้วยเครื่องประดับ ตึกรามงามๆ เป็นแท่ง
จนกตงยตบ ค่าคาดคดหนักเกินไปหันหน้าตางทาง
แต่มีค่าตากการเปรียญกว้างขวาง วัดหนึ่งแบ่งเป็น
สองวัดหรือสองคอน คอนหนึ่งสำหรับไว้พระพุทธร
รูปอีกคอนหนึ่ง สำหรับเป็นที่บำเพ็ญกุศล ของ พวก
พระสงฆ์ ซึ่งหยูกฎงามๆ นับด้วยจำนวนสองร้อย
ถึงสามร้อย บางก่อด้วยอิฐ บางสร้างด้วยไม้ มี
สระประดับด้วยศิลา เติงจรเข้บ้าง หรือบางสระ
เติงปลาเงินปลาทองบ้าง (๖) ส่วนขนาดกว้าง
ขวางอุดมด้วยดอกไม้และผลไม้ พระเจดีย์รูปต้น
ฐานงามกตมกด้อมหตายจอม บ้างมีคทอง บ้าง
ประดับด้วยเครื่องดินเผาตายคราม ยอดประดับสูง
๒๐๐ หรือ ๓๐๐ ฟุต กับจะแต่เห็นในบริเวณวัดได้

(๖) มักล้วยปลาอื่นกินหมด.

ตั้งมีหนังสือของปักหยู ยอดห้อยตรงเปนครปจระเข้ และ
 เปนครปอื่น ๆ ตามทางเข้าออกมีรูปยักษ์ ทหาร ฤษี
 ดึงหี ดัดวีรูปร่างพิลึกกึกกือแต่จะรูปใหญ่มีหมา
 ตั้งเอามาจากเมืองจีน ทางโบสถ์วิหารมีคดอง
 และทางนำให้เรือเข้ามาถึงได้ ในวัดมีเชิงตะกอนที่
 เผาศพ สัปดาห์สำหรับเคียวเข้ามาไปมาสดวก ห้อง
 สวดสำหรับเก็บหนังสือคัมภีร์ (*) ตามฝาผนังเขียน
 ภาพงาม ๆ เป็นเรื่องพงศาวดารบ้าง เรื่องตำนาน
 นิทาน (**) บ้าง เป็นภาพแสดงเครื่องประดับกาย
 ของชาวต่างประเทศบ้าง และบางที่ก็เขียนเรื่อง
 โศกกระโศกหยาบคายไว้ด้วยบ่อย ๆ แม้จะ
 พรรณนาเรื่องวัดที่ใหญ่ถึงวัดเดียวให้ดูเอียดคงกิน
 หนังสือตั้งเต็มใหญ่ และยังจะขาดคกบกพร่องไม่
 ได้กต่างอีกมากด้วย ตามธรรมดาสิ่งที่เห็นได้เด่น

(*) หอไตร.

(**) ชาดก.

คือพระพุทธรูปองค์นี้มา มองดูเป็นวัตถุที่ค่อนข้างใหญ่กระตุกกระตักไปไหนไม่ได้ มีเครื่องประดับหย่างมีราคามากมาย คงดอมหยุรของค

ณวันที่พระนายไวไปหา ฟอลคอน เวลาดึกเที่ยง

คืน มีบุรุษเจตนายไปประชุมกันในโบสถ์วัดแห่งหนึ่ง หยุในแถวกรุง คนเหล่านี้มาประชุมกันด้วยเรื่องไม่สุจริต เห็นได้คด้วยพากันมาในเวลาดึกคืน ขัดตาดประคแต่หน้าต่างโบสถ์ไว้มืดซิด จุดไฟไว้ในนั้นแต่งบริบทที่เกือบจะมองเห็นหน้ากันไม่ถนัด คนเหล่านี้เป็นใครบ้าง? คนที่หนึ่งซึ่งนั่งหยุบนยกพื้นข้างฐานพระประธานคือนายกตั้งขี ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินพระราชทานตั้งทโมน ข้างขวามือคือเจ้าโด้ยาทอน ข้างซ้ายคืออับดุล เจ้าแมกตาร์ ส่วนที่หนึ่งหยุบนพื้นข้างต่าง เพราะมียศต่ำกว่า คือเจ้าวัดสี่รูป

ในโบสถ์เงียบฉานดักดิบนาที่ ขณะนั้น ได้ยินเสียงใครกตั้นไอ ดูเหมือนดังมาจากในท้อง

พระประธาน คนเหล่านี้ได้ยื่นเตียงทำหน้าตนแต่
ติดกันด้วยความกลัว แต่อัมฤต มีอกุมมิต ร้อง
ขึ้นว่า—

“ถูกใครคิดทรยศแล้ว!”

นายกตั้งษ์—“ไม่ใช่ดอกท่าน” และหันมอง
ดูจ้าวไฉยาทอน ดูเหมือนต้องการจะให้จ้าวไฉยา-
ทอนศรัทธาในอำนาจศักดิ์สิทธิ์ของคณะตั้งษ์ พด
ต่อไปว่า “นี่เป็นนิมิตว่าพระพุทธเจ้าทรงรับคำ
สัตวข้อนอนเราแล้ว เรื่องของเราเป็นอันดำเรจ”

จ้าวแขก มัวร์ ไม่มีความเชื่อในเรื่องปราศิหารย
อะไร แต่เห็นว่า เป็นเครื่องอุดหนุนหัวใจจ้าวไฉยา-
ทอน เพื่อนคนไหนก็ตามอีก จึงตอบว่า—

“นับว่าเป็นมงคล และได้เดออกวันไว้เหมาะ
ด้วย เอ๊ะ! บ้านนี้แล้วไฉฝรั่งยังไม่เห็นมา มัน
จะคิดคดต่อเรากรรมัง?”

นายกตั้งษ์—“ใจท่านร้อนเร็วไปเอง แต่นั่น
แน่ มาแล้ว” ขณะนั้น มีชายคนหนึ่งรูปร่างสูง

เคียวตรงหย่างทหาร สรวมเสี้ยวไว้หมวกบัง
หน้าไม่ให้ใครจำได้ เปิดประตูเข้ามายื่นกอดมือ
หยัดตรงหน้านายกสงฆ์ และนำพระประธานซึ่ง
เงื่อมตระหง่านหยู่เหนือตน

เจ้าอับดุล พูดทักขานว่า “เรายินดีมากที่ท่าน
มา แต่หยากทราบก่อนว่าไอ้ ฟอลคอน ข้าศึกไอ้
กรีก สารเลวมันตั้งค้ายหรือไม่ว่า ข้าพเจ้าหรือท่าน
ได้ยาทอน หยู่ในกรุงเวदानี?”

ทหารคนนั้น— “ไม่ตั้งค้ายเตย ข้าพเจ้ารับรอง
ได้” กำตั้งพูดได้ ยืนเสี้ยงครางมากระทบหูแว่ว ๆ
ก็ตกใจร้องถามว่า “มันเสี้ยงอะไรกัน?”

เจ้าอับดุล กำตั้งหมกมุ่นหยัดด้วยเรื่องที่มา ไม่
ทันตั้งเกดเสี้ยง จึงตอบว่า “ฮี้! ทหารฝรั่งเปนเสี้ยง
หรือแมง? ได้ ยืนเสี้ยงตามพัดก็ตกใจกตัญญูด้วย”

ทหารฝรั่ง— “ตมแต่มอไร! ดำบานได้ เหน
ที่เดี้ยว คารบผีต่าง โน่นข้างหนึ่งกตอกได้” แล้ว
เอามือชไปทพระพุทธรูปองค์ประธาน

นายกตั้งหมักโกรธ—“เอ! ไอ้หมาฝรั่งคนนี้ พดจาดบหัดดกท่นับถือได้” แล้วยางที่นายกตั้งหมัก จะเห็นว่าวิวาทกนชนเวตานไม่เหมาะะ จึงพุดใหม่ ว่า “พระพุทฺชเจ้าได้ปฺราติหารยเปนนิมิตต์ให้เหิน ว่า ทรงพอพระหฤทัยในเร่องที่เรากคคกน” น้า เตียงซอของนายกตั้งหมัก กอปลด้วยควมศรัทธาแก่ กต้ำพดอยให้ทหารฝรั่งถึงจะไม่ด้เชอถอเร่องนิมิตต์ ตางซอของค้ำตนาซึ่งคนหมั้นปฺระมาทนก็ค้ตาม ให้ ฐักชนดุกกตัว

จ้าวได้ยาทอน—“พระคุณได้บอกฝรั่งคนนี้ แลวหรือยัง ว่าเรตอองการให้เขาช่วด้วยเร่อง ชุระขอไร?”

นายกตั้งหมัก—“อาตมภาพแจ้งควมให้รู้แลว ยินดริบเพราะเกด็ยดไ้กริก เคมใจจะช่วยทั้ง ก้ำตังและควมคิตเมื่อได้เวตาท่านฝรั่ง” (หัน ไปถามทหารฝรั่ง) “ข้าพเจ้าพุดเช่นนุกหรือไม่?”

ทหารฝรั่ง—“ถูก ข้าพเจ้าจะช่วยท่านตัด
กำลัง ก่อตั้งคือถือตามสัญญาที่ใดตกลงกัน เขา
เงินครึ่งจำนวนมาไว้ที่บ้านข้าพเจ้าในกรุงเวตาเซา
ครุ และรับรองว่า ถ้าการย่ำแย่แล้ว ข้าพเจ้า
จะออกจากประเทศนี้ไปเมื่อไรก็ได้”

นายกงซำ—“ดีแล้ว เขาเป็นคกตง นี่แน่
ใบรับรองสำหรับกรรมาชีพ” (พดางตั้งกระดาษ
ให้แผ่นหนึ่ง) “จำนวนเงินครึ่งหนึ่ง บ้านนี้จะมี
ตั้งไปให้ถึงบ้านท่านแล้วหรือ? ท่านฝรั่งพอใจ
หรือยัง?”

ทหารฝรั่งเห็นชอบดูกระดาษที่รับมา ตอบ “พอ
ใจแล้ว”

จ้าวฮับตุต—“ข้าก่อน ท่านมือใครให้ประกัน
ว่าจะไม่คิดทรยศต่อเรา?”

ทหารฝรั่ง—“ประกันด้วยเกียรติยศของข้าพ-
เจ้าเอง ด้วยวาจา—”

จำวอับดุล คำน “ วาจาของผู้สัญญาว่าจะไม่
คิดคัดต่อผู้ซึ่งทำอุปการะเลี้ยงดูตนมาแต่เดิม เรา
ไม่ใช่คนหรือจะมาเชื่อกำ มั่น สัญญา ของ ท่านเขา
ง่าย ๆ ดั่งนี้ ? ”

นายกตั้งษ์— “ โอ้ กรีก จำตายมือท่านได้หรือ
ไม่ ? ”

ทหารฝรั่ง— “ จำได้ ทำไมกัน ? ”

นายกตั้งษ์— “ เช่นนั้นท่านจงตั้งชื่อในนี้ ” นา-
ยกตั้งษ์หยิบสมุดไตดาซึ่งมีรายชื่อของผู้คบคิดกัน
เช่นหยู่ในหน กางแผ่ตงบนพรมตรงหน้า

ชายทรยศรวมเวรหย่อัดใจหนึ่ง แต่ตั้งเกดตคา
จำว อับดุล จ้องมองขมึงทง และตั้งหน้าของพวก
เหล่านี้บอกว่าจะตั้งใจแน่วแน่จริง ๆ ก็ฉวยดินสอด
จากพระภิกษุรูปหนึ่งมาตั้งชื่อ ครั้นโยนเครื่องมือ
ซึ่งคนจาร์กความทรยศของคนให้ปรากฏไว้ในสมุด
ค่านนแล้ว เหตุชอบแห่งไปทางพระประธาน ก็
ชวนตัวมวฉันทันพดเตียงเครือว่า—

“นี่เด่นดอกก็ทำไฉนกัน? ในคารพนั้นเพิ่งมา
ดูข้าพเจ้าและกดอกด้วยเหน็บตาที่เดียว ถ้าบาน
ได้”

นายกตั้งมีแต่ดงกริยา ดูเหมือนโกรธหุ่ยสักครู่
แต่กลับใจเห็นว่าขู่ฝรั่งให้กดอกจะเป็นประโยชน์
ขึ้น จึงพูดว่า—

“จริง ฝรั่ง ต้องถือความดีด้อยให้มัน เพราะ
พระเนตรพระพุทธรูปเจ้าองค์ท่านหุ่ยแล้ว”

ทหารฝรั่ง—“ท่านพระนอกคำสอน ตั้งประกั้น
หย่างมันคงซึ่งท่านจะได้ยึดถือเอาไว้ว่าข้าพเจ้าจะ
ไม่ทำตายสัญญา คือความเกลียดชังของข้าพเจ้า
ในไอกริก ซึ่งมีวาดนาราวไฟพเนียง ทั้งข้าพเจ้า
หยากได้เงินรางวัลที่สัญญาว่าจะให้อีกครึ่งหนึ่ง
ด้วย เรื่องพระเจ้าวอไรของท่านเราไม่วิตก” พูด
แล้วออกจากโบสถ์ไป แต่เมื่อจะออกมาเห็นขอบ
เห็นพระประธานก็เดี่ยวด้วยของต้นไปทั้งกาย ไม่สัมพันธ์
กับวาจาที่กล่าวอ้างอ้าง

ครั้นเมื่อได้บิดประตู่ไว้หย่างเดิมแล้ว นายก
 ดั่งษ์พูดว่า “เราได้กะการย็ชของเรามิดชิดมั้นมาก
 จะไม่ดำเรจเปนไม้มี่”

จ้าว อับดุล—“เรื่องน้ไมคองวิตก ค็องขอ
 ชมความเฉตยวณตาดของท้านแตะพวกท้าน ช้งหยู
 ทัน น้บว่าความดึบชองเรามิดชิดค็ ไอ้กริก มั้น
 ไม่รู้ว่าค็กรรยัยชองมันยั้งหยึไนกรง”

นายกดั่งษ์—“ถ้าไอ้ฝรังคนนเกดชชตาดใจเปน
 หนูในเวดตัจวนไดจวนเตยชัน จะว่าหย่างไร?”

จ้าว อับดุล—“เห่นว่ามันจะกตบใจหย่างไร
 ก็ไม่เปนประ โยชนแเกคัวมัน และไม่เป็นอันคราย
 อไรแเกเร็องชองเรา เพราะคนชองข้าพเจ้าหำร็อย
 คนกับชองท้านโด้ยาทอน อิกไม้น้อย มีอาวูรพร้อม
 จะคอยต้อมพระเจ้าแผ่นดินไว้ไม่ให้หันไค้ แต่ขอ
 หย่าให้ไคร” (ถึงตรงน้เนนเขยวเคยวพัน) “มา
 ชวางหน้าข้าพเจ้ากับไอ้กริกไว้ จะค็องให้มันตาย
 ดัวยดาพชองข้าพเจ้าเอง”

นายกตั้งขี—“ต้มพรปาก พุ่ง^๕หน้าปกรม
 ซึ่งไอ้ชบดชิงราชสมบัติทำกับพระเจ้าวรวงศ์^๕ต้ม
 หุดตลกพระคำค้นหาเอาถึงโทโมนมาให้ จะตามสนอง
 ถึง^๕ควมมัน ท่าน^๕ทงหลาย ‘ถ้าจะจับๆ ให้มัน ถ้า
 จะ^๕คนจงคนให้ตาย’ จะได้รับผลหย่างใหญ่เป็น
 รางวัล ท่านไสยาทอนจะได้^๕อัญเชิญพระเพทราชา
 พระมิดาชนครองราชย์ ส่วนตัวท่านเจ้าแมกาดาร์
 จะได้^๕แก้แค้นสมใจนึก และกตัญจะรับหน้า^๕ที่ราชการ
 ซึ่งท่านและพวกท่านเคยดูแลมาแต่ก่อนด้วย ส่วน
 อาตมภาพ ไม่ปราถนาแแต่ดวงหาประโยชน์ส่วนตัว
 ต้องการให้เห็นพวกไอ้หมา ครีตตั้ง ถูกกวาดไปเสีย
 ให้^๕เกิดยงแผ่นดิน ให้พระตั้ง^๕สาวกของพระพุทธ
 เจ้า ได้^๕กตัญมีประโยชน์ความชอบธรรมได้เต็ม
 เหมือนแต่ก่อนอีก ส่วนท่านไสยาทอน จะได้^๕เป็น
 อุปราช ได้^๕ธิดาของเจ้าชบดชิงราชย์มาเป็นคู่ครอง
 จะ^๕ได้มรดกมณชน ”

เจ้าวโด้ยาทอน ยิ้ม — “ ราววันหย่างใหญ่ของ
เจ้าวโด้ยาทอนนี้ จะต้องไต่ นางยี่ปุ่น มอนิกะ มา
เพิ่มจำนวนหม่อมห้ามชนอีกคนหนึ่ง ”

นายกตั้งษ์ — “ ขอให้ล้มความปรารถนาเถิด ”
นายกตั้งษ์ถูกชนเป็นอันเด็กประชุม ต่างคนต่าง
กตัญญูบ้านเพื่อเตรียมการขบดต่อพระเจ้าแผ่นดินและ
เสนาบดีของพระองค์ แต่ที่ยังไม่ไป คงหยาใน
ไบสถ์แต่ผู้เดียว คือ นายกตั้งษ์ เอาหญิงพึงผู้เท่า
พวกคบคิดที่ออกไปจนสุดเคียงแถว ก็ย่องมาต้น
ดาตประคตที่พวกนั้นออกไปเสียแน่น เพื่อไม่ให้ใคร
มารบกวน กตัญญูมานั่งเบ็ดดัดมุดตาซึ่งมีตายมือ
เช่นขอของพวกขบด และนั่งเพ่งเป็นเชิงครีตรอง
หยุ่งัก ๑๕ นาที แล้วถูกชนเดิรข้ามไปที่ฐานตั้ง
พระพุทธรูปไว้ด้ามองค์ คือ พระอดิศัยปัจจุบันและ
อนาคต แต่เมื่อนายกตั้งษ์เห็นอุปตพระเนตรพระ
ประธาน ก็ตั้ง พุดพึมพำว่า —

“หือ! พระเนตรพระประธานมีแววด้ายตา
คนจริง นี่อย่างไร แต่ก่อนร่อนไรไม่เคยเห็นเป็น
ดั่งนเดย” เพิ่งดูพระประธานหยัดักครู่ แตะพูด
ต่อ—“ฮะ! หลอกโง่ฝรั่งมาเดี่ยพอ ยังจะมา
หลอกตัวเองอีกด้วย” แล้วเดินตรงไปที่ฐานพระ
พุทธรูปดำมองค้ เหตุยวซ้ายแตะขวาจนทวงแน่แก่
ใจว่าไม่มีใครแล้ว ก็เอาเท้ากดที่แผ่นกระเบื้องหน้า
ฐาน ทันใดหน้าฐานก็เบ็ดออกแตะเห็นเป็นช่อง นายก
ดั่งหม้เฮาต์มุดคำซ่อนไว้ ไหนั้น บัดเดี่ยหย่างเก่าจน
ด้นิทแล้ว ก็ออกจากโบสถ์ไป

บทที่สิบ
ชื่อนกต

พระเจ้าแผ่นดินดยาม น้อยหนักน้อยหนา ที่จะ
ทรงพระกรุณาให้ราษฎรผู้จงรักภักดีเห็นพระองค์
การที่จะเด็ดจพระราชาดำเนียรกดับกรุงศรีอยุธยา
คราวนี้ นับว่าเป็นโอกาสครั้งหนึ่งซึ่งประชาชนจะ
ได้เห็นพระรูปโฉม หรือหย่างน้อยเขาตอกันว่า
คิงนั้น พอรุ่งขึ้นเขาไม้กัฬาพิกาฝูงชนพากันมา
คอยชมพระบารมีหยู่แน่นถนน ออกันรายทางไป
จนถึงประตูเมืองซึ่งจะเด็ดจพระราชาดำเนียรมาทาง
นั้น พวกราษฎรตั้งค้ำหัดคอยหยู่ตั้งหตายชั่วโมง
แม้จะได้แต่เห็นหย่างดกเพียงชำเตองดู เพราะเมื่อ
ช้างพระที่นั่งผ่านมา พวกราษฎรจำเป็นต้องหมอบ
ก้มหน้าราบ ฝ่ายกองทัพทหารอาสาไปรุกเกิด หรือ
จะเรียกว่ากองทัพอาสาฝรังรวมก็ได้ เข้าแถว

ราชทางต้องข้างถนนคอนโกัดประตูเมือง เมื่อข้าง
 พระที่นั่งและกระบวนราชข้าราชการมาถึง จะ
 ได้สมทบกับกระบวนเสด็จเพนทหารรักษาพระองค์
 เข้าไปในพระราชวัง

เวตัจฉนเที่ยงเลี้ยงคนคูเอิกเกริก ด้วยกอง
 นำเสด็จมาถึงบอกว่ากระบวนเสด็จมาถึงแล้ว ดัก
 ครุหนึ่งกระบวนนำถ่มมาถึง มีข้างประมาณห้าร้อย
 เซอกผูกเครื่องและกบมีม่านกนแลดงให้เหนวผู้ท
 หนึ่งมาในนั้นเพนราชบริพารฝ่ายใน มีทหารไท
 ประมาณสองร้อยคนและกองดนตรีแซงเพนเกียรติ
 ยศ ซาดช่องมาประมาณสิบห้าถึงกระบวนข้าง
 อิกห้าสิบเซอกมีกบบริบูรณ์ ข้างพระที่นั่งดังเกิด
 ใต้งายทเครื่องประดับไพจิตรกว่าข้างอื่น มีผู้กน
 พระกตทของซ้ายขวาและหยักตางกระบวน ในไม่
 ซากมาถึง ราษฎรทเบียดเสียดกันคอยชมพระ
 บารมีก็หมอบตงทันที แต่ในขณะนั้นมเสด็จดังซู่
 ซ้ำราวกับเสียงน้ำตเดดดังมาแต่โกัด เอิกเกริกมา

ในหมู่ราษฎรทั่วกันไป ด้วยไม่ได้โอกาสเห็นพระ
 รูปโฉม จะเปนเพราะเหตุไรไม่ทราบพระบาท
 สัมเด็จพระเจ้าหยู่หัว มีพระบรมราชโองการให้
 เอาพระวิสุตย์เตมะนำมดงบังกบเตียมิตชิต เตียง
 เอิกเกริกของพดเมืองเปนอันส่งบดงโดยเร็ว เมื่อ
 เห็น ฟอลตคอน ซึ่งเปนทนายมค่างคัวเครื่องแบบกอง
 ทหารอาสาโปรตุเกส ขึ้นมานำหน้ากองทัพไทย
 รักษาพระราชวังไว้ ถ้าพระเจ้าแผ่นดินไม่เสด็จ
 มาด้วย พดเมืองคงให้ร้องแแต่ดงความยินดีให้
 ฟอลตคอน แต่กระหนยงทำกริยาเตเตียงซู่ซ่า
 ครึง ๆ กตาง ๆ แแต่ดงให้เหนว่ามีคความนิยมใน
 ชายชาติ กรีก มากเพียงไร

ส่วนพวกทหารโปรตุเกสมี ดากิตา เปนผู้บัญชา
 การ ห้ามใครแแต่ดงความยินดีด้วยไม่

ดากิตา หันไปกระซิบพดกับนายทหารรองหยู่
 ข้างคนว่า “แต่บจริง ! วันนไ้กรีก ด้รวมเครื่อง

แบบพวกเรา เรื่องราวอะไรก็ฉวนฉามาคูศรีเป็นคน บังคับบัญชากองทัพเรา?”

นายทหารรอง—“ทำไม่ได้” คนอื่นในกองทัพคงนึกหย่างนอกไม่น้อยคน เพราะเมื่อฟอลคอนตรงเข้ามายังกองทัพ เดี๋ยงทหารกระซิบกระซาบกันทั่ว หย่างไรก็ดีเมื่อฟอลคอนตั้งว่า—

“กับปีศาจ ดาภิธา กองทหารรักษาพระราชวัง ตัวนี้จะเปนกองนำเสด็จเข้าไปในพระราชวัง ให้ทหารกองท่าน ตวงนำไปเข้าแถวรับเสด็จที่ในพระราชวังชั้นใน พระเจ้าหยหัวเสด็จงแต่ัว มีพระราชประสงค์จะทรงตรวจพดกองทัพซึ่งมีความจงรักภักดีแก่พระองค์” ตั้งน พวกทหารออกเดี๋ยงพิมพ์้าเปนที่พอใจ

นายทหารรองพุดกะ ดาภิธา ว่า “ก็ยังเหมาะกับความประสงค์ของเรา” และประคิบทตามคำสั่งของฟอลคอน เค็ดอนกองทัพไปในพระราชวัง

ดาภิธา—“ฮือ! ไ้เรื่องรักยศรัักหย่างนี้แหละ
มันจะช่วยเรื่องของเราให้สำเร็จ รวงให้ตีซีเปโคร
หย่าทำเปนหนาคันเดียวไ้กริก จะส่งคัยขึ้น ถ้า
มันแต่ดงกรียาว่าส่งคัยนิตเดียว เปนไมเอามันไว้
ยิงมันเดี่ยวที่เดี่ยว ถึงเราจะเอาตัวรอดไมได้ ก็เอา
ชีวิตมันให้ด้มกับราคาของหัวเรา”

ต้องเกิดอสนทนาหารอกันดงนเมอคุมทหารมา
ครนมาถึงพระราชวังชนในตรงดนามใหญ่ นาย
ทหารรองของ ดาภิธา ดั่งดวบ ด้วยเห็นดองข้าง
ทางซึ่งจะเดัดจพระราชดำเนิรเข้าพระราชมนต์ยร
มีทหารไทรายทางช้อนกันถึงดองแถว แต่ดาภิธา
เป็ดองความวิตกของนายทหารรองทันที บอกว่า
ทหารเหล่านี้เปนพวกของจ้าวไ้ยาทอน และมี
ขุนนางพวกจ้าวไ้ยาทอนควบคุมทงนนี้ ดาภิธา
พูดต่อไปว่า “ประการหนึ่งเดียงบั้นนิตแรก กอง
ทหารพวกมัวร์จะพึงประคูเข้าไป เราก็จะจับ
พระเจ้าแผ่นดิน ไ้กริก และพวกของมันไว้หุ้ใน

กำมือเรา ไ้ฟอลคอน คงไม่รู้ว่าม้พวกทหาร
กองหน้มาคอยรับเสด็จ มีฉนั้นคงไม่ตั้งให้เราเข้า
มาข้างใน”

คาทิดา แบ่งทหารออกเป้นสองกองเท่า ๆ กัน
กองหน้ตนเป้นผู้บังคับบัญชา อีกกองหน้ให้นาย
ทหารรองควบคุม เข้าแถวหย้สองข้างวัดซึ่งจะ
เสด็จพระราชดำเนินมา

ในจำพวกข้าราชการชนผู้ใหญ่ซึ่งเข้ามาคอย
รับเสด็จหย้ในพระราชวัง มีนายกตั้งชด้วยองค์หน้
เมื่อนายกตั้งชนำบริวารผ่านมาทางที่ทหารฝรั่งเข้า
แถวหย้ฉนั้น ชายคาเห็ดอบดชายชวาด้วยกริยาไม่
สบายใจ และเห็ดทวดันไปหมด คาทิดา ซึ่งเป็นผู้
บัญชากองทหารออกมาแต่คงค้ำันับ และกระซิบ
ถามเขา ๆ ว่า —

“พระคุณมีความวิตกเรื่องอไรกัน? มันคงไม่
ตั้งค้ยเราแน่”

นายกตั้งซีเดริกกราบเข้าไปใกล้อีกสองสามก้าว
สั่งให้บริวารคอยหยุดที่เดิม ตอบว่า —

“นายทหารคุมกองทหารไทโน่นไม่ใช่คนที่ท่าน
ได้ยาถอนเลือด ถูกสับเบียดย่นตัวหมด ไช้กริก
คงตั้งค่ายไบบ้างแล้ว วันนั้นไม่เหมาะจะฤกษ์ไม่ได้
เดือนเวตาไปวันอื่นเถิด”

ตาคิดา — “เซ่นหนตองตั้งถิ่นจนเยบตา พระคุณ
ตั้งถิ่นจนยางออกที่เดียว ข้าพเจ้าไวใจทหารของ
ข้าพเจ้าได้”

นายกตั้งซี — “หยา หยา ตองเดือนกำหนดการย
ไวก่อน ชันทำไปไม่ได้เรื่อง จบที่เดียว วันหนึ่ง ๆ
ตั้งว่า คงไม่เป็นอันตรายอะไรต่อตัวท่านพวกท่าน
หรือเราดอก แม้ไช้กริก จะตั้งค่ายว่ามีใครคิดร้าย
ก็คงไม่รู้ว่ามีใคร มันจะไปรู้ว่าใครเป็นใครกัน
เพราะรายชอหยกับข้าพเจ้า”

ตาคิดา — “ไช้รายชอนั้นแหตชะ จะทำให้
ข้าพเจ้ารียาไปด้วย”

นายกสงฆ์—“นั่ง มาแล้ว” แตะออกเดินไป
คอยรับเสด็จที่พระทวารซึ่งจะเสด็จลงณะที่นั่น ใน
ขณะนั้นกระบวนรถก็เข้ามาถึงลานใหญ่ในพระราชวัง

ดาภิธา บิดหนวดพตาง บ่นว่า “แต่บจริง!
นี่จะมาอีท่าไหนอีก?”

ที่ ดาภิธา พุดตั้งเพราะ โกรธและปตาดใจ ด้วย
ตั้งเกดเห็นกระบวนรถผ่านไปทางลานใหญ่ หาได้มา
ในรวางทางซึ่งทหารของคนคอยหยมไม่ ดาภิธา ตั้ง
ใจว่าถ้าเข้ามาในรวางกตางจะได้ยิงตามสบายตั้ง
สองด้าน แต่ที่กระบวนรถเข้าทางหลังทหารของคน
ตั้งสองด้าน กตบรูปกับทคนมุ่งหมายไว้ตรงกัน
ข้าม ตั้งให้ปตาดใจและวิตกมากชัน ด้วยเห็น
กระบวนรถเสด็จหยุดตง ม่านบนกบข้างยังคงปิดมิด
ชิดหยม ดาภิธา ตกใจมาก จนข้างพระที่นั่งมาหยุด
โกตคนห่างเพียง สองตม หตาท่านั้น ก็หาได้ให้
อาณัติสัญญาทหารให้แสดงควมเคารพหยาบแบบ
ธรรมเนียนฝรั่งไม่

ฟอลคอน มาถึงร้องถามว่า “นี่อย่างไรกัน
กับปีศาจ เสด็จมาถึงแล้วไม่ทอดพระเนตรเห็น
ทหารฝรั่งซึ่งจงรักภักดีแต่คงความเคารพเดชะ?”

ตาทิดา กระทบกระเอ๋ม — “ขอรับ”

ฟอลคอน — “อ้อ! ให้สัญญาเร็วซี” แล้วพูด
เยาะๆ ว่า “จริง ฝรั่ง ต้องถือความดีด้ายให้มัน
เพราะพระเนตรพระพุทธเจ้าจงดูท่านหยู่แล้ว!”

ตาทิดา — “เอ๊ะ! นี่เรามีภักโศทรยดเอาแล้ว
หรือ เฮ้ย! ไ้กริก ก็เตรียมตัวมาเหมือนกัน ไม่
ตายแต่ตัวคุณคนเดียวดอก” ว่าแล้วเอาปืนยิงไป
ตรงหน้า ฟอลคอน ทันที

ฟอลคอน ร่วงตัวมาแต่แรก นวดยแซนผู้ร้าย
ไว้ทัน กระสุนปืนรเบิดไปทางอันหาทำอันครายไม่
ขณะนั้นประตูใหญ่ตรงตามในพระราชวังก็ปิดทันที
บนกบข้างซึ่งมีมานกนกเบิดชน ทำให้พวกทหาร
ไปรตเกิดเห็นแล้วตกตัง เพราะบนกบข้างพระ
ที่นั่งหรือข้างอันห้ามพระเจ้าแผ่นดินหรือชาวราชการ

ไม่ กตายเป็นทหาร ฝรั่งเศส กุบตะดีห้าคนมีอา-
 วุทครบ กำลังจึงบินตรงมาตรงหมู่ทหารโปรตุเกส
 ฟอลคอนร้องตั้งว่า “เขาขึ้นวาง รวมบิน
 ไม่มีอันตราย” ในทันทีนั้นพวกทหารโปรตุเกส
 บางคนก็คิดดิ่งบกบิน ทำท่าจะยิงตอบทหารฝรั่ง-
 เศษ แต่ในขณะนั้นทหารไทยก็เข้ามาในวงกอง
 ข้าง กันทางไม่ให้ทหารขบถถอยหลังหรือชนหน้า
 ได้ พวกทหารโปรตุเกสเห็นว่าถ้าไม่ทำตามคำสั่ง
 เท่ากับเชิญความตายมาหาตัวทันที จึงยอมประ-
 ศิบัติตามโดยดี

ฟอลคอนหันไปตั้งนายทหารไทย “ต้องระวัง
 หย่าให้พวกเหล่านี้ไปได้สักคน มิฉะนั้นท่านจะมี
 โทษถึงชีวิต” แล้วไปพบกับ ดากิดาและนายทหาร
 ร้องว่า “ส่วนเจ้าทั้งต้องมิโทษผิดเป็นขบถถึง
 ครีคุณ เป็นขบถต่อเจ้าจนายของตน คำสั่งนาของ
 คนและพวกเพื่อนฝรั่งร่วมคำสั่งนาของตน จึงเร่ง
 ตัวมณตรีภาวนาหากุศตชาติหน้าเดี๋ยวโดยเร็ว พุ่งขึ้น

ยังไม่ทันพระอาทิตย์ตก เจ้าจะไม่มีชีวิตอยู่บนแผ่นดินอีก”

ชาวโปรตุเกสได้ใจขาดกั้วกาย เห็นว่าถ้าเปิด
 เผยบอกชื่อผู้คิดในเรื่องนั้น บางทีตนจะรอด
 ชีวิตได้บ้าง จึงพูดอ้อนวอนว่า “ไต่เท้า กระผม
 เป็นแต่ผู้ก่อกวนเขาไซ้มาอีกที เรื่องนม —” พูด
 ยังไม่ทันขาดคำ ก็มีทหารสองคนกรากเข้ามาอุด
 ปากตากเอาตัวไป

ครั้นปราบพวกทหารก่อการกำเริบเสร็จ ให้
 ทหารไทยคุมไปขังไว้ยังคุกแถว ฟอลคอน เดียวเข้า
 มาหา นายกั้วซิม พูดว่า —

“พระคุณ ถ้าจัดเรื่องราวหย่างมหนักไว้ได้
 รายหนึ่ง เป็นเรื่องเพราะพวกเหต่านนใครไซ้มันอีก
 ค่อหนึ่ง ให้ก่อการขบดทำร้ายพระบาทสมเด็จพระเจ้า
 พระเจ้าหยี่ห้วมทรงพระคุณธรรมอันประเสริฐ และ
 ตัวกระผมซึ่งเป็นคนบาปจริงๆ ก็เป็นคนไม่มีประ-
 โยชน้อไรนั้ก”

นายกตั้งชี้ตัวฉันด้วยความตระหนกตกใจมา
แต่แรกเกิดเรื่อง ห้วน ๆ กัดจะกระทบถูกฟ้อง
เกี่ยวของมาถึงคนเข้าด้วย แต่เห็น ฟอลคอนแดง
กิริยาดีภาพ ก็นึกว่าอย่างไร ฟอลคอนคงไม่ทราบ
ว่ามีเหตุอันใดในเรือนด้วย และรู้หยิ่ง ๆ ว่าถ้าไม่
ได้สมมุติรายชื่อผู้สมัครร่วมกันคิดมาเป็นหลักฐานแล้ว
หย่างน้อยคนก็คงพ้นภัยจะทำโทษไม่ได้ เพราะมี
บันดาศักดิ์ตั้งเป็นทศบาลพนมธอของมหาชน คิด
ถึงจึงตอบแก่ ฟอลคอน ว่า —

“ต้องขอขอบคุณเทพเจ้าซึ่งปกบกรักษาบ้านเมือง
ให้พ้นจากมหาภัยอันร้ายแรง”

ฟอลคอน พูดเน้นคำแค้นตแต่ียงตเบา “และ
ช่วยพระองค์ให้รอดพ้นบาปหย่างใหญ่”

นายกตั้ง — “ใคร? เจ้าคุณ ใครกذا —”

ฟอลคอน — “ค่อย ๆ ท่าน ข้าพเจ้าเองเป็น
คนกذا” ฟอลคอน แดงตั้งสมมุติซึ่งมขอผู้สมัคร

คิดให้ดู แล้วพูดต่อไปว่า “พยานหลักฐานมีอยู่ในนี้ พระเนตรพระพุทธรเจ้าเปเนทพิพยจักษุแท้จริง”

นายกตั้งช้เห็นดีมุต ซึ่งเข้าใจว่าซ่อนไว้มิดชิดไม่มีใครรู้เห็น ก็ตกใจตัวสั่นเหื่อไหลตริกๆ แต่เห็นกริยาและวาจาของ ฟอลคอนไม่รุนแรง แสดงว่าไม่ต้องการเปิดเผยให้ผู้อื่นโดยนหรือรู้เรื่องซน ก็ค่อยๆ เตาะความกลัว อ้อนวอนว่า —

“เมตตาอาตมาภาพด้วยเถิด ความผิดของอาตมาภาพถึงพระพุทธรองค์ที่ทรงช่วยไม่ได้ ท่านเสนาบดีฝรั่ง มีใจเมตตา การุญย์คงไม่ผูกพยาบาทอาชชาติภัยเวรแก่คนเด็กน้อยหย่างอาตมาภาพ จะชยเสียเมื่อใดก็ตายเมื่อนน”

ฟอลคอน—“ท่าน ถ้าข้าพเจ้าจะจัดการในเรื่องท่านให้สัมพันธ์ที่ทำผิดคิดมิชอบแล้ว จะจัดการเสียเดียงนก็ได ด้วยเดชพระมหากรุณาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าหยี่หวี่ ซึ่งท่านมีจิตตโมหันธ์ปลงพระชนมชีพเสีย ข้าพเจ้ายกโทษให้ท่านได้ ค่อ

เมื่อท่านสัญญาว่าจะไม่เปิดปากพูดเรื่องนี้ให้ใครทราบแม้แต่คนเดียว และจะต้องตาออกจากตำแหน่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพบูชาซึ่งตัวท่านทำเป็นมตทินไว้ทันที”

นายกตั้งฉ — “อาตมาภาพจะปฏิบัติตามที่ตั้งทุกประการ”

ฟอลคอน — “พอแล้ว” ขณะนั้นทหารฝรั่งเศษต์ ลงจากหลังช้าง มายืนเข้าแถวหยั่งสองข้าง ฟอลคอน ตรงเข้าไปหา เคาณเคอฟูรเบง ผู้บัญชาการทหารกองนี้ พูดว่า—

“ท่าน เคาณ กษัตริย์พระองค์ใดจะได้รับความช่วยเหลือจากสัมพันธมิตรในเขตอันเหมาะสมไม่มีเหมือนพระเจ้าหยู่หัวของข้าพเจ้า ที่ได้ทรงรับความช่วยเหลือจากชาติฝรั่งเศษต์ ข้าพเจ้าขอแสดงความขอบใจในตัวท่านและทหารของท่านแทนพระเจ้าหยู่หัวด้วย”

นายทหารฝรั่งเศษต์ — “ที่ท่านพระคตังต์แสดง

บทที่สิบเอ็ด

จนแต้ม

ในฝูงชนซึ่งมากอยชมคกระบวรเด็ดจนนับได้
 หาดายพันคน มีชายสองคนซึ่งกระตือรือร้นมาก
 ในเรื่องเด็ดจพระราชดำเนิรกับพระราชวัง คือ
 จ้าวโศยาทอนและจ้าว อับคต ทั้งสองแค้นคัว
 ปดอมเปนพระสงฆ์ (?) ซุ่มหยู่ในบ้านของชาว
 บ้านแห่งหนึ่ง หยุรมแม่น้ำห่างจากกำแพงเมือง
 ไปประมาณร้อยหุต

ณะทณคนทงสองได้คกตงไว้กับนายกสงฆ์และ
 นายทหารโปรตุเกด ให้คอยฟังเสียงปืน และจะ
 มีเรือของพระเพทราชาตำหนิงมารับ เมื่อได้ยิน
 เสียงปืนใหญ่ ซึ่งเปนเครื่องสัญญาณออกให้รู้ว่า
 พวกขบดจับพระเจ้าแผ่นดินและพระคตงได้ ให้
 คนทงสองตงเรือรับเข้าไปในเมือง ปนเปหยู่ใน
 หมู่พตเมือง ปดุกใจให้พวกเหต่านหันฆ่าพันบนหัว

พวกฝรั่งและพวก คริสต์คัง ในกรุงศรีอยุธยาเดี่ยให้
 ด้นเชิง ถ้าบ้านเมืองกำลังอดห่ม่านจดาจตด้น
 ให้ จ้าวไต้ยาทอนกับจ้าวอับคุด คุณด้มัครพรรค
 พวกเข้าไปในพระราชวัง ทำการซัง คากิตา นาย
 ทหารโปรตุเกส เริ่มตงมือไว้ ให้เรียบ

บัตนกระบวรเด็คจก็ผ่านเตยไปด้แล้ว คนทัง
 ด้องนังคอยด้ำเหนียกเตยงด้ญญาหุยได้ด้องซัวโมง
 เตมๆ ยิงหาได้ยินไม้ ต่วงมาได้อีกซัวโมงนึ่ง
 จ้าวไต้ยาทอน จังเฮยซันว่า—

“อับคุด เพื่อนรัก คอยหุยหุยงนเหตด้อทน
 ด้แล้ว” แต่จ้าว อับคุด มอกุมตามกริด้ซังซ่อนหุย
 ไต้ด้ือ (จัวร์?) ใจแน่มไม่คอบหุยงไร จ้าว
 ไต้ยาทอนพคค่อไป “ข้าพเจ้าจะไ้ให้คนเข้าไป
 ด้บซัวโมงนึ่งเมืองคู้”

จ้าว อับคุด ยิงคองเขามอกุมตามกริด้หุย แต่
 คราวนเหตด้อบมาคู้ด้หายคนด้วย กริยาซันคู้ถูกว่า
 เปนคนชตาด คอบว่า—

“ต้องอดทนไปก่อนซี ท่าน คอยนานยิ่งดี
จะได้หิวจัดขึ้น ”

จ้าวโศยาทอน—“หรือบางทีไอ้หมาฝรั่งจะทำ
พิธีเดี่ยวเมื่อเวตาจวนได้จวนเดี่ยวก็ไม่ได้ ”

จ้าวอับดุล—“ไม่ดำเรจนะหรือ? ไม่มีเดี่ยวตะ
เรื่องเอาเงินยัดปากมันเข้าไปที่เจ้าพวกหมาคริสต์ตั้ง
จะทำการไม่ดำเรจ เจ้าพวกฝรั่งเหล่านี้จะรักษา
เกียรติยศอะไรกับมันนักหนา ตั้งแต่ตะกะตะเหินแก่
เงินทอง เอาเหยื่อต่อหย่างเดียวก็ดำเรจประโยชน์
ตลอด ”

จ้าวโศยาทอน—“เฮ้! มันเดี่ยวบอกสัญญา
ไม่ใช่หรือ?” เวदानนมเดี่ยวบนนคหนึ่งดังก้องมา
ในอากาศ

จ้าวอับดุล—“อไร! ตเมอไปกระมัง? นี
มันเดี่ยวบนเตกไม่ใช่เดี่ยวบนใหญ่เดย ”

ขณะนั้น จ้าวโศยาทอน มีความยินดีมองเห็น
เรือมา ร้องว่า “มาแล้ว เรือของเดัดจพ่อเรา ”

จ้าว อับดุล—“พูดอะไร? บินใหญ่ยังไม่ถึงให้
 ดัชนีมา เรือจะมาอย่างไร?” แต่ในเวลาเดียวกัน
 นนจ้าว อับดุล ตกขึ้นไปงอกลง เห็นเรือของพระ
 เพทราชาที่จำได้ พูดต่อไปว่า “จริง เห็นจะเป็น
 เรือของเรา หันเข้าจอดแล้ว มีคนในเรือชนบก
 มากคนหนึ่ง”

จ้าว อับดุล พูดยังไม่ทันขาดคำ ก็ได้ยินเสียง
 บินใหญ่ต้นตองกระหึ่ม คนทั้งสองมอกุมอาวูช จัด
 การเตรียมตัวจะลงจากบ้านไป แต่พบว่าคนหนึ่ง
 วิ่งมาเสียเคมีเต่า ตรงเข้ามาหมอบหยาบตายบาท
 จ้าวโศยาทอน บอกว่า—

“เสด็จพ่อ—”

จ้าวโศยาทอน—“เสด็จพ่อ ทำไม? เรื่อง
 ไม่ดำเรจหรือ?”

บ่าว—“กระหม่อมเคราะห์ดีรอดชีวิตมาได้
 ไต่กริกทราบที่ท่านเข้ามาในกรุง เพราะฉะนั้น
 เสด็จรับสั่งให้มารับท่านทั้งสองหนีไป”

จ้าว อับดุล นิกโกธร—“ไอ้หมา ไอ้กรีก
หือ!” แต่เป็นคนใจเย็นมีสติดี พูดเตือนว่า—

“พากันไปหาบิดาของท่านเถิด โชคยังไม่ให้
ต้องรอไว้คราวอื่นอีก”

บ่าว—“เด็ดดวงเรือโดยเร็วเถิด เพราะไอ้
กรีก รู้ว่าท่านมาซ่อนอยู่ที่ไหน”

จ้าว อับดุล—“เดชะพระ มหามัค เหนจะต้อง
หนีไปทางเรือ ไม่มีหนทางอื่นแล้ว” ทั้งสองตง
จากบันไดบ้านลงเรือทันที

ในเรือคอนทเป็นห้องมีม่านกั้นมิดชิดมิดชิดธรรมดา
แต่คนทั้งสองมิได้ร้อ หรือตั้งค้ำว่าผิดแปลก
เพราะ การซ่อนตัวต้องเอา ม่านตง กำบังให้มิดชิด
ครั้นเข้าไปข้างในเรือ ใครเด่าจะวาดรูปแต่ตงหน้า
ความตกใจของจ้าวได้ยาทอน และความโกรธแค้น
ของจ้าว อับดุล ได้ถูก เพราะในทันทีนั้นถูกรวบ
รัดเอามือไว้ และมีทหาร ฝรั่งเค้ด คุมตัวหยุดคงโหด

อย่างไรก็ดี เมื่อต้องมาในแม่น้ำอันราบรื่น คนทั้งสองมิได้พูดอะไรสักคำ จนจ้าว อับดุล ตั้งเกศ เห็นเรือต้องมาแฉะยังหน้าบ้าน ฟอลคอน ก็พูดขึ้นว่า—“พระเจ้าท่าทรงเดชมหันต์ ฤชิตให้ข้าพระองค์ต้องมาหยุดไต่ต้นไถ่กรีกเด่มอ”

นับแต่เวลานั้นเป็นต้นไป จ้าว อับดุล แน่ใจว่า ฟอลคอน ผู้ชนะคง จะตัดสินใจทำโทษตนให้ได้รับความทรมาณตายช้า ๆ จึงปลัดอยใจไม่ตั้งทกสัณฑ์ เพราะคิดเห็นว่าอย่างไรคนก็จะต้องตาย แต่จ้าวไต้ยาทอนนั้นครวญครำว่าไรห่วย

ฝ่าย ฟอลคอน เมื่อกลับจาก พระราชวัง ก็มาเยี่ยมคนทั้งสอง แต่ภรรยาของคนทั้งสองค่อนข้างฟอลคอน นนต่างกัน จ้าว อับดุล เห็น ฟอลคอน ก็ค่อนข้างพูดอย่างไม่เกรงกลัวว่า “เฮ้ย! ไ้หมา กรีกครวญเปนน้่มึง เซญแต่เนื้อเถื่อหนังตามใจซี” ส่วนจ้าวไต้ยาทอนพูดว่า “ท่านเจ้าคุณ ฟอลคอน ซึ่งเป็นผู้โปรดปรานของพระเจ้าห่วยหัว หน้าใจ

ท่านกอบด้วยเมตตากรรณา คงไม่ใช้อำนาจของ
ท่านชยคนหย่างข้าพเจ้า”

ฟอลคอน—“เจ้าชบด ผู้ซึ่งพยายามจะทำ
ร้ายปดงประชนม์พระเจ้าหยู่หัว จะมีมือโรบ้องกัน
คนให้พ้นโทษอันหนักันได้”

จ้าวโศยาทอน—“ไม่มีเดย ท่านเจ้าคุณ ไม่
มือโรบ้องกันไม่ให้ ไครบโทษนเดย ข้าพเจ้าเกิด
มานับว่าดวงชาตาร้าย แต่ท่านเจ้าคุณเป็นคนมี
วอด้นาบารมีมาก คงมีความเมตตา ช่วยชีวิต
ข้าพเจ้าไว้เถิด ข้าพเจ้าจะมอบกายไว้ให้เจ้าคุณ
ใช้ตรอยสุดแต่ใจจนกว่าชีวิตจะหาไม่”

ฟอลคอน—“คุด! เป็นถึงจ้าวนายเชอพระ
ญาติดวงค์โกตชิตพระองค์ พุดตังนได้เหมือนกัน
หรือ?”

จ้าวอับคุด—“เฮ้ย! ไอ่กริก โกตชิตพระองค์
ก็พระองค์ทมีเจ้าพวก ผรังเคตต์ เจ้าพวกบาศ์หดวง

คอยหนุนหลังชีวิต และตัวมันนั้นแหละคิดการจะเป็นชบด”

ฟอลคอนทำเป็นไม่ได้ยิน ถาม “และถ่วงตัวเจ้า ไ้้มตาย เจ้าจะว่าอย่างไร?”

จ้าว อับดุล—“ตัวก็คือตุ๊กของพ่อกู ไม่ปราถนางอนง้อขอชีวิตจากมัน ขอหย่างเดียวบอกให้กูทราบว่ ไ้ใครคนไหนคิดทรยศนำความไปบอกมัน ถ้าได้รู้แล้วจ้าว แมกกาจารย์ ยอมตายด้วย ความยินดีเท่ากับเป็นเจ้าของไปแต่งงานที่เดียว”

ฟอลคอน ทำเสียงแข็ง — “พระเนตรของพระพุทธเจ้า เองเห็นถึงใจและความลับอันอุกฤษฏ์ของพวกสัตว์คนบาปได้หมด เองเห็นไ้กับปีศาจ ทหารฝรั่งทรยศ เมื่อเวตามันตั้งชื่อในสมุดเพิ่มชื่อนอกชื่อหนึ่ง เองเห็นนายกตั้งฆนำส่งมูรายชื่อไ้ผู้รายไปซ่อนไว้ไ้ฐานพระพุทธรูป เองเห็นชื่อซึ่งมปรากฏในสมุดคำหยาในขณะนั้น” ฟอลคอน พุดแล้วเอาสมุดคำเล่มนั้นให้ดู

จ้าว อับดุล นึกคาดคะเนความทราบได้แจ่มแจ้ง
จึงร้องขึ้นมาด้วยความเจ็บแค้นหัวใจว่า—

“ซึ่งรียาแท้ๆ เราถูกไอ้คน คริด้ตั้ง ตบตาเขา
ได้ไม่คิดเห็น ถ้ารู้เสียแต่แรกจะเอากริด้ที่มัน
เสีย พอกันที พระ ข้าห้า ทรงเดชมนต์ เรา
ยอมถวายชีวิตไว้ในพระองค์ เฮ้ย! ไอ้กริด้ จะ
แก่เผ็ดเด็ดหัวชวแกงอไรท์ก็ก็เซอู เปนที่เปน
โอกาสของมึงก็จงจัดการเถิด อับดุล จ้าวแห่ง
แมกาดาร์ ไม่ต้องการจะพบกับมึงให้เสียเวลาอีก”

ฟอลคอน—“นี่แน่ อับดุล เราจะไม่เรียกเจ้า
หย่างอื่นนอกจากชอน เราขอถามตามแบบธรรมเนียม
นิยมบ้านเรือนของเจ้า ถ้าฐานะของเราแต่ละของ
เจ้าในเวลานี้กตบกันเสีย เจ้าจักทำต่อเราเปน
ประการไร?”

จ้าว อับดุล—“ตายชิวะ ตายทันที มึงจะเอา
อำนาจอะไรในโดกมาช่วยไอ้หมา ซึ่งเค็รการยชิต
ขวางกุกมาทุกตั้งทุกหย่างได้ไม่มีเลย”

ฟอลคอน—“ดีแล้ว จงเฝ้าหวังพระบรมราช
วินิจฉัย ซึ่งพระราชทานมาให้เราผู้เป็นเสนาบดี
เป็นผู้จัดการ เจ้าจะรู้สึกว่าคุณ ครีดีตั้ง เขาแก่
แก่นศักดิ์ด้วยสถานไร”

เจ้าแมกสาร นิ่งฟังด้วยความตั้งใจ แต่ก
ทอดอาลัยในชีวิตหยู่แล้ว

ฟอลคอน—“อับดุล เจ้าเป็นคนหน่หรือจะมา
ฟังเยนในแผ่นดินสยาม ความทุกข์ของเจ้าก็ยังไม่
ใหญ่หยู่แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่มี
พระบรมราชประสงค์จะต่างชีวิตเจ้า ทรงพระ
กรุณาโปรดให้เจ้าหลุดพ้นโทษเป็นไทแก่คน แต่จะ
ต้องออกจากประเทศสยามไป ไม่กดับมาเหยียบ
อีกเป็นอันขาด”

เจ้าอับดุล มีความปลาดใจและตกตถึงอะไรไม่
เท่ากับได้ฟังคำเหล่านี้ ดวงตาแวววาวด้วยความ
ยินดีจึงตั้งตาคูตราย พุดตอบเต้งเบาตง ว่า—

“ไอกริก ก่เกิดข่มงหย้จนตอดชีวิต เพราะ
มิ่งชนะกูมาต้องครังตำครังแด้ว จ้าวแมกาดาร์
ไม่กดำ หรือไม่ยอมรบชีวิตของคนจากไอศักรัก
พยาบาท!”

ฟอลคอน—“เฮ้ย! นีเองเป็นคนหรือมีค่าจ
ไม่คิดถึงดวงตกลมเมยซึ่งมีความรักใคร่อาลัยในคน
บ้างหรือ?” ว่าแด้ว ฟอลคอน คิดเชือกทิ่มตอก

ไต่ยื่นออกชอบครภรรยา แม่แต่คนมีใจอำมหิต
กรัดกัดตั้งข่านไปทั่วสรรพางค์กาย บางทีจะนึก
คิดตนเองว่า แตะชนคนอนซึ่งเป้นศักรว้ายของคนยัง
เป้นผูกคิดถึงก่อน จ้าวแมกาดาร์ คิดตั้งหน้าตา
คตอหน่วย ตอบว่า—

“ไอกริก มิ่งเป้นผูกทำให้กตองคกดำ แตะ
มิ่งก็เป้นผูกปตอยกให้พนภัย แต่มิ่งรหรือไม่ว่า
ความพยาบาทของจ้าวแมกาดาร์ ไม่มวันศุณยดิน
มิ่งไม่กตวอนตรายไปวันหน้าหรือ?”

ฟอลคอน หัวเราะ— “จะไปกวดวอไรกับเจ้า?
แต่ถึงเจ้าจะเป็นคนเกกมะเหรกเกเรอะไร ก็ยังเป็น
จ้าวเป็นชายชาติชาครี เย็นฉุนเจ้าจงรีบไปเถิด”
เมื่อจ้าวแมกาดาร์ออกจากห้องไปแล้ว ฟอลคอน
หันไปพูดกับจ้าวไต้ยาทอนว่า—

“ท่านไต้ยาทอน การขบคกรวณนับว่ากำจัด
ได้เด็ดคนมือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง
พระกรุณาพระราชทานโทษให้แก่ท่าน ด้วยทรง
เห็นว่าจะเป็นที่เต็มเตี่ยมในพระราชดำริ ทงเรื่องน
ก็มีได้มีใครทราบว่ามีใครเป็นหัวหน้าบ้าง นอกจาก
พระองค์เองแต่ละตัวเรา พวกราษฎรทราบแต่ว่า
กองทหาร ไปรตุเกส ก่อการกำเริบเป็นขบคกรวณเท่า
นั้น ทำโทษด้วยนายเสี้ยก็พอแก่ความยุติธรรม
แต่ด้วยคิดว่าท่านไม่ต้องกลับไปหัวเมืองอีก ตั้งแต่
นี้ต่อไป หน้าที่ของท่านจะต้องหยุดไว้ที่วัดพระองค์
เต็มมือ”

จ้าวโศยาทอน คงจะได้แจ้งถึงการขอขอบคุณเสีย
 พร้า แต่ ฟอลคอน มีความอิดโรยเต็มที่ เพราะ
 ใช้สติปัญญาและกายจัดการเรื่องนั้นมาหลายชั่วโมง
 จึงกลับเข้าไปยังห้องของคน พักผ่อนอารมณ์
 หุ่ยกั้บับบคุรกริยาพยายาม ดมเรื่อง เมื่อกกลาง วันเดี่ย
 มอนิกะ หยากฟังรายดเอียดเรื่องขบคว่า เหตุไรจึง
 ทราบ และปราบปรามได้หย่างไร

ฟอลคอน ได้ให้ฟัง ว่าน้องชายพระนายไวย
 บวชเปนพระและเข้าพวกขบคด้วยคนหนึ่ง แต่ใจ
 ไม่สู้จะจริงจังกนัก ผู้นี้ได้ใ้รับว่าเขาจดหมาย
 ดับไปให้พระนายไวย กำขบตั้งให้เบ็ดคทันท
 เพราะมีเรื่องสำคัญเกี่ยวด้วยภยอันตรายส่วนตัว
 พระนายไวยทราบมานานแล้ว ว่าน้องชายเกี่ยว
 ข้องกับพวกซึ่งไม่ชอบพระเจ้าแผ่นดินและ ฟอล-
 คอน ก็ไม่กล้าเบ็ดจดหมายดู จึงนำมาให้ ฟอล-
 คอน ฟอลคอน เบ็ดจดหมายนั้นอ่านทราบความ
 คดอดแล้ว จึงใ้ให้พระนายไวยรับไปเมืองชนบุรี

ทันที เพื่อไปเชิญ เคนันเดอฟูรแบง มาช่วยเหลือ
 ส่วน ฟอลคอน ไปขู่พระซึ่งเป็นน้องชายพระนายไว
 จนตกใจกลัวแจ้งอุบายของพวกขบดให้ทราบจน
 หมด ทั้ง ฟอลคอน ได้ทราบด้วยว่าข้างในพระ
 ประทานในโบสถ์เป็นโพรง พอเข้าไปซ่อนตัวฟัง
 และวิธีดำเนินการของพวกขบดได้ตลอด ผู้อ่าน
 คงจะเห็นว่าพระเนตรพระประทานแหว่ดวง จน
 นายกตั้งชั่งใจเมื่อเวตาเอารายชื่อผู้คบคิดไปซ่อน
 นั้น ไม่ใช่ซ่อนโกศ คือ ฟอลคอน ซ่อนหุ้ยในพระ
 ประทานนั่นเอง

เมื่อพวกขบดออกไปแล้ว ฟอลคอน จึงรับ
 กลับไปเมืองตเวี กราบทูลถึงอุบายซึ่งจะกำจัด
 พวกขบด พระเจ้าหุ้ยหิวทรงเห็นพ้องด้วย ฟอล
 คอน จึงรับมาจัดการทันที ถ้าเราฉลาดอย่างไรผู้อ่าน
 ก็ทราบมาแล้ว

เรื่องขบดซึ่ง ฟอลคอน จับได้และกำจัดด้วยวิธี
 ไร แม้ ฟอลคอน พยายามบีบบังไม่ให้มหาชนทราบ

ก็ไม่วายที่จะมีผู้รักกันเช่นในเวดอันเร็ว ด้วยเหตุ
 ดั่งนี้ ประจวบกับเวตาซึ่งราชทูต ฝรั่งเศส เข้ามา
 อีกเป็นครั้งที่สองด้วย ฟอลคอน ก็เป็นผู้มีคนนิยม
 ยิ่งขึ้น จนราษฎรเต็มใจเห็นพ้องให้ ฟอลคอน ส่ง
 ข้าราชการไท่ตามคนไปเมือง ฝรั่งเศส กับเอกอัคร
 ราชทูต เพื่อทูลขอยืมทหาร ฝรั่งเศส จากพระเจ้า
 หตุย มหาราชมาอีกตั้งร้อยคน

การที่ทหาร ฝรั่งเศส ได้ทำการช่วยเหลือในคราว
 ที่แฉะมา เป็นพยานให้เห็นว่าควรจะนำทหาร ฝรั่งเศส
 ฝรั่งเศสมาไว้ในกรุงสยามเพิ่มเติมขึ้นอีก ประกอบ
 ทั้งกษัตริย์ ฝรั่งเศส ได้ทรงทราบคุณวุฒิความดี
 มารดของ ฟอลคอน แม้ในเวตานี้ ฝรั่งเศส ยัง
 คิดพันธ์ทำดีก่อกบฏกับชาติซึ่งถือศาสนา คริสต์ตั้งนิกาย
 ไบรเศสตันต์ สุ่มทบกันก็ดี พระเจ้า หตุย ยังทรงยิน
 ติประทานทหาร ฝรั่งเศส มาให้ตามที่ต้องการอีก

เมื่อทหาร ฝรั่งเศส กองใหม่มาถึง กรุงสยาม
 ฟอลคอน จัดการบัญชาตามบ้อมและรักษาพระองค์

แข็งแรงขึ้น เบนอนไม่ต้องวิตกเรื่องขบดก็มาก
 น้อย ใจ ฟอลคอน ก็หายกังวล ตำมารถอดหนุน
 คำสอน คริสต์ได้เต็มกำลังต่อไป บาค์หดวง
 เคอตาอังส์ก็ดำวว่า “เพราะเหตุดังนี้ ฟอลคอน
 ได้สร้างโรงเรียนสำหรับสอนคำสอน ดังบาค์หดวง
 เยซูอิก ไปประเทศจีน และในรวางคอยพวกบาค์
 หดวงอื่น ๆ เข้ามาเมืองไทอิก จะได้ส่งไปประกาศ
 คำสอนณะประเทศอื่น ๆ ซึ่งตั้งใจไว้ค่อไปนั้น ฟอล-
 คอน ได้สร้างที่พัก อาศรัยให้แก่พวกบาค์หดวงซึ่ง
 หยู่ในกรุงศรีอยุธยาและเมืองตโว้ พระเจ้าแผ่นดิน
 ดินเสด็จมาเยี่ยมโบสถ์และหอศุดาวซึ่งกำลังสร้าง
 หยู่เต็มอ ทงทรงช่วยเร่งรัดนายช่างนายารสร้าง
 ให้แล้วโดยเร็วด้วย ในหมั้นนั้นพวกบาค์หดวงพยายาม
 จะตั้งสอนให้พวกพระสงฆ์มาเข้าวัด เพราะ
 ฉนั้น จึงตั้งหน้าเรียนภาษาของพินเมือง

ฟอลคอนต้องการจะหักค้วไม่ให้พวกไทคณะ
 ใหญ่ซึ่งพระเพทราชาเป็นหัวหน้า มีความเกียดขัง

พยาบาทในตนยิ่งขึ้น จึงได้ยกโทษให้แก่จำว
 โสยาทอน ซ้ำพยายามทำเป็นดีมีความหวังดีแท้ที่
 เดียว แม้จะรู้หยู๊ด ๆ ว่าพระเพทราชาเป็นตัวการ
 ในเรื่องขบถก็จริง ส่วนพระเพทราชาไม่หยากจะ
 ให้พระเจ้าหยู๊ดหวี่ซึ่งตนคิดร้ายหมายปดงพระชนม์
 ทอดพระเนตรเห็นหน้า หรือกลัวว่าบางที่พระเจ้า
 หยู๊ดหวี่คิด ฟอลคอนก็คิด จะหาอุบายหย่างใด
 หย่างหนึ่งทำตายตนเสีย จึงหนีออกไปอุปถัมภ์
 เป็นพระ คิงหน้าตัวมณฑลภาวนารักษาศักดิ์หย่าง
 เครื่องครัด จนต้องต้อว่าเป็นผู้คงหยู่ในศักดิ์ครัทธา
 มันคงยังนึก ตัวงมาได้ด้ามบี พระเจ้าหยู๊ดหวี่ทรง
 พระราชอนุสรเห็นว่าพระเพทราชาคงจะพดหมด
 มตทินซึ่งมีหยู่ในหัวใจแล้ว ก็มพระราชประสงค์
 จะทรงเรียกกลับเข้ามาบริหารราชการตามเดิม ตาม
 ทมพระราชประสงค์หย่างนี้ ฟอลคอนได้กราบทูล
 คิดคำนในชนคนบ้าง แต่เชื่อใจว่าอำนาจของตน
 หยู๊ดมันแล้ว และพระเพทราชาคงไม่ตำมารถทำ

อันตรายคนได้ มาภายหลังจึงคัดลอกตามพระราช
ประสงค์ ครองเองซึ่งจะเป็นปัจจัยให้ฟอตคอน
ถึงแก่ความวิบัติเป็นปัจฉิมวาระ ดังจะได้เห็นต่อไป
ไปในบทหลัง

บทที่สิบสอง
ต่างร้าย

เย็นวันหนึ่งซึ่งดวงมาได้หกเดือน นับแต่ทรงพระ
มหากรรุณาเรียกพระเพทราชาจากตัมมา มอนิกะ
กำลังตั้งตาคอยดាំมีจะกตัมมาจากเผ่า ครั้นมาถึง
เห็นหน้าผวควมวอดผวชดผดผกฤติบอกว่ามีทุกข

มอนิกะ โถมตัวไปทอดคอดดាំมี พตางวอน
ถาม “ เปนทุกขด้วยเรื่องอะไร ดีหน้าผดกกว่าเมื่อ
เข้ามา? เจ้าคุณไม่ตบายคิดมากไปกรรมง?
โอย! ถ้าไปไกลจากแผ่นดินไหนไต่เพนดี ”

พอดคอน—“ หย่าพุดตงน็ดหัดอน ไปเดี้ยก็
เท่ากับไม่คิดถึงคุณประเทศชาติ ซึ่งอุดหนุนเราให้มี
ทรัพย์มีอำนาจ และช่วยหัดอนให้ตมความปราณา
คือประกาศพระคำตนาอันศักดิ์สิทธิ์ของเรา ”

มอนิกะ—“ พอดคอน ที่รัก เธอหัดกไม่คอบ
คำถามของดิฉัน ถ้าไม่ใช่เรื่องตาคัญร้ายแรง เธอ

คงไม่เห็นว่าผิดควมวดมาหาดิฉัน เรื่องจะร้ายได้
ทุกซั่วย่างไรต้องให้ดิฉันทราบบ้าง ทุกซั่วย่าง
ไรก็ต้องดิฉันด้วย ”

ฟอลคอน—“ ยอครัก เรื่องจะว่าร้ายก็ร้าย
จะว่าไม่ร้ายก็ไม่ร้าย วาสนาของเรากำลังมีเมฆ
ร้ายผ่านมาบัง บัดนี้พระเจ้าหุ้ยหัวทรงพระประชวร
หนัก พวกขุนนางที่ฝากฝ่ายหุ้ยกับพระเพทราชาคิด
จะการยจะให้หัวหนามันได้ตั้งราชสมบัติ แล้วมัน
เท่านั้น มันยังแแต่ตั้งกิริยากระด้างกระเดื่องผิด
ธรรมเนียมมองน้อยมองใหญ่ดูเอาพ ชังมันทงเกิดยศ
ทงกตวอดคอนหุ้ยในใจมันมานาน ”

มอญิกะ—“ แแต่จะเป็นอะไรไปนักหนา? เมื่อ
พระราชธิดาและพระอนุชายังมีพระชนม์หุ้ย พระ
เพทราชาจะมีช่องได้ราชสมบัติหย่างไร? ”

ฟอลคอน—“ มอญิกะ ถ้าเกิดเรื่องร้ายดังที่
ฉันวิตกหยนชน ก็จะมีคนหุ้ยในแผ่นดินสองคนเท่า
นั้นซึ่งจะมีโอกาสได้เป็นใหญ่ในแผ่นดิน ผู้หนึ่งคือ

พระเพทราชา อีกฝ่ายหนึ่งคือควมแพนหม่อม
 บั๊ย^(๑) ให้หัวเตดคั้นชาตหย่างไรเปนไม้อยอมให้
 พระเพทราชาชนะได้ เอ๊ะ! แตนเราก้อออกจะบ้า
 บ้าเอาจริง ๆ ด้วย เราจะต้องกต้อวไรอีก? คาม
 บ้อมนอกกรงก็หยในกำมือเรา ทหารพอกเราก้อม
 หยู่โกต ๆ คำแห่งนำทราขการดำคัญในแผ่นดิน
 ก็ตกหยในพอกดำหายเรา หย่าวิกเคย มอนิกะ
 ไม่ต้องเปนทุกขเปนร้อนไปดอก นีเจ้าหนไปไหน?
 บอกให้มาวังเตนพอให้หายกังวลเรื่องนเดี่ยหยอย”
 คุณหญิงยังไม่ทันออกจากห้องไปตามบุตร ก็พอ
 คิมผเสามา บอกว่า แม่ทัพ เตเฟอร์เยอะ แตะ เคา่น-
 เตอรฟูรแบง มาหาด้วยชระร้อน

(๑) เหนจะเปนพระหรือหม่อม บั๊ย ซึ่งกล่าวไว้ในพระราชพง-
 ศาวดาร ว่าเปนบุตรขุนไกรสิทธิศักดิ์ทรงพระกรุณาเอามาเลี้ยง
 ไว้. ในหนังสือเรื่อง อังกฤษ สมาคมกับไทยของหมอ แอนเดอ-
 สัน หน้า ๓๓๐ (Anderson's English intercourse with Siam)
 กล่าวว่าสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีพระราชบุตรบุญธรรม
 คนหนึ่ง เปนคนนับถือศาสนา คริสตัง เหนจะเปนคนเดี่ย
 กับคนนี้กระมัง.

ฟอลคอน—“ ข้อเท็จจริง ๆ เจ้าพวก ฝรั่งเศส นั้น
 เชิญตัวเขาเข้ามาเถิด ” แล้วหันไปพูดกับ มอนิกะ
 ว่า “ หัดออกไปรับตุ๊กเราเถิด ฉันรับนายทหาร
 เหล่านี้เสร็จจะตามไป ” ครั้นภรรยาหัดเข้าไปทาง
 ประตูอีกทางหนึ่ง หยทางนักมนายทหารเข้ามา
 เมื่อได้ทักทายปราศรัยกันตามธรรมเนียมแล้ว เด
 ฟอริเยอะ พูดขึ้นมา—

“ เดอกรอนกันเดย์แล้ว เจ้าคุณ ทำใจดีให้
 แก่พระเพทราชาซี เดียวนเท่ากับเราอีวังแดนให้
 มั่นออกมาค้อยเราเถ็น ”

ฟอลคอน—“ เอ๊ะ ! ได้ทราบข่าวอย่างไรมา
 บ้างหรือท่าน ? ”

เดฟอริเยอะ—“ ท่านผู้รักษาทะนครศรีอยุธยา
 จะเป็นผู้กราบเรียนให้ทราบเอง ”

เดอฟูรเบง—“ เดียวนพวกขบดมีพระเพทราชา
 เป็นหัวหน้า กัดังกำเริบจะก่อการขบดขึ้นอย่าง
 ใหญ่คงตุกถานชนในไม่ช้า ”

ฟอลคอน พดหย่างคริครอง—“ ท่าน เคนี่ ข้า-
 พเจ้าไม่ต้ปดาดใจในเรองหนัก นันทานทราบมา
 หย่างไร? ท่านได้หตักฐานไว้บ้างหรือไม่? หตัก
 ฐานที่พอจะให้ข้าพเจ้ามีอำนาจ ออกคำสั่งจับตัว
 ทันท”

เดอฟูรบง—“ เรองหตักฐานข้าพเจ้าจะให้
 ท่านพิจารณาวินิจฉัยเขาเอง แต่จะขออนุญาต
 เรียนถามก่อนว่า พระเจ้าหยี่ห้วกำลังทรงพระ
 ประชวรหนักหยู่หรือเปด่าในเวदान?”

ฟอลคอน—“ ทรงพระประชวรหนักจริง ”

เดอฟูรบง—“ เช่นนนเจ้าคุณควรฟัง พระ
 เพทราชาเห็นได้โอกาสในรวางประชวร ดอบเข้า
 ไปในพระราชวัง ถ้ายตายพระราชตัญญกรเขา
 มา แกะเปนคราปดอมประทับไปเบิกเครื่องอาวูรกระ-
 สุนดินค้ำมาจากคตัง ”

ฟอลคอน—“ แต่ไอ้คนรักขามันจะมอบของ
 ให้หรือ?”

เดอฟูรแบง—“ทีไหนจะกล้าขัด ผู้เบิกเป็น
คนใหญ่คนโตแต่ละก็รับตั้งประทับพระราชตัญจกร
ด้วย ทั้งเจ้าพวกนั้นรับดินบดจากพระเพทราชาไว้
แล้วไม่ขอย มันก็จะแก้ตัวว่าเพราะเชื่อว่าเขาไปใช้
ในราชการส่วนพระองค์โดยค้อน จึงได้จ่ายให้ไป”

ฟอลคอน—“ทรมตจริง ไอ้พวกเหล่านั้น
เออแน่ท่าน เคา่น ตั้งคืบข้างใหม่ว่าเวตาโรมัน
จะตงมือก่อการร้ายจากตงนั้น?”

เดอฟูรแบง—“เวตาเมื่อแต่ดจตวรคคทันท”

ฟอลคอน—“หย่างนนเราคองรับตงมือปราบ
ไอ้พวกขบดเตี้ยแคตตนมอ ท่านแม่ทัพ ท่านเป็นผู้
ซึ่งมีความจงรักภักดีหยในพระเจ้าหยหัว จึงรับ
ตงไปชนบุรี คุมทหารที่ประจำหยที่นั้นชนมากกร
ทันท หยู่ชางนชาพเจ้าจะคิดจัดการให้ทหารที่ท่าน
คุมเอามาได้มีชัยโดยเร็ว”

เดฟอว์เยอะ—“ข้าพเจ้าจะจัดการตามคำสั่ง
ให้เร็วที่สุด จะได้ปราบปรามพวกผู้ร้ายใจกำเริบ

ให้ศูนย์ดินแผ่นดินไปเสียที่ ราษฎรจะได้ไม่มีอันตรายในเมื่อผลิตเปิดดินใหม่ซึ่งมักจะหยุกหยิกกันเสมอ”

ฟอลคอน—“ก็ยากให้มันตุงงั้นเหมือนกัน แต่จะตุงงั้นได้อย่างไร? ใครจะเป็นผู้บังคับการภายนำได้?”

เคเฟอร์เยอะ—“ได้ทำ ข้าพเจ้าจะขอพูดอย่างตรงๆ ท่านได้ปฏิญญาไว้แก่พระเจ้ากรุงฝรั่งเศส จ้าวนายข้าพเจ้าว่าจะให้ประเทศนั้นเป็นคริสต์ตัง ถ้าพระเจ้าแผ่นดินพระองค์หนึ่งทรงราชย์หยุ่ตราบโด บ้านเมืองจะกตัมถือศาสนา คริสต์ตังเป็นไม่ตำเรา คงถือศาสนาด้ต่างหยุ่ตราบนั้น ขอท่านได้สัญญาแก่ข้าพเจ้าว่า ถ้าพระเจ้าแผ่นดินเสด็จสวรรคตเมื่อไร ผู้เป็นกษัตริย์แทนต้องเป็นผู้นับถือศาสนา คริสต์ตัง”

ฟอลคอน กัดริมฝีปากเคืองมาก แต่ไม่กล้าแสดงออกมา—“ท่านแม่ทัพ ท่านขอรับรองข้อซึ่ง

เป็นไปได้ ใครจะเป็นผู้รักษาความในใจของ
จ้าวนาย อาเซีย ไว้ได้? ใครจะเป็นผู้กักกันไม่ให้
พวกพุทธธ่อมหน้าธ่อมหลังได้? ยิ่งก่อน ต้องรอ
ไปก่อน ความอดทนไว้ได้นั้นแหละจะทำให้สำเร็จ
ประโยชน์ จะเดิรวิชิมขึ้นใจยังไม่ได้”

เคฟอว์เยอะ—“ไต่ท้าว จะให้ข้าพเจ้าต้อง
พดให้ชดียงกว่าที่แถมมาหรือ? เช่นนั้นข้าพเจ้า
ร้องขอท่านในพระนามแห่งพระเจ้า หตุย ตัญญา
ขอหนังสือเพื่อบรรดาตอบแทนที่ กอง ทหาร ฝรั่งเศส
ได้ช่วยเหลือ”

ฟอตคอน สดิงวาม เมื่อเเกงคาดความประสงค์
ของชาย ฝรั่งเศส ออก โถดถามว่า “อไร?”

เคฟอว์เยอะ—“คือให้ประเทศสยามมีพระเจ้า
แผ่นดินเป็นชาติ กรีกให้มีพวกพระเป็นบาศ์หดวง!”

ฟอตคอนโกรธ—“ท่านกตำแนะนำถึงเพียงนี้
ทีเดียว นี่เป็นขบถทรยศต่อเจ้า” แต่ ฟอตคอน
รู้สึกว่ ถ้าจะบาดหมางร้างนำใจขึ้นกับนายทหาร

ฝรั่งเศษ ในเวदानันท์วอนครายมาก จึงพูดต่อ—
 “แต่ข้าพเจ้าต้องขอโทษท่าน เพราะทราบแล้ว
 ว่าท่านมีความหวังดีในตัวข้าพเจ้า และพระคำดนา
 แต่ทว่าในเวदानราชสมบัติน่ากตจะตกหยักกับพระ
 เพทราชา เห็นว่าสัญญากันด้วยเรื่องนไม่มีผลอะไร”

เดฟอริเยอะ— “เรื่องน่ากตวอนนเปอนันจะ
 ได้ตวงพันไป เมืองกอนทหารของข้าพเจ้าเข้ามา
 ถึงกรุงศรีอยุธยา ในรวางนเจ้าคุณหยาดมชอซึ่ง
 ไต่หารอกนหน” เดฟอริเยอะ พดแตงก็ตาไป

เมื่อเดฟอริเยอะ ออกไปแล้ว ฟอลคอนได้พูด
 กะ เดอฟูรเบง ว่า “ท่านเดอฟูรเบง สหาย ขอ
 ท่านจงรีบไปชนบุรีเถิด”

เดอฟูรเบง— “ขอรีบ และรีบกลับชนมากรุง
 ศรีอยุธยา คุมทหารรองจากเดฟอริเยอะ มาอีกที่”

ฟอลคอน— “ข้าพเจ้าไม่สู้ไ่วใจ เดฟอริเยอะ
 ว่าเขาจะรักใคร่ในเราด้วยหรือไม”

เคอฟูรเบง—“เปิดดอกท่าน หย่าตั้งคัยเดย
เตฟอร์เยอะ เปนคนบึงบึงหย่างนตนเอง แต่ใจซื่อ
ตุจรีต”

ฟอลคอน พุดพ้มำ เมื่อเคอฟูรเบง ออกไป
แล้วว่ “ซอให้เหมือนหย่างทพุดเกิด”

นับแต่เวदानนเปนคั้นไป ฟอลคอน ไม้มีความ
ศุขใจกว่าจะคว่าเชือกบ่วงซึ่งรหฺยว่ พระเพท
ราชาเปนผู้ทาชน ได้ทุกเด้นทุกอันหรือไม่ จะทำ
การกำจัตพระเพทราชา และพรรคพวกหย่างเบ็ด
เฉยเห่นว่ไม่เหมาะ เพราะมีทหารฝรั่งหฺยในเมือง
ตไฉ่เพียงหฺยบมือเดยว่ ทงจะไว้ใจทหารไทยก็ไม้
ได้ นับว่ดำบากยากหฺยไม้พ้อย เท้ากับเด้นการ
พั้นหย่างใหญ่แพ้นะไม้ไร้นิดหน้อย พดากก็ไม้
ไร้แต่เดยชวิตหรือทรพยัดมบตของคนหย่างเดยว่
รอนคตอดไปถึงพระราชวงค์ เรื่อง ฝรั่งเคัด มา
ประจำหฺยในแผ่นดินไทยและค้ำนา ครีตคัง ด้วย ถ่า
คิตอบายจับตัวพระเพทราชาได้ เรื่องชบคก็เห่นจะ

วิชาศตงกับมือทันที แต่พระเพทราชาไม่ใช่เป็น
 คนเงินเนื้อให้จับได้ง่ายๆ เพราะคอยหัดก่เดียง
 ออกห่างจากคนอื่นนอกจากคนสนิท ซึ่งเป็นเพื่อน
 สนิทและพรรคพวกเท่านั้น พระเจ้าหยู่หัวในเวด
 นักรทงพระประจวบหนัก ไม่สามารถจะทรงช่วย
 เหลือคนได้ ฟอลคอนไม่มัทพทไเหนอิก นอก
 จากจะมีหวังหยู่เพียงเดียว คือคอยกองทหาร
 ของเคอฟูรเยอะ แต่กตงคาคอยหยู่ด้วยความร้อน
 เร่าใจแทบทนไม่ไหว จาระบรัชของคนซึ่งไซให้
 ไปสืบข่าวก็นำความมาแจ้งเต็มอ ว่าพวกขบด
 กัดตั้งมั่วด่มชมนมคนมากชนทุกที่ คอยดามวันก็
 แดวดหัววันก็แดวทหาร ฝรั่งเศส ยังไม่มา จนเยน
 วันที่ ๖ เคนเคอฟูรแบง กระหัดกระหอบเข้ามาหา
 ฟอลคอน ดีใจถามว่า “กองทหารมาแล้วหรือ?
 ดันทุกชไปที”

เคอฟูรแบง—“เบตา ยังไม่มา เกิดเรื่อง
 ไครทรยคชนอกแถว”

ฟอตคอน ตกใจฉวยแขน เดอฟูรแบงไว้ ร้องถามว่า “อไรนะ ท่านเคน? หรือเดฟอร์เยอะเป็นคนฉลาดคิดทรยศต่อข้าพเจ้าในเวด้าซัซัน?”

เดอฟูรแบง— “ชาติฝรั่งถ้าฉลาดแล้วไม่หยุดหน้ามนุษย์! เมื่อเดือนมานข้าพเจ้ากับเดฟอร์เยอะคุมทหารที่เดอเกอส์วอคแดงพนักคน ออกจากชนบุรีครนมา ถึงกรุงศรีอยุธยา ท่านแม่ทัพได้รับข่าวมาจากเมืองตโว ว่าพระเจ้าหยู่หัวเสด็จสวรรคตแล้ว ตัวเจ้าคุณถูกถอดออกจากตำแหน่งแต่ไม่ถูกทรمانอะไร พระเพทราชาได้เป็นใหญ่ประกาศตนเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน”

ฟอตคอน— “งั้นจริงเราหน ไม่หนักถึงเรื่องนเดย แต่แม่ทัพของเราคนนซ่งเซอง่ายเตี้ยจริง ๆ เคยวนหยุกไหน? เหนจะหยู่ในกรุงศรีอยุธยากระมัง? เช่นนั้นท่านจงไปบอกให้รู้ตัวว่าถูกहतอกให้รีบมาทันโดยเร็ว เพราะพระเจ้าหยู่หัวยังมีพระชนม์หยู่ และ ฟอตคอน ก็ยังมีอำนาจดีที่ซชาติ”

เคอฟูรแบง—“ เหนจะไม่ตำเรจ ข้าพเจ้ากัด้ว่าท่านแม่ทัพเองคเหมือนเคมใจให้ถูกหดอกด้วย เพราะเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงนำข่าวดาร์จากแม่ทัพมาเรียนท่านให้ทราบ แม่ทัพเห็นว่าพระเพทราชามีอำนาจมาก ไม่กล้าทงชนบรืกัด้จะเสียแก่ศัตรู จึงไต่กัด้ไปคุมรักษายังชนบรืคาคเดิม แต่ร้องขอให้เจ้าคุณกับครอบครัววับหนีไปหยี่เสียในบ้อม จะพันอันตรายด้วยหยี่ไต่ตรง ผรุ้งเศ็ด ”

ฟอลคอน—“ ชะ ๆ ชงชดาดชาคชวจริง ๆ นี้ มินึกว่าข้าพเจ้าจะเป็นมนุษย์เดวไปคด้วยหรือ ? ”

เคอฟูรแบง—“ ข้าพเจ้าอบนวอนเจ้าคุณขอให้รับคำเชญนเถิด ถ้าไม่เหนแก่ด้วคน ก็คคัด้ถึงครอบครัวของเจ้าคุณบ้าง ชนหยี่ในเมืองดโว้หรือในกรุงศรีอยุธยาหน้ากัด้อันตรายเสียแล้ว ”

ฟอลคอน—“ หยุดที่ เคอฟูรแบง มินั้น ข้าพเจ้าจะถือวาท่านมีใจเดวไม่น้อยไปกวาแม่ทัพของท่าน ก็คคัด้หรือว่าจะให้ ฟอลคอน ต้มประ

โยชน์ในพระคำสอนของคน ไม่มีมีความกตัญญู
 กตเวทิตะทงพระเจ้าหยู่หวัคษัตริย์ของคนซึ่งมีพระ
 เสด็จพระคุณเต็มอดสหาย ให้ตกหยู่ในเงอมมือพวก
 ขบดหรือ? จะให้ข้าพเจ้าหน้ภัยเอาตัวรอด ปล่อยให้
 ให้พวกศัตรูกด่าหาว่า ข้าพเจ้าสร้างบ้อมชนไว้
 ยิงชนบุรีเอาทหาร ฝรั่งเศส บันจุงรักษา ไม่ใช่เพื่อ
 ประโยชน์แก่คำสอนและบ้านเมือง แท้จริงทำไว้
 เพื่อเวตาถูกเงินจำเป็นจะได้หนีไปอาศัยได้ง่ายๆ
 ข้าพเจ้าไม่ยอมเช่นนี้เลย ท่านเคาน์ ท่านจะหยู่
 หรือจะไปสุดแล้วแต่ใจ ส่วนข้าพเจ้านยอมตาย
 ถวายชีวิตเป็นราชพลัดดีกว่าจะตะทงพระเจ้าหยู่หวั
 ในเวตาทรงพระประศวรกำลังเสวยทุกข”

เคอพรแบง—“เจ้าคุณคิดถก ส้มว่าเป็นตลก
 ผู้ชายชาติผู้ต จะเดออกทางอนคักกว่าไม่ได้แล้ว
 และ เคาน์เคอพรแบง มีความยินดีจะหยู่ด้วยท่าน
 จนถึงที่สุดได้มีชยแก่ศัตรูผู้ทรยศหรือแพ่เพียงชวคก็
 ตามท”

ฟอลคอน—“ท่านเคนนี่ ท่านพูดถูกต้องแล้ว จะยากเต็มทีอย่างไรเราควรกระทำหน้าที่ของเราให้ เหมือนกับทหาร เพราะฉะนั้น ท่านจงรีบกลับไป กรุงศรีอยุธยา ถอนทหารจากบ้อมตามแต่ได้ยก ขึ้นมาโดยเร็ว”

ข้อบกพร่องซึ่งทำให้ ฟอลคอน แทบล้มตายนั่น คือที่ เคฟอริเยอะ ไม่ส่งทหารมา กระทำให้ ฟอลคอน มีความหวังน้อยที่สุดจะดำรงอำนาจไว้ใน เวด้าเมื่อพระเจ้าหยู่หัวเสด็จสวรรคตลงไป จริ่งหยู่ ฟอลคอนได้คุ้นเคยชอบพอกับพระราชอนุชาทั้งสอง พระองค์ ตามธรรมเนียมประเพณีหนึ่งคือได้สืบ ราชสมบัติ แต่ก็นั้นเหตุจ้าวสองพระองค์คนไม่ใช่ พระเจ้าหยู่หัวทรงเกลียดชังพระองค์เดียว ราษฎร ก็พดอยเกลียดชังไปด้วยทั้งเมือง เนื่องด้วยเหตุอัน พระเพทราชาจึงเห็นว่า ราษฎรคงไม่เต็มใจให้ จ้าวทั้งสองได้ราชสมบัติแน่นอน ประกอบทั้ง คนก็เป็นผู้ซึ่งคณะตั้งขึ้น และพวกขุนนางชนกาม

ความนิยมนับถือมาก หย่างไรเสียคนก็คงได้ราช
 ธรรมบัตเป็นแม่่มั่น ขอแต่หย่าให้ทหาร ฝรั่งเศส
 เขามากดขวางหยัดด้วย เมื่อดังน ฟอลคอน กิด
 พระเพทราชา กิด มีหวังว่าการยของคนซึ่งกิดไว้
 จะดำเรจก็หยทตรงทหารของ เดเฟอร์เยอะ แต่บดิน
 ฟอลคอน จะอาครียกองทหารฝรั่งเศสไม่ได้แน่ก จึง
 เดกคิดหวังเรื่องนเดย เมื่อเดอพรเบง ไปแล้ว
 ฟอลคอน ก็นงนงครองหยุนาน ในที่สุดจะตองตั้ง-
 กิดหน้าพระเพทราชา แต่ว่าเหนทางดำเรจได้
 น้อยเดมท เพราะรหัยว่าพระเจ้าหยหัวเองจะทรง
 คัดค่านด้วยหย่างแข็งแรง แต่จะทำหย่างไรได้
 มีทางหวังหยักทางนทางเดยง ฉวยปะโชคเหมาะ
 ก็อาจเป็นผลดำเรจได้ ดีกว่านังไม่ตองเดยงโชคค
 เพราะฉนน ตกเวตาทกต่างคณวนนเอง ฟอลคอน
 ก็ขอพระบรมราชวโรกาสเป็นพิเศษเข้าเฝ้าพระเจ้า
 หยหัวทงกาดังทรงพระประชวรหัย ถ้อยคำทฟอล-

คอน กราบทบท^๕น บาค^๕หตวง เดอตาองต์ ไตเขียน
ไว้ว่า ดัง^๕นี้—

“ขอเดชะ พระราชาชาญาไม่พินเกล้า ฯ ข้า
พระพุทธเจ้าไม่สามารภจะงำความ ไม่นำ^๕ชนกราบ
บังคมทูลต่อไปได้แล้ว คงแต่ไต่ฝำตของรุต^๕พระ
บาททรงพระประชวรมานาน บันดา^๕ข้าราชการ
แตะพตเมืองแตกต่างกันเป็นหมวดเป็นหมู่ มี^๕ข้า
ราชการบางคนะ คบคิดกันชนจะก่อการ กำเวบให้
เป้นที่เดือต^๕รอนแก่แผ่นดิน ถ้าไต่ฝำตของรุต^๕พระ
บาทยังทรงตำรานพระราชหฤทัยไม่มีพยาธิมาเบียด
เบี่ยน เรองหย่างน^๕กจะมีได้บังเกิดชนเดย แต่เมื่อ
พระมหากษัตริย์ทรงพระประชวรเสด็จไปไหนไม่ได้
พวกร^๕ข้าราชการตามธรรมเนียมก็เห็นแต่ประโยชน์ส่วน
ตัว เข้าใจว่าพระมหากษัตริย์ของตนทรงพระประ-
ชวรอาจจะเสด็จสวรรคตได้ ก็เอาใจออกหากไป
ประจบ สอดพตอฝำก^๕ตัวหยักกับ^๕ผู้ซึ่ง พยากร คนว่าจะ
ได้รับราชสมบัติแทน ด้วยหวังว่าจะได้รับ^๕ตาภยศยัง

ชน เรื่องดังนี้ได้เกิดมชนแฉวในหมู่ข้าราชการ
 ในเวลานี้ ข้าพระพุทธเจ้าได้มีความ คณด้วย
 เกดว่า ว่าพอจะรับบ้องกันได้ ข้าพระพุทธเจ้าได้
 ไตร่ตรองดูเห็นด้วยเกดว่า ว่ามีหยุทางเดียว ซึ่ง
 ข้าพระพุทธเจ้าอาจกราบทุดแนะนำได้ ข้าราชการ
 ในเวลานี้แตกต่างกันเป็นพวก บังคับให้มารวมหยุ
 เดียวกับใครคนหนึ่ง ซึ่งได้ฝัดของชุดพระบาททรง
 เหน็ดสมควรว่าจะเป็นรัชทายาทนถองพระเศษพระ
 คุณได้ การยครรงนเพื่อเนตมพระเกียรตยศให้ได้
 ดับพระราชตั้นตคิงค์ดำรงถาวรต่อไป ข้าพระ
 พุทธเจ้าไม่เห็นผู้ใดที่จะทรงเตอกชนรับตำแหน่ง
 อันต้งนได้ นอกจากจะทรงเตอกพระราชอนุชา
 พระองค์ใดพระองค์หนึ่ง ตามทกราบทุดนยอมเป็น
 ทให้รกายเคื่องฝ้าพระบาทยุคต พระราชาชญา
 ไม่พันเกดว่า แต่จำเปน เว้นไว้ได้ฝัดของชุด
 พระบาทจะทรงมีพระมานะตตะประ โยชน์ฝ้ายใหญ่
 ด้วยยังทรงพิฆาตโทษพระราชอนุชาหยุเท่านั้น ”

แม้ ฟอลคอน จะได้กราบทูลอ้างเหตุผลอย่างไร ก็ได้รับประโยชน์เป็นผลสำเร็จแค่ครั้งเดียว พระเจ้าหยู่หัวจะทรงผ่อนตามคำกราบทูลแนะนำของเสนาบดีได้ ก็แต่ทรงพระกรุณาโปรดตั้งให้พระราชธิดาเป็นรัชทายาท มีอำนาจจะทรงเลือกพระราชสวามีที่พอใจใดเท่านั้น แต่เท่านั้นก็พอความประสงค์ของ ฟอลคอน ด้วยเหมือนกัน เพราะเมื่อมหาชนซึ่งมีความศรัทธาในพระองค์ ได้ทราบ ว่าทรงตั้งให้พระราชธิดาเป็นรัชทายาท และทรงเลือกพระราชสวามีสำหรับครองราชสมบัติด้วยกันแล้ว แม้จะเป็นพระอนุชาพระองค์ที่ราษฎรมีความเกียดมากก็ตาม ก็ย่อมจะเต็มใจมาถวายสัตย์สาบานแสดงความภักดีต่อผู้ซึ่งจะได้ครองราชสมบัติต่อไป

ดังนั้น นับว่าได้ตั้งอุปสรรคอย่างสำคัญมาได้คนหนึ่ง คนคอกจากนั้นก็ขอจับตัวพระเพทราชาทันที ความคิดอันนี้ เคา่นเดอฟูร์แบง เห็นพ้องด้วย ในวันที่

รุ่งขึ้นถัดจากวัน ฟอลคอน เข้าเฝ้าวันหนึ่ง เคอฟูร-
แบง จึงนำทหารที่เดอกคิดแล้วห้าสิบคน มายังบ้าน
ฟอลคอน และในเวดดาเยนวันเดียวกัน ได้คัดตง
ตระเตรียมกันเสร็จว่าจะไปจับตัวพระเพทราชาใน
วันรุ่งขึ้น

บทที่สิบสาม
 ชาติาร้าย

ฟอดคอนเชื่อความดำมารกในคน และไว้ใจ
 ในความกล้าหาญช่วยเหลืของทหารฝรั่งเศส แม้
 จะมีจำนวนน้อย จึงมั่นใจว่าความคิดที่จะจับพระ
 เพทราชา ค้ครูดำค้ญคงดำเรจ ค้นน ฟอดคอน
 นอนหลับด้นิทหย่างสบาย รุ่งเช้าคนนอนรูตัก
 ทงยนค้และปลาดค้ใจด้วยทนายเข้าไปปลุก บอก
 ว่า เคนเคอฟูรเบง กับบาค้หวง ทอมัส มาหา
 หยากพบโดยเรจ

ฟอดคอน จ้ดการแต่งตัวเสร็จออกป้ห้องรับ
 แกซงคนทงต้องรอกอยหุ้ ทักว่า “ตรงตามน้ด
 จริงท่าน เคน” ครนเห็นหน้าแกทงต้องยุยกคก
 ใจ ถามว่า —

“เฮ้! เปนอะไรไป ดุหน้ายยังยู่ในเวตาคำตั้ง
เราจะรู้ว่าใครจะได้เป็นผู้มีอำนาจในแผ่นดินสยาม
พระเพทราชา หรือ ฟอลคอน?”

เคอฟูรแบง — “ท่านพระคตัง ชาตาราคีของ
เราจะดีหรือร้ายอย่างไรก็ตาม บัดนี้มาถึงเราเร็ว
กว่าที่คาดไว้ ในเวตาบคนชวดเราจะทรงเอาไว้ได้
ก็ด้วยกระบี่ตะเขนของเราเท่านั้น!”

บาศ์หวง ทอมัด — “พระเพทราชา ทราบว่า
เจ้าคองการจะจับตัวในเวตาเซาฉวนนี้ จึงก่อการ
ขบถชนทนท เมื่อก่อนใครประชุมสมัครพรรคพวก
ยกเข้าไปยึดพระราชวัง และจับพระเจ้าแผ่นดินไว้
ในอำนาจหมดแล้ว”

ชาวन्दจสายฟ้าฟาดลงมาต้อง ฟอลคอน ให้
ตกตลงของฮาฮาปากไม้ชน แต่ฟอลคอนได้สติเร็ว
เอามือเกาะไหล่คาน์เคอฟูรแบง ไว้ พุดว่า —

“ชาวन्दนับว่าเป็นชาวร้าย แต่หม่อมบิยซึ่ง
เปนคู่มั่นของพระราชบิดา ยังไม่ถูกพวกขบถกักตัว

แม่ในเวदानพระเพทราชา กดำ ก่อการขบถขึ้นก็ยังไม่ทำประโยชน์อะไรให้แก่คนนัก เพราะยังไม่กล้าประกาศตนเป็นเจ้าของดิน เหตุฉนั้น ท่านจึงรีบไปกรุงศรีอยุธยา ทูลหม่อมมบียว่าข้าพเจ้า หรือพระเจ้าหทัยหวิภได้ ให้รีบหนีไปอาศัยรีย เดฟอรเยอะนะชนบรเดี่ย

เดอฟรเบง — “ ครองเราแพรวพวงขบถ พระเพทราชาทราบวาทัดันพระเจ้าแผ่นดินแล้ว หม่อมมบียจะเป็นคนให้ท่านยึดไว้เป็นโตหได้สบาย จึงตั้งคนไปคิดตีบตทหารเฝ้าพระราชวัง ตอบจับเอาหม่อมมบียมาแล้ว บิดันพระเพทราชาเป็นอนัมีอำนาจเคมตัว ”

ฟอลคอน — “ หย่างนั้นเราก้ไม่มีอะไรเหตุือเป็นทพึ่งอีก นอกจากดวดอ้อนวอนแะเดืออกคายหย่างไรดีเท่านั้น ”

บาศ์หลวง ทอมัด — “ ดูกเฮย ! เวदानเป็นเวดาชาตาคก มีเวดาหุยกัควรรีบหนีเดี่ย ไปอาศัยรียหุยกั ”

ใต้ธงฝรั่งเศส รอจนกว่าพวกขบถซึ่งกำลังฮึก
เหิมในคราวแรกซาตง บางที่ซาตาเราจะให้อีก
กระมัง”

ฟอลคอน ครองหูกู้หนึ่ง—“ท่านเคาน์ เรา
ตกตงว่าจะจับ พระเพทราชา เข้าวณนี้ ยังพอจะทำ
ได้เหมาะดีด้วย พวกขบถกำลังดีใจคงจะไม่ทันท
ตัว คงมีคนในพระราชวังนับตงร้อยที่จะคอยช่วย
เรา ขอแค่เข้าไปให้ได้เถิด ท่านยังตกตงใจตาม
เดิมหูกู้หรือไม่?”

บาศ์หอดวง ทอมด์ พดชต “บา บาทเดยวชนทา
หย่างนั้น” แต่ เดอฟูรเบง ตอบว่า—

“ถ้าจะปรักษาซาฟเจ้ากเห็นเซนเดยวกัน ซาฟ-
เจ้าอาจพนันไว้ว่าทหารเรตงห้าสิบคนตวนแกตว
กต่า ถ้ากตบมาไม่ได้กเตมที่”

ฟอลคอน—“เฮาเปนตกตง กว่าจะเตรียม
ฮาดูชให้พรอมเสร์จก็พอดซาฟเจ้าแต่งตัวตงไปท
ตนามทันทดอก รวางนทานควรเรยกทหารพตเมือง

ซึ่งยังมีความจงรักภักดีต่อกษัตริย์ของตนมาให้
หมดด้วย”

บาทหลวงทอมัส — “หักหาญจริงๆ น่ากลัว
มาก แต่พระเจ้าทรงบันดาลให้เจ้ามีชัยเพราะเกี่ยว
ด้วยพระคำสอน” แต่คนทั้งสองได้ตั้งใจจะเลี้ยง
โชคคงไปแล้ว เพราะณนี้ จึงพากันออกจากห้อง
ไป เคนเคอฟูรแบง ไปจัดเตรียมอาหาร ฟอลคอน
กลับเข้าไปหาภริยา

มอนิกะ หยในหอดงวด กำลังคุกเข่าหน้าศาลดอ
หน่วยดงวดอ่อนอ่อนหู่ ฟอลคอน มองดู จนนาง
ดงวดจบแล้ว จึงพูดว่า —

“เรามาพบกันในทันทีเหมาะกว่าที่อื่น เพราะ
ฉันมีเรื่องจะบอกแก่ที่อื่น”

มอนิกะ — “ดิฉันทราบบ้างแล้ว เรื่องพระ
เพทราชามีชัย โอ้ย! จะเป็นอย่างไรต่อไปก็ไม่
ทราบ”

พระกรุณาเรากระมัง” ต่อมักริยาคุกเข่าตงตัวด
ภาวณา ดวงใจเพ่งเตงกันเปอนันต์เดียว

ครันต้วตเด่จรตักชันแด้ว มอนิกะฝั้นใจทำ
ยมแย้มเพื่อให้ต้ามี่แกใจ พุดว่า “ฟังซีเชอ
ไนถนนเอิกเกริกกันหยังแด้ว ขอเชอจงรีบไปทำการ
ไนหน้าต้อทักชวดพัดพระค้ำนามหากษัตริย์ ให้มี
ชัยทุกฝี่ก้าวเกิด!”

ฟอลคอน กอดกริยาไว้ด้วยอาดัย พดางพุดว่า
“มอนิกะ ทรักของพี ถ้าพทำการไม่ดำเรจ จงรีบ
หนีไปชนบุรี ฟังอาศรัยหยังไต่ตรงฝรังเค้ตเกิด ขอ
พระเจ้าวจงคุ้มครองนงด้วย” ต่อมักริยาว่าฝาก
อาดัยตาจากกันไปด้วยคั้ง!

อาศรัยที่ ฟอลคอน ไต่จคิดให้ทหารซั้งหยังไนบ้าน
เตรียมอาวุธไว้พร้อมไนเมื่อตองต้ามวันท ต่วงมา
เดอฟูรแบง จึงออกไปรวมพตไต่ต้วกเรว และ
แบ้งออกเปนตองกองจดีให้ทหาร ฝรังเค้ต คุมเปน

กองหน้าทั้งสองกอง เมื่อเคอฟูรเบง ได้ชี้แจงถึง
 เรื่องซึ่งจะไปคราวนี้ พวกทหารเหล่านั้นแสดง
 กริยาตเป็นที่ไม่พอใจ ครั้นยกออกจากบริเวณ
 บ้านไปถึงถนน เห็นราษฎรออเปนหมู่ ๆ ทยุ้ออชิง
 ตโกนร้องชมเชย พระเพทราชา และก่ด่าวงศ์สับ
 ประมาทเสนาบดีฝรั่งและพวกฝรั่งเสต์ เห็นได้ว่า
 พวกขบดกำลังก่อการจลาจลหยุดแล้ว เมื่อฟอต-
 คอน ช้มาออกหน้ากองทหารกองหนึ่งไป พวก
 ราษฎรดูเหมือนจะรตถถึงคุณความดีของ ฟอต-
 คอน ซึ่งได้ทำให้แก่ตน ก็ให้ร้องแสดงความยินดี
 ฟอตคอน นึกหยุว่า พวกทหารโททมน
 ถ้าไม่คอยคุมหยุดด้วยเห็นจะไม่มีสติดี เมื่อฟอต-
 คอน ตั้งเกดเห็นทหารตนมีกริยาเฉยไม่แสดงความ
 ว่าจะเริง จึงพูดปลุกให้รตถหยุดเส่มอถึงประโยชน์ซึ่ง
 ตนได้รับมาแล้ว และถ้ามีความภักดีต่อไปจะได้
 รับรางวัลสมขนาด ให้นึกหยุว่าเรายังมีกำลังวังชา
 และมีความจงรักภักดีหยุดในพระมหากษัตริย์ ซึ่ง

มีพระเดชพระคุณหยู่แก่แผ่นดินและราษฎรหาที่
เปรียบมิได้ ต้องทำการสนองพระเดชพระคุณจน
เต็มกำลังให้สู้กับว่าเป็นผู้มีความกตัญญูกตเวที
พวกทหารได้ยินคำปลุกใจก็ให้ร้องแสดงควมว่า
เริง เคมใจจะเอาชีวิตถวายเพื่อกำจัดพวกขบด

ฟอลคอนมีความยินดีตั้งให้เคดองทหารต่อไป
ครั้นมาถึงพระทวารชั้นนอกของพระราชวัง

ฟอลคอนเห็นเบ็ดหยู่ไม่มีใครเฝ้าหนักดีใจพูดว่า “ให้
ตายซี! เราคงได้ชนะหย่างง่ายดาย”

เคาน์เตอฟูรแบงตอบว่า “หย่าเพิกคิดเช่นนั้น
ก่อน บางทีจะเป็นกตกรไม่ได้ ข้างในคงมีทหาร
หยู่ไม่น้อย เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าจะต้องเข้าไปดู
ก่อน”

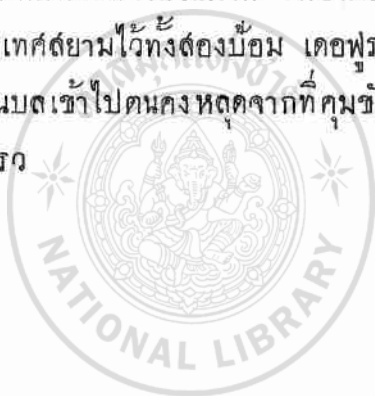
ฟอลคอน—“หย่า ท่านเคอฟูรแบง เราต้อง
เข้าด้วยกัน แต่ต้องให้พวกทหารฝรั่งเค่งเข้าไป
ก่อน เพราะพอด้านทานศัตรูได้ดี ให้พวกทหาร
พดเมืองเป็นกองหนุน”

เคาน์เตอฟูรเบง — “ไว้ใจมันได้หรือ? ไม่
กั้วว่ามันจะหนีไป ปล่่อยให้เรากกหุ่ยในมือพวก
ยักษัคอกหรือ?”

ฟอดคอน — “ถ้าให้เปนกของหลังข้าพเจ้าไว้ใจ
ได้ ประการหน่งพวกนเคยกินข้าวแดงแองจิดแตะ
ได้เงินทองจากข้าพเจ้า มันค้องเหนประโยชน์ของ
มันเหมื่อนกัน”

ครนหุดคเข้าในพระราชวังได้แตะ เห็นว่าพวก
ศัคครูได้เตรียมการยไว้เหมื่อนกัน มีทหารของพระ
เพทราชา ขวางหน้าไวคองต้ามแถว ฟอดคอน ตั้ง
ให้ทหาร ฝรังเศสตัยถูกพวกขบคตัมตายตงไปมาก
ในรวางชุตมุนกันน ฟอดคอน ตั้งให้รุก ทหาร
ฝรังเศสตัย ก็โถมเข้าตอกศัคครูแตกเปนทางเข้าไปถึง
พระราชวังชนไน แต่ฟอดคต้ามเข้าไปถึงที่นั้น ได้
ยินเตยงพวกฝรัง ร้องว่าทหาร พตเมืองทมาคด้วยทง
ฮาวุชหนีไปหมด

ว่าจะเข้าช่วยก็มีทหารน้อยจะต้องเสียชีวิตเปิดอง
ไปเปล่า ๆ จึงยอมให้ไทจับโดยดี ด้วยเห็นว่า
เป็นทางอันเหมาะ รู้ยู่ที่ว่าพระเพทราชาคงไม่กล้า
ทำอันตรายนายทหารฝรั่งแน่ เพราะแม่ทัพฝรั่ง
เค็ดยังคุมทหารเป็นจำนวนมาก รักษาบ้อมสำคัญ
ของประเทศสยามไว้ทั้งต้องบ้อม เคนฟูรเบง เชื่อ
ว่าคิดดินบดเข้าไปคนคงหลุดจากที่คุมขังออกมา
ได้โดยเร็ว

บทที่สิบสี่

มอญิกะ ตามหา ฟอตคอน

“คุณหญิง ขอรับ! เจ้าคุณ พุดโท้! พุดโท้!
ต้องอาวูชเดี่ยเด้อ!”

บ่าวของ ฟอตคอน ตกใจหน้าตื่นนำข่าวร้ายมา
บอกมอญิกะ ค้วน ๆ ดงนี้ มอญิกะ ตกคั้งหยุ่งักครู่
ครั้นได้สตินางยังเช่หยุ่ง่าตำคังไม่เป็นอันตราย
จึงร้องว่า —

“ไม่เป็นเหมือนดังทเจ้าบอกดอก ต้องอาวูช
ถูกจับไป-ไม่ตาย”

บ่าว — “ก็ผมรอดมาได้คนเดียววนั้นนา”

มอญิกะ — “หยุดก่อน เจ้าเห็นหรือเปล่าว่า
ถูกอาวูชตาย?”

บ่าว — “พุดโท้! คุณหญิง กระทบเห็นนั้นนา
ถ่มตงไปตายถูกพวกค้ตรุกตุมรุมหยุ่งเคม”

มอญิกะ — “เจ้า ข้าต้องบอกแก่เองอีกว่า ไม่ใช่เช่นนั้น ออกไป ช้ชตาดจนพูดไม่เป็นภาษา พูดให้มันร้ายใหญ่โคไปเอง อ้อ! เดียวก่อน ไปบอกพวกผู้หญิงในบ้าน ว่าข้าจะออกจากบ้านไป เดียวนี้ จะเดิรไป” ความตั้งใจของนางคือจะเข้าไปในพระราชวัง แต่ขณะนั้นได้ยินเสียงฮือฮาวกัณฑ์อยู่ที่ในต๋นนามนำบ้าน

มอญิกะ ตกใจคิดว่านั่นกัณฑ์บุตรจะเป็นอันตราย พูดว่า “มันมาแล้ว มันมาแล้ว ตกเข็ย! ตกของแม่!” ว่าแล้วรีบไปหาบุตรในห้อง มาได้ครึ่งทาง พบบุตรซึ่งได้ยินเสียงเอิกเกริกตกใจวิ่งหนีจะมาหา มารดา พอด้มาพบกัน มารดากับบุตรก็พากันไปในห้อง ไปก็พบขุนนางของพระเพทราชาคนหนึ่ง

มอญิกะ ยืนจึ่งงักหยุดข้างบุตร มีหน้าตาบังคุดนางตั้งที่หวงบุตรกัณฑ์จะเป็นอันตราย แม่จะมีแรงน้อย ก็คงมีกำลังพอต่อสู้บ่อกันบุตรคนได้ ขุนนางผู้นั้นเห็นคังนี้ จึงพูดตอบโดยคัวว่า —

“คุณหญิงไม่ต้องตกใจ หาเป็นอันตรายแก่
ตัวคุณหญิงหรือบุตรไม่ พระเพทราชาเป็นผู้มี
ความเมตตากรุณา ไม่ต้องการจะทำร้ายต่อผู้
หญิงหรือเด็กดอก ”

มอญกะ ได้ฟังก็ค่อยหายกลัว คุณเข้าตรง
หน้าขุนนาง อ้อนวอนถามว่า —

“ดิฉันขอถามท่านหน่อยเถิด ตำมี่ของดิฉัน
ถูกอาวูชถึงแก่ความตายจริง หรือว่าถูกจับเอา
ตัวไป?”

ขุนนางนึกสงสาร — “คุณหญิง เรื่องตำมี่
ของคุณหญิงข้าพเจ้าพูดไม่ได้ ท่านผู้ดำเณรราช
การแผ่นดินรับสั่งไม่ให้พูด ”

มอญกะ — “ถ้าหย่างนั้นเห็นจะยังไม่ตายกระ-
มัง ” เมื่อเห็นขุนนางผู้หนึ่งผงกศีรษะรับ นางก็คิด
ถามว่า “ขอให้ดิฉันทราบด้วยว่าถูกบาดเจ็บหรือ
เปล่า?” แต่ขุนนางผู้หนึ่งไม่ตอบ นางก็พูดอีก

“ เหนจะสบายไม่เจ็บอะไร เพราะท่านบอกว่ายังมีชีวิตอยู่ ”

ขุนนาง — “ ตายเสียในเวลาดังนี้ยิ่งดีกว่าอยู่ ท่านผู้สำเร็จราชการทำโทษผู้ผิดไม่น้อยเลย ”

มอญิกะ — “ ไม่แรงถึงหย่างนั้น จะถอดตัวมิตินให้หมดอำนาจหรือบริบทพยัคฆ์มันได้ แต่ที่จะทำตายชีวิตของผู้ซึ่งเป็นเสนาบดีพระมหากษัตริย์ฝรั่งเสด็จไม่กล้า ฉะนั้นขออนถามอีกนิดเกิดเจ้าคุณถูกขังไว้ที่ไหน? ช่วยให้ดิฉันไปพบด้วยเถิดจะได้ไปประคับทศอยศแด่กัน ดิฉันขอเอาชีวิตเป็นประกันถ้าหนีหายไปและบริบทพยัคฆ์มันหนีหนีทั้งหมดจะชวยกให้แก่ท่าน ”

ขุนนาง — “ คุณหญิง ข้าพเจ้ารู้สึกดีกับคุณหญิงมากเพียงไรก็ช่วยเหลือนด้วยไม่ได้ แต่เท่าที่ยอมรับว่า ฟอลคอน ยังไม่ตายแน่ ถ้าทรงทราบถึงผู้สำเร็จราชการ ข้าพเจ้าก็จะคงเสียชีวิตอยู่แล้ว ”

มอนิกะ — “ท่านพูดก็ถูก ยังมีผู้ซึ่งรักศรัทธา
 เต็มชีวิตของคนเหมือนกัน คิดฉันจะมาขอตั้งซึ่ง
 บางที่ท่านอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิตของท่านได้ตั้งนี้
 “ไม่สมควรแก่ฉันเลย” แล้วนางเข้าไปในหอส่วนตัว
 กุ๊กเข้าตงตัวอ้อนวอนขอให้สามีหยุดพันเงอมมือ
 ศรัทธา โดยเร็ว นางปฏิญาณว่าตราบโดยยังมี
 ทรัพย์ในมนุษย์โลก จะขอตามสามีไปให้จงได้
 นับแต่นั้นเป็นต้นมานางตั้งหน้าเทวตั้งหน้าทศกัณฐ์
 ของสามี ต่ลงมาหลายวันก็ยังไม่ดำใจ ในยาม
 ได้รับมหาทุกข์ตั้งนี้ ถึงบาศ์หัดวง ทอมัดเอง จะ
 คักเดือนปดอบโยนอย่างไรก็ไม่วาย

ต่อมาพวกพดเมืองตอกันว่า ฟอลคอน ถูก
 ประหารชีวิตแล้ว ชาวหนเมือตราบมาถึงภริยาผู้ได้
 ทุกข์ ก็หนักจะทอดอาลัยในชีวิต แต่มาเป็นห่วง
 ห่วงด้วยบุตรน้อย แล้วเกิดเป็นทุกข์ด้วยความร้าย
 จะมาถึงบุตรชายด้วย นางก็เฝ้าแต่คิดหาทางหนี

ทหารซึ่งพระเพทราชาใช้ให้มาคุมตัว คิดดั่งนั้น
แทบล้มความทุกข์ของนางเอง

เขาวินหนึ่ง กัดังคิดหาอธิบายหยู่อย่างนี้ นาง
มีความยินดีและทงปลาดใจด้วย บาค่หดวง มาหา
ตรงเข้าเกาะบาค่หดวงไว้ ถามว่า —

“ หดวงพ่อ ซา! ทราบข่าวเรื่องสามีของดิฉัน
เป็นอย่างไรม้าง? บอกให้ดิฉันทราบด้วยเถิดว่า
ข่าวร้ายที่เขาตอกันจะจริงหรือไม่? เจ้าคนใจร้าย
กล้าทำตายชีวิตผู้ซึ่งเป็นคนโปรดปรานของ ฝรั่งเศส-
เศส ที่เดียวหรือ? ”

บาค่หดวง ทอมัด — “ นึกดั่งใจเกิดลูก จะ
ค่อยบันเทาความทุกข์ตรง เพราะคนใจร้ายแม้จะมี
อำนาจเคมเบียม ก็ต้องกลัวไม่กล้าทำตายชีวิต
ฟอลคอน เมื่อทหารฝรั่งเศสยังหยู่ในสยาม ”

มอญิกะ — “ สัมพรปากเกิด หดวงพ่อ แม่ทัพ
ฝรั่งเศส ยังไม่ได้ร้องขอแทนพระเจ้าแผ่นดิน ฝรั่งเศส-
เศส ดอกหรือ ให้ปล่อยตัวสามีดิฉัน? ”

บาทหลวง ทอมัส — “ตูกเฮ้ย! ท่านแม่ทัพ เดฟอร์เยอะได้พยายามทุกสิ่งทุกอย่าง เพราะท่าน เป็นคน คริสต์ตัง และเป็นคน ยุโรป ร้องขอให้ปัด้อย คิว ฟอดคอน เป็นทางราชการ อ้างว่า ฟอดคอน เป็นราชสดหายของพระเจ้าแผ่นดินฝรั่งเศส”

มอนิกะ — “คนใจร้ายเห่นจะไม่ยอมตาม?”

บาทหลวง ทอมัส — “ไม่ยอม แต่ยังมีหวังหย”

มอนิกะ — “เช่นนั้น ทำไมชายฝรั่งเศสซึ่งมี ใจไม่จริง จึงไม่ยกทหารตรงมาเมือง ตโว ทันท ช่วยผู้ซึ่งมีใจเป็นกศตทำ ประโยชน์แก่ ฝรั่งเศส ใน ศึกษามไม่น้อย ให้หลุดพ้นจากเงอมมือแห่งเดือ ร้าย? เห่นจะไม่ได้” (ตรงนางพูดด้วยความแค้น)

“คนเดี่ยสัตัญญาไม่ยกทหารมา เดี่ยสัตย์แก่ดำมี ดินัน เป็นคนใจชตาคเท้”

บาทหลวง ทอมัส — “ตูกเฮ้ย! ถ้าทำตามนี้ เท่ากับสิ้นพระตชิตพระเจ้าว ต้องใช้ใจเย็นจึงจะ สัมความปรารถนา เพราะพวกฝรั่งเศสในสยามมี

น้อย พระเพทราชากำลังมีอำนาจเบียดเบียน คนทั้งหมด
ก็ยอมหยูใ้ได้อำนาจด้วย พวกพระสงฆ์ถือว่าพระ
เพทราชาเป็นผีพนาคำสอนของคนให้ดีขึ้น พวกชน
นางชั้นสูง ก็เห็นว่าพระเพทราชาเป็นคนรักชาติ
คำสอนของคนแต่ละเกิดยึดคนต่างประเทศ ส่วนคน
นอกนั้นโดยมากใจโตเดชอบดั่งใหม่ ๆ หยู่เต็มอ
เจ้าคอยฟัง แต่จะไม่คิดเตียนว่า เตพอรเยอะ เปน
คนขลาดหรือไม่กระค้อวันวันในเรื่องดำมีของเจ้า

“ในเร็ว ๆ นี้พระเพทราชาได้ประกาศตนว่า
ไม่ใช่เป็นศัตรูต่อศาสนา คริสต์ตั้ง ข้าแต่ดงว่าคือ
ไปจะไม่รบกวนด้วย อีกประการหนึ่ง ต้องการจะ
ให้ไมตรีกับฝรั่งเศ็ดคงหยู่ตามเดิม จึงได้เรียก
พ่อไปหาที่ในพระราชวัง แจงความประสงค์ให้
พ่อตงไปรบนบุรีทันที่ ไปเชิญควแม่ทัพฝรั่งเศ็ด
มาหาที่เมืองตโว ด้วยต้องการจะหารือกกับแม่ทัพ
แทนพระเจ้าแผ่นดินซึ่ง กำลังทรง พระประชวร หยู่
ได้สั่งพ่อตงไปว่า ‘บอกให้มาหาโดยเร็วด้วย ถ้า

“ไม่มาจะทำให้ราษฎรสงสัย ทางไมตรีในราว
สองประเทศจะเสียหาย”

มอนิกะ — “หตวงพ่อ คงไม่ยอมทำตาม
กรรมัง ถ้าทำตาม แม่ทัพฝรั่งเศสก็มีบัญชาที่
ไหนจะไปคิดบ่วงซึ่งเจ้าเลื้อยเฒ่าทำดักเอาไว้ เขา
พระนามพระเจ้าหยูหวงฮวนอย่างมิ่งหน้า แท้ก็กักเอา
พระองค์ไว้เป็นนักโทษหยูแล้ว”

บาค์หตวง ทอมัส — “ตลกเอ๋ย! ถ้าท่านแม่ทัพ
ประติเชชเพราะกตัญญูอันตราย คงนิจจะสู้กับที่
ว่าเป็นคนฉลาดไม่มีลัทธิ เพราะในเวดเวลาที่พระเพท
ราชาตั้งไปว่าหยูกจะพบตัว ท่านแม่ทัพคิดว่า
ถ้าไม่ไป สามีเจ้าก็จะถูกประหารชีวิตทันที ตตอด
จนถึงชาว ฝรั่งเศส หรือชาว ยุโรป ทุกๆ ชาติซึ่งอยู่
ในเงื้อมมือของพระเพทราชาด้วย”

มอนิกะ ไม่สบายใจ — “ท่านแม่ทัพยอมมา
หรือไม่?”

บาค์หวง ทอมัด — “มา และจะได้เข้าไปพบ
พรังนั”

มอนิกะ เสียใจ — “ถ้าอย่างนั้นไม่มีใครเป็นที่
พึ่งอีกแล้วนอกจากพระเจ้าว เพราะอย่างไรเสีย
ท่านแม่ทัพคงไม่ได้กลับไป หรือหย่างน้อยพระ
เพทราชาคงไม่อนุญาตให้ไป ไม่นึกเลยว่าท่านซึ่ง
เป็นพ่อ บาค์หวง มีความร้รอบคอบเฉียดยอดดา
และท่านแม่ทัพก็เป็นชาติที่กรบใจแก่ตัวกั ถ้า จะ
มาแพ้วในกตอบายของผูนั”

บาค์หวง ทอมัด — “ตูกเฮ้ย! ถ้าเราคิดผิด
พลาดไป ก็นับว่าเป็นความผิดของเราโทษใคร
ไม่ได้ เพราะที่ทำไปก็เพื่อประโยชน์ตัวเจ้าและ
ดำมีของเจ้า ดุ่ดแต่แต่พระเจ้าวจะไปรดเถิด”

มอนิกะ — “หวงพ่อที่เคารพ ดินนัต้องขอ
โทษ นัเห็นจะเป็นด้วยมีความทุกขหนักจึงกัถ้าพูด
หักหาญออกไปนั แต่หวงพ่อบอกให้ดินนัทราบ

ด้วย ว่าถ้ามีคนถูกขังอยู่ในพระราชวังคอนไหน?”

บาทหลวง ทอมัส — “ถูกเอ๋ย! จะด้วยเหตุผิดอย่างไรไม่ทราบ เรื่องสามีของเจ้าถูกขังไว้ตรงไหนบ้างเป็นความลับมิดชิด เขาเออะ พ่อจะเป็นธุระให้ ขอให้พระเจ้าทรงพิทักษ์เจ้าให้พ้นภัยเถิด” ว่าแล้วบาทหลวง ทอมัส ตกขันจะออกไป มอนิกะ จับมือบาทหลวงไว้ พูดว่า —

“ถ้าหลวงพ่อดีบรรทัดขังได้ มอนิกะ จะรู้สึกคิดถึงคุณจนคงวันตาย อ้อ! หลวงพ่อถ้าให้แม่ทัพฝรั่งเศส มาพบกับคนคนไหนได้เป็นดี ดิฉันต้องการจะพูดจาหารือกับเขาดังหน่อย ก่อนที่จะไปหาพระเพทราชาพรุ่งนี้”

บาทหลวง ทอมัส — “ท่านไม่เป็นไร ตุ๊ก ถ้าทราบว่าเจ้าหยากพบเขาคงยินดีมา จะพูดจาอะไรก็จงระวังนะ เพราะจารบรุษของพระเพทราชามีหูทิพย์ได้ยินไกล ทั้งในบานของเจ้าก็มีหูแฉะ

มากมาย” พูดแล้วบ่าค้หดวง ทอมัสก็ตาไป ใน
 ชั่วโมงนั้นเอง เดฟอริเยอะ เข้ามาหานาง ผดของ
 เรื่องที่ต้นทหนักันหยู่นาน จะได้ทราบกันต่อเวลา
 พรุ่งนี้ เมื่อแม่ทัพฝรั่งเค้ดกับบริวารจะได้เข้าเฝ้า
 พระเจ้าแผ่นดินพระองค์ใหม่

รุ่งขึ้นเวตาค้าแดงไต่หนั่งช้วนาศึกา พระเพท
 ราชารู้ตำเรจราชกรแผ่นดินออกมาประทัยยังห้อง
 พระโรง มีหมู่ข้าราชการในคณะเฝ้าแทนหยู่ดาร์-
 ดาด ช่างขวาม้จาว ไต่ยาทอนผู้เป็นไอรด์ ช่างซ้าย
 ม้จาวแมกาดาร์ ช่างบดินไต่เขารับตำแหน่งแตะบัน-
 ดาศักค้เดิม รอบห้องพระโรงมีทหารฝรั่งโดยมาก
 เปนชาติไปรดเกด ซึ่งเข้ามาด้วามักค้หยู่ด้วย
 คอยระวังไวด้วนม้อวูรครบ มีคากิตา ชายทรยศ
 (เดิมต้องโทษถึงประหารชีวิต แต่ฟอลคอนมีความ
 กรุณากราบทุดขอโทษเพียงจำคุกหยู่ตอดอดชีวิต)
 เปนผู้ควบคุม

ในท้องพระโรงเวदानั้นเงยบเขยิบไม่กระโดด
กระตาค เพราะพระเพทราชายังไม่ได้ประกาศตน
เปนพระเจ้าแผ่นดิน จนมีคนเข้าไปทูลว่าแม่ทัพ
ฝรั่งเค็ดจะขอคตานเข้ามาเฝ้า แต่กิริยาที่เดฟอร-
เยอะเข้าไปในท้องพระโรงหย่างองอาจผิดกับผู้ที่
มาบอกว่าจะคตานเข้าไปเฝ้า กระทำให้ไม่เป็นที่
พอใจแก่คนในนั้นเลย เดฟอรเยอะเข้าไปถึงกัม
ศิระษะแค่น้อย ดูเหมือนเข้าไปหาเจ้าวนายธรรมดา
เท่านั้น

ผู้สำเร็จราชการตรัสถามด้วยความไม่พอพระ
หฤทัยว่า “นทานฝรั่งหรือไม่ว่าเขามาหาใคร?”

เดฟอรเยอะทำกิริยาฝั่งไม่ใช้เด่นเหมือนกัน
ตอบว่า “ข้าพเจ้าเข้ามาเฝ้าพระเพทราชา และ
ต้องการทราบว่าจะด้วยประสงค์จำนงหมาย
สิ่งไร จึงได้มีรับสั่งให้มาโดยเร็ว?”

พระเพทราชาตั้งคตความพิโรธในใจ รับสั่งว่า
“ที่เรียกหัวหน้าฝรั่งเข้ามา ก็โดยมีพระบรมราชโอง-

การรับสั่งหา ซึ่งตัวเราเป็นผู้สำเร็จราชการแทน
 ต้องการจะทราบว่าเป็นเหตุสุดหย่างไร และเพื่อ
 ประโยชน์หย่างไร ท่านและคนชาติท่านจึงเข้ามา
 หนีในกรุงสยาม กระทบความเดือดร้อนให้แก่
 ราษฎร?”

เดฟอรเยอะ—“ข้อรับสั่งถามของท่านไม่เห็น
 มีเหตุสุดหย่างไร เพราะทราบกันอยู่แล้วว่าฝรั่ง
 เค็ด เข้ามาหนีในกรุง สยามก็โดยพระราชประสงค์
 ของพระเจ้าแผ่นดิน และโดยมีทางสัญญาพระราช
 ไมตรีกัน ในราวประเทศนี้กับประเทศฝรั่งเค็ด”

พระเพทราชา—“สัญญานั้นเป็นอุบายฉ้อฉล
 หนึ่ง ของไอ้หมา ฟอลคอน ต้องการจะเหยียดเอา
 แผ่นดินสยาม ดงเป็นเขตหนีได้อำนาจความมั่ง
 ใหญ่ของมัน และตกอยู่ในความปกครองของ
 กษัตริย์ฝรั่งเค็ด บัดนี้สัญญาอันขาดแล้วใช้ไม่ได้
 แต่ถ้าพวก ฝรั่งเค็ด ยังจะเป็นไมตรี หนีรับใช้ในเรา
 ซึ่งเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน และมีความภักดี

เหมือนหยักกับไอกริก เราจะถือตามข้อบัญญัติ
และให้ม่านที่บรรณการร่มแก่เกียรติยศ”

เคฟอรเยอะ — “ฝรั่งเศษเข้ามาหยาในกรุง
สยามก็ด้วยเจตนาอันลึกลับ หวังทำคุณความดี
ให้แก่แผ่นดินสยามหย่างเดียว จะหยักกับใครไม่
เปนข้อจ้่าคัญอไรนัก เพราะเหตุนี้ พระเจ้าหตุย
มหาราชพระ มหา กษัตริย ของเราจึงพระราชทาน
บรมราชานุญาตให้หยักได้ค้ไป”

พระเพทราชา — “ดีแถว แต่จ้่าเปนต้งได้
รับบัญญัติประกนขอนหตุย ๆ คนไม่ใช่ฝรั่งที่เปน
หัวหน้าแต่คนเดียว เพราะฉนั้น มีพระราชประสงค์
ให้ท้านมค้ตั้งองนายทหารซึ่งบญชการแทนท้าน
ณะเมืองธนบุรี ให้ชนมาหาเราโดยเร็ว”

เคฟอรเยอะ โถหิตแถนชนหน้าด้วยความโกรธ
เมื่อรู้ว่าพระเพทราชา ต้งการจะคักจับนายทหาร
ฝรั่งเศษ มาไว้ในงอมมือ แต่คอบว่า —

“ข้าพเจ้าจะไปตามค้วมาในคนหนักดี”

พระเพทราชา—“ไม่ได้ ท่านเปนแขกมีเกียรติยศของเรา จะมาใช้ท่านทำการเดว หย่างั้นไม่ได้”

เดฟอรเยอะ เห็นว่า พุดจา แขงแรง ทำเอา จริง แตะรู้หู้ว่าคนแตะบริวารของคนที่มาด้วยตกหู้ในอำนาจของผู้ดำเรจราชาการ ประการหนึ่ง เดฟอรเยอะ มีฐานะสำคัญซึ่งต้องการช่วยเหลือ จึงแกตั้งทำเปนไม่รู้เท่าแกด้อกจะตั้งคัย จึงตอบทันทีว่า—

“สุดแต่แต่เห็นควร แต่ท่านผู้ดำเรจราชาการ แผ่นดินมีความประสงค์ จะดำรงไมตรีกับพระเจ้าแผ่นดินฝรั่งเศ็ดแต่แล้ว เหตุไรจึงจะประหารชีวิตท่านพระคตัง ซึ่งเป็นคน คริสต์คัง และเปนราชสหายของพระเจ้า หตย มหาราช?”

พระเพทราชา—“ฝรั่ง คิวท่านก็ได้ร้องขอให้ส่งคิวไ้กริก ไปให้ท่านหลายคราวแล้ว เราก็ไม่ให้ทุกคราว เราต้องขอบอกให้รู้ไว้อีกครั้งว่าไ้คนทรยศคนนั้น เป็นผู้ชักชวนให้พระเจ้าหู้หัวทรง

หลงผิด มีโทษหนักถึงตาย ต้องรู้ไว้ว่าเรองนี้ ไม่ใช่ท่านหรือกษัตริย์ของท่านจะมา เกี่ยวข้องด้วย ฟรังนี่เวตาเยน ตวง ไปแล้วท่านไม่ต้องกังวลอีก เพราะไอ้คนทรยศ จะได้รับโทษหนัก ของมันซึ่งคิด การย์ไม่ชอบด้วยแผ่นดิน”

พวกฝรั่ง ซึ่งหยุดยั้ง ได้ฟังให้ ชนตก แด่ยงไป ตามๆ กัน แต่เดฟอรเยอะ ทำเป็นว่าสุดแต่ตัวแต่ การย์ ตอบว่า—

“เมื่อรบตั้งเดดขาดตงัน ข้าพเจาก็ไม่มีอำนาจ ใดจะร้องขอชีวิตไว้ แต่ฝ่าพระบาทก็เป็นผู้เดอง ดีว่ามีพระหฤทัยเป็นกุศล จะโปรดอนุญาตให้ ฟอลคอง ซึ่งเป็นผู้ถึงที่สุดแล้ว รับประโยชน์ได้ ของพระคำัดนาคนมา ดังบาปเป็นครั้งที่สุดจะไม่ ไปได้หรือ?”

พระเพทราชาทรงไม่เคมพระหฤทัย แต่จำว แมกาดาร์ กรากเข้ามา พูดว่า—

“ข้าพเจ้าเห็นสมควรอนุญาต เพราะผู้จะต้อง
ตายไป ไม่ได้พระในศาลัดนาคนมาตั้งต่อนบออกหน
ทางให้ ไม่บั้งควรเตย”

พระเพทราชา — “จ้าวแมกาดาร์พูดถูกต้อง
ท่านเป็นผู้ถูกไต่คนทรยศทำร้ายมามาก มีดีทริพด
ในเรื่องนี้ได้ ให้เป็นไปตามนั้นเถิด” แล้วหันไป
ตรัสกะ ดากิดาว่า “ไต่รักโทษหยู่ในความรักษา
ของท่าน และท่านก็เป็นผู้ที่ได้ลำบากไว้ว่าหยาก
ให้มันถึงแก่ความวินาศมานานแล้ว ก็จะได้สม
ความปราถนาดอก เพราะฉนั้น อนุญาตให้บาศ์
หุดวงเข้าไปในคุกคุมขัง ต้องระวังให้มาก หย่าปด้อย
ให้หยู่แต่ต้องคอดองตามตำพั้งดีก็ครั้งเดียว”

ดากิดา — “ข้าพเจ้าจะทำตามที่รับสั่ง ทรง
ทราบหยู่ดีว่าจะไว้พระเหตุทมิฬใครไม่มันเหมือนกับ
ข้าพเจ้า แต่บาศ์หุดวง?” ตรงนพุดเป็นเชิงถาม
เดฟอรเยอะ

เดฟอรเยอะ — “เป็นบาศ์หวงคณะ แพรน-
คิสต์กัน ซึ่ง ฟอลคอน เป็นผดงขนในด๋ยาม ข้าพเจ้า
จะเป็นผู้นำมาพบท่านก่อนคนวอน”

ผู้ดำเรจราชการตักขันเด็ดจเข้าทางพระทวาร
ด้านหลังห้องพระโรง การเฝ้าแทนเป็นอันยุติแต่
เท่านั้น

บทที่สิบห้า
หนึ่

ดาภิธา นั้หยังในห็องพิเค็ชของคณหยังคคกับโรง
ทหารรักษาวังจนเกอบถึงเที่ยงคัน คอยพบบาศ
หตวงซัง เดฟอรเยอะ ดัญญาจะนำมาบอกหนทาง
แก่นักโทษซังถกคตตันประหารชีวิต

ดาภิธา คอยจนรำคานใจ ตกซันจากเกาชเดริ
กดับไปกดับมาหยังในห็อง ปากบ่นว่า “ให้แม่ทัพ
ฝรั่งเค็ด คณนตาย โหงตายห้าเดี่ยทเกิด ถ้าไม่มี
บาศหตวงมา ”

ขณะนนพดทหารเขามาบอกว่า “ท่านนาย
พันเอก เยเนราตเดฟอรเยอะ มา ” นายพันเอก
คือดาภิธา (ด้วยพระเพทราชาทรงคังให้) ไม่คอบ
ดักคำ ตามพดทหารออกไปห็องนอก พบเดฟอร-
เยอะ กับบาศหตวงทรับปากว่าจะพามา บาศหตวง
มีผาคตุ่มคั้ระষบีดหน้าเกอบหมด

เดฟอรเยอะ— “ต้องขอโทษท่านนายพันเอก
ที่คอยหย่อนาน หดวงพ่อมีธุระเกี่ยวกับการกุศต
ไม่หยู่ทั่วดี มีฉนนั้นก็คงมาถึงเร็วกว่านี้ ขอท่าน
ได้โปรดนำข้าพเจ้าและดวงพ่อไปยังห้องขังของ
ฟอลคอน ด้วย ”

ตาคิดา— “ข้าพเจ้าต้องร้องขอความกรุณา
ต่อท่านแม่ทัพ จะให้ใครเข้าไปไม่ได้เป็นอันขาด
นอกจากข้าพเจ้าคนเดียว ”

เดฟอรเยอะ— “นำชมความรวิรุงไวของ ท่าน
จริง ๆ ทหารโปรตุเกสและทหารพดเมืองของผู้
ดำเรจราชการแผ่นดิน นี้ถือความกตัญญูของ
ฝรั่งเค็ดมาก กตัญญูทั้งฝรั่งเค็ดคนเดียวกับ
ข้าพเจ้าด้วยอีกองค์หนึ่งเป็นผู้ช่วย จะพึงที่คุม
ขังแย่งนักโทษเขาไปได้ ”

ตาคิดา— “กตัญญูหรือ? ไม่มีเดียดะ ” แล้ว
พูดตเดียดง “ใครจะรู้ดีกว่าท่าน แม่ทัพ เด-
ฟอรเยอะ ว่าหน้าที่ของทหารต้องถือตามวินัยคำสั่ง

เฉียบ? คำสั่งที่มีมายังข้าพเจ้าห้ามไม่ให้ใครเข้าไปหาไอ้ ฟอลคอน นักโทษ เว้นแต่ข้าพเจ้าและ บาค์หุดวงอีกหนึ่งองค์เท่านั้น”

ดาภิธาให้สัญญาบาค์หุดวงตามคนไป นำหน้าพาผ่านด่านในพระราชวังถึงสองแห่ง ซึ่งนาน ๆ จะได้พบทหารฝรั่งยามรายทางเป็นช่วง ๆ ไป นอกนั้นไม่พบใครดเฉียบเฉียบ จนเข้ามาถึงชนในซึ่งเป็นที่ประทับของพระเจ้าหย่หัว ดาภิธาพาเข้าทางสถานทนมพระ ทวารเคย ๆ ดัดไปตามซอกแคบ ๆ จนมาถึงประตูเหล็กแห่งหนึ่ง กรุดด้วยแผ่นเหล็กแน่นหนา ดาภิธาไขกุญแจเปิดประตูพบบาค์หุดวงตั้งบันไดหินไปข้างต่างดักจากพนราว ๒๐ ฟุต ก็มาถึงตรงช่องเป็นอุโมงค์มืดวงไฟดวงหนึ่งจุดไว้แสงริบหรี่ ตรงที่สุดมีประตูชนิดแข็งแรงอีกประตูหนึ่ง เมื่อ ดาภิธาเอาตอกกุญแจดูเดียวกับที่ไขประตูแรกเข้ามาไขประตูนั้น ได้ส่งบาค์หุดวงว่า—

“ต้องขอโทษหลวงพ่อกับให้ทนคอยสักครู่ จะไปจัดการให้นักโทษรู้ตัวว่าหลวงพ่อกำลังจะมา” พูดแล้วก็เข้าไปในนั้นคนเดียว

ในห้องคุมขัง ฟอลคอน เป็นห้องสี่เหลี่ยมเตี้ยๆ เหมือนจะมีขนาดไม่ถึง ๕ ฟุต ดีแต่เตี้ยๆ ฝาผนัง ขนอบ พื้นเป็นดินเหนียวและ ทรายแดงมีโคลนแฉะ หยดน้ำค้าง แสงไฟฉายพอได้เห็นรูปหน้าของ ฟอลคอน ซึ่งเดิมเป็นคนดีแต่ต้องมาอยู่ในคุกเพราะความผิดเล็กๆ น้อยๆ แต่ในคุกนี้เขาต้องทนทุกข์ทรมานอย่างหนัก เพราะเขาต้องทนกับความร้อนและแสงแดดที่ส่องเข้ามาในห้องตลอดเวลา เขาต้องทนกับเสียงดังของเครื่องจักรที่ทำงานตลอดเวลา ฟอลคอน ถูกขังอยู่คนเดียวในห้องนี้มานานแล้ว แต่เขาพยายามที่จะหาทางออกให้ได้ เขาพยายามที่จะหาทางออกให้ได้ เขาพยายามที่จะหาทางออกให้ได้

ดึกแล้ว เขาก็ได้ยินเสียงคนเดินที่เขารู้จักว่า “ข้าพ-

เจ้าผู้เป็นบ่าวท่านขอประทาน รบกวณท่านพระคตัง
ในเวลาดึกดั้นเที่ยงคืน”

ฟอตคอน ตอบอย่างใจเย็น—“คาภิธา ดัญ-
ชาติเจ้าไม่หายพยดพาด ตังแต่เข้ามาหยังใหม่ ยิง
แแต่เห็นชดชนทุกทว่าเจ้าไม่ใช่มนุษย์ เป็นหมาที่
ชตาดแแต่ชตาด”

คาภิธา—“หมาหรือ? นั้นแแต่หมาทุกๆตัว
มันก็มีวันของมันเหมือนกัน ท่านก็มีวันของท่าน
มาแแต่ คือได้กักตัวข้าพเจ้าให้ทนทรมาณหย่นาน
บดินท่านพระคตัง วันของข้าพเจ้ามาแแต่”

ฟอตคอน—“ไอ้คนชตาด! จะทำอย่างไรก็
เชญ ช้างยังคงเกดยดเจ้าหยังแแต่มอ จงจำคำของ
เราผู้ซึ่งบางที่จะถึงที่สุดไวเกิด เวดาบดินข้าเป็น
หย่างนี้ ไม่ข้าเจ้าก็จะเป้นเช่นเดียวกัน”

คาภิธา—“ท่านเจ้าคุณ ฟอตคอน กดายมา
เป้นไหร!” แแต่เอาเท้าเชย ฟอตคอน ด้วยหมั้น
ประมาท พุดค่อไปว่า “แแต่จะทำนายได้หรือไม่

ว่าเวตาไร ไม่ต้องตายถึงเวตาดอก วันอะไรก็ได้
 ว่าเขาจะต้องตาย จะตายอย่างไรก็คนทรยศจะต้อง
 ตายด้วยหรือไม่?” เมื่อเห็น ฟอลคอน ไม่ตอบก็พูด
 เต็มว่า “เราเกลียดเจ้าเหลือจะเกลียด หยากจะ
 เห็นความทุกข์ทรมานของเจ้าเป็นครั้งสุดท้ายจึงจะหาย
 กับทมความแค้น แต่กระนั้นเราเป็น คณิศก ทัดคน
 หนึ่ง ต้องการให้เจ้าเตรียมตัวไว้สำหรับโลกหน้า
 เพราะได้ตัดสินใจแล้ว พรุ่งนี้เจ้าจะต้องไปตาย
 ที่ทตเดชบศร์”

ฟอลคอน— “ซอห์นเป็นความจริง ข้าเชื่อด้วย
 เพราะเห็นตาไอ้คนชตาชนิดนี้ขี้อำมหิตดีใจมาก เจ้า
 ตัญญาไว้ว่าจะไปก็จะต้องไปให้ได้ จะได้เห็นและ
 จำไว้ในเวตาเมื่อวาระที่สุดของเจ้าจะมาถึง ว่าผู้
 หนึ่งที่ไม่ได้มีเจตนาทำผิดคิดร้ายต่อเพื่อนมนุษย์สักคน
 เดียวเต็มใจตายอย่างไร”

ตากิธา— “เฮ้ ! นี่ไม่ต้องการให้บาศ์หดวง
 เข้ามาบอกหนทางบ้างหรือ?”

ฟอลคอน—“ทำไมไม่ต้องการ? ข้าเป็นคริสตัง แต่ไม่หยากจะร้องขอจากคนเช่นเจ้าทำไมข้าจะไม่รู้ว่า ถ้าข้าร้องขอไม่ได้สมควรปราถนา เจ้าคงดีใจมาก?”

ดาภิธา—“คุณพระช่วย!” ความจริงดาภิธา แม้มีความประพฤติกไม่ผิดแปลกไปกว่าชาวโปรตุเกส ในสมัยนั้น ก็ต่างคือหมกมุ่นอยู่ด้วยการบาปอกุศลอย่างไร ก็ไม่เต็มกฎข้อบัญญัติของศาสนาคณ แต่ก็อีกนั้นแหละ ถ้าเห็นเป็นช่องทางทำไรได้ ก็ไม่ตะเตยจะเอาค่านาขึ้นบงเพื่อหาผลประโยชน์ส่วนตัวเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ดาภิธา จึงควักหมักปากกาแตะกระดาษซึ่งมีไว้ในเค้นออกมาพูดว่า “จะจัดการให้ต้องมีสินจ้าง”

ฟอลคอน—“ไอ้ชาติคนโงกบรมเดว! แต่ข้ามีฐานะอยู่หย่างนี้ จะก่ดาวโทษเองซึ่งบูชาพระเจ้าเงินทองของเองไม่ได้ จงเอาครวณออก ขอหยูกับหดวงพ่อตั้งกตองชั่วโมงเท่านั้น จะเขียนใบ

ตั้งให้คนค้นกุญแจของข้าจ่ายเงินให้เจ้าร้อยเหรียญทอง”

ดาภิธา ไม่ตอบสักคำ ควักตุกกุญแจออกจากกระเป๋าลือ ไซไซซึ่งด้ามมีอนักโทษออก ฟอลคอน หยิบกระดาคมาเขียนตั้งจ่ายเงิน เสร็จแล้วตั้งให้ชายไปรุดเกตุ พตางพูดว่า—

“เฮ้! นี่ ถ้าคิดถึงวิญญาณของตัวเจ้าบ้าง ก็อย่าให้เสียสัญญาในเรื่องนี้”

ดาภิธา—“อย่าวิตกเลย ชายกรีก เพราะเป็นข้อกรุณาซึ่งเจ้าอาจขอได้ และซึ่งเราอาจอนุญาตให้ได้ เราก็เป็นคดีที่คดีคนหนึ่งในเรื่องหย่านี้ชนิดไม่ได้ บาค์หอดวงจะเข้ามาเดี๋ยวนี้” ว่าแล้วเบียดประตู ทันไตนัน ฟอลคอน ให้ตกตั่งด้วยเห็นบาค์หอดวงเข้ามาทันที แต่เดี๋ยวก็มืดระชะ ปากพิมพ์ำภาวนา ได้ยินแต่คำออกชื่อนักโทษได้ถนัด

ฟอลคอน พุดขึ้นว่า “ท่านซึ่งเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ กรุณาบอกให้กระผมทราบด้วยว่า ภริยากระผม

บุตรกระผมเป็นอย่างไบบ้าง? บอกกระผมให้ทราบ
 หน้างตุ่มชาย และหน้างที่เป็นหวดงพ้อที่เคาฟ'
 ฟอลคอน พดพดางนำตาไหลพดาง เมื่อได้เห็น
 หน้าบาศ์หวดงยังทำให้มีใจเสวรา รัดกถึงที่จะตอง
 จำจากบุตรภริยาอดรักไปไม่มีวันกลับ หรือ
 หน้างน้อยจะไม่ได้พบปะกันอีกในโตกนี้

บาศ์หวดงคอบเสียงกระเด้าจน ฟอลคอน ตกใจ
 ว่า "ตุ่มเอ๋ย! เท่าที่ไต่รับทุกขหฺยเวदानบุตรภริยา
 หยุดไม่มีอนตราย แต่ภริยามความยन्दเมือทราบ
 ว่าดามีของหัดอนยังมีชวคหฺย" ว่าแล้วเคิรเข้าไป
 โกต้นักโทษ ทนโคนน คากถา นกชนได้วายังไม่ได้
 ด่ามกญแจเมื่อนักโทษไว้หฺยงเดิม แต่พอเคิรเข้า
 ไปคูกเข้าเพื่อด่ามกญแจ บาศ์หวดงเด็กม้าคตุม
 ตั้ระษะออก ฟอลคอน เหนกัด้คัง รับหคมือทันท
 กระโตดเข้าบับคอชายโปรตุเกสไว้ โดยเรว ณะบัค
 นี้ ฟอลคอน รัด้กัจบาศ์หวดงที่เข้ามาหาตนกัใน
 ที่คุมชัง หาไซ้บาศ์หวดงไม กตายเป็น มอนิกะ!

ฟอลคอน—“ไอ้ไพร่! ร้องชนอีกคำกเป็นฆ่า
มึง” ฟอลคอน เขามือหนึ่งบีบคอ ดากิตาไว้ อีก
มือหนึ่งตวงเอาปืนซึ่ง มอนิกะ ซ่อนมาในเสื้อ ยก
มาจ้องหยักตรงหน้าชายโปรตุเกส

ดากิตา อาตามคกใจไม่ทันรู้ตัวปัดขยดกกฎ-
แจตรวจคกตงบนพณ มอนิกะ รับผิดชอบมาทพท
จัดแจงไขตรวจซึ่งจำดามีไว้หลุดออกโดยเร็ว

ฟอลคอน ยังเขามือบีบคอ และเอาปืนจ้อง
หน้า ดากิตาไว้ ปากตั้งว่า “ยื่นแขนออกมา
ไอ้หมา! มอนิกะ หด่อนเอาตรวจตามมันเดี่ยให้
แน่น”

ครั้นจัดการเสร็จ ฟอลคอน ตั้งอาวุธคืนให้
ภริยา และตั้งว่าถ้า ดากิตา พยายามร้องหรือค่อ
สู้ก็ให้ยิง และจัดการตาม ดากิตาไว้แทน ซ้ำเอา
ผ้าผูกปากไม่ให้ร้องได้ด้วย

เมื่อทำธุระเสร็จ ฟอลคอน พุดกะภริยาว่า
“หด่อนทำการฉันทัดนมด้มาก” (หันไปทาง

ดาบิดา) “เฮ้ย! ใจโจรใจร้าย คำทำนายของข้าเป็นอันตรมจริงแล้ว เพราะจะปล่อยให้เจ้าหยุดแทนที่ซึ่งเจ้าหวังใจไว้แต่เดิม ขนาดรูปร่างเจ้ากับเราก็อึดเสมอกัน จะต้องขอยืมเครื่องแต่งตัวของเจ้าสักหน่อย”

ฟอตคอน กับภริยาช่วยกันถอดหมวกกระเปาะเสื้อและรองเท้าของ ดาบิดา ปลดอมตัวเสร็จตามภริยาก็ออกจากห้องซึ่งติดมาทางเดิม พวกทหารไม่สงสัยเข้าใจว่าเป็นนายพันเอก และบาศ์หดวงซึ่งเห็นเขาไปที่ห้องซึ่งก่อนหน้านั้นนานนัก อูบายทได้ทำดำเรจหย่างเรยบรอยไปได้เพราะเป็นเวดากดางคืน ถ้าเป็นกดางวันคงไม่ดำเรจเตย

ครันหลุดออกมานอกกำแพงได้ ในไม่ช้าคนทั้งสองก็เข้ามาถึงเขตคป้าซังหยี่ในรวางเมืองตไ้และกรุงศรีอยุธยา ได้คกตงใจว่าจะเดีรบกเตียบแม่น้ำไป เพราะฉนั้น จึงรีบออกเดีรไปได้สามชั่วโมง จนเท่ารบมมีความเห็นอยอ้อน ทั้งจวนจะ

รุ่งสว่าง เกรงว่าจะพบคนของพระเพทราชาเข้า
 คนใดคนหนึ่ง จึงหลบเข้าป่าซุ่มซ่อนพักหยู่จนกว่า
 จะมืดตงจะได้หนีต่อไป ตกตงกันว่าเวดาช้อนพัก
 จะผัดกันนอนแะหยู่ยามรวังภัย ได้ช้อนตัวหยู่
 ณะทงจนมืดจึงออกเคิรทางต่อไป พอออกเคิร
 ไปตามทางไม่ได้ก็มากน้อยก็ได้ ยินเดียงผู้เท้าม้า
 ฟอลคอน ตกใจ กระซิบ—“มันตามมาแฉว่หัดอน
 ะเี! ไม่ใช่ ม้าในเมืองไทไม่วิ่งห้อได้หย่างนี้ น
 ห้อเสี้ยเตมที่ รับตามไปเถิด”

ด้ามักรียววอกกดับเข้าในป่า แต่เข้าไปเพียง
 สองด้ามตอกเท่านั้น เพื่อจะได้มองเห็นคนข้มาได
 ว่าเป็นใคร

ฟอลคอน ร้องข้ด้วยความดีใจว่า “พนักย
 แฉว่ พวกฝรังเศ็ด” ตักครู่หนึ่ง เคฟอรเยอะ
 เตอฟู่รเบง กับนายทหารอีกสองคน ก็ช้กบังเหียน
 ม้าหยุด

เดฟอรเยอะ พูดว่า “ เก่งจริง คุณหญิงทำ
 การยี่อย่างกล้าหาญตำเรจมาไ้เรียบร้อย แต่
 พวกรากำตั้งถูกไอ้พวก มัวร์ ได้ตามมา เดอ-
 ฟุรเบง ตงมำมาหยมำค้วข้าพเจ้า ชินมำเรว
 ด้หาย ไอ้พวก มัวร์ ตามมาคังห้าสิบคน ” ฟอล-
 คอน กับภริยากรับชินมำค้วที่ เดอฟูรเบง ชี

เดฟอรเยอะ ตั้ง “ ตรงไปกรุงศรีอยุธยา ” ต่าง
 คนก็ห้อมมำไปเคมกำตั้ง มาไ้ประมาณร้อยเดิน
 กว่ำๆ ถึงป่าแห่งหนึ่งทบจนชิมำค้วไปไ้ไม่ไ้

เดฟอรเยอะ— “ ป่าเจ้ากรรม จบกันคราวนี้
 เองเรา ”

ฟอลคอน— “ เราจะตายก็ให้ตายคาพหฺยใน
 มือ ”

เดอฟูรเบง— “ ยังไม่เปนไร ดูโน้น ” เดอ-
 ฟุรเบง เขามือช้ไปทางเรือดำใหญ่มีพระสงฆ์กำตั้ง
 ออกไปบิณฑบาตนั่งหฺยเคมดำ

เดฟอรเยอะ—“เคราะห์ดีจริง ดเหมือนนึ่ง
จอดรอปวอกกนอิกคนหนึ่ง” ว่าแต่วกัดงจากมา
พร้อมกันโดยเร็ว ตรงเข้าแย่งเรือพระ ซึ่งกำลัง
คุยกกันไม่ทันรู้ตัว และต่างองค์ตกใจตึงกันหมด
พวกฝรั่งแย่งตงนั่งกตางดำเรือ พระส่งชุกบงคับ
ให้พายเจ้าเสี้ยสุดแรงเกิด ด้วยกตงพวกฝรั่งจะทำ
อันตราย เพราะเดอฟรเบงชัว “หย่าเตนกด
กัณหา เดียวตายทนท”

ฟอลคอน นางฟังภรรยาเดาถึงอุบายทนาง และ
เดอฟอรเยอะได้ช่วยตนออกมาจากที่คุมขังได้ และ
กตางชมเชยความกล้าหาญและใจเอนของนางแล้ว
พูดช่นว่า “ข้าพเจ้ารู้สึกชวยหน้ามาก ท่านแม่ที่พิ
ทตั้งคัยว่าท่านเสี้ยสุดขยไม่รักเกียรติยศมาแต่ก่อน”

เดฟอรเยอะ—“ไม่มีเสี้ยตะ ท่านเฮ้ย! ทหาร
ฝรั่งเคัด เปนผลัดจะทำให้ตักว่าทได้ทำไปแต่่วไม่ได้
ซ้ำข้าพเจ้ารู้สึกชวยหน้าตัวเองด้วย ที่ปด้อยให้
พระเพทราชาหตอกเอาได้สบาย” เดฟอรเยอะ

เล่าให้ฟังว่า แม่พระเพทราชาจะแต่งตั้งกษัตริย์คนอื่น
รับเป็นอันดี ยอมปด้อย เคอฟูรเบง ตามที่ร้องขอ
ได้ง่ายดาย และเปนแขกก็แต่ชอที่จริงเปนเชตย
ของพระเพทราชานั่นเอง จะชี้มาไปเที่ยวไหนต้อง
มีทหาร มีวร คนหนึ่งคุม ในคราวแรกทชมาออก
มานั่นเอง ก็ได้โอกาสเหมาะชี้มาเห็นเจ้าทหาร
แขกที่คุมรอดมาได้” (เดฟอรเยอะ พุดค่อไป)
“เพราะหัดสำหรับตัวท่านแต่ภริยามาก ที่เราเห็น
ไอ้ทหาร มีวร ออกมาได้”

มอริกะ— “ทงนตองขอขอบคุณพระเจ้าว”
ครันตอมาเวดามตง จนมองแทบไม่เห็นหน้ากัน
พวกหนภยในบดินกัหยดพุดไปที่ตะคนตองคน ด้วย
เดียงพายดิงเข้าจิงหวะให้ง่วงนอนไปตามกัน ทัน
ไตนัน ได้ยินพระสงฆ์ในเรื่องคหนึ่งผิวปากดิง
แหดม เรือก็โคตงจัดแทบตมตง

มอริกะ ร้องกรีด พวกผู้ชายก็ตกใจดูเหมือน
กตณตมหายใจไว้ทุกคน

เดอฟูรแบงถามขึ้นว่า “อไรกัน ท่าน เดอฟูรเยอะ พวกในเรือทำพิษกรรมมัง?” เดอฟูรแบง คาคถูก เพราะเมื่อได้ยินเสียงหวัดให้สัญญา พวกพระสงฆ์ในเรือแปดองค์กระโดดลงแม่น้ำหนีไปหมด

ฟอลคอนร้องขึ้นว่า “ฉวยเอาพายไว้ เดียวจะหั่นตงนำไปหมด” พวกฝรั่งทั้งหมดรวมทั้งมอญกะ ด้วยก็ปฏิบัติตามคำสั่งทันที ตงมือพายจนสุดแรง เพราะทราบหย่ว่า ถ้าพระสงฆ์เหล่านี้หนีไปบอกชาวบ้านให้มาจับตัว แม้ในเวตานั้นจะมีคนพายเพียง หกคนน้อยกว่าเดิมสองคนก็จริง แต่คำที่ออกแรงจนสุดกำลังทุกคน เรือจึงแล่นไปได้เร็วกว่าก่อนตั้งสองเท่า

รุ่งเช้ารุ่งอีกอ่อนแปดวันหมดกำลัง ตกตงว่าจะหนีบกรัดเรือต่อไป แต่ก็ไม่ได้รอด เพราะพวกพระสงฆ์หนีไป ได้ข่าวร้องชาวบ้านว่ามณเฑียรทำร้ายศิษย์เขาเรือต้องหนีไปทางกรุงศรีอยุธยา เหตุนี้

เมื่อชนบทก็พบพวกชาวบ้านคอยดักหยู เตี้ยงร้อง
กันเอดว่าขโมยว่าผู้ร้าย พวกฝรั่งเอาปืนยิงชูไป
ต้องสำมนัดชาวบ้านตกใจหนีไปหมด ฟอลคอน
กับพวกเคิร์ททางต่อไปได้สดวก เคิร์ทมาอีกไม่ช้าก็
ถึงพงหญ้าแห่งหนึ่ง มีหญ้าชันเตมเป็นพืดกันไป
นายทหารฝรั่งเค็ดคนหนึ่ง ต้มควดงบนหญ้า พุด
ว่า “หยุดทนก่อน จะตายก็ขงมันเกิด อดอาหาร
ไม่ได้หยุดพักบ้างเหนจะเคิร์ทต่อไปไม่ไหว”

เคเฟอร์เยอะ—“ตามใจ แต่ข้าพเจ้ายังไม่
เหนอยกมากนอย จะตองดองนำเข้าไปในป่าก่อน
พวกท่านควรพักเหนอยเดี่ยบาง”

ฟอลคอน—“ท่านแม่ทัพ ท่านมีน้ำใจเอื้อ
เฟ้อมาก ถ้าข้าพเจ้าไม่เป็นห้องภริยาจะขอตาม
ไปด้วย”

เคเฟอร์เยอะ—“หย่าตามมาเตยท่าน รวง
हत่อนไวเกิด” เมื่อเคเฟอร์เยอะ ไปแล้ว พวกท

หยาขวางนกดมตวตงนอนบนหญ้า แม้จะรู้สึกหิวก็
ยังไม่ว้ายจะนอนหลับสนิทได้ในไม่ช้า

ฟอดคอน เป็นคนคันท่อน เข้าใจว่า เตเฟอร์เยอะ
กตัญมา เพราะได้ยื่นเลี้ยงใครเคิรแหวกหญ้ามา
ตบๆ ทันใดก็มีหัวหน้าพวก มัวร์ ซึ่งคุมพวกคน
มาตวยตงยตบคน จึงถถนเข้ามาจับพวกหน้ภยไว้
ไต่หมด ยังไม่ทันจะรตวตงชนทน เจ้าพวก มหมัด
ได้รับข่าวจากพวก ชาวบ้านบอกว่หนีไปทางไหน
เพราะฉนั้น จึงมาตามจับตัวได้ง่าย มันดูครว้มัด
นักโทษของมันไปหย่างไม่มีปราณี รับคุมตัวกตบ
มายังเมืองตใจ พวกฝรังเศสรองด้าแข่งหยุเอค
แต่ ฟอดคอน กับ มอนิกะ ไม่ปรีปากสักคำ เพราะ
ก่าตังเปนทุกข้หนัก ฟอดคอน ทอดอาตัยหมด
ยอมว่ครวอันใครก็ช่วยความทุกข้ไม่ได้ นอก
จากความตายมาเข้าครอบงำได้ทันทีเท่านั้น ส่วน
มอนิกะ ถ้าเปนหญิงด้ามัญคง โหดครวขอให้ตาย
พันทุกข้ไปเสีย แต่่นางอดกตงความทุกข้ไว้ได้

หย่างเอก มั่นใจไว้ในพระเจ้าวสุดีแล้วแต่จะโปรด
เท่านั้น

ครั้นถึงเมืองตโว้ พวกนักโทษก็ถูกคุมตัวไป
ขังในที่ต่าง ๆ กัน สำหรับพวกนักโทษฝรั่งเศษ
นั้น ยอมอนุญาตให้ห้อยในบริเวณพระราชวังได้ไม่
กักขังอะไร ส่วน ฟอลคอน ถูกคุมตัวไปไว้ที่คุมขัง
เดิม แต่คราวนี้จำใช้ครวนเสี้ยแน่นหนา มอนิกะ
อ้อนวอนผู้สำเร็จราชการ ขอรับโทษหยั่งกับสามี
และขอให้จำครวนเหมือนกัน จะได้ไม่ไปห่างจาก
กัน ผู้สำเร็จราชการไม่ยอม แต่ว่ายังมีความ
เมตตาไม่จำขัง อนุญาตให้กลับไปห้อยบ้านเดิมได้
ไม่ทำอะไรให้เดือดร้อน มอนิกะรู้สึกในคราวแรก
ว่าเท่าที่กรรมานไม่ทำ ประโยชน์ให้นางปลดความ
ทุกข์ออกได้ก็มากน้อย แต่นักไปอีกที่นางก็ยอม
ตาม เพราะเห็นว่าหย่างน้อยคงหาทางช่วยสามีให้
รอดพ้นภัยได้บาง เมื่อกลับมาถึงบ้าน นางกดับ
ได้รับความวิโยคซ้ำหนัก ด้วยได้ทราบว่าบุตร

ซึ่งตั้งไปธนบุรี ถูกพวกทหารขบถจับเอาไปได้ตาม
ทาง นางรีบไปเฝ้าผู้สำเร็จราชการทันที อ่อนวอน
ขอบุตรกลับคืน พระเพทราชาซึ่งเป็นผู้ตั้งให้ ยด
บุตรนางไว้เป็นประกัน แกตั้งทำเป็นชมเชยความ
ประพฤตินางงามของนาง และมีรับสั่งให้ตั้งบุตร
คืนแก่ผู้เป็นมารดา ซ้ำกตักถ้ำว่าไม่ได้รับสั่งให้
จับตัวเลย เป็นแต่พวกทหารเข้าใจผิดจับเอามาเอง
เท่านั้น

บทที่สิบหก
ความวิโยคของ มอนิกะ

มอนิกะ ดำตะวนคิดหาอุบายเพื่อช่วยสามีเดี่ยว
ร้อยท่าพันทางจนสุดปัญญา ถ่วงมาได้หลายตั้งป-
ดาหะก็ยังมีได้จัดการเป็นชั้นเป็นอันแต่ถักนิต คราว
นั้นผู้สำเร็จราชการกวดขันรไวรวงษ์อย่างที่สุด ทุกข์
ใครจะยิ่งไปกว่า มอนิกะไม่มีแล้ว เมื่อพระนายไว
ซึ่งยอมตนเข้ารับราชการหัยในพระเพทราชา ด้วย
เห็นว่า จะเป็นประโยชน์แก่ครอบครัว สหายผู้ใด
ทุกข์ของตน ได้นำข่าวมาบอกว่าพระเพทราชา
ต้องการจะแต่งตั้งความยุติธรรม ได้มีรับสั่งให้
เอาตัว ฟอตคอน มาชำระ แต่จะต้องให้ ฟอตคอน
สารพาทโทษความผิดเสียก่อนให้สัมพันธ์ที่ ก้าวหา
โดยใช้จารีตวันครมบาดเอาเหล็กแดงนาบฆ่าเท้าและ
บับขมับ แต่ข่าวร้ายแท้ซึ่งทำให้ภริยาผู้กตัญญู

สิ้นความกังวลปนทุกข์ ได้มาถึงในไม่ช้า ขณะนางกำลังสวดอุทิศพระจำวเหยื่อในหอสวดพร้อม กับบาทหลวง อังตัวเนอ ทอมัส พระนายไวยหน้าคันทาคาไหลพรวดพราดเข้ามา เขามือจับชายเสื้อ มอนิกะไว้ แหงหน้าดูนางหน้าคากก็หยดเฝาะ ๆ ไม่พูดจาว่าอะไรสักคำ

มอนิกะใจวาบดเหมือนมือไรคั้นขึ้นมาขวางคอ พยายามเขามือกดหน้าออกไว้ มองดูหน้าผาซึ่งไม่กล้าเปิดปากบอกข่าวร้าย ถามว่า—

“อะไร! คุณพระนาย บอกเกิดดินันทนไหว ถูกประหารชีวิตเสียแล้วหรือ?”

พระนายไวย—“จริงดังนั้น เจ้าคุณตายเสียแล้ว ถูกเขาคัดไปประหารชีวิต”

มอนิกะ คาดใจคิดว่าคงหนักแน่นพออดทนความเสียใจในข่าวร้ายนี้ไว้ได้ แต่กตัญญูกรัดตมตัวตงบนแขนบาทหลวงซึ่งรับเอาไว้ สิ้นลมฤกษ์ไปนาน

เมื่อพ้นชนค้อยไค่คีบ่าง คำแรกซึ่งนางพูดพร้า
ออกมา คือ—

“โอ้! เธอที่รัก มาหยุดในเมืองนี้ทำคุณให้
ไวได้มอ เทพดาร์กษาแผ่นดินประทุษจริตคิดร้าย
อไรหนักหนาจึงได้ตนเคราะห์กรรมดังนี้หนอ? ทำไม
ต้องประหารชีวิตให้เหมือนกับผู้ร้ายคนหนึ่งด้วย?
โอโย! มาหนี มอนิละ ไปได้”

พระนายไวย— “ความผิดของเจ้าคุณก็มแต่
เรื่องทำความดี แต่มืดตบญญาเท่านั้น”

บาศ์หวดง ทอมัส วิคกว่าถ่านางเปนทุกข์มาก
เกินไป บางที่จะถึงกับเดี่ยตติได้ จึงเรียกสาวใช้
ให้ประคองตัว มอนิละ เข้าไปหยุดในห้องกับบุตร

ข่าวที่ ฟอลคอน ถึงแก่ความตายไป เมื่อทราบ
กันทั่ว ได้มีพวกบาศ์หวดง เยชูอิต มาเยี่ยมเยือน
ภริยาผู้ตายหลายรูป บาศ์หวดง เดอตาอังก์ กต่าง
ว่า “ท่านเหล่านี้ (พวกเยชูอิต) ได้พยายาม
ปตบโยนช่วยเหตือทุกหย่าง แต่ทว่าพวกท่าน

ได้มีรับสั่งให้เอา พระอนุชา ของ พระเจ้า หนู่หวู่ทัง
ส่งพระองค์ไปตำเรจ โทษเสียด้วยท่อนจันทน์

เมื่อพระเจ้าหนู่หวู่เสด็จสวรรคตไปเท่ากับคำส-
นา คริสต์ตั้ง เสียอุปถัมภ์กตไปผู้หนึ่ง เพราะเมื่อ
พระเพทราชาเสด็จขึ้นทรงราชย์ ก็มีรับสั่งให้ถอน
รากคำสนา คริสต์ตั้ง เสียสิ้นเชิง คราวนั้นพวก คริสต์ตั้ง
ก็ถูกทำร้ายล้มตายหายจากกันเป็นลำดับไป บัดนี้
จะกล่าวถึง มอนิกะว่าได้รับผลในเมื่อได้ผลดีเปิดยื่น
แผ่นดินเป็นประการไรบ้าง

ในวันที่ ๓ เมื่อพระเพทราชาได้ประกาศตนเป็น
กษัตริย์แล้ว มอนิกะ ตกตั่งหรือจะเรียกว่าตกใจ
ก็ได้ เมื่อมีผู้เข้ามาบอกจ้าวโด้ยาทอนซึ่งบัดนี้
เป็นรัชชทายาทเสด็จมากอวยหู่ที่ประตูบ้าน มี
ความประสงค์จะเข้ามาหา จ้าวโด้ยาทอนต้องขอ
อนุญาตเข้ามา เมื่อพวกของตนเองคุมรวังหู่เดิม
บ้านตุกระไรหู่ นางรู้ว่าที่แต่คงความสัภาพหย่าง
หนักอแต่คงการเยาะเยยนตนเอง แต่คงมีความประ-

ตั้งจำนงร้ายดังหย่าง ถึงนางจะรู้เท่าก็ไม่กล้าขัด
ให้ควงต้นขวัญหาย นึกมานะจะรับหน้าให้ดัมกับ
สัตว์ซึ่งเปนภริยาของ ฟอลคอน เพราะฉนั้น เมื่อ
จ้าวไต้ยาทอนเสด็จเข้ามาถึงในห้อง รับสั่งทักว่า—

“อ้อ! มอนิกะ ยอดสวย ใ้ทุกขเมื่อยาม
โศกทุกข์ยิ่งด้วย ฉนยังมีควมรูตักซึ่งเปนหยู่ทุกรูป
ทุกนามเสมอกันหมด”

มอนิกะ นึกคาดไม่ผิด ถ้อยคำของจ้าวไต้ยา-
ทอน กระทำให้นางโกรธจนโตหิดชนหน้า ดุกชน
จากทง ตอบว่า “ท่าน ข้าพเจ้าจะไม่แกตัง
ทำเปนไม่เข้าใจในคำพูดทหมายควมของท่าน เจริญ
เสด็จกลับ ขอหย่าทรงทำหย่างนี้คือไป ท่านก็
เปนผู้ใหญ่ เปนจ้าว ไม่บั้งควรจจะมารังแกเตย”

จ้าวไต้ยาทอน—“แม่สาวยี่ปุ่นแค้นด้วย ฉน
ก็ไม่หยากจะแกตังทำเปนไม่เข้าใจคำพูดของหัดอน
ขอได้ฟัง ฉนเกรงใจไม่กล้าพูดเรื่องในใจมานาน
แล้ว ในเมืองไทการแต่งงารถือว่เปนของด้าคัญ

แต่บัดนี้หัตถ์อันนี้ไม่มีโลหิตซึ่งอีกแล้ว เพราะหัตถ์อัน
 เปนหม้ายไร้ดำมี อาจสั้มีครึ้มีดำมีใหม่ได้ จะได้มี
 ผู้ปกปักรักษาตัวหัตถ์อันและบุตรของหัตถ์อัน เพราะ
 เปนการจำเป็น มีฉนั้นเจ้าเตกอนาธาจะถูกศัตรู
 ของพ่อมันทำร้ายเขา เพราะฉนั้น ฉนั้นขอเชิญหัตถ์อัน
 มาเปนภริยานั้น เปนหม่อมเอกของฉนั้น เปนพระ
 ชายาและต่อไปจักได้เปนพระมเหสีด้วย”

นางมีบ่บ่อดด้วยแต่ฉนั้นทุกขี้ ฐึ้หุ้ว่าตัวนางและ
 บุตรตกหุ้ในอำนาจของเจ้าวโด้ยาทอน แต่เมื่อ
 นกถึง ฟอลคอน ดำมี ทำใ้หานางมีมานะ ตอบว่า—

“ท่านไม่น่าจะดีมีเดยว่าข้าพเจ้าเานเปนใคร? ท่าน
 ไม่ทรงทราบดอกหรือว่าข้าพเจ้าเานเปน คริสต์ตั้ง และ
 คำสั่งนาของข้าพเจ้าห้ามขาดไม่ให้แต่งารหย่างชั่ว
 ช้าดังนี้? ท่านไม่ทรงทราบดอกหรือว่าข้าพเจ้า
 ประพฤคคนเปนหย่างไร? ถถ้ามาทรงเด้มอดส์มาน
 กับหญิงบดั้พรตมีความซื่อสัตย์รักดำมี ถนอมซื่อ
 ใจมิให้ม้ราก็”

จ้าวไฉยาทอน—“บุตรของหัตถ์อย่างไรเล่า? ไม่รักหรือ? ดีในตัวในปายังดีสัตตชีวิตเพราะด้วยความรักถูก หัตถ์จะรักบุตรน้อยไปกว่านี้หรือ?”

มอ निकะ—“ท่านเฮ้ย! มอ निकะรู้จักรักบุตรเท่าไร ก็รู้จักอดทนความทุกข์ได้เท่านั้น ขอโทษเป็นคำขอบสำหรับท่าน ตัวข้าพเจ้ากับบุตรจะเป็นอย่างไรต่อไป ขอขอบไว้ในพระมหากรุณาของพระเจ้าว ไม่ยอมให้หมิ่นได้ว่าภริยาและบุตรของฟอลคอน ชื่อชีวิตไว้ ด้วยเอาความอภัยตามที่ต่อพระประสงค์เขาแตก” นางพูดแล้ว ก็ทำหูทวนลมไม่ฟังคำอ้อนวอนของจ้าวไฉยาทอน และถูกออกจากห้องมา

เมื่ออ้อนวอนนางมิได้ ไฉยด้วยแล้ว จ้าวไฉยาทอนก็ตกตลิ่งเด็ดจกตบวง แต่กตบก็เพื่อหาอุบายใหม่ให้สัมความปราถนา การที่มอ निकะประคิษะยังทำให้จ้าวไฉยาทอนดีเนหายิ่งขึ้น อ้อนวอนแล้วอ้อนวอนเล่า ครนเห็นไม่ดำเรจ เมื่อมีชองก็

ตั้งคนมาพูดเกตุยกต่อมหยู่เส่มอ กถ้าวว่าถ้ารัก บุตรก็ไม่ควรประติเศษ เพราะบุตรจะรอดอันตราย ก็ทางเดียว ทั้งทรงสัญญาต่างๆ ถ้าเป็นหญิงใจ ไม่มันหย่าง มอนิกะ แด้วก็คงพอใจ กับปล่อยให้ นางเปนไทแก่คนไปไหนไปได้ ห้ามแต่ไม่ให้พบ พดจกับบาศ์หวดงเท่านั้น เพราะเข้าใจว่าเป็นผู้ เดียมสอนนางให้ขัดขืนความประสงค์

มอนิกะ ไม่โยคี่หยู่หย่างนเรอยมา ด้วยหวัง ว่าจ้าวโศยยาทอนจะศตยรักกตบ์เกตุยกนาง แต่ หาเปนดังนี้กไม่ จ้าวโศยยาทอนเบ็ดยนอูบายใหม่ ไซ้พดการอำนาจให้คนตอบมาพาตัวไปในวังใน เวดากตางคิน ทรงน้จ้าวโศยยาทอนคิดการไม่รอบ คอบ เพราะเมื่อ มอนิกะ ทราบว่ามาหยู่ที่ไหน ก็ ร้องกรวดๆ ซนจนได้ยินไปถึงพระเจ้าแผ่นดิน เมื่อ ทรงทราบเรื่อง ก็มีรับสั่งให้พระโอรสพานางไปส่ง บ้านหย่างเดิม เพราะไม่ทรงโปรดในการเกเรของ พระโอรส

จ้าวไฉ่ยาทอนแพ้ในอุบายของตนเอง ก็ทรง
หันหาอุบายใหม่ เข้าไปกราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน
ว่าในบ้านของ ฟอลคอน มีทรัพย์ซ่อนอยู่มาก และ
สมควรจะเป็นของแผ่นดิน นับว่าอุบายอันนี้สมควร
ประสงค์ของจ้าวไฉ่ยาทอนบ้าง เพราะพระเจ้า
แผ่นดินมีรับสั่งให้ขุนนางสองคนไปเรียกตราเครื่อง
อาวุธและสรรพหนังสือของ ฟอลคอน จาก มอนิกะ
แล้วพวกเหล่านั้นก็บิดตราตามหีบในบ้านทุก ๆ หีบ
และเอาถูกกุญแจไปเสียด้วย โดยคำสั่งของจ้าว
ไฉ่ยาทอน บ้านของ มอนิกะ ก็ถูกทหารคุมรักษา
เสียแน่นหนา และมีทหารยามเฝ้าประตูห้องของ
นางด้วยหนึ่งคน

นับตั้งแต่วันเจ้าพนักงานมาบิดตราที่หีบยังไม่
ทันดวงได้ต้องวันแรม ได้มีขุนนางผู้หนึ่งพร้อมด้วย
บริวารนับร้อยรับพระบรมราชโองการจาก สมเด็จพระ
เทพราชา ให้มาเปิดหีบและขนเอาทรัพย์สมบัติ
ที่มียู่ในบ้านไปหมด มอนิกะ แม้จะรับความ

เคือครอนแค้นดำหัดตั้งนี้ ยังมีความอดทนประ-
 คองตัวไว้ ได้หย่างเอก ได้เป็นผู้นำพาเจ้าพนักงาน
 ภารไปในบ้านคดอด ที่ตรงไหนมีสิ่งของมีราคา
 มากเก็บไว้ก็บอกทุกแห่ง เมื่อเจ้าพนักงานภารไปแล้ว
 นางหันมาพูดกับบาศ์หุดวงว่า—

“ดูซี หุดวงพ่อ บัดนี้คนเห็นเหตุอยู่แต่พระเจ้าว
 ทเคารพของดิฉันเท่านั้น คราวนี้เป็นไม้มใครอาจ
 แยกเราไปจากพระองค์ได้”

เมื่อได้รับทรัพย์สมบัติในบ้านของนางจนเหตุ
 อยุ้แต่ตัวตั้งนี้ จ้าวโศยาทอนทรงเชื่อว่านางคงตก
 มาเป็นเหยื่อแน่นอน แต่หาจำเราไม่ นางประติ-
 เชษศาอื่อนวอนไว้มั่นคงเหมือนหย่างเดิม จ้าวโศ-
 ยาทอนคตงคตมคตด้วยความคตอตั้งของนาง ก็ตั้ง
 แพทย์ส่วนพระองค์คนหนึ่งไปหานาง บอกว่าถ้า
 ยังขึ้นประติเชษไม่ยอมเป็นหม่อมห้ามแล้ว จะเอา
 คัวแตะบุตรไปฆ่าเสีย

มอญิกะ ตอบว่า “ก็เชิญ ข้าพเจ้าไว้ชีวิตใน
พระเจ้าว คายเดี่ยคักว่าเดี่ยช้อ”

เมื่อแพทยฉุฉนนำข่าวไปรายงาน จ้าวไต้ยา-
ทอนก็กรวมาก คังเหตุยจะไซ้กฎหมายเถื่อนเข้า
ปราบนาง เพราะฉน มอญิกะ ก็ถูกจับตัวไปโดย
เร็ว คุมตัวไปยังตุลาการ ถูกกล่าวหาว่าภัยอก
ซ่อนทรัพย์สมบัติของด้ามไว้มาก แต่คำให้การ
ของนางชัดเจนดีไม่มีพฤษ จนตุลาการเห็นว่าถ้า
จะชำระในศาลหย่างเปิดเผย ก็ชำระให้ร้ายแก่นาง
ค่อไปไม่ได้ แต่ตุลาการฉนได้รับอำมิจจากจ้าว
ไต้ยาทอน ตกเวตากลางคนคอดมาหา มอญิกะ ที่
บ้าน ชู่ดำทับว่าถ้าไม่ยอมเป็นหม่อมห้ามจ้าวไต้-
ยาทอนภายในสามวัน จะทำโทษเขียนเดี่ยด้ามยก
ถึงคนจะไม่หยากทำโทษ ก็ต้องจำเป็นตั้งให้ทำ
โทษเอง

มอญิกะ—“พุดโท้ ! ที่ไหนท่านจะกล้า เพราะ

ทราบหยู่ว่าข้าพเจ้าไม่มีความผิด คงไม่กตัญญู
ความอยุติธรรมทำโทษข้าพเจ้า”

คุดกาการ—“หย่านักหวังเดย ถ้าไม่ยอมตาม
ภายในสามวัน ไม่ทำโทษจริงค้อยว่าข้าพเจ้าซี”

มอนิกะ—“หน้าที่ของข้าพเจ้ามีหยูกับพระเจ้า
ตัวข้าพเจ้าแต่ละตัวก็เห็นหยูแจ่งแจ่งแล้ว จะทำประ
การไรสุดแต่จะโปรด” เมื่อคุดกาการกลับไป
นางได้ปรึกษากับญาติคนหนึ่งมีอายุคนหนึ่ง ซึ่งแม่
จะเป็น คริสต์ตั้ง ก็เป็นเหตุทั้งสองฝ่ายมีความนับถือ
เพราะมีอายุมากถึง ๘๐ ปี

หญิงชราพูดว่า “ตักไม้คองกตัวเขา หรือกตัว
จะถูกรถมาน จะทำให้ตมหน้าของเจ้าต่อพระเจ้า
ไป เจ้าก็สืบโศกิตมาจากผู้ซึ่งเป็น มาเตอร์ และ
การถึงภูมิ มาเตอร์ยอมให้เกียรติยศมี กุศัตแรง”
เหตุนี้ ในสองวันต่อมา มอนิกะได้เตรียมตัว
สำหรับโตกใหม่ เพราะนางไม่สงสัยว่าเจ้าโธ-
ยาทอนจะไม่ประหารนางจริง

ถึงวันที่กำหนด คฤหาสน์มาหามัมบริวารมา
ด้วยบังคับให้นางตั้งทรัพย์สินสมบัติที่คังซ็อนเอาไว้
คณนพาศ์หวง เดอตาอั้งส์ โคกถ่าวดังนี้

“มอญิกะ— ‘ข้าพเจ้าไม่ได้ช้อนอะไรไว้ ถ้ามี
ความสงสัยขอให้ท่านตรวจดู ท่านมานับว่าเป็น
เจ้าของบ้านก็ว่าได้ ทุกสิ่งทุกอย่างเปิดเผยให้เห็น
หยา่แล้ว’

“คำตอบหย่างมีชัณมาดังนั้น ดูเหมือนจะทำ
ให้ชายพาดม้ความรำคาญ ตอบว่า ‘เราไม่ไปหา
จะยื่นหยยทั้น แต่จะบังคับให้ไปนำเอามาให้ตามที่
ตั้ง มิฉนั้นจะทำโทษเขียนจนตาย’

“ว่าแล้วชายชาติชวก็ให้สัญญาแก่พวกนักร
พวกนักรากเข้ามาเอาเชือกมัดนางและถือหวาย
เส้นโคไว้คอยเขียน กำตั้งจัดแจงกันหยุนทแรก
ทำให้หญิงได้ทุกซ่ดกตั้ง ทอดอาตัยค้วคือความ
เกียรกวราดของส่ค้วร้าย นางร้องเสียงดังกรีด
ไผ่ค้วดังที่ปตายเท่าคฤหาสน์อ้นวอนว่า ‘นักรัง-

บทที่สิบเจ็ด

เบ็ดก กัดขี้มากกรุงสยาม

จะกล่าวถึงพวกแขก มหมัด ที่ได้ติดตาม
 เดฟอรเยอะ และนายทหารพรรคพวกไป มีความ
 ยินดีมากเมื่อจับพ่อตคอนได้ โดยไม่หนีหาย และ
 พวก มัวร์ เห็นว่าเป็นคนสำคัญกว่าผู้อื่น จึงไม่คิด
 ตามเดฟอรเยอะ ค่อยไป เหตุนี้ แม้ที่ฝรั่งเคียดจิ้ง
 หนึ่ไปถึง โรงทหารณะเมืองชนบุรีได้ตัดวก การที่
 เดฟอรเยอะหนีไปได้กระทำให้ดมเด็จพระเพทราชา
 กักรวมาก ก็ทรงมีนหมายจะตะตงหนากากซึ่ง
 พระองค์ทรงบงพระพิกตรไว้ จึงทรงแต่ตงพระ
 ราชประสงค์ ซึ่งเกี่ยวกับชาวต่างประเทศในกรุง
 สยามในทันที คือมีรับสั่งให้แต่งกองทัพยกไป
 ต่อมค่ายฝรั่งเคียด และประกาศให้รู้ทั่วกันทั้งแผ่นดิน
 ดินว่า จะทรงขับไล่พวกต่างประเทศไปจากกรุง
 สยามเสียให้หมด นอกจากนยังแต่งเรือรบหลาย

ถ้าไปทักปากน้ำคอยตักจับเรือแปดกซึ่งจะมา แต่
พระองค์จะทรงเกิดยศซึ่งฝรั่งเค็ดมากอย่างไร ยัง
มีเรื่องเกรตเรือหนึ่งอันเกี่ยวกับกาเปนฆ่าตักกัน
ในคอนแรก ซึ่งสมควรจะกล่าวไว้ในที่นี้ ด้วยจะ
ได้แสดงพระลักษณะของสมเด็จพระเพทราชาซึ่งมี
ทั้งคิและชว ดังต่อไปนี้—

บุตรชายสองคนของ เดฟอรเยอะ ถูกพรรคพวก
สมเด็จพระเพทราชาจับตัวเอาไปได้ สมเด็จพระ
เพทราชาก่อนที่จะทรงเริ่มเปนฆ่าตักคือ ฝรั่งเค็ด
ได้ทรงบังคับให้เด็กทั้งสองเขียนจดหมายไปถึงบิดา
บอกว่า ถ้าไม่ยอมอ่อนน้อมมอบเมืองธนบุรีให้
เสียโดยเร็ว บุตรทั้งสองจะต้องถูกเอาตัวไปทำ
โทษหย่างร้ายแรงจนถึงตาย

เดฟอรเยอะ ตอบไปว่า “ให้บอกแก่บุตรทั้ง
สองด้วย ว่าเราผู้ตั้งเสียใจที่มันคงตกไปดังนั้น
ถ้าสามารถจะช่วยชีวิตมันไว้ได้ โดยส่งตะสุนต์วิก
จะยอมทำตามทันที แต่จะให้ทำตามนั้นไม่ได้ จะ

เป็นการเต็มเต็งเต็มใจกระตือรือร้นยิ่งอันดีและละเอียด
 ต่อหน้าที่ของพระเจ้าแผ่นดินด้วย ให้มันเตรียมตัว
 คอยรับเคราะห์ไว้ดีกว่า ถือว่าได้รับความทราบ
 เนื่องด้วยกิจของพระเจ้าวและของ พระมหากษัตริย์
 ของตน ดึงนัยยอมเป็นศรีแก่ตัว กับขอบอกมันให้
 มันเทาความทุกข์ไว้ด้วยว่า ถึงมันจะตายไปก็คง
 มีผู้แก้แค้นให้”

คำตอบอย่างนั้นทำให้สมเด็จพระเพทราชาจะกริ้ว
 ไม่พอพระฤทธิย์ กัดบทรงชมเชยความกล้าหาญ
 ของเดฟอรเยอะ ทรงปลอ่ยเด็กไปทันที แต่ทรงตั้ง
 ไปกับเด็กทั้งสองด้วยว่า ถ้าเดฟอรเยอะและพรรค
 พวกไม่ออกจากบ่อไปทันที จะทำตายพวก
 มิสซนารี และพวก คริสต์คัง ในพระราชอาณาจักร
 ยัดเข้ากระบอกปืนใหญ่เสียให้หมด ถ้าจะตอบได้
 คำขู่อย่างร้ายกาจนั้น เดฟอรเยอะ มีเหตุผลจะต้อง
 กัดว่าคงจะทำจริงตามที่ขู่ทุกอย่าง จึงได้เริ่มทำ
 ความตกตงสัญญาว่า คนและพวก ฝรั่งเศส ทั้ง

หมดจะรีบออกจากกรุงสยามไป ถ้ามีเงินและเรือ
พอจะพาไปส่งยังเมือง ปอนดิเชอริได้ ตามนัดม-
เดจพระเพทราชาทรงยินยอมด้วย แต่ครั้นจัดให้
ตามความต้องการ เรือที่จะบันทึกไปเป็นเรือข่า รุด
มาก เดฟอรเยอะไม่ยอมไป เพราะฉนั้น จึงต้อง
ทำความตกลงเริ่มกันใหม่

วันหนึ่ง ขณะข้อสัญญายังไม่ตกลงกัน มีเรือ
ใหญ่ดำหนึ่ง ซึ่ง ฟอลคอน แต่งไปค้าขายที่เมือง
เบตาเวียเมื่อสองสามเดือน ก่าตั้งมาทอดหยดที่ต้น
คอนปากน้ำ แซนเซอริ กัปตันเรือ มีหนงถอกต้อง
ยื่นหยบบนดาดฟ้ามองดกของเรือไท่ทอดอ่าว ช่างคว
กัปตันมีชาย อังกฤษ คนหนึ่งรปร่างสูง ผิวคล้ำ ต
เหมือนต้องการดเรือสองลำ ฉนั้นไม่ยอมไป กว่าชาย
ฝรั่งเศ็ดซึ่งเป็นกัปตัน

แซนเซอริ เอ่ยขึ้นว่า “ให้ตายซี หนยากันัก
ว่าเหตุสุดอะไร เจ้าเรือรบสองลำนั้นจึงมารอหย
ปากน้ำ? คิดอย่างไรบ้าง?”

ชาย อังกฤษ ผู้หนึ่งมิใช่ใครคือ เบดก คานตัน
 นั้นเอง ตอบว่า “กำลังออกอ่าว แต่อยู่ไว้คอย
 คอยดูใครกัน? คงไม่ใช่วิตันดา มิฉะนั้นเรากงทราบ
 มาจากเมือง เบตาเวีย แล้ว”

แซนเซอร์—“ให้ตายสิ อาจเป็นไปได้ เพราะ
 ถ้าเห็นจำเป็นแล้ว ชายชาติ กรีก ไม่ใช่คนที่จะต้อง
 คอยจนประกาศสงครามจึงค่อยจัดการ”

เบดก—“ฟอลคอน ไม่ใช่คนที่จะทำกรหน้า
 เกตียคเตี้ยเกียรติยศหย่างนั้น”

แซนเซอร์—“เปล่า เปล่า ฉันไม่หมาย
 ความดั่งนั้น หรือทำเช่นนั้นจะเรียกว่าไม่דםคนรัก
 ไม่ได้ เพราะเป็นธรรมเนียมประเพณีของชาว
 อาเซีย ฟอลคอน เป็นผู้ปกครองดูแล” เวตานัน
 มีเรือเตกกออกมาหาสองดำ แซนเซอร์ พุดต่อไปว่า
 “เราคงรู้เรื่องจากพวกที่มาในเรือเดียวกัน”

เมื่อขุนนางสองคนกับบริวารอีกประมาณห้า
 สิบคนขึ้นมานบนเรือ แ่ดคงกริยาสุภาพข่มข้อยองตาม

ธรรมเนียน แซนเซอร์ จึงถามข่าว ฟอลคอน ซึ่ง
เป็นท่านพระคตัง

ขุนนางซึ่งเป็นหัวหน้าตอบว่า “ท่านเจ้าคุณมา
คอยกับฉัน ฝรั่งเศส หยทตพังนานแล้ว เมื่อวาน
ฉันมีธุระสำคัญต้องกลับไปเฝ้าที่เมืองตโจว ได้มี
บัญชาไว้ให้ข้าพเจ้าบอกกับท่านฝรั่งเศส ว่าเจ้าคุณ
วิตกกอดยเรือกลับมา เพราะเวदानพระเจ้าหยหัว
กำลังทำศึกหยกับประเทศ กัมพูชา ทั้งทางบกทาง
น้ำของการให้พวกฝรั่งเศสที่เป็นอันตรายทั้งหมดช่วย
เหลือ ”

แซนเซอร์ — “อ้อ! คงนดอกหรือจึงมากอย
อดข่าว? แค้นแน่ท่าน คนเรือของข้าพเจ้าเจ็บป่วย
เสียเกือบครึ่ง เพราะเจ็บไข้กันมากและถูกพาย
ใหญ่ด้วย ถ้าสมเคราะห์ตั้งคนมาช่วยเหลือได้สัก
ยี่สิบคนจะชอบใจมาก มีฉันนึกว่าจะถึงเมืองตโจว
ก็เห็นจะต้องต้องเดือน ”

ขุนนาง—“ได้ จะจัดคนมาให้พอเมื่อเรือผ่าน
 ดันคอนเข้ามาแล้ว ในรวางนี้จะให้คนที่มากับ
 ข้าพเจ้าช่วยเหต้อไปพดาง” ขุนนางผู้นั้นให้สัญญา
 พวกบริวารก็เข้าท่างารเปนกตาดัดแทนพวกฝรั่งเค็ด
 ชิงเจบบ้วยหยุ

ตวงมาอีกสองสามชั่วโมง เรือก็ข้ามดันคอน
 แต้นมาในรวางเรือรบทั้งสอง เรือดำหนึ่งเรียก
 ให้หยุด ก็ปัดันฝรั่งเค็ด ประคิบติดตามด้วยความไม่
 เคมใจ เพราะในขณะนั้นเกิดความสงสัยว่าเรื่องไม่
 ดีจะดี ชอนักเป็นจริงเช่นนั้น เพราะในทันที่กั้นมี
 คนในเรือรบทั้งสองดำ มีอาวุธครบทุกคนขึ้นมา
 บนเรือ ขุนนางซึ่งเป็นหัวหน้าก็เข้ามาหา แซนเซอร์
 พุดว่า—

“มีพระบรมราชโองการให้กับคัน ฝรั่งคองดง
 เรือทั้น และไปตงเรือดำโน้น” (พดางขมือไปตง
 เรือดำเก่าดำใหญ่ชักรงหลวง) “ไปเมืองดโว”

แซนเซอร์ — “เราเดี่ยรรักหุดอกแด้ว นีเกิด
เรื่องร่ำยอไรกัน? ชัก เพ็ญ ”

เบตก ยัดแซนชาย ฝรั่งเศส ใจร้อนไว้ — “ข้า
คั้งคั้งไปไม่เปนประโยชน์สำหรับเรา ยอมเดี่ยเกิด”
แด้วพุดเปนภาษา ฝรั่งเศส ว่า “คอยหาโอกาศ
ภายหตั้งคักว่า ”

แซนเซอร์ — “จริงซอองแก ” แด้วหันไปพุด
กับขุนนางว่า “ยอมไป บอกเรือดำเภาซี ”

ขุนนาง — “ท่านฝรั่งเศสเหนจะโกรธ แต่ไม่ควร
โกรธเลย ไม่มุ่งหมายทำร่ำยอไรกับท่านดอก
พระเจ้าหยู่ห้วมีพระราชประสงค์จะทรงพบท่านที่
เมืองตโวแทนน เพื่อนซอองท่านคนน ” (กัมคัษะ
ไปที่เบตก) “จะตามไปด้วยก็ได้ สุดแด้วแคใจ ”

แซนเซอร์ หันมาถามเบตก ว่า “ว่าหย่างไร
กับคันเบตก? ” ด้วยแซนเซอร์ยังสงสัยว่าเบตก
จะเต็มใจไปด้วยหรือไม่

เบ็ตก ตอบว่า “ ยินดี ” พอตำเภาแดงเข้ามา
 เทียบข้าง คนทั้งสองก็ลงไปในตำเภาหย่างคนโดย
 ตำ เพราะฉนั้น จึงได้รับความเอื้อเฟื้อไม่แปลก
 กว่าคนโดยตำ ครั้นเรือมาถึงชนบุรี แซนเซอร์ขอ
 อนุญาตขึ้นไปรายงานรพรักษาเมืองว่าตนกลับมาถึง
 แล้ว แต่ขุนนางห้ามว่า “ ขึ้นไปไม่ได้ เพราะ
 แม่ทัพฝรั่งเปนขบถ ” พดยังไม่ขาดคำ ก็มีเสียง
 ปืนใหญ่ตั้นบั้ง ๆ กระสุนใหญ่ตูกหนึ่งปลิวมาตูก
 ข้างเรือ

ทันใดนั้นชาย ฝรั่งเศส ก็ชักกระบี่ออกจากฝัก
 ร้องคำว่า “ ไช้หมา โทหกได้ ” แต่พอขุนนาง
 คนหนึ่งให้สัญญาณ พวกคนในเรือก็กตุ่มรุมจับฝรั่ง
 ทั้งสองคนไว้ได้ นำเขาไปขังไว้คนตะบาทดี ได้
 กักตัวไว้เพียงตีห้าชั่วโมงเท่านั้น เมื่อตำเภามา
 ถึงเมืองตโว ก็ตั้งให้คนทั้งสองขึ้นมาบนคาคฟ้า
 คุมตัวไปมอบไว้แก่ขุนนางเจ้าท่า ซึ่งมีเรือแดง
 มาเทียบข้างเพื่อรับฝรั่งทั้งสอง

เบ็ดก เห็นขุนนางเจ้าท่าก็จำได้ร้องทักว่า “นี่
 หย่างไร ถูกคุณพระนายไวยด์หายเก่าแก่มาคุม
 ตัวเขาไป?”

พระนายไวย มีความปลาดใจไม่น้อยกว่าเบ็ดก
 เหมือนกัน ทักว่า “ท่านฝรั่ง ก็ปัดันตานต้อน
 คอกหรือ? หมายถึงใครที่ไหน” แต่ในขณะที่กระตุก
 มือค้ำกับเบ็ดก พระนายไวย มีหน้าตาโหดย่อย
 แก้ม เหต็ยวซ้ายแตะขวาตพวกทหาร

เบ็ดก — “เพราะหัดมากได้มาพบกััน แค้น
 เกิดเรื่องอะไรตะ ท่านพระคตงจิงมีคตงให้ตัก
 จับนายทหาร ฝรั่งเคต ซึ่งเปนตหายคิเตมอเหมือน
 ญาตทปากน้า แตะคุมตัวเขามาันราวกับว่าเปน
 โจรสตต?”

พระนายไวย รวณเรใจไม่กตาคอบได้ตักคร้ แตะ
 ตตา เบ็ดก เปนที่ แตะพูดเพื่อใหใคร ๆ ซึ่งหุยกััน
 ได้ยันว่า—

“ท่านฝรั่งเห็นจะมาจากโตกอื่น จึงไม่ทราบ ว่าสมเด็จพระนารายณ์ได้เสด็จสวรรคตแล้ว บัดนี้ สมเด็จพระเพทราชาได้เสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติคือ ไป ส่วนฟอลคอนคนทรยศได้รับโทษสมกับที่ทำ ผิดไว้แล้ว”

เบ็ดก—“อ้อ! ว่าอะไรนะท่าน?” เบ็ดกรูด้ก ใจหายวาบซาไปทั้งตัว เพราะตามที่บอกสองสาม คำเท่านั้น พอให้ทราบได้ว่าเสียหายของคนได้ถึงแก่ ความล้มจม หรือบางทีต้นชีวิตด้วยก็เป็นได้

พระนายไวยแดดตาเป็นทอกครั้งหนึ่ง ตอบว่า “ข้อของไอ้กรีกห้ามไม่ให้คนตู่จริตเอ๋ยออกจาก ปากเลย”

แซนเซอร์—“อ้อ! เกิดขบคิดขึ้น พระเพท ราชาเป็นผู้ชนะ จึงได้เกิดสงครามขึ้นกับพวก ฝรั่งแล้ว เราก็เคยตกเป็นเชลยด้วย”

พระนายไวย—“ท่านฝรั่งเข้าใจผิด ท่านไม่ได้เป็นเชลยอะไร เป็นแต่ถูกกักตัวเอาไว้ในเมือง

ตโด้จันกัจะหาเรือให้พวกท่านโดยตำรออกจาก
ประเทศสยามไปได้เท่านั้น ในรวางเวดตายังจัดหา
เรือ มีพระบรมราชโองการห้ามไม่ให้ชาวต่าง
ประเทศคนใดคนหนึ่งผ่านขนมาตามดำแม่น้ำ เว้น
แต่จะมีเจ้าหน้าที่คุมมาด้วย อีกประการหนึ่ง ข้า
พเจ้าได้รับพระบรมราชโองการให้รับรองท่านหยุด
ในเมืองตโด้จันกัจะเรือจะแล้วออกทะเลได้”

แซนเซอร์ — “แต่เรือดำนถูกพวกฝรั่งเศดที่
บ้อมเมืองชนบรียงเอา คนชาติซาพเจ้าไม่ทำร้าย
ผู้ทเป็นไมตรีกันหยุด”

พระนายไวยคอบบ้ายเบียง “ท่านฝรั่งคงพบ
ใครทในเมืองตโด้ าคอบคำถามของท่านได้คอก
ในรวางนี้จะต้องเป็นแขกหยุดกับข้าพเจ้า”

แซนเซอร์ — “จะเป็นแขกหรือเป็นนักโทษอะไร
ก็ตาม มันก็แปดความหย่างเดียวกัน คือจะต้อง
ยอมมันเอง” ว่าแล้วตามพระนายไวยไป ด่วงมา

ประมาณหนึ่งชั่วโมง เมื่อชนบทไปถึงบ้านพระ
นายไวยแล้ว พระนายไวยจึงพูดขึ้นว่า —

“ท่านกับฉันฝรั่งเหนจะตั้งค้ำในความดีจริตของ
ข้าพเจ้า ท่านเข้าใจผิด บัดนี้ท่านจะสมัครเป็นแขก
ที่หนบถของข้าพเจ้า หรือจะไปหยุดบ้านของผู้ที่
เป็นชาติเดียวกันในเมืองตวันก็ได้ ถ้าจะไป
ข้าพเจ้าจะให้คนนำไปทันที”

แซนเซอร์—“ต้องขอโทษ ท่านชนนางไท แต่
เมื่อให้โอกาสข้าพเจ้าเดอก ข้าพเจ้าจะขอไปหยุด
กับคนชาติเดียวกัน” พระนายไวยไม่ขัดสักคำ
ตั้งให้บ่าวคนหนึ่งเป็นผู้นำไป

ครั้นเห็นอหยังแต่ เบตก กับ พระนายไวยต้องคน
เท่านั้น เบตก ได้ถามว่า “คุณพระนาย จริง
หรือทว่า ฟอลคอน ถูกฆ่า? แต่ข้าพเจ้าวิตกกังนมา
แต่ไรแล้ว”

พระนายไวย—“ก็ตงนนั้น เจ้าคุณ ฟอลคอน
ดับช้อไปแล้ว ข้าพเจ้ากตงว่าจะตายหย่างร้าย

กาจด้วย เพราะพวกศัตรูมีความเกลียดชังมาก”

เบตก — “แต่ภรรยาเล่า?”

พระนายไวย — “หต่อนก็ถูกรังแก ถูกทร-
 มานเคมเบียม พุดกันพอเดี่ยที่เถิด ในเวตาน”

เบตก — “ประเดี่ยวก่อน ขอถามอิกสักคำ
 หต่อนตกหญู่ในอำนาจคนใจร้ายหรือเปล่า?”

พระนายไวยกระซิบ “จู่ จู่ เดี่ยวใครจะได้
 ยิน” เถี่ยวชายแตชวาคด้วยความตกใจ แด้วพุด
 ตตเดี่ยงตงให้เบาคอไปว่า “ในเวตาท่ต่วงมาแต้ว
 คุณหญิง มอนิกะ ตองหญู่กับพวกหม่อมห้าม ของ
 จ้าวไสยาทอนที่ไฉวฉิ่ง จนกว่าจะหาบ้านให้หญู่ได้
 ต่างหาก เมื่อตองต้ามฉนมาน นางทราบวาญาต
 ผู้หญิงที่ฉนมีอายุมากบ้วยหนัก จึงขออนุญาต
 ไปพยายามต จ้าวไสยาทอนไม่กต่าชัด เพราะฉน
 บัดนนางหญู่ทบ้านของญาต”

เบตก — “ชาวต่มาก คุณพระนาย ข้าพเจ้า
 ตองพบกับหต่อน”

พระนายไว — “ได้ แต่ต้องรอเวลาดัง
 คณิตัก ๆ ด้กหน้อย หย่าให้ใครรู้ว่าคุณหญิงพุดจา
 หยักับฝรั่ง และทงเปนเพื่อนของตำมด้วย ”

เบตก — “ถามอีกนิตเกิด คุณพระนาย ได้
 ข้าวบาศ์หดวง อังคัวเนอร์ทอมัด บ้างหรือเปตำ ?
 หยากจะพบปะพุดจาดด้วยด้กหน้อย ”

พระนายไว — “เซนนทานต้องรีบไปชนบุรี
 เพราะบาศ์หดวงทอมัดไปคอยเรือที่ออกจากประ-
 เทศ์ดยามไปหยัทเมืองนนแถว ”

เบตก — “หย่างนนจริง ๆ หรือทาน? เคะระห
 ร้ายแท้ ๆ เพราะข้าพเจ้ากตบมาคัวนออกคราวน
 กเพื่อมาพบคัวทานบาศ์หดวงรูปนน ”

พระนายไว — “หย่าเพิกเต็ยใจเตยทาน
 เพราะ กุศต คน บันฑานให้ ทาน มา ช่วย เห็ดอ คนที่
 ฟอลคอน มีความรักยิ่งกว่าชีวิต ”

เบตก — “คุณพระนายพุดถก ข้าพเจ้าคว
 จะต้องมีความยินดีที่ได้มาถึงในเวตาณุกตทุกคิงน ”

ขอท่านไปบอกคุณหญิง มอนิกะ ด้วย ชื่อนวอน
ขอให้พบกับข้าพเจ้าให้ได้โดยเร็ว”

พระนายไวย—“ตั้งบารมณร่อไว้ให้ถึงเที่ยง
คืนก่อนเกิด” ว่าแล้วพระนายไวยออกจากห้องไป

เมื่อถึงเวดากที่กำหนดไว้ พระนายไวยกดับมา
และพา เบ็ดก ไปยังที่หยุดของ มอนิกะ

บทที่สิบแปด

มอญกะ หั้น

เมื่อ เบตก กับพระนายไวยเข้าไปถึงประตูห้อง
มอญกะ ตกขึ้นมาจากข้างบนแห่งญาติผู้กำลัง
บ้วยห้วย ร้องว่า “ขอพระนามอันศักดิ์สิทธิ์สูงสุด
จงเป็นที่สรรเสริญเกิด ที่ต้นบันดานให้หญิงหม้าย
และบุตรกำพรามัดห้ายมาหา ในเวลาซึ่งต้องการ
ความช่วยเหลือเดี๋ยวนี้”

เบตก จับมอญกะกำมือ ตอบว่า “ฉันหยาก
ให้มีกำลังอำนาจช่วยเหลือได้เท่ากับที่มี ความ
ใจหยาบเดี๋ยวนี้ แต่ฉันเองคงมาช่วยในเมืองตไว้เท่า
กับเพื่อนักโทษเหมือนกัน”

พระนายไวย— “ท่านมีอำนาจอาจช่วยได้
เพราะเมื่อวานนี้ทำสัญญากันตกลงแล้ว คือจัด
หาเรือให้ทหาร ฝรั่งเศส โดยส่งออกจากประเทศนี้

ไป บันดาคนต่างประเทศจะออกจากเมืองตไวไป
ในเวดามันได้ ไม่มีใครห้ามปราม”

มอริกะ คุกเข้าประณมมือด้วยดีใจร้องว่า “ดิ-
ฉันพูดแล้วว่า พระเจ้าได้ประทานความอนุเคราะห์
มาในเวลาต้องการที่สุด” พดางเกาะเข้า เบ็ดกไว้
พูดต่อไปว่า “ท่านก็เป็นเพื่อนเก่าแก่แต่รักใคร่
กับดำมิดฉันมาก จะไม่ช่วยของกันบุตรภริยาของ
เพื่อนหรือ? คิดขออ้อนวอนนะ ขอให้พาตัวฉัน
ไปชนบทรักเถิด”

เบดก ประคองนางให้ลุกขึ้น— “หัดนอนพูดถก
ฉันขอเอาชีวิตเข้าแลกเพื่อช่วยหัดนอนและบุตร ต้อง
หาทางหนีออกจากเมืองตไวให้ได้”

หญิงชราซึ่งนอนป่วยหยุ่ทวง— “คิดคนเดียวให้
ดี ดูกรัก เรืองน คิดถึงอันตรายให้มากที่จะเสี่ยง
บุญเสี่ยงกรรมไป ถ้าหนีไปเขาจับได้—เพราะ
ไม่ว่าทางน้ำทางบกมีแต่พวกเขามากมาย—เจ้าจะ

ถึงแก่ความอัปยศ ถูกของเจาก็จะไม่รอดแน่ด้วย
ในคราวนี้”

มอนิกะ— “ดิฉันได้คิดหาทางหนีมานานแล้ว
แต่ทราบได้ดีว่าจะประตักภัยอันตรายอย่างไร แต่
ถ้าจะเทียบความทุกข์ความอันตราย ซึ่งจะหยู่ใน
เมืองนรกจำวได้ยาทอนคิดร้ายต่าง ๆ นานาตลอด
จนช้อเลี้ยงค้าัดนาและควมตรกบที่จจะหนีไป เห็น
ว่าไปดีกว่าหยู่ทงชกช่าต่อไปไม่ได้ ด้วยเมื่อวาน
จำวได้ยาทอนตั้งคนมาบอกว่บ้านทำไว้ให้หยู่เสร็จ
แล้ว” แล้วชดต้วตงคูกเข้าจับมือ เบตง ไว้อีก
อฮนวนอนว่—

“ท่าน เบตง คานต้อน ดิฉันถือว่ท่านเป็น
เต้มือนเทวดา พระจำวประทานให้มาพิทักษ์รักษา
ดิฉัน ท่านเป็นเพื่อนช้อตักยของด่ามดิฉัน นึกว่
เห็นแก่เขาเถิด ช่วยพิทักษ์ช้อเลี้ยงภริยาค้าัดนา
และบุตรของเขาด้วย มองคความทุกข์เวทนาของ
ดิฉันในเวต่านเถิด ถูกบงคบให้หนี หรือมิฉนั้นจะ

ต้องตกอยู่ในที่มหาพิภกหย่างร้ายแรง ถูกขังเป็น
นักโทษหรือหยาในหลุมเท่านั้น คะ ดิฉันทราบ—
ดิฉันเห็นแล้วว่าท่านจะเป็นผู้ช่วยทุกขดิฉัน ช่วยพา
ไปชนบุรี”

เบตก—“ดิฉันขอให้หัตถ์อันตลกซนเกิด ภริยาของ
ฟอลคอน มิบังคับควรคบเข้าให้แก่เพื่อนของ ฟอลคอน
ดิฉันจะจัดการให้ตามที่ปราถนา ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้น
ไป ดิฉันจะใช้เวลาดาคความคิดทั้งกายใจพยายามช่วย
หัตถ์จนถึงที่สุด”

หญิงชรา—“เดชะพระเจ้า ขอให้ดำเราประ-
โยชน์ในความพยายามหย่างน่ากตเวทิต์เกิด เพราะ
ตายแล้วยังดีกว่าตกไปหยาในอำนาจของเจ้าโศ-
ยาทอน”

มอนิกะ ไต่ฟังดังนั้น ดูเหมือนตกใจกลัวใหญ่
เกาะแขนเบตกไว้แน่น แตะมองดูหน้า อ่อนวอน
ว่า—

“ท่าน เบ็ดก คานค้อน ถ้าคิดถึง ฟอลคอน และคิดถึงเกียรติยศแล้ว ดิฉันขอให้สัญญากับดิฉัน หนึ่ง ”

เบ็ดก— “ยอมให้สัญญาก่อนที่ร้องขอด้วย”
แต่ เบ็ดก ตกตึงเมื่อได้ฟังนางตอบว่า—

“ขอให้สัญญาว่า ถ้าถูกตามจับตัวมาได้และ จะต้องตกไปอยู่ในอำนาจของเจ้าวโด้ยาทอนแล้ว ขอให้ท่านจับตัวดิฉันและบุตร โยนลงแม่น้ำเสีย ”

เบ็ดก ถังด้านแทบหน้าตาไหล— “หัดอนเฮ้ย ! คราบดิฉันยังมีชีวิตอยู่เป็นไม่ว่ายอมให้ตกไปอยู่ในอำนาจคนอมหิตที่เดียว ดิฉันตอบได้เท่านั้น ”

พระนายไวยตงท่าตุงชนจะตาไป พูดว่า “เขา เปนตกลง ขอให้ท่านซ่อนตัวหนีทันก่อน ส่วน คุณหญิงควรจัดการเตรียมตัวไว้จะได้หนีไปในเวดากดางคืน เมื่อซาพเจ้ามารีบ ”

เวดาเที่ยงคืนพระนายไวยกดับมา และพบ มอนิกะ บุตร กับเบ็ดก ออกจากบ้านถัดไปตาม

ครอกซอกต่าง ๆ ทาง ตะแควหมู่บ้านคนจนตรงมา
 ยังกำนำ ได้พบเรือเตกดำหนึ่งจอดคอยหยุด มีบ่าว
 ที่สนิทไว้ใจของพระนายไวยหยุดประจำเรือ ๓๒ คน
 ได้ตั้งเรือออกจากเมืองตโว่ ตรงนมแม่ชนบุรีจะห่าง
 ไกลจากเมืองตโว่ ไม่น้อย และต้องช่างฝั่งมีพวก
 ชาวเมืองมากก็จริง มอนิกะ และ เบ็ดก ได้พยายาม
 รีบเร่งมาจนถึงบ่อมชนบุรีได้ โดยสวัสดิภาพ

เมื่อมาหยุดยังร่วมเงาแห่งขงฝรั่งเศ็ดได้แล้ว หญิง
 หม้ายแม่จะมีทุกซกค้อยบนเทาคความวิตก ด้วย
 บุตรรอดอันตรายพ้นภัยมาได้ ทงตนก็พ้นจากความ
 รบกวรวังแกของจ้าวได้ยาทอน บัดนี้นางค้อยพบ
 กับแม่ทัพขออนุญาตอาศรัยหยุดด้วยเท่านั้น แม่พวก
 นายทหาร หตายคนซึ่งเคยเปนผู้คนเคยรักใคร่กับ
 สำนีนางมาแต่ก่อน ได้แต่แสดงความดีใจที่นางรอด
 ภัยมาได้ก็ดี แต่นางค้อยหยุดจนได้สามวัน ก็ไม่เห็น
 เดฟอรเยอะ มาเยี่ยมเยือนหรือไต่ถามประการไร
 ออกจะแปดกปตาตตะเหใจดำมาก

เบ็ดก ได้ไปหา เดฟอรเยอะ ทุกวันขอให้นางได้พบปะ แต่เดฟอรเยอะ ก็ผิดเพี้ยนเดือนเวตาพบหยุดเสมอ วันที ๕ เบ็ดก กลับมา มีหน้าทางเดรั้าแตะทางแดงด้วยความโกรธ

เมื่อเบ็ดก เข้ามาในห้อง มอนิกะ ร้องถามว่า “คราวไหนจะดำเรจกรรมัง? ท่าน เดฟอรเยอะ คงรับรองเรา ”

เบ็ดก—“ คอยรับเรื่องร้ายเถิด หด่อน ”

มอนิกะ—“ ร้าย! อไรจะมีร้ายไปกว่าเรื่องจ้าวไสยาทอนทำร้ายอีกเล่า? ”

เบ็ดก—“ ขอให้ตั้งใจฟังด ๆ อดทนความทุกข์ไว้ ด้วยบดินพระเพทราชาตั้งคนมาขนบรูมาเซนต์ญญาตั้งบดัก แต่จะขอรับเอาคัวหด่อน เปนค่าเซนต์ญญาดับไปตไว้ด้วย ”

มอนิกะ—“ แดงท่านผู้รักษาเมืองเด้า ท่าน เดฟอรเยอะ น๊ะ? ”

เบ็ตก—“เดฟอริเยอะใจชดาดมาก ไม่กล้า
ประคิเชช”

มอนิกะ ตกคตตั้งหยุได้สักครู่ แล้วร้องว่า—

“เป็นหย่างนทเดยวหรือ? ภริยาของ ฟอล-
คอน คนเดยวเท่านั้นดอกหรือหน้ทุกขมาอาศรัยหยุ
ไม่ได้? ไม่จริง ไม่จริง ถึงท่านจะดำบานดิฉันก็
ไม่เช้อ” แล้วคูกเข้าอ้อนวอนขอให้พระเจ้าวคุม
ครองบุตรชาย ปากก็พูดว่า “โอ้! ฟอลคอน
ของเมียได้เอาชีวิตออกแตกไป เพราะเห็นแก่คน
ชนิดนเจยวหรือ?”

เบ็ตก—“ไม่ใช่เช่นนั้นทั้งหมด พวกฝรั่งเศส
ที่ยงเปนคนกตาก็ยังมี บางคนถึงกับบอกเดฟอริ-
เยอะว่าจะตั้งตัวหต่อนให้แก่ศัตรูไปก็เปนการนำ
อับอายที่สุด เตื่อมเตี้ยอำนาจของฝรั่งเศส หย่าง
น้อยก็คองมีคน ๆ หนึ่งยอมตายในที่จะช่วยหต่อนใน
เวตาได้ทุกข”

มอนิกะ—“ถ้าหย่างนหยงคองมีหวังบ้าง”

เบตก—“มี เพราะ เดฟอรเยอะ กต้วพวก นายทหาร โกรธแค้น บางที่อาจเดียงซื่อร้องขอ ของพระเพทราชาได้” มอนิกะ นึกหวังหย่างนี้ ค่อยบันเทาความวิตกกตง แต่ เบตก คาคการณ้ผิด เพราะ เดฟอรเยอะ กต้วจะเกิดบาดหมางกันขึ้นอีก จึงคกตงจะตั้ง มอนิกะ ไปเมืองตโว เพื่อจัดการ หย่างรุนแรงนี้ แต่คองการจะแแต่คองความส่สภาพ ด้วย รุ่งชน เดฟอรเยอะ จึงได้ตั้งบาค่หตวงฝรังเศส รูปหนึ่ง มาพุดจาเกตยกต้อมให้ มอนิกะ กต้วไป เมืองตโวด้วยความคตมใจเอง

บาค่หตวง—“การทเจาจะมาหยูกกับ ฝรังเศส จะทำคความตงบในรวางตองประเทศกตายเปนคความ แตกราวกนชน และเปนอันคตรายแก่พระคาคณา อันคักคตัสทชในประเทศสยาม ผู้ซงมีใจส่ภาพ คร์ทชากต้วในพระคาคณา จะคตมใจทำการบาป หย่างหนัก เพียงแต่จะไปเยี่ยมเมือง ฝรังเศส เท้า นนทคเดียวหรือ?”

มอริกะ—“ไปเมือง ฝรั่งเศส? เบตาเดย
 ดินน์ไม่หยากไป ขอให้พา^๒ดินน์ไปตั้งยังเมืองโค
 เมือง มาเก๊า หรือเมืองไหนเมืองหนึ่ง ที่ดินน์จะ
 รักษาชื่อเดียงและบุตรของ ดินน์ให้พ้นภัยได้ก็แล้ว
 กัน ”

บาทหลวง—“ มีความประสงค์หย่างนี้ควรชม
 และก็เป็นธรรมดาของ^๒ผู้ประพฤติดี แต่กระนั้น
 ถ้าเห็นแก่คำด่า คริสต์ตั้ง ในกรุงสยาม และกอง
 ทหาร ฝรั่งเศส ที่ในบ่อมนั้น ก็เป็นการสมควรหย่าง
 ยิ่งว่ากลับไปเมืองตโวัดดีกว่า ไม่ต้องกลัวอันตราย
 ่อไร เป็นหน้าที่ของ^๒สัตวิ คริสต์ตั้ง จะต้องปฏิบัติ
 ตามด้วยความเต็มใจ ”

มอริกะ—“ นี^๒บาทหลวงพอเข้าใจว่าพูดต่อตวงดินน์
 หย่างนี้ดินน์คงยอม พระเจ้าแผ่นดินจะไม่ทรงทำ
 โทษใครด้วยเรื่องของดินน์ คริสต์ตั้ง ที่นั้นคนไหน
 ในเวตานั้นไม่มี ความ กัดจู่เกรง อาชญาของพระเจ้า
 แผ่นดิน พวกข้าราชการคนไหนดินน์ก็ไม่เห็นหน้า

ใครว่าจะช่วยได้ พวกโปรตุเกส หรือก็เป็นพรรคพวกเดียวกัน ส่วนพวกฝรั่งเศส เชื่อคินันเกิดหดวงพ่อ พระเพทราชาไม่ทรงทำร้ายอีกต่อไป ด้วยเกรงพระเจ้าแผ่นดินฝรั่งเศสเหมือนกัน ไม่ได้ไม่ได้ หดวงพ่อ คินันจะไม่กดับไปเมืองตโว้ตามใจสมัครเป็นอันขาด คินันไม่ควร—ไม่ยอมลดละข้อเลี้ยงหรือคำสั่งนาของบุตรด้วยเหตุนั้น ประโยชน์อื่น ๆ ใครเล่า—ใคร ที่ในเมืองตโว้จะด่ามารกบ้องกัน คินันให้พ้นภัยจากความข่มเหงคเนงร้ายของจ้าวโศ้ยาทอน?”

บาค์หดวง— “ข้อขัดข้องเหล่านี้ไม่สมควรวิตกกดัวไปเปล่า ๆ คิดให้มากใหญ่โตไปเอง พระเจ้าแผ่นดินจะไม่ทรงยินยอมให้จ้าวโศ้ยาทอนรบกวณได้ อีกต่อไป แต่ไม่เป็นไร ยังมีหนทางหนึ่งซึ่งอาจทำให้จ้าวโศ้ยาทอนยับยั้งไม่ถ่วงวายได้อีก”

มอญิกะ มองดูด้วยความปลาดใจ— “เป็นไปไม่ได้ หดวงพ่อบอกมาเกิดว่าจะทำอย่างไร?”

บาค์หวง—“ให้ ดากิตา นายทหารโปรตุเกส
 ปกป้องรักษาเจ้าเตี้ยก็แล้วกัน ถ้าเช่นนั้นก็จะเปน
 เหมือนช่วยแข่งแรง บ็องกั๊กกริยาหยาบของจ้าว
 โด่ยาทอนไว้ได้อย่างดี เพราะถึงในประเทศนั้นเขาก็
 ยังถือกันแข่งแรง ว่าถ้าได้แต่งารแล้วใครก็ไม่
 กัถารบกวร้งแก่ได้” บาค์หวงหยุดนิ่งรอฟัง
 เรื่องที่แนะนำว่านางจะว่าอย่างไร หน้าแดงคอ
 ของ มอนิกะ มี โด่หิดเด่นขึ้นแดง ดวงตาก็แวว
 วาวด้วยความแค้น น้ำตาไหลอาบหน้า อัดอั้นใจ
 จนตอบออกมาไม่ออก บาค์หวงเห็นนางนิ่ง ได้
 ใจพูดต่อไปว่า “ตกลงตามนตี้ยเถิด และเพื่อ
 บ็องกั๊กให้พ้นภัยจากจ้าวองค์นี้ต่อไป ท่านเค-
 ฟอรเยอะ จะแซกข้อความในหนังสือสัญญาชั้นอีก
 ข้อหนึ่ง ซึ่งจะได้ลงมือเช่นชอกันในเร็ว ๆ นี้ ให้
 เจ้าหู่ในความคุ้มครองของวัดพวกพ่อ บาค์หวง
 ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินทรงยินยอมให้หู่ในกรุง สยาม
 คื่อไป”

แต่ มอนิกะ เมื่อรังสติไว้ได้ ตอบว่า—

“อนิจจา ! ภรรยาของ ฟอลคอน ชั่งตวงคำแท้ ๆ
แนะนำอย่างไรให้ ดินนั๊กได้ อนิจจา หดวงพ่อก็
เปนมรรพชิต เปน คริสต์ตั้ง เปนชาติ ฝรั่งเศส ดินนั
ก่าตั้งไว้ทุกซัให้แก่สามี แต่ก็ยังไม่ทราบแน่ว่า
ตายไปจริงหรือไม่ หดวงพ่อก็มาแนะนำให้แต่ง
งารใหม่ บอกให้ทราบด้วยว่า ถ้าดินนัเปนหญิง
สามานถึงหย่างนั้น คนในประเทศฝรั่งเศสเขาจะ
คิดว่าอย่างไร เมื่อผู้หญิงซึ่งเป็นภริยาหม้าย ของ
ผู้พระเจ้าแผ่นดินโปรดปราณ ประทานเกียรติยศ
ให้สูงสุด สามารถประพฤตตัวเดงทราชมยอมแต่ง
งารกับชายโปรตุเกส ไม่มีเชื้อมัสกุด และเป็นศัตรู
ร้ายของสามีด้วย?”

บาค์หวง—“ ดูก—”

มอนิกะ—“ หดวงพ่อหย่าเพิกพุด พังดินนัก่อน
หวดวงพ่อบอกว่า คนไทไม่รังแกหญิงซึ่งมีสามีหยู่
เหตุไรจ้าวไต้ยาทอนจึงไปเที่ยวดูผู้ หญิง คริสต์ตั้ง

ไปหาตายคน หดวงพ่อจะให้คณะบาท้หดวงเบนผู้
 บ้องกัน แต่ตัวเองก็ยังไม่บ้องกันไม่ได้ ดินันไม่ยอม
 เมื่อฝรั่งเคต ไม่ยอมบ้องกันดินันไว้ได้ ก็เชิญ
 หดวงพ่อไปบอกท่านแม่ทัพเกิด ว่าไม่มีมนุษย์คน
 ไรจะทำให้ มอนิกะ เปิดผนคความตงใจไปได้ ดินัน
 ไว้ใจในเวदानักแต่พระเจ้าว เตพอรเยอะ จะฆ่า
 ดินันและบุตรก็ตาม ชีวิตของดินันไม่มีราคาค่า
 งวดคอไร แต่จะให้เตี้ยเกยรคคุณซึ่งถนอมไว้ยัง
 กว่าชีวิตไม่ได้เป็นอันขาด ดินันตอบท่านไม่กตบ
 คำได้ เชิญ”

บาท้หดวงเวตาจะดาไป พุดว่า “หน้าที่ของพ่อ
 จะนำอนาคักจำคองทำ พุดเต้าโตมหย่างไรก็
 ประคิเชชเตี้ยหมด เพราะฉนน เตรียมตัวดำหรับ
 กตบไปเมืองตไว้ ด้วยพรงันเข้าครู่จะนำตัวไปตั้ง
 ยังเรือตาหนงของพระเพทราชา”

ในรวางที่คองเจบเข้าใจให้หวนๆ พรันนคกหย
 ด้วยความทุกขณ มอนิกะ ตงคาคอยเบตก ซงหาย

ไปทั้งวัน จนเย็นจึงได้กลับมา นางเล่าเรื่องซึ่ง
ได้สนทนาโต้ตอบกับบาทหลวงให้ฟัง เบ็ดตกตั้งใจ
ฟังจริงๆ แล้วตอบว่า—

“ไม่ต้องกลัว ฉันมีข่าวดี เคาน์เดอฟูรเบง
สหายของ ฟอตคอน ฟังมาถึงชลบุรี ฉันได้ไปหา
และเล่าความทุกข์ของหัตถ์อนให้ฟัง เขาเป็นคนดี
แต่ๆ สำนวนว่าจะช่วยหัตถ์อนให้พ้นภัยจริงได้ แม้
ในเวลานี้ ฉันยังได้ตกลงกับเขาถึงอุบายที่จะช่วย
หัตถ์อนหยาแล้ว เพราะฉัน ขอให้มันใจไว้ใน
พระเจ้าว ถึงเดฟอรเยอะ จะมอบตัวหัตถ์อนให้ขุน
นางไทไปก่อนที่ฉันจะกลับมาทัน ก็ยอมไปโดยดี
เถิด หยาชดชื่น เพราะจะมีผู้ช่วยทัน”

มอนิกะดีใจ— “ฉันเชื่อและไว้ใจในท่าน”
นางดูผู้ค้ำหัตถ์อนคอยเบ็ดตกกลับ ครั้นตั้งวงมา
หัตถ์อนพิภพยังไม่เห็นกลับมา นางก็เกิดความ
วิตกกังวลไปต่างๆ นานา หรือว่า เดฟอรเยอะ ทราบ
เรื่องที่จะช่วยหัตถ์อน ได้ก็กักเอาตัวเบ็ดตกไว้? แต่

กระนั้นนางผู้แข็งแรงใจทำตามคำสั่งของ เบตก เพราะ
 รุ่งเช้าเมื่อนายทหารคนสนิทของ เดฟอริเยอะ เข้า
 มา มีขุนนางไทหนึ่งคนกับหัวหน้าพวก เยซูอิต ซึ่ง
 ฟอลคอนได้ผูกสนิทเปนด์หายมาแต่เดิมตามมาด้วย
 มอนิกะ ร้องคัดค้านต่อ นายทหารในการที่ใช้อาช-
 ญาบังคับนางดังนี้ แล้วหันไปแสดงความขอบคุณ
 หัวหน้า เยซูอิต ว่านางได้รับความอนุเคราะห์จาก
 พวกบาศ์หดวง เยซูอิต คณะนั้นเต็มอิมได้ขาด และ
 พูดเพิ่มเติมต่อไปว่า—

“หดวงพ่อเป็นผู้ที่มีความรักใคร่ ฟอลคอน
 เมื่อเวลายังดีและเมื่อเวลาได้ทุกข์ รุ่งดีในความ
 ทุกข์เดือดร้อนแห่งครอบครัวตกยากของ ฟอลคอน
 จริงๆ พระเจ้าและความรู้สึกดีของหดวงพ่อ
 จะประทานรางวัลให้หดวงพ่อเอง”

พูดแล้วนางจึงมอบครดด้วยกริยาอันองอาจตาม
 ขุนนางไทไปริมน้ำ ซึ่งมีเรือจอดคอยไว้สำหรับนำ

ไปตั้งยังเรือไท นางเห็นเรือมารับไม่มีคนไทหยุดัก
คน จึงร้องว่า—

“ไม่นึกเลยว่าท่านพวกฝรั่งเศษ ซึ่งหย่าในเรือ
เป็นก่ายกอง จะมีใจพากริยาหมายของผุ้ซึ่งเป็น
สหายคน และทำคุณให้แก่คนจนเดี่ยชีวิต ไปตั้ง
ให้แก่ศัตรู” นางลงไปนั่งในเรือแดงรองให้ด้วยถูก
สับประมาท เหตุยวแต่ครอบข้างว่าจะมีผู้มาช่วย
ตามทีสัญญาหรือไม่ ถ้าไปถึงเรือไทจะมีผู้ไปช่วย
ทันหรือไม่หนอ? แต่ไม่ต้องรอดั่งเช่นนั้น ความ
ช่วยเหลือหย่าไถ่ๆ ที่นั่นเอง เพราะทันใดนั้น ชน
นางไทตกชนจากที่นั่งรองชนเตียงหงว่าถูกหลอก
ด้วยเรือหาได้ตรงไปยังเรือไทไม่ กลับพุ่งตรงไป
ทางเรือฝรั่งดำใหญ่ ซึ่งทอดตรงข้ามกับเรือไท
คนในเรือคนหนึ่งพูดขึ้นเมื่อเรือเข้ามาเทียบข้าง
เรือฝรั่งว่า “หย่าเฮดไป รักชีวิตก็คองหนึ่งๆ”
คนเรือทพูดน คอ เคาเนเคอฟูรแบง นั้นเอง ได้ปดอม
ตัวเป็นคนเรือมาพร้อมด้วยกับกับ เบตก

ในช่วงเวลาดังกล่าว มอนิกะ กับบุตรก็ได้
ขึ้นไปหยิบขนาดฟ้าเรือฝรั่งเศ็ด

มอนิกะ มีความยินดีเป็นที่สุด ร้องตั้งบุตร
ให้คุกเข่าขอขอบคุณพระเจ้า ซึ่งโปรดให้พ้นจากเงื้อม
มือศัตรูมา

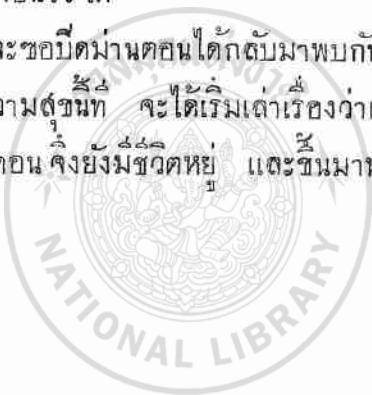
เคาน์เตอฟูรเบง ถอดหมวกยื่นยู่ เมื่อขณะ
มอนิกะ กำลังคุกเข่าขอขอบคุณพระเจ้า แล้วเข้ามา
จับมือ มอนิกะ พูดว่า—

“ซึ่งมีความอดทนหย่างกล้าหาญจริง ๆ ตู้อุต-
ต่ำห์ทนทุกขเวทนามารวดกับว่าเป็น มาเตอร์ ยัง
จะอดทนความดีใจหย่างใหญ่ไว้ได้อีกหรือไม่?”

เคอฟูรเบง กระซิบบอกทู่หนาง กระทำให้
นางหันไปท้วงตั้งรวางคักาย ร้องขึ้นมาด้วย
ความปรึติอันสุดกตนั้นว่า “โอโย! แแต่ยินดีแทบ
เหตอเซอ ตำมของฉินยังไม่ตาย” ขณะนั้น ฟอล-
คอน ก็ออกมาจากห้องบาหัดตรงเข้าไฝกอดนาง
ไว้ นางก็ตั้งน้อมถึดยู่ในวงกัแขนของ ฟอลคอน

ฟอตคอน—“ ยอศรีภักข์ของพี่ ดกรัก เวदान์
 ชั่งเคราะห์หัดแท้ ๆ เดอฟูรเบง เรอชงถอถัดคัยจริง ๆ
 แกด้วย เบตก เกตอแก้ว เออ! ในเวदान์ขณะ
 ถึงจะได้รับทุกข์ทรมานมา ก็พอจะชดเชยความ
 ทุกข์แต่ก่อนไว้ได้”

แต่จะขอปีติมานตสนได้กดับมาพบกันหย่างน่า
 ยินดีมีความต้งนท จะได้เริ่มเล่าเรื่องว่าเป็นหย่าง
 ไร ฟอตคอน จึงยงมชวดหัย และชนมาหัยบนเรือ
 คว

บทที่สิบเก้า

รอต

เราจะเห็นว่าผู้เชื่อกันโดยมากตลอดทั้งดยาม
 ว่าฟอดคอน ได้ถูกประหารชีวิตในเวลาไม่ดี ช้านัก
 เมื่อตอนถูกจับตัวได้ครั้งที่สอง หย่างไรก็ดีข้าวดื้อ
 ว่าตาย เป็นเพราะล้มเศพระเพทราชา มีพระราช
 ประสงค์จะโฆษณาให้ ออณาไปเช่นนั้น เพราะ
 พระองค์จะทรงคิดว่า ถ้าชาวทวายไปว่า ฟอด-
 คอน ยังไม่ตาย ฝรั่งก็ดี ก็จะรีบเร่งขอเพิ่มข้อความ
 สำคัญในสัญญาทำความสงบตั้งกันอีกข้อหนึ่ง ขอ
 ให้ไว้ชีวิตและปล่อยตัว ฟอดคอน ไป แต่พระองค์
 ยังทรงตั้งพระราชหฤทัยจะให้ ฟอดคอน ได้รับทุกข์
 ทรมานโดยนานวันเหมือนกัน เพราะฉนั้น จึงทรง
 เอาตัว ฟอดคอน ขังไว้ที่ห้องมืดหย่างเดิม จำใช้
 ตรวนเลี้ยงแน่นหนาหลายชนจนกว่าถึงของ ฟอดคอน

เกือบไม่พอทนทานได้ และทรงให้ข่าวรบือไปว่า ฟอลคอน ได้ถูกประหารชีวิตแล้ว อีกประการหนึ่ง พระเจ้าแผ่นดินกับเจ้าวโด้ยาทอนเสด็จมาทอดพระเนตรดูนักโทษทุกวัน และทรงเยาะเย้ยต่างๆ นานา ด้วยเห็นเป็นความสนุก มาภายหลังทรงเบื่อหน่าย ในเรื่องทรمانักโทษ ก็มึรับสั่งให้เจ้าวโด้ยาทอนเป็นผู้ดูแลจัดการเขาคว ฟอลคอน ไปประหารชีวิตเสีย อย่างไรก็ดี ฟอลคอนได้รับความกรุณาอย่างหนึ่งก่อนที่จะตายไป คืออนุญาตให้ บาค์หุดวงมาบอกหนทางได้ ฉะนั้นบาค์หุดวงรูป นนเป็นหุดวงพ่อ อังคัวเนอร์ ทอมัสต์ ประจวบใน เวदानนแก่ออกจากเมืองชนบุรี มาเมืองตไว้ด้วย เรื่องชื่อบางอย่าง ซึ่งเกี่ยวกับหนังสือสัญญาทาง ไมตรียังคงกันอยู่

ถึงวันกำหนดประหารชีวิต ฟอลคอน ก็ชนข้าง มีทหารมตายเจ้าวแมกาดาร์เป็นผู้บัญชาการ คอบ

กุมารไวรวังหย่างแข็งแรง ตรงไปยังป่าทเดซุบศร
 บาค์หดวง เคอตาอั้ง กถ่าวว่า —

“ผู้ซึ่งคุมตัวเขา (ฟอลคอน) ไป กถ่าวว่า
 เขามีกริยาสงบเฉยจริง ๆ พระวงหยู่แต่่ลวดภาวนา
 และมักออกพระนามพระเยซู และพระมาเรีย ตั้ง ๆ
 บ่อย ๆ จนตอดตทาง ”

ครั้นถึงยังแดงแกง ตั้งให้หนักโทษตงจาก
 ข้างจัดการเตรียมตัวตาย ฟอลคอน มิได้มีใจสทก
 สท้านต่อมฤคยราชซึ่งย่างโกตเข้ามา เปนแต่ขอ
 อนุญาตจ้าวโศยาทอนลวดพร้อมกับบาค์หดวง ได้
 คุกเข่าตงลวดด้วยเตียงหย่างนำตั้งเวซ จนคนที่หยู่
 ที่นั้นมิได้สททหวิด ๆ ไปตามกัน เมื่อลวดเต็รจ
 ฟอลคอน ยกมือไปเมืองอากาศ คัดค้ำนในความ
 ผิดซึ่งถูกกถ่าวหาและ กถ่าวว่ายอมตายด้วยความ
 เต็มใจ เพราะความร้ดักผิดชอบของคนเป้นพยาน
 หยู่ในตัว ว่ากิจการยต่าง ๆ ซึ่งคนได้ทำไว้ ก็ได้
 ทำไปนเพราะจะเพิ่มพูนพระกัรติคุณของพระเจ้าวอัน

เที่ยงแท้ นตองพระเดชพระคุณพระเจ้าแผ่นดิน
และความสำเร็จของประเทศไทย ฟอลคอน
ขอยกโทษขอให้สิทธิการเบรเวรกันแก่ศัตรูของ
ตน และซึ่งตนหวังว่าพระเจ้าองค์ประทานโทษให้
ตนอย่างเดียวกัน

ฟอลคอนได้พูดกะจ้าวไต้ยาทอนว่า “นอก
จากนี้ ต่างว่าเรามีความผิดเหมือนดังศัตรูของเรา
ได้กล่าวหาแล้ว ส่วนบุตรภรรยาของเราหาได้มี
ความผิดด้วยไม่ เราขอฝากทั้งดวงใจในพระมหา
กรุณาของพระเจ้าแผ่นดิน ไม่ร้องขอทรัพย์สิน
หรือตำแหน่งหน้าที่อะไร ขอแต่มีชีวิตอยู่เป็นไทแก่
ตนเท่านั้น” แล้วหันไปทางบาค์หลดวง ดูเหมือน
จะต้องการพูดว่า “แต่—”

จ้าวไต้ยาทอนรำคาญใจร้องห้ามว่า “พอที่”
และให้สัญญา เพณฆาคกกักถือดาบเดือเข้ามา จ้าว
แมกกาจารย์เข้ามาตรงเข้าไป พูดว่า—

“ท่านโธ่ยาทอน ข้าพเจ้าต้องขอความกรุณา
ให้ไอกริก พุดตั้งเดียวกับบาศ์หดวงเถิด เราไม่ได้
ทำสงครามกับคนที่กำลังจะตาย”

จ้าวโธ่ยาทอนไม่พอพระพฤททย์ “พุดอะไร?
ใครกล้าเข้ามาขวางเรา?” แต่ตั้งเกิดตั้งหน้าอัน
ดูร้ายของพวก มตาย เห็นได้ดี ๆ ว่าถ้าแต่ดงการ
ลับประมาทค่อนนายมันแค่เดกน้อย ก็อาจจะทำ
ร้ายคนได้ จึงครัดตั้งเบาดงว่า—

“ตามใจ”

รวางที่ ฟอลคอน กับบาศ์หดวงตั้งเดียวกันหย่น
จ้าว อับคุด แตะไปทางบ่าซึ่งมีหมี่ไม่ ขนทบบ่อย ๆ
ดูเหมือนจะรอกคอยใคร ข้า ๆ นาน ๆ ก็เห็ดอบคุด
จ้าวโธ่ยาทอนเดี่ยวครั้งหนึ่ง การตั้งเดี่ยวของ ฟอล-
คอน ช่งนานเดี่ยวจริง ๆ จนจ้าวโธ่ยาทอนแต่ดง
ความรำคาญใจหย่อคึด ทันใดนั้น ขณะที่จ้าว
โธ่ยาทอนจับกระบี่ ก็มีตั้งพวกคนเรือฝรั่งเค็ด
ราว ๕๐ คนร้องแปร้นแหวกต้นไม้ถต้นเข้ามา

จ้าว อับดุล ให้สัญญา พวก มตาย ก็คงทำ
คอยต่อดี

จ้าวได้ยาทอนก็คงทำไว้อคยบ่อกันตัวเหมือน
กัน แต่พวกแขก มตาย ทำท่าไม่ตั้งใจกลับมา
แต่แรก ก็ไม่รอหยาต่อดีต่างพากันหนีไปหมด
เหลือแต่หัวหน้าของมณ คือ จ้าว อับดุลผู้เดียว ฝ่าย
จ้าวได้ยาทอนก็หนีตามพวกแขก มตาย เหล่านั้นไป
ด้วย

“ฟอลคอน ดัหายรัก ต้องขอบคุณพระจ้าวที่
มาทันเวตาช่วยชีวิตท่านไว้ได้ เป็นไทแก่ตนแล้ว
แต่หย่าชกซาให้เสียเวตาหยาอีก เดียวจ้าวได้ยาทอน
จะไปพาพวกกลับมา”

ฟอลคอน ยืนตกตั่งหยาดีกรู ด้วยเห็นจ้าว
อับดุล หนึ่งหยาบนหงังมา มองดูพวกฝรั่งเศ็ดซึ่งเป็น
ศัตรูหยาเฉย ดูเหมือนว่าคนหยาในหมู่พวกเดียวกัน
ทั้งพวก มตาย ซึ่งเคยมีความ กตหาญแดะรักนาย

ในคราวแรกยังไม่ทันอะไร ก็เห็นทงนายของมันไป
หมดคด้วย

ภายหลัง ฟอลคอน จึงร้องขึ้นมาว่า “เป็นไป
ได้เฉียวหรือที่พระเจ้าวจะทรงบันดาลให้ดวงใจของ
อับดุล ซึ่งเคยเป็นศัตรูร้ายกันมาแต่ก่อน กลับมา
เป็นมิตรได้?”

เดอฟูรเบง— “ถ้าไม่ใ้ใจวของคน พวกเรา
ก็หมดหนทางจะช่วยท่านได้”

เจ้าอับดุล— “ไม่ใช่ ไม่เป็นไปได้ เป็นจริง
ทีเดียว พระเจ้าห้าพระองค์ทรงบันดาลเปิดเขี้ยวซึ่งบังดวง
ตาของข้าพระองค์ให้เห็นแจ้ง เจ้ากรีก เจ้าไ้ทำ
คุณไว้แก่ลูกของเราโดยให้ชีวิตพ่อของมันไว้ เมื่อ
สมควรจะต้องตายหยังแล้ว เจ้าแมกฮาร์ไม่ดื่ม
เรื่องใครทำร้าย และก็ไม่ดื่มใครทำคุณเหมือนกัน
พอกันที เป็นเรื่องเขาชีวิตต่อชีวิตเข้าแตกกัน
บัดนี้ได้ ไ้ชนะอย่างใหญ่หมดไปแล้ว จึงรับหนีไป
กับพวกฝรั่งเศสเหต่านเกิด หย่าพูดให้ใครในเมือง

“ใครเป็นอันขาด ว่าอับดุล ได้ช่วยชีวิตไว้ให้พ้นภัยจากพระราชโอรสของพระเจ้าแผ่นดิน มิฉะนั้น ถ้านายเคราะห์ร้าย เราจะถูกดาพดงคอเราเอง ถ้าที่ ขอให้พระ อำหัด พิทักษ์เจ้าด้วย” ว่าแล้ว จ้าวอับดุล ก็ไม่ฟังเสียงตอบ หันมาจับมือไปตามพวกของคน

เดอฟูรเบง—“อัสจรรยมาก!”

ฟอลคอน—“เบต้าเดย พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์มา ไซ้จะไม่ให้มีความดีหยาในดวงใจด้วย หามิได้”

บาศ์หวง—“ชนชาติหยอกยังมีอันตรายมาก ชน ธิบพากันไปที่แม่น้ำเกิด” พวกเหล่านั้นได้มาถึงเรือซึ่งจอดคอยไว้ได้ ในเวลาไม่ช้า และรีบต้อมายังเรือฝรั่งเศดที่ชนบุรี

ฟอลคอนถามว่า “หวงพ่อ เรื่องราวเป็นอย่างไรกระผมจึงได้รอดอันตรายหนีมาได้?”

บาศ์หวง—“ หนีมาได้เพราะจ้าวแมกกาจารย์
 คนเดียว จ้าวแมกกาจารย์เองเป็นผู้มาบอกพ่อว่า
 ข้าพเจ้าตายเป็นข่าวไม่จริง ยังถูกขังทรมาน
 อยู่มานานในห้องมืด แล้วต่อมาในครั้งที่สุดได้
 บอกกำหนดวันซึ่งจะนำตัวเจ้าไปประหารชีวิตมา
 ให้พ่อรู้ สักเดี๋ยวพระเพทราชาทรงทราบจ้าว
 แมกกาจารย์ มีความอาฆาตขี้กับเจ้ามานานแล้ว
 จึงทรงไว้พระราชหฤทัยใน อับดุล และพรรคพวก
 ของ อับดุล แต่ อับดุล ต่อบานไว้ว่าจะใช้หนุญญ์
 คุณซึ่งมีหูกกับคน จึงได้มาหาพ่อ สัญญาว่าถ้า
 พ่อหาพวกฝรั่งเสีย ซึ่งกำลังจะออกจากเมือง ต.ไว
 ไปให้ได้หลาย ๆ คน พวกมันไปที่แตกแกลงในวัน
 ประหารชีวิตเจ้า และแต่งตั้งให้เป็นเจ้าทำร้ายพวก
 ของคน พวกของคนจะถอยหนีไป ตามที่ อับดุล
 มาชักชวนนี้ อไรจะมาเหมาะเท่าเวदानนเป็นไม่มี
 เพราะในวันนั้นเองท่าน เคาญ มาถึงเมือง ต.ไว เพื่อ
 จัดการรับพ่อไปขนมูร์ ”

ฟอลคอน—“เพื่อนเอ๋ย! ท่านเป็นผู้ช่วยชีวิตข้าพเจ้าไว้ได้ ไม่รู้ว่าจะขอบคุณได้อย่างไรลูก”

เดอฟูรแบง ยนม้อมาคำนี้—“จะตอบแทนคุณก็ขอแต่ให้ยกคดีเรื่องนี้ ความปด้มใจที่ได้ทราบว่าคุณยังมีชีวิตอยู่ในเมืองมนุษย์ ก็เป็นรางวัลพอแล้ว”

ฟอลคอน—“ขอบใจในความกว้างขวางของท่านที่สุด อ้อ! แต่ภรรยาข้าพเจ้า บุตรข้าพเจ้าเล่า?”

บาค์หัดวง—“พบนครายหียทชนบร้แล้ว อย่างน้อยเชื่อว่าเข้หนี เพราะได้หนีออกจากเมืองได้ไปได้”

ฟอลคอน—“ขอบคุณพระเจ้าซึ่งทรงพระมหากกรุณาเป็นอเนกประการ” แต่มาตามทวงมีใจเด้ร่าตัดแตะแค้นเคืองมาก เมื่อได้ฟังความลำบากของภรรยา ครั้นฟังเรื่องจบ ฟอลคอนพูดว่า “ท่านดีหายทงหตาย เมื่อเราถึงชนบร้แล้ว ข้า-

พเจ้าจะไม่หยุดพักสักขณะจิตต์ จะเที่ยวค้นคว้า
หาทุกซอกตรอกในเมือง จนกว่าจะพบบุตรที่รัก
และภริยายอดตั้งด้านของข้าพเจ้า”

เดอพรแบง—“ไม่เหมาะ ท่านจะต้องซ่อน
ตัวอยู่ในเรือ จะไปแสดงตนให้ใครเห็นในชนบรีก็
เท่ากับเปนม้า เพราะขุนนางไทซึ่งเวदानหยูทหนัก
จะเรียกร้องเอาตัวท่าน ที่ไหนเดฟอรเยอะ จะกล้า
ขัดขืน เพราะเข้าขัดขวางไว้ พวกฝรั่งเค็ดใน
กรุงสยามทั้งต้นก็จะถึงความวินาศหมด ไม่ได้
ดอก ต้องอดใจเอาไว้แต่เท่านั้น หากบุตร
ภริยาของท่านหยูในเมืองนั้นจริง ข้าพเจ้าจะตาม
หาตัวและนำเอาตัวมาให้ท่าน ถ้าไม่ได้จึงค่อยว่า”

ฟอลคอน—“ดีหายเอ๋ย จะมอบธุระเรื่องน
ไว้กับท่านก็ยากแท้ ๆ แต่กรู้ดีว่าท่านพูดถูกต้อง
ข้าพเจ้าไม่กล้าจะทำให้ผู้อื่นเป็นอันตรายไปด้วยทั้ง
หมด เพราะฉนั้น การยอนนสุดแล้วแต่ท่านจะ
เห็นควรเถิด” และนับแต่เช้าวันรุ่งขึ้น เมื่อเดอ-

ฟูรเบง เริ่มเที่ยวหาบุตรภริยาของ ฟอลคอน เดอ-
ฟูรเบง ก็มีได้หยุดพักสักน้อยเดย จนได้ตัวบุตร
ภริยามาให้ ฟอลคอน ดังได้แต่ไว้ในบทก่อนแล้ว

บทสามสิบ
ออกจากตัวนอก

รุ่งขึ้นเรือกู้ยากเดือนเต็มไปตามตมซึ่งพัดใน
อ่าวสยาม บินตามผู้ท่นว่าเป็นคนโดยสาร นิ่งค
วงกกันหยู่ในห้องบาทัดบนคาตฟ้า ชักถามแตะ
ตอบโต้กันหย่างตำรานบานใจ

“เบตก เพื่อนรัก ก็นมมีความยินดีจนเหตอยนด
ที่ทาน กัปตัน แตะบุตรมีความดีซัดบาย ตั้งแต่กัน
ได้ออกจาก อังกฤษ มา กัปตันได้ความเรื่องตัก
ของแกเรียบรอยแตะหรือยัง? เพราะดเหมือนจำ
ได้ว่ากัปตันไป อังกฤษ คราวนั้น ก็ด้วยเรื่องนเอง
เป็นข้อใหญ่”

เบตก—“ก็เช่นนั้น ผตที่ตักจำเป็นกัปตันมา
ประเทศสยามตามหาหวงพ่อองคน” ๕ ๕
ไปที่บาศหวง อังค้วเนอ ทอมัด

บาศ์หดวง ทอมัส—“ตามหาพ่อ?”

เบ็ตก—“ขอรับ หดวงพ่อฟังก์กระผมก่อน”
เบ็ตก เต่าเรื่องซึ่งเคยเต่าให้ ฟอลคอน ฟังหลายปี
มาแต่เดี๋ยวก่อน คือเรื่องมารดาของ เบ็ตก ได้ถึงแก่ความ
ตายไปในคราวศึกเกาะ เซนต์หลุยส์ และเพราะ
ด้วยเหตุไร เบ็ตก จึงตกมาเป็นบุตรเลี้ยงของ กัปตัน
เวสต์ บาศ์หดวงได้ฟังก็ยกมือขึ้นขลุ่ย ร้องว่า
“วิชาอเมริกาของพระเจ้าจ้าวฟ้าพิศวง อัจฉริยะ
มาก” แกรวมมือ เบ็ตก ไหวทงสองข้าง จึง
พิจารณาดูหน้า เบ็ตก และพูดว่า—

“เจ้าเป็นบุตรของสามีภรรยาใดทุกซึกนุนจริง
เมื่อพ่อพบเจ้า ครั้งแรกในทเดญวนเห็นหน้าคล้าย
คิดงกนมาก แต่กระนั้น ไม่ได้นึกฝันเลยว่าเจ้า
เป็นบุตรของคนนุน ”

เบ็ตก—“หดวงพ่อ กระผมนับว่าเป็นคน
เคราะห์ดีมาก เพราะความประสงค์ทกระผมมา
คราวนี้เป็นอันว่าได้สำเร็จ ถ้าได้ความช่วยเหลือ

ของหลวงพ่อก็คงไม่ต้องการเป็นคนไม่มั่งคั่งไม่มั่ง
 ด้กุดต่อไปอีก วันหนึ่งประมาณสามปีต่อมาได้
 มีชายคนหนึ่งอายุมากแล้ว ตั้งเกิดตุ้เครื่องแต่ง
 กายเป็นคนพอมันจะกิน ได้มาขอพบกับบิดา
 เเตียงกระผม

“ชายผู้นั้นได้พูดว่า ‘ข้าพเจ้าเป็นทหารเก่าอยู่
 ในกองทัพฝ่าย คัพวติเออร์(*) ท่านเห็นจะยังจำเรื่อง
 การด้อมค้อมบอม เต้นค หิตเอิร์ต ได้กระมัง?’

“กัปตัน เวดส์— ‘จำได้ดีๆ ที่เดียว ถ้าม
 ทำไมท่าน?’

“ชายผู้นั้น— ‘เมื่อพวก เราน์เหต เขาทำตาย
 หอบบอม ไม่ได้พบศพหญิงคนหนึ่งซึ่งถูกกระสุนปืน
 พัดปลิวมาตาย แต่มีเด็กผู้ชายคนหนึ่งหยูข้าง
 คิวคอกหรือ?’

(*) คือพวกกษัตริย์ซึ่งเข้าข้างฝ่ายพระเจ้า ชาลส์ ที่ ๑ ทำการต่อ
 สู้กับพวก ปาลีเมนต์ หรือพวก เราน์เหต (=หัวกลม เพราะ
 ตัดผมสั้น ไม่เหมือนกับพวกฝ่ายพระเจ้า ชาลส์ ซึ่งไว้ผมยาว)

“กัปตัน เวสต์— ‘ทราบได้ด็อก มีชาวหรือท่าน
ที่จะบอกให้ทราบได้ ถึงเรื่องผู้หญิงคนนั้น กับเด็ก
ซึ่งเป็นบุตรเลี้ยงของข้าพเจ้า ขอ เบ็ดตก ตามค้อน?’

“ชายผู้นั้น— ‘เด็กคนนั้น หรือท่านผู้นั้น บิดน
คือ เดอร์เกอร์เบ็ค คาร์เคอเวค หาดานของ เดอร์
ยอช นายเก่าข้าพเจ้า ซึ่งเคยเป็นผู้รักษาเกาะเด็นด์
หิติเออร์ด’

“กัปตัน เวสต์— ‘และได้ถึงแก่กรรมด้วย
เด็นด์ มะโต เมื่อเสร็จการตอมค้อนบอมแล้ว’

“ชายผู้นั้น— ‘เข้าใจว่าท่าน เดอร์ ยอช ได้ถึง
แก่กรรมในเวदानนณะทนน แต่แท้จริง ท่านพึงจะ
ได้ตะโถกนไปเมื่อหกเดือนที่แล้วมานเอง ณะวัด
แห่งหนึ่งในประเทศ สเปน ซึ่งท่านได้ ไปหย่ออาศัย
เมื่อได้พ่ายแพ้แก่การช่วยเหลือพระ มหา กษัตริย์
แล้ว ขณะท่านใกล้จะตาย ได้สั่งให้ข้าพเจ้าสืบ
หาท่านผู้หนึ่งชื่อ กัปตัน เวสต์ ให้บอกว่าเด็กซึ่ง
เขาไปเลี้ยงไว้นานแล้ว คือบุตรของน้องชายท่าน

เดอรัยอช และเป็นผู้รับมฤตกของท่าน ขณะท่าน
ยังมีชีวิต ได้สาบานว่าจะไม่เปิดเผยความลับ
แต่เมื่อท่านจะตายไป ได้ยกโทษเรื่องที่เปนมามาก
เต็มหมด ท่านตั้งว่า ‘เจ้าจงไปบอก กับตัน เวสต์
ว่ายังมีผู้ซึ่งมีชีวิตเหลืออยู่ในโลกอีกคนเดียว ทู
เรื่องหย่างเจ็บแสบเก่าแกนี้ และอาจช่วยเจ้าเด็ก
คนนั้นให้ รุขอรัดกุดของมัน จะได้รับมฤตกของ
ชาติต่อไป ผู้นั้นเป็นบาค์หดวง เยซอิต’

“กับตันเวสต์คิดใจถาม ‘บาค์หดวงของคนนหยท
ไหน? ชื่ออะไร?’ แต่คำถามเหล่านี้ชายผู้นั้นทหา
เข็ตอบว่า ‘นายข้าพเจ้าพอจะบอกออกชื่อคนน
พอดีสิ้นใจวิญญาณออกจากร่างไปแล้วก่อน’

“กับตันเวสต์— ‘แต่หนังสือต่างๆ ของท่าน
เล่า? บางที่จะพบเค้าเงื่อนจากหนังสือเหล่านั้นได้
บ้างกระมัง?’

“ชายผู้นั้น— ‘ยังหยทวดินน แต่บาค์หดวงที่
นั้นไม่ยอมมอบให้ใครนอกจากเจ้าพนักงาน’”

เบ็ดกเด้าต่อไป “เพราะฉนั้น ยังขาด
 ผู้ที่อาจช่วยกระผมให้มีสติในสัปดาห์นี้คนเดียว
 แต่ไม่มีใครทราบว่าย้ายที่ไหน แม้ชอกก็ไม่มีใคร
 ทราบด้วย หย่างไรก็ดี ก็ปัดวันเวรดีได้เขียน
 หนังสือมาถึงกระผมทันที ให้กัณฑ์ไปเมือง อังกฤษ
 กระผมก็กัณฑ์ไปตามคำสั่งโดยเร็ว ครั้นไปถึง
 เมือง อังกฤษ อไรจะทำให้เข้าใจเท่าที่ได้ทราบว่า
 ธรรมพจคหมายหนังสือเหล่านั้น อัครราชทูต อังกฤษ
 ประจำกรุง สเปนญได้ช่วยจัดการนำเอามาจากพวก
 บาค์หลวงแล้ว และได้ทราบว่าชื่อของบาค์หลวง
 ของคนนอกหลวงพ่อ อังคิวนอ ทอมัส ที่หยุกชื่อใน
 กรุงสยาม”

บาค์หลวง ทอมัส—“ลูกเขย! กุศลแต่ๆ ที่
 พระเจ้ายังทรงพระกรุณาให้พ้อมชีวิตอยู่ เพราะ
 เป็นความจริง ถ้าเด็กรัยขอตั้งรับไปแล้ว เหตุ
 พ้อคนเดียวเท่านั้นในโตกผู้จะพิสดารหักฐานได้
 ทำนุขนางผู้กับเหอริเบตน้องชาย เกิดในสัปดาห์

ซึ่งยังไม่ใครเคยแตะทั้งคำสั่งของบรรพบุรุษ และ
พี่น้องทั้งต้องคนก็ได้ถือคำสั่งนั้นมาจนเติบโตเป็น
ผู้ใหญ่ ฝืนใจกรรม! เฮอร์เบต น้องชายมีความ
หลงรักหญิงด้วยคนหนึ่ง แต่เป็น เทรติก นอก
คำสั่ง ได้แต่งงานกับหญิงคนนั้นตามจารีตของ
คำสั่งทั้งฝ่ายนิกาย โปรเตสแตนต์ และนิกายโรมัน
คาทอลิก ตามจารีตหญิง พ่อเป็นผู้จัดการ เรื่อง
เฮอร์เบต ไปแต่งงานกับหญิง เทรติก เป็นเหตุให้
น้องแตกร้างกัน แต่ยังคงคบกันได้ถ้านานวัน
ไป ฝืนใจเกิดตั้งกวางเมืองขึ้นในวังพระเจ้า
แผ่นดินแต่ละคณะ ปาติเมนต์ เฮอร์เบต กระทบพระ
มหากษัตริย์และคำสั่งของคนไปเป็น เทรติก และ
พวกเราน์เหต เมื่อน้องชายทรยศต่อคำสั่งตั้ง
ท่านเสอร์ยอช ซึ่งเป็น คัลติก โกรธแค้นมาก ถือ
ว่าทำให้เสื่อมเสียศักดิ์ของท่านตลอดไป เพราะห
ดพี่น้องทั้งต้องต่อมาไม่ได้พบปะกันอีกเลย โดย
เหตุแปลกปตา ในวังที่หอบ้อมเล่นด์ฮิตเซอร์ด์

ถุกด้อม พ่อถูกทหารคณะ ปาติเมนต์ จับตัวเอาไป
 ได้ จะฆ่าพ่อเดี่ยวเพราะกำลังบ้าเดือด เกิดยดขัง
 บาศ์หวงกรุงโรม แต่กุดยงบันดานให้นายร้อย
 เอก คารเคอเวต หรือ เฮอร์เบต มาช่วยชีวิตพ่อไว้
 ได้ ซ้ายยังอนุเคราะห์พ่อต่อไปให้อาศรัยเปนแขก
 หยุในที่พักของตน อนิจจา! มาวันหนึ่งมีผู้นำเอา
 ตัวเฮอร์เบต กัดบมาที่หยุ ถูกอาวุธไม่รอด เวดา
 จะตายไป ได้ขออนุญาตให้พ่อพาภริยาและบุตร
 ของคนไปในหอบบ้อมซึ่งถูกด้อมหยุ ให้บอกแก่
 เดอร์ยอช ว่าน้องชายกำลังจะตายไป ขอฝากบุตร
 กับภริยาไว้ด้วย เฮอร์เบต ตั้งเดี่ยวตั้งนั้นแล้ว ก็ส่ง
 ไบทเขียนแต่งงารส่งฉบับขออนุมอบให้พ่อรักษาไว้
 ด้วยเห็นว่า จะพ้นอันตรายหายศุณย์ ดีกว่ามอบให้
 ภริยา พ่อได้ ไปหาแม่ทัพฝ่ายคณะ ปาติเมนต์ ทันท
 ขออนุญาตอนุญาตเข้าไปในหอบบ้อม ท่านแม่ทัพ
 เบ็ดก ก็กรุณาให้อนุญาต ซ้ายแแต่คงความอารีย์ให้
 นายทหารผู้หนึ่งพาเราไปด้วยในเวดากตางคั้น นาย

ทหารคนนั้นได้ขออนุญาตให้เราเข้าไปในหอบ้อม
 ได้ และรุ่งเช้าฉันก็จะได้พบกับเสอรัยอชด้วย ที่
 ว่าผู้หญิงคนนั้นได้พบกับพี่สามีในคืนวันที่เข้าไปใน
 บ้อมไม่จริง ข้าต่อไปก็ไม่ได้พบกับด้วย อนิจจา!
 อนิจจา! รุ่งขึ้นหอบ้อมถูกฆ่าตักได้ คงแต่คน
 นินมาพ่อไม่ได้พบปะหญิงคนนั้นกับบุตรเลย เพราะ
 ในเวดาค่อตักนั้นขุตมุน พ่อถูกอาวุธจนไม่มีสติ
 ได้ทหารของ เสอรัยอช พาเอาไปทิ้งไม่รู้ตักด้วยยัง
 เส้นค้ มะโต ครนบาดแผดหายแล้ว พ่อไปหา
 เสอรัยอช ถามเรื่องผู้หญิงแต่ละเด็กคนนั้น เสอรัยอช
 บอกว่าผู้หญิงนั้นตายเสียแล้ว แต่เด็กท่านเชื่อว่า
 มีผู้เอาไปเลี้ยงดูไว้ดี พ่ออ้อนวอนขอให้เสอรัยอช
 รับผิดชอบมาเลี้ยงไว้ เพราะ เสอรัยอช เป็นลุงและ
 เป็นญาติคนเดียวของเด็ก เสอรัยอช ตอบขึงขัง
 แข็งแรง ว่าจะไม่เกี่ยวข้องหรือรับมาเป็นสกุล
 ของท่าน เพราะเป็นเชอแถวของคนทรยศและเป็น
 เหริคิก ถ่วงต่อจากนี้ไปไม่ช้า เสอรัยอช ก็เขาวัด

เข้ว่า อาครยที่พ่อได้มาหุ้โกด ๆ กับวदनหตาย
 เดือน จ้งได้พบปะสนทนากบ เสอรัยอช บ่อย ๆ
 แต่พ่อก็ไม่สามารถดบให้รู้ได้ ว่าเดกนนั้นไปหุ้ไหน
 ด้กระหนพอยงมีหวงหุ้วาง ๆ — ดูเหมื่อนจะเปน
 นมิตต์ตั้งหรณว่าคงจะได้พบปะเดกคนนอิก—พ่อ
 จ้งเกบเอาไบทเบี่ยนแต่งงารของหนุ่มด้าวด้ามักริ
 ยาซังมีกรรมไว้ ไม่เตมใจให้ตกไปหุ้กับผู้ซัง
 บางทคตงชนมาจะเอาไปทำตายเดี่ย ”

เบดก—“ หดวงพ่อซอรับ กระณมจะชอบคุณ
 หดวงพ่อหย่างไรพอ ? ” บาค้หดวง ทอมัส ไม่ได้
 ใจในคำที่เบดก พดลอด เด้าต่อไปว่า—

“ น้แหดะ พ่อจ้งเอาไบทเบี่ยนคิตคัวมากรง
 ดยามด้วย ด่วงมาประมาณห้าปี พ่อเชอหรือ
 หวงว่ากาดก็ด่วงนานมาเด้ว บางท้ใจของคนค้อ
 ดันจะอ้อนดงบ้าง พ่อจ้งเขียนจดหมายไปบอก
 ว่าพ้อมีहतฐานเร่องน้องชายได้แต่งงาร อ้อนวอน
 ขอให้แ่ดตงความยุกติธรรมแก่ผู้เปนหลาน แตะ

เป็นผู้รับมรดกโดยตรงตามกฎหมายด้วย หนังสือ
คงไปไม่ทันการกัน พ่อจึงไม่ได้รับตอบ ”

เบ็ตก— “ หย่าอะไรก็ตาม จดหมายของหวดง
พ่อฉบับเองซึ่งทำคุณให้สำเร็จ คือทราบว่าหวดง
พ่อหย่าที่ไหน ”

บาศ์หวดง ทอมัส— “ กิจการยี่ของพระเจ้าว
ดักตบนำพิศวงมาก ”

ฟอลคอน กระทบมือเพื่อน พูดว่า “ เบ็ตก หรือ
เดอร์ เฮอร์เบต ก็มีความยินดีในเรื่องเคราะห์ดี
ของเพื่อนด้วย แต่เรื่องตัวน้อย ซิดดา เวสต์ เป็น
อย่างไรบ้าง? กตบคนดีปรานีปรานอมกันแล้ว
หรือยัง? และ กัปตัน เวสต์ สหายเก่าแก่ที่นับถือ
และอุปการเราเล่า? ”

เบ็ตก— “ ฟอลคอน หด่อนไม่ใช่ ซิดดา เวสต์
คือไปแล้ว บัดนี้ เป็นภริยา ภริยาขอตบรักของกัน
ถึงแม้ว่า ” (ตรงนี้ เบ็ตก ยิ้ม) “ เมื่อก่อนหด่อน
เคยมีความรักใคร่หญิง ซึ่งไม่เปิดเผยให้รู้ในทันที ”

ฟอลคอน พุดหย่างตริกตรอง “หย่างนนทเดียว
หรือ? เพื่อนยากเอ๋ย! กันไม่ว่จะทดแทนโทษ
ได้หย่างไร ท่ทำให้เพื่อนเค็ดร้อนใจมาหลายปี
โดยกันเองไมได้ร่ควเตยสถกนิต”

เบตก—“ได้ก็โดยตมเตย เนะเพื่อน การท
จะไปย้งบ้านของเรา ไปคความดชของกัน และ
ทงจะได้ ไปพบ กบัตัน เวตต์ ซึ่งจะนอนกร้งไรเป
ดวดอ้อนวอนให้เพื่อนเตมอ อ้า—อ้า—ซอ—ซอ
โทษ ขอเพื่อนจงรับทวิทยตมบคของกันทมหญ
ดวณหนึ่งไฉ้ เพราะกันเห็นวามคาคงตองเท่า
เพื่ออาจจะเป็นประโยชน์เกอูกุดกับเพื่อนและ ของ
เพื่อนได้”

ฟอลคอน—“ขอบคุณในความเอือเพื่อหย่าง
กว้างขวางของเพื่อนจริง ๆ แต่ขอคินยงไม่คอง
การ เพราะเมอกันกาดงมีวาด่นาชาคาชนมอieb
หญดด้วยทวิทยศฤงคาร ภริยากันเห็นการณชางนำ
ว่าอาจถึงคราวเคราะห์รายชนไบบาง เนะนำให้

ตั้งเงินทองไปยุโรปพอได้ถึงชีพเป็นผู้ชักรวมดาหุยัง
ยังเกาะบ้านเกิดเมืองมารดาได้สบาย”

เบ็ทก—“เป็นไปไ้ได้เช่นนี้คนเดียวหรือ ที่ว่า
ฟอลคอน ซึ่งตลอดอายุไม่ได้คิดอะไรอย่างอื่น มา
นะแต่จะบ้ายบั้นไปให้ถึงไซ้กตาภหุยังชันสูงสูด
จะเด็กวังเคน หมดความทเยอทยานไ้สูงเดี่ย?”

ฟอลคอน—“วังเคนหรือ เพื่อน? เป้ตาเดย
การวังเคนจำเป้นสำหรับความสูชของมนุษย์หุ
เดย แต่หุยังนอาจมีหุยังในหมักคนทมกนอย ความ
ไ้สูงนั้เหตหุยังไรก็ตองมี เวนเดมเพอบำรุง
ความสูชให้ภรรยาทชอสูคยคอส่ามี และฝีกสูช
บุตรกันี้ให้เป้นคนดีกัว่าพ่อของมึนเท่านั้น”

มอนิกะ พุดคัวยความสูดสูวาทว่า “ขอหุยัง
ให้เดยกว่าเดย ชัวิตของดิฉัน จะแตกคับไปเมื่อไร
ก็คาม เป้นอันไ้ไม่เป้ตาจากความเพองฟูใจเดย!”

